

Kompletní ŠVP

ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1.

RVP ZV Základní vzdělávání

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2018/7		
Motivační název	"Vědění je poklad - klíčem k němu je škola."		
Datum	1. 9. 2018	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	7. verze	vzdělávací program	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2018	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice
IČ	48161055
REDIZO	600096157
Kontakty	Mgr. Edita Kárychová - koordinátorka 1. stupně, Mgr. Ivana Rozinková - koordinátorka 2. stupně
Ředitel	Mgr. Bc. Ludmila Kozáková
Telefon	Telefon: 46 62 62 878
Fax	Fax :466261682
Email	e-mail:zsdušina@zsdušina.cz
www	www.zsdušina.cz

Zřizovatel	Statutární město Pardubice
Adresa	Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice
IČ	00274046
Telefon	466859111

.....
datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2018/7		
Platnost	od 1. 9. 2018	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

Charakteristika ŠVP

1. Zaměření školy

- na naší škole chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které žáci dobře uplatní v životě, zaměříme se více na činnostní učení s důrazem na využití v praxi, budeme požadovat méně encyklopedických poznatků,
- chceme připravit žáky pro budoucí život v EU, a proto budeme klást důraz na výuku cizích jazyků, především anglického jazyka (máme k dispozici anglickou knihovnu),
- ve vyšších ročnících žáky intenzivně vedeme k volbě povolání (součást výuky v 8. a 9. ročníku, exkurze, návštěva úřadu práce, výstava středních škol, dny otevřených dveří na SŠ aj.),
- vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a respektu,
- podporujeme výuku na počítačích, na 1. i 2. stupni jsme ji hodinově posílili, využíváme výukové programy i v ostatních předmětech,
- chceme stejnou péči věnovat žákům nadaným i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- účastníme se různých soutěží, olympiád a akcí v rámci školy, regionu, republiky,
- snažíme se vytvořit podmínky pro žáky s jinými životními podmínkami a z jiného kulturního prostředí,
- nabízíme výběr volitelných předmětů i velké množství zájmových činností,
- zajišťujeme environmentální vzdělávání (EVVO) žáků, výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO integrujeme do jednotlivých předmětů,
- v rámci EVVO realizujeme samostatné projekty a akce - vzdělávací programy v Ekocentru Paleta a v jiných institucích, sběr papíru a plastů, úklid a péče o estetické prostředí nádvoří školy, pobyty v přírodě, výuka v zelené učebně, celoškolní projekty a projekty v rámci jednotlivých předmětů.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména na školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce. Jednací a vyučovací jazykem je český jazyk.

a) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (PO). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona v platném znění. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.

Plán pedagogické podpory sestavuje zpravidla třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má zpravidla písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření výchovný poradce spolu s vyučujícími vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP vyhodnocuje ŠPZ jedenkrát ročně. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP dle doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV platném od 1. 9. 2016, případně upravit vzdělávací obsah.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:

1) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

2) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- možnost podpory pedagogického pracovníka při vzdělávání žáka asistentem pedagoga na základě doporučení ŠPZ

3) možnost zařazení předmětu speciálně pedagogické péče

- reedukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizována prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče v době mimo vyučování

b) Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje zpravidla třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném

znění. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky. Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- v rámci volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit

Do vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných a mimořádně nadaných může škola zapojit i další subjekty.

Poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, metodikem prevence, kariérovým poradcem a školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, věnuje se podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření. Metodik prevence je pedagogický pracovník, který se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci tohoto chování. Služby kariérového poradce integrují vzdělávací, informační a poradenskou podporu pro volbu povolání a pozdějšího profesního uplatnění žáků. Školní psycholog se podílí na poskytování poradenských služeb pedagogům školy, žákům i jejich zákonným zástupcům. V případě potřeby spolupracuje škola s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. ŠPZ poskytuje metodickou podporu škole zvláště v případech, kdy pracuje se žáky, u kterých je poskytování PO náročné.

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

K naplnění této kompetence využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- při výuce používáme různé způsoby a metody výkladu, zařazujeme různorodé aktivity tak, aby byly zastoupeny všechny styly učení
- zařazujeme úkoly, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům
- žáky vedeme k samostatné práci a k sebehodnocení
- žáci se učí prezentovat vlastní výsledky před ostatními
- přistupujeme k žákům dle jejich individuálních schopností - rychlejším žákům zadáváme další úkoly, příp. je vedeme k tomu, aby pomáhali žákům pomalejším
- učíme žáky, aby se orientovali v různých zdrojích - učebnice, naučná literatura, internet, výukové programy atd.
- používáme didaktické postupy zaměřené na práci s textem
- při hodinách pracujeme s různými pomůckami, které podporují porozumění a názornost

Kompetence k řešení problémů

K naplnění této kompetence využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- zadáváme problémové úkoly, při kterých žáci docházejí k objevům, řešení a závěrům sami, při řešení využívají informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby uměli provést rozbor problému, navrhnout si plán řešení, odhadnout výsledek, volit správný postup
- učíme žáky, aby si dokázali sami vyhodnocovat správnost výsledku
- žáci jsou vedeni k tomu, že k výsledku mohou dospět různými cestami, svůj způsob řešení si mohou zvolit sami
- s využitím vhodných vyučovacích metod rozvíjíme abstraktní a logické myšlení žáků
- řešíme úlohy vycházející z reálného života, abychom propojovali výuku se situacemi, které žáci běžně zažívají
- problémové úlohy zadáváme i pro řešení ve skupinách, aby žáci dokázali úlohy řešit i při týmové práci
- nabízíme žákům dobrovolná témata a úkoly
- motivujeme a zapojujeme žáky do různých soutěží

Kompetence komunikativní

K naplnění kompetence komunikativní využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- učíme žáky dodržovat pravidla diskuze, respektovat názory ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby uměli prezentovat výsledky své práce před ostatními
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - při výuce (např. brainstorming), při týdenním kruhu na 1. stupni, při třídnických hodinách, v žákovském parlamentu
- žáci mohou tuto kompetenci rozvíjet i na různých besedách a přednáškách
- vedeme žáky k tomu, aby při prezentování výsledků své práce využívali dovednosti získané v hodinách informatiky využívali při práci v ostatních hodinách

Kompetence sociální a personální

K naplnění kompetence sociální a personální využíváme tyto strategie a postupy:

- využíváme při výuce skupinovou práci a kooperativní učení, žáci společně s učiteli vytváří pravidla pro práci v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby ve skupině dokázali přijmout různé role a za svoji práci byli zodpovědní
- žáci při výuce plní úkoly, při jejichž řešení musí spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali ostatním naslouchat a respektovat názor druhých
- učíme žáky zhodnotit práci skupiny i svůj přínos pro práci v ní

Kompetence občanské

K naplnění kompetence občanské využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- organizujeme výlety a exkurze, v rámci kterých se žáci seznamují s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali předem daná a domluvená pravidla
- v rámci výuky zařazujeme projekty a témata s ekologickou tematikou, např. Den Země, programy Ekocentra Paleta
- respektování trvale udržitelného života u žáků podporujeme např. těmito aktivitami - sběr plastů a papíru, péče o estetické prostředí - areál školy, hřiště, nádvoří
- seznamujeme žáky se základními právy dítěte
- pořádáme projekty a akce připomínající lidové tradice a zvyky - Vítání podzimu, vánoční a velikonoční dílny a jarmarky, na tyto akce zveme i rodiče a veřejnost
- žáky zapojujeme do sportovních a výtvarných soutěží v rámci školy i do soutěží vyhlášených jinými subjekty

Kompetence pracovní

K naplnění kompetence pracovní využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- o bezpečnosti práce a chování žáky poučujeme vždy na začátku školního roku, během roku vždy, když se jedná o činnost žáků, která to vyžaduje
- vedeme žáky ke správnému užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení v souladu se zásadami bezpečnosti práce
- vedeme žáky k samostatnosti a k dokončení práce v zadaném termínu
- učíme žáky, aby si práci dokázali sami naplánovat, připravit si vhodné pomůcky, uklidit si pracovní místo
- výsledky práce hodnotí nejen pedagog, ale i žák sám
- v rámci volby povolání organizujeme exkurze, výlety, při kterých se žáci seznamují s různými pracovišti
- účastníme se i akcí, které pořádají střední či vysoké školy, popř. jiné subjekty - dny otevřených dveří, praktické dílny, burzy škol a pod.

2.2 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Číslo 0-20 Geometrie
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek Orientace v čase Geometrie
3. ročník	Číselný obor 0-1000, sčítání, odčítání v daném oboru Číselný obor 0-1000, násobení, dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání Číselný obor 0-1 000 000, násobení a dělení Zlomky Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
7. ročník	Čtyřúhelníky Hranoly
9. ročník	Objem a povrch těles
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
Německý jazyk	
7. ročník	Představování
Ruský jazyk	
8. ročník	Rodina
Práce na počítači	
4. ročník	Práce s výukovými programy
5. ročník	Pojmy

Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem
Svět kolem nás	
1. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás
2. ročník	Lidé a čas
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
Dějepis	
6. ročník	Pravěk
Výchova k občanství	
8. ročník	Člověk a dospívání
Fyzika	
6. ročník	Tělesa a látky Elektrické vlastnosti látek Magnetické vlastnosti látek
7. ročník	Pohybové zákony Otáčivé účinky síly Mechanické vlastnosti kapalin Mechanické vlastnosti plynů
8. ročník	Změny skupenství látek Elektrický náboj, pole Elektrický proud a napětí, elektrický obvod
9. ročník	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními
Přírodopis	
6. ročník	Mikroskop Buňka Třídění organismů Nebuněčné organismy Jednobuněčné organismy Mnohobuněčné rostliny Mnohobuněční živočichové Potravní řetězce
7. ročník	Vyšší rostliny - úvod Rhyniophyta Mechorosty Kapradořosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin Příroda a její ohrožení Vyšší živočichové - úvod Strunatci Obratlovci Ptáci a jejich řády Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci Třídění savců Savci našich ekosystémů Člověk Lidské rasy Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Vědní obory Mineralogie Petrologie

	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Geologická stavba ČR Základy ekologie Základy etologie
Zeměpis	
8. ročník	Hospodářství České republiky
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
8. ročník	Lidská postava
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní a sociální rozvoj
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Gymnastika Rytmiická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty
2. ročník	Turistika, pobyt v přírodě Atletika Gymnastika Rytmiická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty
3. ročník	Turistika, pobyt v přírodě Atletika Gymnastika Rytmiická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty
4. ročník	Turistika, pobyt v přírodě Plavání Rytmiická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika Gymnastika Rytmiická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty
6. ročník	Turistika, pobyt v přírodě Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
9. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Svět práce	
	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání Zaměstnání Podnikání
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Sebezpoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Orientace v čase
3. ročník	Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova

	Čtení, literární výchova
	Psaní
3. ročník	Jazyková výchova
	Čtení, literární výchova
	Psaní
4. ročník	Jazyková výchova
	Čtení, literární výchova
	Psaní
8. ročník	Úvaha
Anglický jazyk	
	Včera
Německý jazyk	
	Narozeniny
9. ročník	Návštěva
	Lidské tělo
Ruský jazyk	
8. ročník	Rodina
9. ročník	Záliby
	Portrét
	Dotazník
Práce na počítači	
5. ročník	Grafické programy
Svět kolem nás	
1. ročník	Místo, kde žijeme
	Lidé kolem nás
	Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Lidé kolem nás
4. ročník	Lidé kolem nás
Dějepis	
8. ročník	Osvětský absolutismus
Výchova k občanství	
	Člověk a dospívání
	Člověk hledající sám sebe
	Člověk a lidská spolupráce
Přírodopis	
6. ročník	Třídění organismů
	Potravní řetězce
7. ročník	Příroda a její ohrožení
	Vyšší živočichové - úvod
	Obratlovci
8. ročník	Savci
	Člověk
	Lidské rasy
	Stavba těla člověka
	Člověk a zdraví
9. ročník	Dějiny Země
	Základy ekologie
	Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
9. ročník	Hudebně pohybové činnosti
	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
6. ročník	Smích a pláč

	Barevné sny a náhody
7. ročník	Hlava a její části
	Hrajeme si s fotografiemi
8. ročník	Křik a ticho
9. ročník	Lidské stopy a otisky
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
	Změny v životě člověka a jejich reflexe
	Osobnostní a sociální rozvoj
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
	Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Atletika
	Gymnastika
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty

6. ročník	Turistika, pobyt v přírodě Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
9. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Svět práce	
6. ročník	Práce se dřevem, s kovy a plasty
8. ročník	Práce s technickými materiály
9. ročník	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání Podnikání Práce s technickými materiály
Tvořivé činnosti	
5. ročník	Tvořivé činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
Německý jazyk	
7. ročník	Týdenní plán
Práce na počítači	
4. ročník	Práce s výukovými programy
5. ročník	Pojmy
Informatika	
9. ročník	Práce s programem ATF (All Ten Fingers)

Svět kolem nás	
1. ročník	Lidé kolem nás
2. ročník	Lidé kolem nás
Výchova k občanství	
8. ročník	Člověk a dospívání Člověk hledající sám sebe
Přírodopis	
6. ročník	Mikroskop
8. ročník	Člověk Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika

5. ročník	Gymnastika
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
7. ročník	Úpoly
	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
	Bezpečnost a hygiena
8. ročník	Atletika
	Míčové hry
	Soutěžní hry
	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
9. ročník	Míčové hry
	Soutěžní hry
	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
	Míčové hry
Sportovní hry	
1. ročník	sportovní hry
2. ročník	sportovní hry
3. ročník	sportovní hry
4. ročník	sportovní hry
5. ročník	sportovní hry

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Sportovní hry

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Psychohygiena

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Orientace v čase
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova

3. ročník	Psaní
	Jazyková výchova Čtení, literární výchova
	Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova
	Psaní
	Psaní
Informatika	
9. ročník	Práce s programem ATF (All Ten Fingers)
Výchova k občanství	
8. ročník	Člověk a dospívání
Přírodopis	
9. ročník	Stavba těla člověka Člověk a zdraví Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
6. ročník	Barevné sny a náhody
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Zdravý způsob života a výživa Hodnota a podpora zdraví Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
	Atletika
2. ročník	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
	Atletika
	Gymnastika
3. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty

	Turistika, pobyt v přírodě
	Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Atletika
	Gymnastika
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika
	Gymnastika
	Rytmická a kondiční gymnastika
	Pohybové hry
	Sportovní hry
	Úpoly
	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
	Míčové hry
	Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
	Míčové hry
	Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
	Míčové hry
	Soutěžní hry
9. ročník	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
	Míčové hry
	Soutěžní hry
Svět práce	
7. ročník	Příprava pokrmů

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Kreativita

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Geometrie
2. ročník	Geometrie
3. ročník	Číselný obor 0-1000, násobení , dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek
	Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Zlomky
	Geometrie, rovinné obrazce

	Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce
8. ročník	Statistika
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova
	Čtení, literární výchova
	Psaní
2. ročník	Jazyková výchova
	Čtení, literární výchova
	Psaní
3. ročník	Jazyková výchova
	Čtení, literární výchova
	Psaní
4. ročník	Jazyková výchova
	Čtení, literární výchova
	Psaní
8. ročník	Líčení
9. ročník	Slohové postupy a útvary
	Literárně výchovné aktivity
Práce na počítači	
5. ročník	Grafické programy
Informatika	
6. ročník	Prezentace informací (MS PowerPoint)
8. ročník	Textový editor (MS WORD)
	Tabulkový editor (MS EXCEL)
	Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Přírodopis	
	Člověk
	Stavba těla člověka
	Člověk a zdraví
9. ročník	Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
6. ročník	Hudebně pohybové činnosti
	Instrumentální činnosti
7. ročník	Hudebně pohybové činnosti
	Instrumentální činnosti
8. ročník	Hudebně pohybové činnosti
	Instrumentální činnosti
9. ročník	Poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
6. ročník	Ruka a její zobrazení
	Tematické práce
7. ročník	Technické fantazie
	Tematické práce
	Malování
	Drawing for Children (Kreslení pro děti)
	Pivot
	Corel Draw
	Hrajeme si s fotografiemi
9. ročník	Lidské stopy a otisky
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Hodnota a podpora zdraví
7. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
4. ročník	Plavání Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena

9. ročník	Atletika Míčové hry Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Tvořivé činnosti	
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Sportovní hry	
1. ročník	sportovní hry
2. ročník	sportovní hry
3. ročník	sportovní hry
4. ročník	sportovní hry
5. ročník	sportovní hry

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Sportovní hry

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Orientace v čase
3. ročník	Geometrie, rovinné obrazce
4. ročník	Geometrie, prostorová tělesa
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
6. ročník	Literatura s dětským hrdinou
8. ročník	Charakteristika literární postavy
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
Německý jazyk	
7. ročník	Představování
	Škola
9. ročník	Praha
Informatika	
6. ročník	Vyhledávání informací a komunikace

Výchova k občanství	
7. ročník	Rodina, národ, vlast
Přírodopis	
8. ročník	Obratlovci Člověk Lidské rasy Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
6. ročník	Sporty a sportovci
8. ročník	Lidská postava
9. ročník	Portrét
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry

5. ročník	Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Bezpečnost a hygiena
7. ročník	Atletika Míčové hry Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena
8. ročník	Atletika Míčové hry Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena
9. ročník	Atletika Míčové hry Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena
Svět práce	
8. ročník	Volba profesní orientace
9. ročník	Trh práce Zaměstnání Podnikání
Tvořivé činnosti	
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Geometrie
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek Orientace v čase

3. ročník	Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Geometrie, prostorová tělesa
7. ročník	Procento, úroky
8. ročník	Pythagorova věta Statistika
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
6. ročník	Literatura s dětským hrdinou
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
6. ročník	Rodina
Německý jazyk	
7. ročník	Rodina Škola
8. ročník	Narozeniny
Ruský jazyk	
	Rodina Škola Narozeniny
Dějepis	
7. ročník	Pozdní středověk
8. ročník	Imperiální doba
Výchova k občanství	
6. ročník	Domov a rodina
7. ročník	Rodina, národ, vlast
8. ročník	Člověk a dospívání
9. ročník	Smysl společenství
Fyzika	
6. ročník	Měření hmotnosti tělesa Měření času
7. ročník	Otáčivé účinky síly
8. ročník	Změny skupenství látek Elektrický proud a napětí, elektrický obvod
9. ročník	Elektrický obvod
Přírodopis	
7. ročník	Příroda a její ohrožení
8. ročník	Lidské rasy Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti

2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
9. ročník	Lidské city a vztahy
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

6. ročník	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
9. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Zdravé vaření	
9. ročník	Bezpečnost práce, základní hygienická pravidla. Ovoce a zelenina
Sportovní hry	
1. ročník	sportovní hry
2. ročník	sportovní hry
3. ročník	sportovní hry
4. ročník	sportovní hry
5. ročník	sportovní hry

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Sportovní hry

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Komunikace

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek Orientace v čase
3. ročník	Geometrie, rovinné obrazce
7. ročník	Racionální čísla Procento, úroky
8. ročník	Pythagorova věta Statistika
9. ročník	Finanční matematika
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova

2. ročník	Čtení, literární výchova Psaní Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
9. ročník	Diskuse Literárně výchovné aktivity
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
6. ročník	Můj svět
7. ročník	Můj život
Německý jazyk	
8. ročník	Škola Zvířata Číslovky Narozeniny Nákupy Volný čas
9. ročník	Praha
Ruský jazyk	
7. ročník	Audioorální kurz Azbuka
8. ročník	Škola Narozeniny Společenské obraty
9. ročník	Domov
Práce na počítači	
5. ročník	Internet, elektronická pošta Využití internetu
Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem Textový editor (MS WORD) – základní funkce Vyhledávání informací a komunikace Prezentace informací (MS PowerPoint)
8. ročník	Textový editor (MS WORD) Tvorbou prezentace (MS PowerPoint)
Výchova k občanství	
6. ročník	Domov a rodina
8. ročník	Člověk a dospívání Člověk hledající společenství
9. ročník	Smysl společenství
Fyzika	
6. ročník	Měření délky pevného tělesa Měření hmotnosti tělesa Měření teploty
7. ročník	Otáčivé účinky síly
8. ročník	Změny skupenství látek Elektrický proud a napětí, elektrický obvod

9. ročník	Elektrický obvod
Přírodopis	
7. ročník	Příroda a její ohrožení
8. ročník	Lidské rasy Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Základy ekologie Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
6. ročník	Poslechové činnosti
7. ročník	Poslechové činnosti
8. ročník	Poslechové činnosti
9. ročník	Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
4. ročník	Plavání Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika

5. ročník	Úpoly Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
6. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
9. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Svět práce	
8. ročník	Trh práce
9. ročník	Zaměstnání Podnikání
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Sportovní hry	
1. ročník	sportovní hry
2. ročník	sportovní hry
3. ročník	sportovní hry
4. ročník	sportovní hry
5. ročník	sportovní hry

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Sportovní hry

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Kooperace a kompetice

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek Geometrie
3. ročník	Číselný obor 0-1000, sčítání, odčítání v daném oboru Číselný obor 0-1000, násobení, dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek
4. ročník	Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání Číselný obor 0-1 000 000, násobení a dělení Zlomky Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
Informatika	
6. ročník	Prezentace informací (MS PowerPoint)
8. ročník	Tabulkový editor (MS EXCEL) Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Chemie	
Pozorování, pokus a bezpečnost práce v chemii	
Přírodopis	
Stavba těla člověka Člověk a zdraví Základy etologie	
9. ročník	
Zeměpis	
Životní prostředí	
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
7. ročník	Corel Draw
8. ročník	Ostrovy a kontinenty
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Osobnostní a sociální rozvoj

Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
8. ročník	Bezpečnost a hygiena

9. ročník	Atletika
	Míčové hry
	Soutěžní hry
	Bezpečnost a hygiena
	Atletika
8. ročník	Míčové hry
	Soutěžní hry
Svět práce	
8. ročník	Volba profesní orientace
	Práce s technickými materiály
Zdravé vaření	
9. ročník	Bilkoviny - mléko a vejce
	Zdravá úprava masa

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Čísla 0-20 Geometrie
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek Orientace v čase Geometrie
3. ročník	Číselný obor 0-1000, sčítání, odčítání v daném oboru Číselný obor 0-1000, násobení, dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání Číselný obor 0-1 000 000, násobení a dělení Zlomky Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
6. ročník	Rozšířené opakování desetinných čísel Desetinná čísla Objem krychle a kvádrů
7. ročník	Zlomky Racionální čísla Čtyřúhelníky Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka Procento, úroky
8. ročník	Pythagorova věta Lineární rovnice Kruh, kružnice, válec
9. ročník	Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Podobnost a její užití v praxi Objem a povrch těles

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
Práce na počítači	
	Práce s výukovými programy
5. ročník	Pojmy
Informatika	
8. ročník	Tabulkový editor (MS EXCEL)
Výchova k občanství	
7. ročník	Rodina, národ, vlast
8. ročník	Člověk hledající sám sebe Člověk a lidská spolupráce
Fyzika	
6. ročník	Měření objemu tělesa Hustota Měření času
7. ročník	Otáčivé účinky síly
8. ročník	Práce, výkon, energie Teplo Elektrický proud a napětí, elektrický obvod
9. ročník	Elektrický obvod
Přírodopis	
6. ročník	Potravní řetězec
7. ročník	Příroda a její ohrožení Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci našich ekosystémů Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Geologická stavba ČR Základy ekologie Základy etologie
Zeměpis	
Životní prostředí	
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Hodnota a podpora zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití

	Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry

8. ročník	Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
9. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Svět práce	
6. ročník	Technické kreslení
8. ročník	Trh práce Volba profesní orientace
9. ročník	Volba profesní orientace Zaměstnání Práce s technickými materiály
Fyzikálně - chemická praktika	
8. ročník	Úlohy fyzikální olympiády a Pythagoriády
9. ročník	Úlohy fyzikální a chemické olympiády
Zdravé vaření	
	Bezpečnost práce, základní hygienická pravidla. Ovoce a zelenina Zdravá úprava masa Úprava pokrmů za mimořádných podmínek Vaření podle vlastní fantazie
Sportovní hry	
1. ročník	sportovní hry
2. ročník	sportovní hry
3. ročník	sportovní hry
4. ročník	sportovní hry
5. ročník	sportovní hry

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Sportovní hry

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Čísla 0-20
Český jazyk a literatura	
	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
2. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
3. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
4. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní

8. ročník	Charakteristika literární postavy
9. ročník	Literárně výchovné aktivity
Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem Vyhledávání informací a komunikace
9. ročník	Práce s programem ATF (All Ten Fingers)
Výchova k občanství	
6. ročník	Domov a rodina
7. ročník	Rodina, národ, vlast
8. ročník	Člověk hledající sám sebe
Přírodopis	
6. ročník	Mikroskop Třídění organismů Nebuněčné organismy Jednobuněčné organismy Mnohobuněčné rostliny Mnohobuněční živočichové Potravní řetězce
7. ročník	Vyšší rostliny - úvod Rhyniophyta Mechorosty Kapradorosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin Příroda a její ohrožení Vyšší živočichové - úvod Strunatci Obratlovci Ptáci a jejich řády Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci Savci našich ekosystémů Člověk Lidské rasy Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Mineralogie Petrologie Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Geologická stavba ČR Základy ekologie Základy etologie
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti
2. ročník	Vokální činnosti
3. ročník	Vokální činnosti
4. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
9. ročník	Instrumentální činnosti Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Hodnota a podpora zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Vztahy mezi lidmi a formy soužití

7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Atletika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě Plavání
4. ročník	Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Atletika Gymnastika Rytmická a kondiční gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Úpoly Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
7. ročník	Bezpečnost a hygiena Atletika

8. ročník	Míčové hry Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena Atletika
9. ročník	Míčové hry Soutěžní hry Bezpečnost a hygiena Atletika Míčové hry Soutěžní hry
Tvořivé činnosti	
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Zdravé vaření	
9. ročník	Obiloviny a výrobky z nich

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Orientace v čase
3. ročník	Číselný obor 0-1000, násobení , dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání Zlomky Geometrie, prostorová tělesa
Ruský jazyk	
9. ročník	Hodiny Portrét
Svět kolem nás	
4. ročník	Místo, kde žijeme
5. ročník	Lidé kolem nás
Zeměpis	
8. ročník	Kraje České republiky
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Práce na počítači	
4. ročník	Zásady práce s počítačem
Svět kolem nás	
Místo, kde žijeme	
Dějepis	
8. ročník	Počátky novověku v Evropě Osvícenský absolutismus Velká francouzská revoluce, vzestup a pád Napoleona I. Revoluce 1848 - 1849
9. ročník	Druhá světová válka - léta nesvobody
Výchova k občanství	
6. ročník	Naše vlast
7. ročník	Stát a právo
9. ročník	Výchova k demokracii
Zeměpis	
7. ročník	Amerika Asie Evropa
9. ročník	Politická mapa světa
Hudební výchova	
Vokální činnosti	
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Svět práce	
8. ročník	Trh práce

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Dějepis	
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Evropa a svět po roce 1945
Výchova k občanství	
7. ročník	Stát a právo
9. ročník	Výchova k demokracii
Zeměpis	
8. ročník	Kraje České republiky
9. ročník	Politická mapa světa

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Dějepis	
6. ročník	Starověk
7. ročník	Vrcholný středověk
8. ročník	Velká francouzská revoluce, vzestup a pád Napoleona I. Revoluce 1848 - 1849 První světová válka
9. ročník	Druhá světová válka - léta nesvobody Evropa a svět po roce 1945

Rozdělené světy	
Výchova k občanství	
7. ročník	Stát a právo
9. ročník	Svět a Evropa
Zeměpis	
Politická mapa světa	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek Orientace v čase
3. ročník	Číselný obor 0-1000, sčítání, odčítání v daném oboru Číselný obor 0-1000, násobení, dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek Geometrie, rovinné obrazce Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání Zlomky Geometrie, prostorová tělesa
Český jazyk a literatura	
5. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
6. ročník	Literatura s dětským hrdinou
9. ročník	Divadelní a filmová představení
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
7. ročník	Planeta Země
Německý jazyk	
	Rodina Zvířata
8. ročník	Roční období
9. ročník	Hory Výlety
Ruský jazyk	
8. ročník	Rusko Kalendář
9. ročník	Pohádky

Práce na počítači	
5. ročník	Využití internetu
Svět kolem nás	
4. ročník	Místo, kde žijeme
Dějepis	
7. ročník	Raný novověk
8. ročník	Počátky novověku v Evropě Osvícenský absolutismus
9. ročník	Druhá světová válka - léta nesvobody Evropa a svět po roce 1945
Výchova k občanství	
6. ročník	Rok v jeho proměnách a slavnostech
9. ročník	Svět a Evropa
Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země
7. ročník	Obratlovci Ptáci a jejich řady
8. ročník	Savci Lidské rasy
9. ročník	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Základy ekologie
Zeměpis	
6. ročník	Přírodní složky a oblasti Země Austrálie Oceánie Antarktida
7. ročník	Amerika Asie Evropa
8. ročník	Česká republika
9. ročník	Politická mapa světa Společenské prostředí Hospodářské prostředí Životní prostředí
Hudební výchova	
5. ročník	Poslechové činnosti
6. ročník	Poslechové činnosti
7. ročník	Poslechové činnosti
8. ročník	Poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
Ostrovy a kontinenty	
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Čísla 0-20
2. ročník	Orientace v čase
Český jazyk a literatura	
5. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
Německý jazyk	
9. ročník	Návštěva Praha Hory Výlety
Ruský jazyk	
7. ročník	Azbuka
8. ročník	Rusko
Práce na počítači	
5. ročník	Internet, elektronická pošta
Informatika	
6. ročník	Vyhledávání informací a komunikace
Dějepis	
7. ročník	Formování prvních státních celků v Evropě
8. ročník	Velká francouzská revoluce, vzestup a pád Napoleona I.
9. ročník	Evropa a svět po roce 1945
Výchova k občanství	
7. ročník	Stát a právo
9. ročník	Svět a Evropa
Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země
Zeměpis	
	Mapa - obraz Země Zeměpis světadílů a oceánů
7. ročník	Evropa
8. ročník	Česká republika
9. ročník	Politická mapa světa Společenské prostředí Hospodářské prostředí Životní prostředí
Hudební výchova	
5. ročník	Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti

5. ročník Tvořivé činnosti

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
5. ročník	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
9. ročník	Vývoj českého jazyka
Ruský jazyk	
	Domov
Svět kolem nás	
5. ročník	Místo, kde žijeme
Dějepis	
7. ročník	Raný středověk Formování prvních státních celků v Evropě Vrcholný středověk Pozdní středověk Raný novověk
8. ročník	Počátky novověku v Evropě Ponapoleonská Evropa Revoluce 1848 - 1849 První světová válka
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Druhá světová válka - léta nesvobody Evropa a svět po roce 1945 Rozdělené světy
Výchova k občanství	
	Svět a Evropa
Přírodopis	
8. ročník	Lidské rasy
Zeměpis	
7. ročník	Evropa
8. ročník	Česká republika Kraje České republiky
9. ročník	Politická mapa světa Společenské prostředí
Hudební výchova	
5. ročník	Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
7. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Orientace v čase

Český jazyk a literatura	
9. ročník	Vývoj českého jazyka Divadelní a filmová představení
Německý jazyk	
	Výlety
Dějepis	
8. ročník	Imperiální doba
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Evropa a svět po roce 1945
Výchova k občanství	
7. ročník	Kultura a její rozvíjení
8. ročník	Člověk a předpoklady soužití
Přírodopis	
	Člověk Lidské rasy
Zeměpis	
6. ročník	Zeměpis světadílů a oceánů Austrálie Oceánie
7. ročník	Amerika Asie Evropa
8. ročník	Obyvatelstvo a sídla České republiky
9. ročník	Politická mapa světa Společenské prostředí
Hudební výchova	
3. ročník	Poslechové činnosti
4. ročník	Poslechové činnosti
6. ročník	Vokální činnosti
7. ročník	Vokální činnosti
8. ročník	Vokální činnosti
9. ročník	Poslechové činnosti Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
7. ročník	Architektura
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Hodnota a podpora zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Seminář z anglického jazyka	
9. ročník	Video

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Čísla 0-20 Geometrie
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání Číselný obor 0-100, násobení a dělení

	přirozených čísel v oboru násobílek Orientace v čase
4. ročník	Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání
Český jazyk a literatura	
	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
Práce na počítači	
	Internet, elektronická pošta
Svět kolem nás	
2. ročník	Lidé kolem nás
4. ročník	Lidé kolem nás
5. ročník	Lidé kolem nás
Dějepis	
7. ročník	Raný středověk Pozdní středověk Raný novověk
8. ročník	Počátky novověku v Evropě Velká francouzská revoluce, vzestup a pád Napoleona I. Revoluce 1848 - 1849 Porevoluční Evropa
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Druhá světová válka - léta nesvobody
Výchova k občanství	
6. ročník	Obec, region, země
8. ročník	Člověk a předpoklady soužití
Přírodopis	
	Člověk
9. ročník	Základy etologie
Zeměpis	
6. ročník	Antarktida
8. ročník	Obyvatelstvo a sídla České republiky Kraje České republiky
9. ročník	Společenské prostředí Životní prostředí
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti
2. ročník	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti
3. ročník	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti
4. ročník	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti

5. ročník	Poslechové činnosti Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
8. ročník	Člověk mezi lidmi
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Hodnota a podpora zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
Tvořivé činnosti	
	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti

Etnický původ

Integrace do výuky

Dějepis	
8. ročník	Porevoluční Evropa Imperiální doba
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Druhá světová válka - léta nesvobody Evropa a svět po roce 1945
Výchova k občanství	
8. ročník	Člověk a předpoklady soužití
Fyzika	
9. ročník	Elektrický obvod
Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země
8. ročník	Člověk Lidské rasy
9. ročník	Dějiny Země Základy etologie
Zeměpis	
6. ročník	Zeměpis světadílů a oceánů Austrálie
8. ročník	Obyvatelstvo a sídla České republiky
9. ročník	Společenské prostředí
Hudební výchova	
3. ročník	Poslechové činnosti
4. ročník	Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj

Multikulturalita

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
9. ročník	Divadelní a filmová představení
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
6. ročník	Lidé
Německý jazyk	
7. ročník	Rodina Škola Týdenní plán
8. ročník	Narozeniny Nákupy
9. ročník	Praha Výlety
Ruský jazyk	
7. ročník	Azbuka
Práce na počítači	
5. ročník	Internet, elektronická pošta Využití internetu
Informatika	
6. ročník	Hardware, software, operační systém
8. ročník	Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Dějepis	
6. ročník	Starověk
7. ročník	Vrcholný středověk
Výchova k občanství	
6. ročník	Obec, region, země
7. ročník	Kultura a její rozvíjení
Přírodopis	
8. ročník	Člověk
9. ročník	Základy etologie
Zeměpis	
6. ročník	Zeměpis světadílů a oceánů Austrálie Oceánie
7. ročník	Amerika Asie
9. ročník	Společenské prostředí
Hudební výchova	
6. ročník	Vokální činnosti
7. ročník	Vokální činnosti
8. ročník	Instrumentální činnosti Vokální činnosti
9. ročník	Poslechové činnosti Vokální činnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj
Seminář z anglického jazyka	
9. ročník	Video

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Dějepis	
7. ročník	Pozdní středověk
8. ročník	Počátky novověku v Evropě Osvětský absolutismus Imperiální doba První světová válka
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Druhá světová válka - léta nesvobody Rozdělené světy
Výchova k občanství	
6. ročník	Obec, region, země
8. ročník	Člověk a předpoklady soužití
Přírodopis	
9. ročník	Základy etologie
Zeměpis	
	Společenské prostředí
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
Tělesná výchova	
1. ročník	Zimní sporty

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Integrace do výuky

Matematika	
3. ročník	Geometrie, prostorová tělesa
Anglický jazyk	
8. ročník	Příroda
Svět kolem nás	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Rozmanitost přírody
Výchova k občanství	
7. ročník	Přírodní bohatství a jeho ochrana
Přírodopis	
6. ročník	Fotosyntéza Třídění organismů Mnohobuněčné rostliny Mnohobuněční živočichové Potravní řetězec
7. ročník	Vyšší rostliny - úvod Rhyniophyta Mechorosty Kapradorosty

	Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin Příroda a její ohrožení Vyšší živočichové - úvod Strunatci Obratlovci Ptáci a jejich řády Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci Savci našich ekosystémů
9. ročník	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Geologická stavba ČR Základy ekologie
Zeměpis	
6. ročník	Přírodní složky a oblasti Země Zeměpis světadílů a oceánů
7. ročník	Asie
8. ročník	Přírodní podmínky České republiky
9. ročník	Životní prostředí
Výtvarná výchova	
6. ročník	Živočichové
7. ročník	Přírodní motivy
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Fyzikálně - chemická praktika	
8. ročník	Voda

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Orientace v čase
4. ročník	Geometrie, prostorová tělesa
Český jazyk a literatura	
6. ročník	Přírodní tematika v literatuře
Svět kolem nás	
3. ročník	Rozmanitost přírody
4. ročník	Rozmanitost přírody
Výchova k občanství	
7. ročník	Přírodní bohatství a jeho ochrana
Chemie	
8. ročník	Směsi
9. ročník	Chemické reakce
Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země Charakteristika organických a anorganických látek Fotosyntéza Mikroskop Buňka

	Třídění organismů Nebuněčné organismy Jednobuněčné organismy Mnolibuněčné rostliny Mnolibuněční živočichové Potravní řetězce
7. ročník	Vyšší rostliny - úvod Mechorosty Kapradořosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin Příroda a její ohrožení Vyšší živočichové - úvod Strunatci Obratlovci Ptáci a jejich řady Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci našich ekosystémů Člověk Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje Dějiny Země Základy ekologie
Zeměpis	
6. ročník	Mapa - obraz Země Přírodní složky a oblasti Země
9. ročník	Životní prostředí
Výtvarná výchova	
Živly	
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa
7. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tvořivé činnosti	
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Fyzikálně - chemická praktika	
8. ročník	Voda
Zdravé vaření	
9. ročník	Racionální výživa

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Číslo 0-20 Geometrie
2. ročník	Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobek
Informatika	
8. ročník	Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Dějepis	
6. ročník	Starověk
7. ročník	Raný středověk Formování prvních státních celků v Evropě

	Vrcholný středověk Pozdní středověk
8. ročník	Počátky novověku v Evropě Kapitalistická společnost a kultura před první světovou válkou
9. ročník	Svět mezi dvěma válkami Druhá světová válka - léta nesvobody
Výchova k občanství	
6. ročník	Naše vlast
7. ročník	Přírodní bohatství a jeho ochrana
9. ročník	Život člověka na planetě Zemi
Chemie	
8. ročník	Pozorování, pokus a bezpečnost práce v chemii Směsi Anorganické sloučeniny
9. ročník	Chemie a společnost
Přírodopis	
6. ročník	Fotosyntéza Nebuněčné organismy Jednobuněčné organismy Mnolibuněčné rostliny Mnolibuněční živočichové
7. ročník	Mechorosty Kapradořosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin Příroda a její ohrožení Obratlovci Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Stavba těla člověka
9. ročník	Vnější geologické děje Dějiny Země Základy ekologie
Zeměpis	
6. ročník	Austrálie
7. ročník	Amerika Asie Evropa
8. ročník	Přírodní podmínky České republiky Hospodářství České republiky Kraje České republiky
9. ročník	Politická mapa světa Hospodářské prostředí Životní prostředí
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa Hodnota a podpora zdraví
7. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
2. ročník	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
4. ročník	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Zimní sporty Turistika, pobyt v přírodě

9. ročník	Míčové hry
Tvořivé činnosti	
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Fyzikálně - chemická praktika	
8. ročník	Laboratorní sklo a pomůcky, zásady práce v chemické laboratoři
	Voda
9. ročník	Chemické reakce, průmysl a životní prostředí
Zdravé vaření	
	Vaříme dětem

Pokrytí v projektu

Domácí zvířata

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání
3. ročník	Geometrie, rovinné obrazce
	Geometrie, prostorová tělesa
4. ročník	Geometrie, prostorová tělesa
Český jazyk a literatura	
6. ročník	Přírodní tematika v literatuře
Anglický jazyk	
8. ročník	Příroda
Německý jazyk	
9. ročník	Oblečení
Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem
	Vyhledávání informací a komunikace
8. ročník	Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Svět kolem nás	
3. ročník	Místo, kde žijeme
	Rozmanitost přírody
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Lidé kolem nás
Dějepis	
6. ročník	Starověk
7. ročník	Vrcholný středověk
	Pozdní středověk
8. ročník	Imperiální doba
	Kapitalistická společnost a kultura před první světovou válkou
Výchova k občanství	
6. ročník	Naše vlast
7. ročník	Přírodní bohatství a jeho ochrana
9. ročník	Život člověka na planetě Zemi
Chemie	
8. ročník	Pozorování, pokus a bezpečnost práce v chemii
	Směsi
9. ročník	Chemie a společnost
Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země

Charakteristika organických a anorganických látek	
	Fotosyntéza
	Buňka
	Třídění organismů
	Nebuněčné organismy
	Jednobuněčné organismy
	Mnohobuněčné rostliny
	Mnohobuněční živočichové
	Potravní řetězec
7. ročník	Vyšší rostliny - úvod
	Mechorosty
	Kapradorosty
	Nahosemenné rostliny
	Krytosemenné rostliny
	Třídění krytosemenných rostlin
	Příroda a její ohrožení
	Obratlovci
	Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci našich ekosystémů
	Člověk
	Stavba těla člověka
9. ročník	Vnitřní geologické děje
	Vnější geologické děje
	Dějiny Země
	Geologická stavba ČR
	Základy ekologie
	Základy etologie
Zeměpis	
6. ročník	Mapa - obraz Země
	Přírodní složky a oblasti Země
	Zeměpis světadílů a oceánů
	Oceánie
	Antarktida
8. ročník	Přírodní podmínky České republiky
	Kraje České republiky
9. ročník	Hospodářské prostředí
	Životní prostředí
Hudební výchova	
8. ročník	Poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
7. ročník	Drawing for Children (Kreslení pro děti)
8. ročník	Bydlení
	Ptáci
9. ročník	Krajinomalba
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Hodnota a podpora zdraví
7. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
2. ročník	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
3. ročník	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
4. ročník	Zimní sporty
	Turistika, pobyt v přírodě
5. ročník	Zimní sporty

	Turistika, pobyt v přírodě
6. ročník	Atletika
7. ročník	Atletika
	Míčové hry
8. ročník	Atletika
	Míčové hry
9. ročník	Atletika
Tvořivé činnosti	
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Fyzikálně - chemická praktika	
8. ročník	Voda
9. ročník	Chemické reakce, průmysl a životní prostředí

Pokrytí v projektu

Domácí zvířata

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Integrace do výuky

Matematika	
5. ročník	Tabulky, grafy, diagramy
Český jazyk a literatura	
6. ročník	Zvuková stránka jazyka
9. ročník	Publicistické útvary
Anglický jazyk	
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
Práce na počítači	
	Využití internetu
Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem
	Vyhledávání informací a komunikace
Výchova k občanství	
	Naše vlast
	Obec, region, země
8. ročník	Člověk a předpoklady soužití
Přírodopis	
6. ročník	Třídění organismů
	Nebuněčné organismy
	Jednobuněčné organismy
	Mnohobuněčné rostliny
	Mnohobuněční živočichové
	Potravní řetězec
7. ročník	Mechorosty
	Kapradňorosty
	Nahosemenné rostliny

	Krytosemenné rostliny
	Třídění krytosemenných rostlin
	Příroda a její ohrožení
	Vyšší živočichové - úvod
	Obratlovci
	Ptáci a jejich řady
	Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci
	Člověk
	Stavba těla člověka
	Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje
	Vnější geologické děje
	Dějiny Země
	Základy ekologie
Zeměpis	
6. ročník	Mapa - obraz Země
	Přírodní složky a oblasti Země
	Zeměpis světadílů a oceánů
	Austrálie
	Oceánie
	Antarktida
7. ročník	Amerika
	Asie
8. ročník	Kraje České republiky
9. ročník	Hospodářské prostředí
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Hodnota a podpora zdraví
	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
	Osobnostní a sociální rozvoj
Tělesná výchova	
6. ročník	Bezpečnost a hygiena
7. ročník	Bezpečnost a hygiena
8. ročník	Bezpečnost a hygiena
9. ročník	Bezpečnost a hygiena

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Matematika	
5. ročník	Tabulky, grafy, diagramy
Český jazyk a literatura	
7. ročník	Co nás zajímá
9. ročník	Publicistické útvary
Práce na počítači	
5. ročník	Využití internetu
Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem
	Vyhledávání informací a komunikace
Výchova k občanství	
	Naše vlast
8. ročník	Člověk a předpoklady soužití
Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země

	Charakteristika organických a anorganických látek
	Fotosyntéza
	Mikroskop
	Buňka
	Třídění organismů
	Nebuněčné organismy
	Jednobuněčné organismy
	Mnolibuněčné rostliny
	Mnolibuněční živočichové
	Potravní řetězce
7. ročník	Vyšší rostliny - úvod
	Rhyniophyta
	Mechorosty
	Kapradřorosty
	Nahosemenné rostliny
	Krytosemenné rostliny
	Třídění krytosemenných rostlin
	Příroda a její ohrožení
	Vyšší živočichové - úvod
	Strunatci
	Obratlovci
	Ptáci a jejich řády
	Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci
	Třídění savců
	Savci našich ekosystémů
	Člověk
	Lidské rasy
	Stavba těla člověka
	Člověk a zdraví
9. ročník	Mineralogie
	Petrologie
	Vnitřní geologické děje
	Vnější geologické děje
	Dějiny Země
	Geologická stavba ČR
	Základy ekologie
	Základy etologie
Zeměpis	
8. ročník	Hospodářství České republiky
	Kraje České republiky
9. ročník	Politická mapa světa
	Životní prostředí
Hudební výchova	
	Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a výživa
	Hodnota a podpora zdraví
7. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj
Tvořivé činnosti	
3. ročník	Tvořivé činnosti

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Matematika	
5. ročník	Tabulky, grafy, diagramy
Český jazyk a literatura	
6. ročník	Základní slohové útvary
9. ročník	Publicistické útvary
Anglický jazyk	
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
Informatika	
6. ročník	Vyhledávání informací a komunikace
	Prezentace informací (MS PowerPoint)
Přírodopis	
	Mikroskop
7. ročník	Příroda a její ohrožení
	Obratlovci
8. ročník	Stavba těla člověka
	Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje
	Vnější geologické děje
	Dějiny Země
	Základy ekologie
Seminář z českého jazyka	
	Mediální výchova
Seminář z anglického jazyka	
	Naše město

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
9. ročník	Publicistické útvary
Přírodopis	
7. ročník	Příroda a její ohrožení
	Obratlovci
8. ročník	Stavba těla člověka
	Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje
	Vnější geologické děje
	Dějiny Země
	Základy ekologie
Hudební výchova	
	Poslechové činnosti
Tvořivé činnosti	
5. ročník	Tvořivé činnosti

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem
	Vyhledávání informací a komunikace
Výchova k občanství	
9. ročník	Výchova k demokracii

Přírodopis	
6. ročník	Vznik a vývoj Země Třídění organismů Nebuněčné organismy Jednobuněčné organismy Mnolibuněčné rostliny Mnolibuněční živočichové Potravní řetězce
7. ročník	Kapradorosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin Příroda a její ohrožení Obratlovci Ptáci a jejich řady Ptáci a jejich ekosystémy
8. ročník	Savci Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Základy ekologie
Zeměpis	
Životní prostředí	
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
7. ročník	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe Osobnostní a sociální rozvoj Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tvořivé činnosti	
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Matematika	
5. ročník	Tabulky, grafy, diagramy
Český jazyk a literatura	
	Jazyková výchova Čtení, literární výchova Psaní
7. ročník	Vypravování
8. ročník	Epika
9. ročník	Publicistické útvary
Anglický jazyk	
5. ročník	Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním
Práce na počítači	
	Internet, elektronická pošta Využití internetu
Informatika	
6. ročník	Základy práce s počítačem Vyhledávání informací a komunikace Prezentace informací (MS PowerPoint)

8. ročník	Tabulkový editor (MS EXCEL) Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Přírodopis	
6. ročník	Třídění organismů
7. ročník	Příroda a její ohrožení Obratlovci
8. ročník	Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Základy ekologie
Zeměpis	
Životní prostředí	
Výtvarná výchova	
6. ročník	Prezentace tvorby
7. ročník	Hlava a její části Prezentace tvorby Corel Draw Hrajeme si s fotografiemi
8. ročník	Prezentace tvorby
9. ročník	Písmo Prezentace tvorby
Seminář z českého jazyka	
Mediační výchova	
Seminář z anglického jazyka	
Časopisy Naše město	

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Matematika	
5. ročník	Tabulky, grafy, diagramy
Český jazyk a literatura	
7. ročník	Výtah, práce s odborným textem
9. ročník	Publicistické útvary
Informatika	
8. ročník	Tvorba prezentace (MS PowerPoint)
Výchova k občanství	
7. ročník	Stát a právo
Přírodopis	
6. ročník	Fotosyntéza Mikroskop
7. ročník	Příroda a její ohrožení Obratlovci Ptáci a jejich řady
8. ročník	Stavba těla člověka Člověk a zdraví
9. ročník	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje Dějiny Země Základy ekologie
Výtvarná výchova	
6. ročník	Prezentace tvorby

7. ročník	Prezentace tvorby
8. ročník	Prezentace tvorby
9. ročník	Oděv
	Prezentace tvorby
Tvořivé činnosti	
1. ročník	Tvořivé činnosti
2. ročník	Tvořivé činnosti
3. ročník	Tvořivé činnosti
4. ročník	Tvořivé činnosti
5. ročník	Tvořivé činnosti
Seminář z českého jazyka	
9. ročník	Mediální výchova
Seminář z anglického jazyka	
	Časopisy

Pokrytí v projektu

Zdravý životní styl

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2018/7		
Platnost	od 1. 9. 2018	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

1. Úplnost a velikost školy, podmínky školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Kapacita školy je 800 žáků.

Základní škola je rozlehlá a prostorná, tvoří ji čtyři pavilony. Škola se nachází uprostřed sídliště v zóně bez silničního provozu v bezprostřední blízkosti lesa. Škola je dostupná z různých částí města prostřednictvím pěti linek městské hromadné dopravy. V budově školy je 34 tříd.

Vyučování předmětů na II. stupni je zajištěno v těchto odborných učebnách: chemie, zeměpis, fyzika, hudební výchova, cizí jazyk, přírodopis. Výuka předmětu Svět práce probíhá v dílnách a v cvičné kuchyni. Pro výuku tělesné výchovy jsou k dispozici tři tělocvičny, baletní sál, posilovna a školní hřiště. Pro hodiny informatiky je určena moderně zařízená multimediální učebna, jejíž technické vybavení je průběžně obnovováno. Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci školy mohou využívat i lego učebnu, zelenou učebnu a keramickou dílnu s moderní vypalovací pecí.

Ve škole je dostatek kabinetů k ukládání pomůcek pro jednotlivé předměty. Materiální vybavení je dostatečné. Učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, hudební a výtvarnou výchovu) umožňují efektivní vyučování a podporují aktivitu a tvořivost žáků. Škola zajišťuje speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků s speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Pedagogové mohou využívat k přípravě na výchovnou a vzdělávací práci dvě sborovny, kde mají pro svou práci volný přístup na internet, je zde k dispozici tiskárna a kopírka. V budově školy má pracovní školský psycholog, jsou zde vyčleněny prostory pro poskytování školních poradenských služeb, jsou určeny i prostory k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech.

O velkých přestávkách využívají žáci II. stupně k aktivnímu odpočinku školního nádvoří, žáci I. stupně relaxačních koutků.

Součástí školy je velká školní jídelna. Žáci mají možnost zakoupit svačinu a pití.

Opoledne mohou žáci 1. - 5. ročníku trávit v dobře vybavené školní družině. Některé učebny jsou vyčleněny pro základní uměleckou školu.

Na estetickém vzhledu se podílejí učitelé i žáci.

Škola poskytuje své prostory organizacím k volnočasovým aktivitám dětí i dospělých.

2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní, soustavně si doplňují své vzdělání dalším studiem (jazykové kurzy, výpočetní technika, moderní trendy ve výuce ...) Většina pedagogů má základní kurz první pomoci, kurz týmové práce. Učitelé na I. stupni a učitelé jazyků na II. stupni jsou asistenty pro nápravu vývojových poruch učení.

Odbornou pomoc žákům i zákonným zástupcům poskytuje výchovný poradce, školní psycholog, metodik prevence patologických jevů, kariérový poradce, žákům je poskytována i logopedická péče. Na základě doporučení školského poradenského zařízení může s některými žáky pracovat asistent pedagoga. Proškolení učitelé poskytují podpůrná opatření žákům se specifickými pouchami učení.

Vychovatelky školní družiny organizují pro žáky různé kroužky.

Učitelky I. stupně spolupracují s učitelkami mateřských škol, aby přechod do první třídy byl co nejméně problémový. Pro děti a veřejnost se pořádají dny otevřených dveří. Budoucí učitelé prvních tříd navštěvují třídní schůzky rodičů v mateřských školách a informují je o průběhu zápisu, o školní zralosti, připravenosti a aktivitách školy.

3. Charakteristika žáků

Většina žáků je ze sídliště Dubina, dojíždějí k nám i děti ze spádové oblasti a okolních obcí. Vzděláváme i děti cizích státních příslušníků, děti s poruchami učení a zdravotním postižením.

4. Dlouhodobé projekty

Naše škola se zapojuje do akcí a projektů, které umožňují žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami a které rozvíjejí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci. Vedení školy plánuje zapojení do projektů vyhlášených MŠMT, EU a ESF v souladu s ŠVP. Pedagogové připravují každoročně několik dílčích projektů v rámci předmětů, kulturně-historické exkurze. Žáci I. i II. stupně pravidelně navštěvují ekologické výukové programy v Ekocentru Paleta. V 5. ročníku v rámci učiva Člověk a vesmír je realizovaný projekt Hvězdárna Hradec Králové. Trvalou spolupráci máme i s Městskou policií v Pardubicích, která organizuje pro žáky vzdělávací a výchovné programy. Žáci 9. ročníků v rámci volby povolání navštěvují Úřad práce v Pardubicích.

Škola organizuje pobyt v přírodě s lyžováním, kterého se mohou zúčastnit žáci II. stupně. Některé třídy na I. i II. stupni vyjíždí na pobyty v přírodě s turistikou.

Pro snadnější přechod žáků z 1. na 2. stupeň realizuje škola adaptační kurzy žáků šestých tříd.

Žákovský parlament několikrát do roka pořádá sběrové dny.

V prostorách naší školy sídlí Základní umělecká škola, kterou mají žáci v odpoledních hodinách možnost navštěvovat.

Od ledna roku 2006 byla nově zvolena školská rada, ve které jsou zástupci učitelů, zřizovatele a zákonných zástupců. Tito zvolení zástupci mohou v rámci svých pravomocí kontrolovat a ovlivňovat chod školy.

Zákonní zástupci jsou v průběhu roku informováni o prospěchu a chování svých dětí formou dvou třídních schůzek a dvou konzultací. O významných akcích, dalších záměrech školy, úspěších žáků jsou zákonní zástupci seznamováni prostřednictvím školního časopisu Duboviny. Škola pořádá celoškolní akce (sportovní odpoledne, akademii, dny otevřených dveří), na které jsou zváni i zákonní zástupci. Zákonní zástupci i veřejnost mohou vyhledávat informace o škole na webových stránkách školy.

Škola spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou v Pardubicích. Naše škola nabízí služby školního psychologa. Péče je bezplatná, důvěrná, určená pro děti, zákonné zástupce a učitele. Pokud škola doporučí psychologické vyšetření dítěte, zákonní zástupci si mohou vybrat, zda využijí nabídku psychologické péče u školního psychologa nebo se objednají na jiné psychologické pracoviště.

Psycholog nabízí:

- standardní psychologické vyšetření z podnětu školy
- práci se třídou
- individuální vedení dětí
- krizovou intervenci
- dlouhodobé vedení zákonných zástupců a dítěte
- konzultace pro učitele

5. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Stěžejní evaluační roli v daném vzdělávacím předmětu má vyučující učitel, který žáky hodnotí v průběhu vyučovací hodiny, za čtvrtletí a za pololetí. Metodické orgány a koordinační skupiny sledují plnění výstupů ŠVP. Škola využívá při hodnocení úspěšnosti žáků vlastní i standardizované testy (SCIO, PISA, CERMAT).

Nedílnou součástí autoevaluace školy je zpětná vazba ze strany rodičů a ze strany zřizovatele. Škola proto bude v pravidelných intervalech dvou let zjišťovat formou standardizovaných dotazníků názory rodičů a žáků. Pro potřeby autoevaluace bude škola využívat i jiné hodnotící zprávy (např. zprávy ČŠI, zřizovatele apod.). Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které mj. zahrnuje i návrhy vhodných opatření k nápravě.

Oblasti autoevaluace

1. Program školy

sledované jevy:

- a) soulad školního programu s RVP
- b) variabilita programu - dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy
- c) dokument ŠVP

ukazatele stavu:

- a) soulad ŠVP s RVP
- b) plnění ŠVP
- c) relace mezi ŠVP a potřebami a podmínkami školy
- d) programová nabídka žákům
- e) soulad nabídky volitelných předmětů s představou žáků a rodičů
- f) variabilita ŠVP

metody:

- a) kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- b) vlastní hodnocení učitelů, žáků a rodičů

2. Podmínky ke vzdělávání

sledované jevy:

- a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
- b) materiální, technické a hygienické podmínky - prostory, pomůcky, učebnice a technické prostředky
- c) kvalita pracovního prostředí školy
- d) efektivita využívání finančních zdrojů
- e) rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty ...)

ukazatele stavu:

- a) vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- b) tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- c) funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor ...

- d) vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat
- e) efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- f) zabezpečování nadstandardních zdrojů (projekty, granty)

metody:

- a) pozorování
- b) kontrola
- c) skupinová diskuse
- d) sebehodnocení vedení školy
- e) sebehodnocení učitelů
- f) zhodnocení inventarizace

3. Průběh vzdělávání žáků

sledované jevy:

- a) průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
- b) dokument - pravidla hodnocení

ukazatele stavu:

- a) podpora utváření cílových kompetencí ŠVP
- b) kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání - tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- c) vyváženost struktury hodin, rozmanitost vyučovacích postupů (vztah k věku žáků a k cílům výuky)
- d) návaznost učiva
- e) efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- f) dodržování stanovených pravidel hodnocení, průběžné vyhodnocování výsledků učení, vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- g) prostor pro vyjadřování vlastního názoru, dodržování pravidel komunikace

metody:

- a) školní dokumentace
- b) kontrola a pozorování
- c) skupinová diskuse
- d) sebehodnocení vedení školy
- e) sebehodnocení učitelů
- f) hodnocení žáků

4. Výsledky vzdělávání žáků

sledované jevy:

- a) výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

ukazatele stavu:

- a) efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání

- b) dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- c) zvládání očekávaných výstupů
- d) používání náročnějších myšlenkových dovedností
- e) dovednost spolupracovat, komunikovat, pracovní dovednosti
- f) snižování počtu udělených nedostatečných a kázeňských opatření
- g) systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- h) úspěšnost žáků (v testech, v soutěžích, v přijímacím řízení...)

metody:

- a) školní dokumentace
- b) kontrola a pozorování
- c) skupinová diskuse
- d) sebehodnocení vedení školy
- e) sebehodnocení učitelů
- f) hodnocení žáků

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a vzájemné vztahy

sledované jevy:

- a) kvalita výchovného poradenství
- b) přístup k informacím a jejich přenos
- c) využívání žákovské a rodičovské iniciativy
- d) vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami
- e) vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- f) klima školy

ukazatele stavu:

- a) kvalita činnosti výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
- b) přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- c) poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- d) kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- e) úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti - např. PPP
- f) existence důvěry žáků i rodičů k učitelům a vedení školy
- g) úroveň vztahů žáků a učitelů

metody:

- a) školní dokumentace
- b) kontrola a pozorování
- c) skupinová diskuse
- d) sebehodnocení vedení školy
- e) sebehodnocení učitelů a žáků

6. Řízení školy

sledované jevy:

- a) kvalita systémového řízení

- b) plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), kontrol
- c) efektivita organizace školy
- d) metodická podpora kvality výuky - personální rozvoj, další vzdělávání PP, samostudium...
- e) systém vedení pedagogických pracovníků
- f) kontrolní systém
- g) dokumenty - školní řád, pravidla hodnocení

ukazatele stavu:

- a) míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- b) účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- c) účelnost rozvrhu hodin
- d) kvalita školního řádu
- e) koncepční zajištění personálního rozvoje
- f) systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- g) zajištění pomoci začínajícím vyučujícím
- h) kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání, průběhu vzdělávání a provozu školy

metody:

- a) školní dokumentace
- b) kontrola a pozorování
- c) skupinová diskuse
- d) sebehodnocení vedení školy
- e) sebehodnocení učitelů a žáků

7. Úroveň výsledků práce školy

sledované jevy:

- a) kvalita výsledků vzdělávání
- b) prezentace školy
- c) spolupráce s partnery
- d) organizace akcí školy - vystoupení, přehlídky, výstavy..
- e) dokument - výroční zpráva

ukazatele stavu:

- a) míra zkvalitňování výsledků vzdělávání
- b) využití zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- c) prezentace školy na veřejnosti a odezva
- d) zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- e) organizace vystoupení, výstav
- f) účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách...
- g) účast žáků a rodičů na akcích školy
- h) kvalita výroční zprávy

metody:

- a) pozorování

- b) kontrola
- c) skupinová diskuse

Plán autoevaluačních činností

září - sebehodnocení práce učitelů a jejich hodnocení vedením školy, které je podkladem pro stanovení osobního příplatku
- hodnocení výukových možností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sestavení individuálního vzdělávacího plánu
říjen - zhodnocení úrovně výsledků práce školy, sestavení výroční zprávy a její schválení školskou radou

prosinec - testování pomocí sociometrické metody u žáků v 5. ročníku

leden - hodnocení úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách za 1. pololetí

- první profesní orientace u žáků v 5. ročníku

únor - zjišťování výsledků vzdělávání v jednotlivých třídách a předmětech (počty vyznamenání, nedostatečných atd.)

březen - mezinárodní matematická soutěž Klokán ve 3. - 9. ročníku

duben - příprava žáků na národní srovnávací zkoušky v 5. a 9. ročníku

květen - komplexní vyhodnocení výsledků přijímacího řízení na střední školy

- hodnocení úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách za 2. pololetí

- diagnostika zájmů a vztahů k jednotlivým povoláním (kariérové poradenství) u žáků v 8. ročníku

- národní srovnávací zkoušky - 5. a 9. ročník

červen - pedagogická diagnostika žáků v 1., 5., 6. a 8. ročníku

- rozbor výsledků z národních srovnávacích zkoušek

4 Učební plán

Škola	Základní škola Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2018/7		
Platnost	od 1. 9. 2018	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Forma vzdělávání	-

Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Počet hodin v jednotlivých předmětech vychází z RVP ZV, bylo využito všech 16 disponibilních hodin.

Vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK je ve 2.,3., 4. a 5. ročníku posílen vždy o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. V rámci těchto hodin budou realizována některá průřezová témata. V těchto hodinách bude výuka vzdělávacího obsahu podporovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomocí vhodných metod, forem práce a organizace výuky. Konkrétní vzdělávací obsah zpracovává vyučující v rámci přípravy na danou vyučovací hodinu s přihlédnutím k doporučení školského poradenského zařízení a k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků.

Vyučovací předmět MATEMATIKA je ve 3.ročníku posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, ve 4. a 5. ročníku posílen vždy o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. V těchto hodinách bude výuka vzdělávacího obsahu podporovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomocí vhodných metod, forem práce a organizace výuky. Konkrétní vzdělávací obsah zpracovává vyučující v rámci přípravy na danou vyučovací hodinu s přihlédnutím k doporučení školského poradenského zařízení a k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků.

Vyučovací předmět PRÁCE NA POČÍTAČI je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Vzdělávací obsah předmětu je doplněn o práci s výukovými programy.

Vyučovací předmět TVOŘIVÉ ČINNOSTI vznikl integrací vyučovacího předmětu Výtvarná výchova a Praktické činnosti a zahrnuje v sobě vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Umění a kultura. Časová dotace vychází z RVP ZV.

Vyučovací předmět SVĚT KOLEM NÁS zahrnuje vzdělávací obsah vyučovacího oboru Člověk a jeho svět. V rámci tohoto předmětu jsou realizována průřezová témata a proto je tento předmět posílen vždy po jedné hodině ve 4. a 5. ročníku.

Do 1. a 2. ročníku byl zařazen nepovinný předmět ANGLICKÝ JAZYK v časové dotaci 1 hodina týdně.

2. stupeň

Základní dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů vychází z RVP.

Disponibilní časová dotace - 18 hodin - byla využita dvojím způsobem:

1. Posílili jsme 14 disponibilními hodinami dotaci v některých předmětech z důvodu větší náročnosti učiva, v jiných předmětech bude využívána pro zařazování praktických úkolů a plnění průřezových témat
2. Celkem 4 disponibilní hodiny byly využity pro výuku volitelných předmětů, které mají podpořit specifická nadání a zájmy žáků.

V 6. ročníku byly o 1 hodinu posíleny předměty - matematika, český jazyk, fyzika, přírodopis, zeměpis.

v 7. ročníku byl o 1 hodinu posílen předmět výchova ke zdraví,

V 7. ročníku si žáci vybírají další cizí jazyk v dotaci 2 hodin týdně.

V 8. ročníku jsou 1 disponibilní hodinou posíleny zeměpis a informatika. V tomto ročníku si žáci volí další volitelný předmět z nabídky v rozsahu 1 hodiny.

V 9. ročníku je 1 disponibilní hodinou posílena informatika, český jazyk, matematika, dějepis, fyzika, svět práce a další 2 hodiny si žáci volí z nabídky volitelných předmětů.

Ve vyučovacích předmětech bude výuka vzdělávacího obsahu podporovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomocí vhodných metod, forem práce a organizace výuky. Konkrétní vzdělávací obsah zpracovává vyučující v rámci přípravy na danou vyučovací hodinu s přihlédnutím k doporučení školského poradenského zařízení a k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků.

Konkrétní nabídka volitelných předmětů v jednotlivých ročnících je daná organizačními možnostmi a personálním zajištěním školy.

Některé vyučovací předměty je možné učit v dvouhodinových blocích.

Průřezová témata průběžně přirozeně prolínají všemi vyučovacími předměty a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných předmětů.

Výstupy týkající se finanční gramotnosti budou převážně plněny v rámci projektových dnů Finanční gramotnost. V 8. a 9. ročníku budou realizovány vždy dva projektové dny. Výstupy a učivo vztahující se k tomuto tématu - viz kapitola Projekty. Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními - viz Charakteristika školy.

Učební plán byl upraven dle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (verze platná od 1. 9. 2016).

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Matematika	5	5	5	5	5	25
Český jazyk a literatura	9	9	9	7	7	41
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Práce na počítači	-	-	-	1	1	2
Svět kolem nás	1	3	3	3	4	14
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Tvořivé činnosti	2	2	2	3	3	12
Celkem základní dotace	20	20	22	19	21	102
Celkem disponibilní dotace	0	2	3	6	5	16
Celkem v ročníku	20	22	25	25	26	118

Nepovinné předměty

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Anglický jazyk	1	1	-	-	-	2
Sportovní hry	1	1	1	1	1	5

2. stupeň

Povinné předměty

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Matematika	5	4	4	4	17
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	-	2	2	2	6
Informatika	1	-	1	1	3
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	-	-	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	1	7
Zeměpis	2	2	2	1	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Výchova ke zdraví	1	2	-	-	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Svět práce	1	1	1	1	4
Volitelné předměty	-	-	1	3	4
Celkem základní dotace	25	29	28	22	104
Celkem disponibilní dotace	5	1	3	9	18
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122

Nepovinné předměty

6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

Celkový učební plán

RVP			ŠVP		
Matematika a její aplikace			25	17	42
	Matematika	Matematika	25	17	42
Jazyk a jazyková komunikace			50	35	85
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	9	12	21
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	0	6	6
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	41	17	58
Informační a komunikační technologie			2	0	2
	Informační a komunikační technologie	Práce na počítači	2	0	2
Člověk a jeho svět			14	0	14
	Člověk a jeho svět	Svět kolem nás	14	0	14
Člověk a společnost			0	12	12
	Dějepis	Dějepis	0	8	8
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	0	4	4
Člověk a příroda			0	26	26
	Chemie	Chemie	0	4	4
	Fyzika	Fyzika	0	8	8
	Přírodopis	Přírodopis	0	7	7
	Zeměpis	Zeměpis	0	7	7
Umění a kultura			5	10	15
	Hudební výchova	Hudební výchova	5	4	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	0	6	6
Člověk a zdraví			10	11	21
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8	18
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	3	3
Člověk a svět práce			0	4	4
	Člověk a svět práce	Svět práce	0	4	4
Volitelné předměty			0	4	4
		Volitelné předměty	0	4	4
Celková dotace			90	103	193
Disponibilní dotace			16	16	32

7. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2

8. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2

Volitelné předměty

Fyzikálně - chemická praktika	1
Cvičení z českého jazyka	1
Technická praktika	1

9. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2

Volitelné předměty

Seminář z českého jazyka	1
Fyzikálně - chemická praktika	1
Seminář z anglického jazyka	1
Seminář z matematiky	1
Zdravé vaření	1
Psaní na klávesnici	1
Cvičení z českého jazyka	1
Technická praktika	1

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2018/7		
Platnost	od 1. 9. 2018	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

5.1 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytnout i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v

numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.1.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	5	4+1	3+2	3+2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4+1	4	4	3+1

Charakteristika předmětu

MATEMATIKA - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Vzdělávací oblast je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Vzdělávací obsah oboru matematika je rozdělen na čtyři tématické okruhy.

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tématickém okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách:

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžného reálného světa a seznamují se s jejich reprezentacemi. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým přepisem nebo je podle možností modelují.

V okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace,

(prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (povrch), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy jsou důležitou součástí matematického vzdělávání. Jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je nutné při něm uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí využívat výpočetní techniky a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu matematika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vysvětlujeme žákům, co se mají naučit, pomáháme jim stanovovat dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu,
- učíme žáky přesně a stručně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky čist jednoduché statistické tabulky a diagramy,
- rozvíjíme abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah, plánují si, jak by mohli své učení zdokonalit,
- poznávají smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vyhledávají v zadáních relevantní údaje.

Kompetence k řešení problému:

- zajímáme se o žakovy názory a vybízíme je k plánování úkolů a postupů,
- žáci vnímají problémové situace, vyjadřující modelové situace z běžného života ve škole i mimo ni,
- přemýšlejí a plánují způsob řešení problémů, využívají k tomu vlastního úsudku a odhadují výsledky,
- získávají informace a zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů...) které jsou potřebné k dosažení cíle,
- hledají vlastní postup řešení,
- uvědomují si zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení, vyhodnocují správné výsledky,
- umějí vyjadřovat závěry a umějí je obhajovat,
- vedeme žáky k pochopení smyslu kontroly,
- navozujeme možnost práce s odbornou literaturou.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k výstižnému, souvislému a kulturnímu projevu,
- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky,
- žáci rozumí různým užívaným symbolům, tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k zapojení do společného dění,
- spolupracují při řešení problémů ve dvojici, trojici (skupině),
- komunikují ve skupině za účelem dosažení cíle.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu za účelem daný problém co nejlépe vyřešit,
- vedeme žáky ke kolegiaritě, radě a pomoci ve skupině,
- vedeme je ke kritickému usuzování,
- žáci si stanovují pravidla pro práci skupiny a dodržují je,
- účinně spolupracují ve skupině, přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy,
- samostatným řešením si vytvářejí představu o sobě samém, dosahují pocitu sebeuspokojování a sebeúcty,
- umožňujeme žákům zažít úspěch, vedeme je tak, aby vnímali vlastní pokrok.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění, že jejich práce bude jednou prospěšná celé společnosti,
- vedeme je ke schopnosti porovnávat a hodnotit názory své a druhých, k ohleduplnosti k druhému ve skupině, k systematičnosti, vytrvalosti,
- žáci se zařazují v hierarchii skupiny a uvědomují si důležitost své práce pro kolektiv a výhledově i pro společnost,
- uvědomují si školní povinnost, nesou zodpovědnost za svou práci,
- podle možností umí poskytovat pomoc,
- respektují přesvědčení druhých lidí, umí se vcítit do situace jiných lidí, odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- respektují požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví .

Kompetence pracovní:

- žáci si ověřují teoretické poznatky v praxi manipulací s kapesním kalkulátorem, rýsovacími pomůckami a technikami, dodržují vymezená pravidla, bezpečnost práce,
- vedeme je ke správnému zacházení s matematickými pomůckami a technikami pod naším vedením se naučí bezpečnému používání rýsovacích potřeb, udržují je v pořádku, aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- osvojují si důležitost dodržovat pravidla hygieny,
- adaptují se na změněné pracovní podmínky,
- umožňujeme i žákům s postižením v rámci jejich možností praktické a bezpečné používání matematických, zejména rýsovacích potřeb.

MATEMATIKA - II. stupeň

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast, z níž předmět matematika vychází, tvoří vzdělávací obor pod názvem Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět má v 6.-8. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 3 hod., v 6.a 9. ročníku je posílena o 1 disponibilní hodinu týdně. Disponibilní hodina je vyhrazena na praktické úlohy z běžného života a přípravu na zkoušky. Výuka probíhá většinou ve třídách, v případě využití počítače jako výukového prostředku v multimediální učebně. Tato oblast umožňuje získat matematickou gramotnost tím, že poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vzdělání klade důraz na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky a jejich vzájemných vztahů. K tomu si potřebují žáci osvojit matematické pojmy, algoritmy, symboliku, terminologii a způsoby jejich použití především prostřednictvím aktivních činností zaměřených na užití matematiky v reálných situacích. Vzdělávací obor Matematika a její aplikace na 2.stupni obsahuje 4 tematické okruhy.

1. Číslo a proměnná - žáci si osvojují aritmetické operace ve 3 složkách :

- a) dovednost provádět operaci
- b) porozumění algoritmu operace
- c) porozumění významu (umět propojit operaci s reálnou situací).

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadem, výpočtem, zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a jejím využitím v reálných situacích.

2. Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci se učí rozpoznávat různé typy změn a závislosti běžných jevů reálného světa. Tyto změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů, popř. je podle možností modelují s využitím počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

3. Geometrie v rovině a prostoru – žáci poznávají geometrické útvary, uvědomují si jejich vzájemné polohy, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, úhel, obvod, obsah, povrch, objem a zdokonalovat grafický projev. Řeší polohové a metrické úlohy a problémy vycházející z běžných životních situací.

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt. Při těchto úlohách je nutné uplatnit logické myšlení. Úlohy by měly prolínat všemi tématickými okruhy ve všech ročnících.

Žáci se učí používat prostředky výpočetní techniky a jiné pomůcky, což umožňuje uspět v matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerických výpočtech a rýsování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu matematika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení,
- rozvíjíme u žáků logické, exaktní a abstraktní myšlení od osvojování základních matematických pojmů a vztahů přes algoritmy k postupné abstrakci a zobecnění reálných jevů,
- vedeme žáky k postupnému zdokonalování grafického projevu, provádění rozborů a zápisu úloh,
- vedeme žáky k ověřování výsledků,
- podněcujeme žáky k realizaci vlastních nápadů a k účasti v matematických soutěžích,
- zadáváme žákům zajímavé úlohy.

Kompetence k řešení problému:

- volíme při výuce metody, pomocí kterých žáci docházejí k vlastním řešením a závěrům,
- učíme žáky provádět rozbor problému, vytvořit si plán postupu řešení a odhadnout výsledek,
- vedeme žáky k vlastnímu rozboru jejich chybných řešení a hledání cesty správného řešení,
- motivujeme žáky problémy z praktického života,
- zapojujeme žáky do soutěží a testů obsahujících problémové úlohy (Klokan, Scio, Cermat),
- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti řešit problémy.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování s užitím matematického jazyka a symboliky a výstižnému souvislému projevu,
- učíme žáky obhajovat vhodnou formou vlastní názor a naslouchat názorům jiných,
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky v pracovním týmu (ve skupinách).

Kompetence sociální a personální:

- volíme úlohy, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách,
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a střídát role ve skupině, respektovat práci vlastní i druhých a dohodnutá pravidla chování,
- umožňujeme žákům zažít úspěch a hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat svůj pokrok.

Kompetence občanská:

- pomáháme žákům pomocí jasných kritérií hodnotit své činnosti, výsledky a práci ostatních,
- vedeme je při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,
- vedeme je k zodpovědnému plnění svých povinností a možností uplatnit svá práva.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- umožňujeme žákům osvojit si správné způsoby užití techniky a pomůcek ve škole,
- zadáváme úlohy, při kterých lze využít grafy, obrazové materiály a jiné informační zdroje, ze kterých žáci vyhledávají a třídí informace,
- vedeme žáky k efektivní organizaci své práce.

1. ročník

5 týdně, P

1. Číslo 0-20

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací • zobrazí číslo na číselné ose • porovná přirozená čísla ($>$ $<=$) • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel • řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky • řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x více (méně) v oboru do 20	- orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel - znaménka $>$ $=$ $+$ $-$ - součet čísel bez přechodu desítky - rozdíl čísel bez přechodu desítky - počítání předmětů v daném souboru - vytvoření souboru s daným počtem prvků - řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky - komutativnost sčítání - řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahu o n více, o n méně

1. ročník

2. Geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší - rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - rozezná geometrická tělesa: krychle, kvádr, válec, koule; pomocí stavebnice sestaví jejich modely; uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí	- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole - menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - skládání obrazců z geometrických tvarů - orientace v prostoru, využití dětských skládaček a stavebnic ke stavění staveb

2. ročník

5 týdně, P

1. Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku ($7 + 8$, $14 - 6$, ...) - porovnává čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ - sčítá a odčítá dvojčíferné a jednocíferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - zaokrouhlí dané číslo na desítky - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o x více, o x méně, v oboru do 100	- čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - součet a rozdíl čísel - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - počítání s použitím závorek - zaokrouhlování čísel na desítky - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - řeší problémové situace z běžného života v daném oboru - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny

2. ročník

2. Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 • dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 • řeší slovní úlohy na násobení a dělení • řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) • řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x krát více/méně • popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů, součin - řady násobků daného čísla - násobilky 2, 3, 4, 5, automatizace násobílek, dělení v oboru těchto násobílek - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů xkrát méně (více)

3. Orientace v čase

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda • čte časové údaje na různých typech hodin, sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídaň, oběda, večeře, délku spánku apod. • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- orientace v čase, den - 24 hodin, 1 hodina - 60 minut, 1 minuta - 60 sekund - problémové situace z běžného života - řešení a tvoření úloh z běžného života

4. Geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • kreslí křivé a rovné čáry • porovnává délku úsečky • odhaduje a změří délku úsečky (m, dm, cm) • rozezná jednoduchá geometrická tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci • vymodeluje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)	- práce s pravítkem, měření délky - lomená, křivá, rovná čára - kreslení křivých a rovných čar - přímka, úsečka a jejich rýsování - délka úsečky, měření délky úsečky (jednotky metr, decimetr, centimetr) - vyznačení a pojmenování bodů, úseček - modelování těles - využití dětských stavebnic ke stavbám s tělesy

3. ročník

4+1 týdně, P

3. ročník

1. Číselný obor 0-1000, sčítání, odčítání v daném oboru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - čte a píše trojčíferná čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - užívá lineární uspořádání, zobrazí dané číslo na číselné ose - porovnává čísla do 1000 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápis trojčíferných čísel - porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnávání trojčíferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - seznámení s používáním kapesního kalkulátoru

2. Číselný obor 0-1000, násobení, dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů kkrát méně (více) - užívá spoje všech násobílek malé násobílek - násobí z paměti dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech - dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- násobílek 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek - násobení, dělení 10 - násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným - dělení se zbytkem - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojčíferného čísla jednocíferným mimo obor násobílek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony - rozlišování sudých a lichých čísel

3. ročník

3. Geometrie, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozezná, pojmenuje vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - změří délku úsečky na milimetry - rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině (na obrázcích)	- přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - jednotky délky: milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky a vzdáleností - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky - strana rovinného obrazce, obvod - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran

4. Geometrie, prostorová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozezná, pojmenuje vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. podle daného plánu - využívání dětských stavebnic, krabiček apod.

4. ročník

3+2 týdně, P

1. Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - vyhledává, sbírá a třídí data - čte, píše, zobrazuje čísla na číselné ose - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 - písemně sčítá alespoň tři čísla, písemně odčítá od součtu dvou čísel jedno číslo - řeší nestandardní úlohy úsudkem či logickým uvažováním	- čtení a zápis čísel, čtení i základních římských číslic (I, V, X, L, D, M) - zápis a čtení čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0) - vztahy mezi sčítáním a odčítáním

4. ročník

2. Číselný obor 0-1 000 000, násobení a dělení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony - řeší slovní úlohy k porovnávání čísel, úlohy se vztahy o x méně (více), xkrát méně (více) - řeší nestandardní úlohy úsudkem či logickým uvažováním	- násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních výkonů - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o x více (méně), xkrát více (méně) - užívání závorek

3. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě celku	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku - řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - jednoduché případy sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem

4. Geometrie, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí vzájemnou polohu dvou přímk - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí různoběžky a vyznačí jejich průsečík - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	- vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek, vyznačování průsečíku - kolmice, kolmost, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem

5. Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	- osa souměrnosti, určování os souměrnosti překládáním papíru, obrázků na papíru, souměrné tvary - souměrné tvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti

4. ročník

6. Geometrie, prostorová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • nakreslí síť kvádrů a krychle • vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě	- síť kvádrů a krychle - modelování kvádrů a krychle ze sítě - síť kvádrů a krychle rozložením krabíčky

5. ročník

3+2 týdně, P

1. Číselný obor 0-1 000 000 000, sčítání, odčítání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • čte a vyhledává data • čte, doplňuje a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • porovnává přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose • řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě • sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • písemně odčítá dvě přirozená čísla • řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi • řeší nestandardní úlohy úsudkem či logickým myšlením • odhadne výsledek a posoudí jeho reálnost • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtení délek jeho stran	- posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel s požadovanou přesností - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtu, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů

5. ročník

2. Číselný obor 0-1 000 000 000, násobení, dělení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • písemně násobí až čtyřciferným činitelem • pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech • písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu na kalkulačce • řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi • odhadne výsledek a posoudí jeho reálnost	- písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtu, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku

3. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše a přečte desetinné číslo řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose • zaokrouhlí desetinné číslo na celé číslo • písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin • užívá desetinné číslo v praktických situacích • vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem, řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel • porozumí významu znaků "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku - zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina - vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem - praktické modely desetinných čísel (peníze, jednotky délky, hmotnosti) - písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin

4. Tabulky, grafy, diagramy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte a sestaví sloupkový diagram • čte a sestrojí jednoduché grafy v soustavě souřadnic	- čtení a sestavování tabulek různých závislostí - čtení a sestavování sloupkových diagramů - soustava souřadnic - zakreslování jednoduchých grafů závislosti (např. jízda autem, změna teploty během dne apod.)

5. Geometrie, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • určí obsah obrazce s užitím základních jednotek obsahu • narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník a kružnici • vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - konstrukce obdélníku a čtverce - výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce - rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - seznámení s dalšími jednotkami obsahu: a, ha, čtvereční kilometr, milimetr

5. ročník

6. Geometrie, prostorová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zná a převádí jednotky obsahu (čtvereční m, dm, cm, mm) - vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle	- výpočet povrchu krychle a kvádru sečtením obsahů jejich podstav a stěn - modelování těles, zejména kvádru a krychle - uvedení do problému pojmu objem

6. ročník

4+1 týdně, P

1. Rozšířené opakování přirozených čísel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - čte, zapisuje, zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla - zobrazí přirozená čísla na číselné ose - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady výpočtů - řeší slovní úlohy	- čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace

2. Rozšířené opakování desetinných čísel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla - zobrazí desetinná čísla na číselné ose - zaokrouhluje na celky - používá desetinná čísla při převodu jednotek délky a hmotnosti - sčítá, odčítá desetinná čísla, násobí a dělí desetinná čísla celým číslem, deseti, stem atd. - zobrazí zlomky na číselné ose - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	- čtení a zápis desetinných čísel - zobrazení desetinných čísel na číselné ose - zaokrouhlování na celky - jednotky délky a hmotnosti - početní operace - desetinné zlomky

6. ročník

3. Rozšířené opakování geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozlišuje a užívá přímku, polopřímku a úsečku - rýsuje lineární útvary, kolmé, rovnoběžné přímky, osu úsečky - vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku - převádí jednotky délky a obsahu - rozlišuje krychli a kvádr - vypočítá povrch krychle a kvádr - vyřeší slovní úlohy s užitím obsahů a povrchů těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- jednotky obsahu - rovinné obrazce - obsah a obvod čtverce a obdélníku - povrch krychle a kvádr - slovní úlohy na výpočet obsahu a povrchu

4. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porovnává desetinná čísla - zaokrouhuje na daný počet desetinných míst - provádí všechny početní operace s desetinnými čísly včetně dělení desetinného čísla desetinným číslem - řeší slovní úlohy s použitím desetinných čísel - využívá s výhodou vlastnosti sčítání a násobení - provádí odhady s danou přesností - používá při výpočtech kalkulačtor - vypočítá hodnotu nákupu sečtením jednotlivých položek a správně zaokrouhlí - používá při výpočtech kalkulačtor, vypočítá cenu nákupu sečtením jednotlivých položek a správně zaokrouhlí	- rozšíření pojmu desetinného čísla - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - slovní úlohy - výpočty na kalkulačce

5. Objem krychle a kvádr

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zná jednotky objemu - vzájemně převádí jednotky objemu - určí objem krychle a kvádr výpočtem podle vzorců - vyřeší slovní úlohy z praxe na výpočty objemu kvádr a krychle	- jednotky objemu, převody - objem krychle a kvádr - slovní úlohy z praxe

6. Shodnost, středová a osová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí, zda jsou rovinné obrazce shodné - sestrojí obraz geometrického útvaru ve středové a osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a osy, určí střed nebo osu souměrnosti - dodržuje zásady správného rýsování	- shodnost geometrických útvarů - středová souměrnost - osová souměrnost - středově a osově souměrné útvary

6. ročník

7. Úhel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - označí úhel - změří velikost úhlu pomocí úhlooměru - narýsuje úhel dané velikosti - rozezná úhel pravý, přímý, ostrý, tupý - převádí jednotky velikosti úhlů - sčítá a odčítá úhly výpočtem i graficky - násobí a dělí úhel dvěma - rozezná a vypočítá úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a nesouhlasné	- pojem úhlu - pravý a přímý úhel - osa úhlu - velikost úhlu - třídění úhlů podle velikosti - sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů - vedlejší a vrcholové úhly - souhlasné a střídavé úhly

8. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí velikost vnitřního a vnějšího úhlu trojúhelníku - sestrojí trojúhelník pomocí tří stran - určí pomocí trojúhelníkové nerovnosti, zda lze trojúhelník sestavit - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý) a podle délek stran (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) a popíše vlastnosti těchto trojúhelníků - narýsuje výšky, těžnice a střední příčky, popíše jejich vlastnosti - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku	- vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - součet vnitřních úhlů - rýsování trojúhelníku pomocí tří stran - trojúhelníková nerovnost - druhy trojúhelníků - výšky, těžnice, střední příčky - kružnice vepsaná a opsaná

9. Dělitelnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí pomocí znaků dělitelnosti dělitele daného čísla - rozezná prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - řeší slovní úlohy s použitím znaků dělitelnosti a určením nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	- násobek a dělitel - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 25 - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - slovní úlohy

10. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí pojmu celé číslo - znázorní celé číslo na číselné ose - určí absolutní hodnotu celého čísla - určí číslo opačné - porovná a uspořádá celá čísla pomocí znamének nerovnosti - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	- čísla kladná a záporná - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota - porovnávání a uspořádání celých čísel - číselná osa - znázornění - početní operace s celými čísly

7. ročník

7. ročník

4 týdně, P

1. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zobrazí zlomek na číselné ose • rozšíří a krátí zlomek • uvede zlomek na základní tvar • určí společného jmenovatele dvou a více zlomků • porovná dva zlomky • uspořádá více zlomků podle velikosti • navzájem převádí smíšené číslo a zlomek • převede zlomek na desetinné číslo a naopak • sčítá a odčítá zlomky • násobí a dělí dva zlomky • určí převrácené číslo k danému zlomku • upraví složený zlomek • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k základním operacím se zlomky	- pojem zlomku - znázorňování zlomku na číselné ose - krácení a rozšiřování - základní tvar - porovnávání a uspořádání - smíšená čísla - zlomky a desetinná čísla - sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - složený zlomek - slovní úlohy

2. Shodnost trojúhelníků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí shodné útvary • formuluje věty o shodnosti trojúhelníku • sestrojí trojúhelník s využitím vět sss, sus, usu a zapíše postup konstrukce • dodržuje zásady správného rýsování	- shodné útvary v rovině - shodnost trojúhelníků (věty sss, sus, usu) - konstrukce trojúhelníků

3. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • znázorní racionální číslo na číselné ose • určí absolutní hodnotu racionálního čísla • porovná a uspořádá racionální čísla • sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla • řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel • upraví složený zlomek s racionálními čísly • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení situací	- racionální čísla kladná a záporná - absolutní hodnota - porovnávání a uspořádání - číselná osa - znázornění - početní operace s racionálními čísly - slovní úlohy - složený zlomek

7. ročník

4. Čtyřúhelníky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků - popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah pomocí vzorců, obsah trojúhelníku - provede konstrukce čtyřúhelníku pomocí daných prvků a zapíše postup konstrukce - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků	- třídění čtyřúhelníků (obecný, rovnoběžníky, lichoběžník) - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníku - obvody a obsahy čtyřúhelníků - obsah trojúhelníku - slovní úlohy

5. Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porovná dvě veličiny poměrem - upraví poměr krácením nebo rozšiřováním - zvětší a zmenší číslo v daném poměru - vypočítá díly celku určené daným poměrem - pozná přímou a nepřímou úměru - sestrojí přímé a nepřímé úměrnosti - určí pomocí měřítka mapy skutečné vzdálenosti a vzdálenosti na mapě (plánu) - vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru, trojčlenky a měřítka mapy	- poměr, postupný poměr - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka - měřítko plánu, mapy - slovní úlohy

6. Procento, úroky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent - použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je - provede kontrolu reálnosti získaného výsledku a odhad - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladě - použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe - provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení - sestrojí obdélníkový, kruhový a sloupkový diagram	- procento, základ, počet procent, procentová část - výpočet procentové části - výpočet základu - výpočet počtu procent - jednoduché úrokování - slovní úlohy - diagramy (kruhový, sloupkový, obdélníkový)

7. Hranoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pozná a popíše hranol - určí objem a povrch hranolu výpočtem podle vzorců (rovnoběžníková, trojúhelníková a lichoběžníková podstava) - vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolu - načrtne a sestrojí obraz těles v rovině - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- popis hranolu - síť hranolu - hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou - objem a povrch hranolu - slovní úlohy

8. ročník

8. ročník

4 týdně, P

1. Druhá mocnina a odmocnina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady použití druhé mocniny a odmocniny • určí bez použití tabulek či kalkulačky druhou mocninu a odmocninu čísel 1 až 10, jejich násobků 10, 100 atd. a zlomky s těmito čísly • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky • vypočítá číselný výraz s druhou mocninou a odmocninou	- druhá mocnina racionálního čísla - určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulatoru - druhá odmocnina - určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulatoru - číselné výrazy

2. Pythagorova věta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede Pythagorovu větu • vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty • vyřeší praktické úlohy s použitím Pythagorovy věty (nakreslí náčrt, zapíše matematickou symbolikou řešení, vyřeší příklad)	- Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny - praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty

3. Mocniny s přirozeným exponentem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vypočítá mocniny s přirozeným exponentem (z paměti nebo těžší na kalkulačce) • provádí základní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování) • umocní součin, podíl, mocninu • určí mocninu s exponentem 0 • zapíše velké číslo pomocí mocnin deseti • vypočítá hodnotu číselných výrazů s mocninami	- n-tá mocnina - sčítání a odčítání, násobení a dělení mocnin s přirozeným exponentem - mocnina součinu a podílu - umocňování mocnin - zápis velkých čísel - číselné výrazy s mocninami

8. ročník

4. Výrazy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapiše rozklad výrazů - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - rozloží výraz na součin pomocí vzorců	- výrazy číselné a jejich hodnota - výrazy s proměnnou, určování hodnoty - jednočlen, mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenů - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíl druhých mocnin - užití vzorců - dělení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání, rozklad vytýkáním - rozklad na součin pomocí vzorců

5. Lineární rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyřeší lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav - provede zkoušku řešení dosazením do rovnice - vyřeší slovní úlohy s použitím rovnic (provede rozbor, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti řešení) - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin	- rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - zkouška - řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav - řešení slovních úloh s použitím lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce

6. Kruh, kružnice, válec

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah) - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a dvou kružnic - určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu - vypočítá povrch a objem válce - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce	- vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna, tětiva - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obvod a obsah kruhu - části kružnice a kruhu - povrch a objem válce - slovní úlohy

7. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - objasní pojem Thaletova kružnice, využije ji v konstrukčních úlohách - používá základní pravidla správného rýsování - zakreslí náčrt zadaného úkolu - správně zapiše konstrukční postup s použitím matematické symboliky - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice	- množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníku - konstrukce čtyřúhelníku - konstrukce tečen ke kružnici

8. ročník

8. Statistika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jejich výsledky formou tabulky - čte tabulky a grafy (i s procenty) a interpretuje je i v praxi - uvede příklady využití statistiky v praxi	- statistický soubor, statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - modus, medián - grafy, diagramy - statistika v praxi

9. ročník

3+1 týdně, P

1. Rozklad výrazů na součin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - upraví výraz vytýkáním před závorku - rozloží výraz na součin pomocí vzorců - rozloží složitější výraz pomocí vytýkání před závorku, pomocí vytýkání -1 a pomocí vzorců (postupné vytýkání)	- vytýkání před závorku - vytýkání -1 - rozklad na součin pomocí vzorců - postupné vytýkání

2. Lomené algebraické výrazy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace s lomenými výrazy (násobení, dělení) - upraví složený lomený výraz	- lomený výraz - podmínky lomených výrazů - rozšiřování a krácení - násobení a dělení - složený lomený výraz

3. Rovnice s neznámou ve jmenovateli

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - stanoví podmínky řešitelnosti rovnice - vyřeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav	- podmínky řešitelnosti - řešení pomocí ekvivalentních úprav

9. ročník

4. Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - provede zkoušku správnosti svého řešení - vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor, sestaví rovnici nebo soustavu rovnic a vyřeší ji, provede zkoušku správnosti svého řešení)	- sčítací metoda - dosazovací metoda - slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy na pohyb, společnou práci a směsi

5. Podobnost a její užití v praxi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů - rozpozná podobné rovinné útvary a správně zapíše podobnost pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - pomocí poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů - sestrojí podobný útvar danému - graficky pomocí podobnosti rozdělí úsečku na stejné části, na dvě části v daném poměru a změní úsečku v daném poměru - vyřeší slovní úlohy z praxe s použitím podobnosti - použije poměr podobnosti při práci s plány a mapami	- podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti - změna a dělení úsečky - podobnost v praxi

6. Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pozná funkční vztah, závisle a nezávisle proměnnou, definiční obor a obor funkčních hodnot - vyjádří lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lineární funkce - určí, zda je funkce rostoucí nebo klesající - pomocí souřadnic bodů grafů napíše rovnici lineární funkce - určí, zda dané body leží na grafu funkce - sestrojí graf nepřímé úměrnosti - sestrojí graf ryze kvadratické funkce - použije lineární funkci při řešení úloh z praxe - užívá tabulky pro určování hodnot goniometrických funkcí	- definice - lineární funkce - graf lineární funkce - klesající a rostoucí funkce - nepřímá úměrnost - kvadratická funkce - praktické příklady na lineární funkci - odvození goniometrických funkcí sin, cos, tg, ostrých úhlů jako poměru stran podobných trojúhelníků - výpočty úhlů a stran pravoúhlého trojúhelníku

7. Objem a povrch těles

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorců - řeší slovní úlohy z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor, potřebné informace vyhledá v literatuře)	- jehlan - kužel - koule - slovní úlohy

9. ročník

8. Finanční matematika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí pojmy jistina, úrok, úroková míra, úroková sazba, úrokovací období - řeší úlohy na jednoduché a složené úrokování pomocí vzorců - řeší úlohy z praxe (poznatky vyhledává v literatuře, informačních a propagačních materiálech)	- jednoduché úrokování - složené úrokování

5.2 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, poskytujeme podporu cílenou ke zvládnutí vyučovacího jazyka tak, aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní

hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák - rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

5.2.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
9	7+2	7+2	5+2	5+2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4+1	4	4	3+1

Charakteristika předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ a zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazykové oddělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a získané poznatky uplatňovat ve všech dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 složek:

1. komunikační a slohová výchova
2. jazyková výchova
3. literární výchova

(ve výuce se obsah těchto složek vzájemně prolíná).

ad 1.: Žáci se učí chápat sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit.

ad 2.: Žáci si osvojují spisovnou podobu ČJ a učí se srozumitelnému vyjadřování.

ad 3.: Prostřednictvím četby žáci poznávají různé literární druhy a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a různými texty, plnění výukových programů na počítačích, práce s internetem. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Časová dotace je na 1. stupni 41 hodin (v 1. roč. 9 hodin; ve 2. roč. 9 hodin; ve 3. roč. 9 hodin; ve 4. roč. 7 hodin; v 5. roč. 7 hodin). Předmět je dotován 8 disponibilními hodinami, které budou hlavně využity na průřezová témata v oblasti mediální výchovy (např. mediální sdělení – tvorba třídního časopisu apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu český jazyk a literatura směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke zdokonalování čtení a osvojování dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vytváříme podmínky pro vyhledávání a třídění informací využívaných v procesu učení i v praktickém životě,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v písemném a v ústním projevu, hodnotit výsledky své práce a usilovat o jejich zlepšení.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatnému nalézání mluvnických pravidel,
- učíme je hledat chyby v textu, zdůvodňovat své závěry a navrhnout různá řešení problémů,
- žáci se učí vzájemně si pomáhat a radit.

Kompetence komunikativní:

- rozšiřujeme slovní zásobu žáků a vedeme je k výstižnému a srozumitelnému projevu,
- žáci dokáží vyjádřit své myšlenky a názory.

Kompetence sociální a personální:

- organizujeme práci, při které se žáci učí diskutovat a spolupracovat v menších skupinách,
- žáci se při řešení problémů vzájemně seskupují, jsou schopni požádat o pomoc.

Kompetence občanské:

- učíme žáky chránit, respektovat a oceňovat slovesné dědictví, vysvětlujeme jim jeho význam,
- pomáháme žákům se aktivně zapojovat do kulturního dění.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na II. stupni

Vyučovací předmět má na druhém stupni časovou dotaci pět hodin v 6. a čtyři hodiny v 7. - 9. ročníku týdně. V 6. a 9. ročníku je využito 1 hodiny z disponibilní dotace. Výuka probíhá většinou ve třídě.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy (SV), Jazykové výchovy (JV) a Literární výchovy (LV). Ve výuce se obsah jednotlivých složek často prolíná.

Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, odlišovat spisovný a nespisovný projev a vhodně využívat jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru. Poznatky o jazyce a stylu se aplikují při písemném projevu i vlastním tvořivém psaní, k němuž jsou žáci vedeni. V Literární výchově poznávají žáci základní literární druhy, učí se vnímat jejich znaky, postihovat záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném. Žáci se seznamují se základními literárními směry a jejich představiteli v české i světové literatuře. Učitelé vedou žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, k práci s jazykovými příručkami.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,...

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,...)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,...)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,...

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu český jazyk a literatura směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky:

k logickému třídění informací a jejich vyhledávání v různých komunikačních žánrech písemného i mluveného projevu,
k porozumění a správnému užívání termínů,
k aplikaci naučených pravidel pravopisu, stavby větných celků a jejich vzájemnému propojování,
k tvůrčímu psaní a následné prezentaci zdařilých textů ve školním časopise a soutěžích,
- vybíráme pro žáky zajímavé texty a úkoly a motivujeme je tak k zapojení do soutěží a olympiád.

Kompetence k řešení problému:

- při rozboru mluveného i psaného projevu diskutujeme se žáky o jeho struktuře, jazyku a smyslu,
- vedeme žáky, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení, případně sami dokázali vyvodit pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zpravodajství, reklamě, k rozlišování bulvárních prvků,
- vysvětlujeme vliv filmu, televize, divadla a jiných kulturních akcí na život člověka.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky:

ke správné formulaci a vyjádření myšlenek a názorů,
k výstižnému a kultivovanému ústnímu i písemnému vyjadřování,
k výběrů vhodných jazykových, slohových a neverbálních prostředků pro danou situaci,
- při práci s texty různých komunikačních žánrů rozšiřujeme aktivní i pasivní slovní zásobu žáků,
- vybíráme vhodná témata pro mluvní cvičení, referáty a dbáme na dodržování zásad správné výslovnosti při jejich realizaci,
- s žáky připravujeme vhodná mediální sdělení pro školní rozhlas a časopis, webové stránky školy.

Kompetence sociální a personální:

- při hodinách slohu a literatury vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat,
- volíme takové metody, aby žáci mohli pracovat nejen individuálně, ale i v malých skupinách a v rámci celé třídy,
- usilujeme o to, aby žáci odpovědně přijímali různé role v týmu a pracovali v tvůrčí a nekonfliktní atmosféře, aby dokázali naslouchat druhým,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:

- vhodnými metodami a výběrem ukázek probouzíme hrdost na naše tradice, kulturní i historické dědictví,
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a komunikačních dovedností v běžném životě.

Kompetence pracovní:

- žáci si plánují postup práce, využívají všech dostupných informačních zdrojů,
- žáci samostatně pracují s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky, příručkami a encyklopediemi,
- žáci účelně využívají jako zdroj informací internet a hromadné sdělovací prostředky,

- vedeme žáky k tomu, aby získané poznatky a dovednosti se staly základem pro celoživotní vzdělávání i profesní orientaci.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

1. ročník

9 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: vyjadřuje se spisovně z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu - JV: rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - písmena - JV: učí se srozumitelně mluvit, uvědoměle číst, vyjádřit svoji zkušenost - JV: skládá, rozkládá, čte všechny druhy slabik a slov - JV: rozlišuje písmo tiskací a psací - JV: pečlivě vyslovuje, plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - JV: používá znaménka ve slovech i větách - JV: při mluvení správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - sluchová analýza a syntéza - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek

1. ročník

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ČT, LV: plynule čte jednoduchý text s porozuměním - ČT, LV: recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - ČT, LV: orientuje se v textu Slabikáře, čítanky a jiném textu pro děti - ČT, LV: všímá si ilustrací literárních děl pro děti - ČT, LV: zná některý dětský časopis - ČT, LV: naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje	- porozumí přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace, recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - PS: učí se psát správné tvary písmen a číslic - PS: spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - PS: dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - PS: píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - PS: dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky - PS: uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	- přípravné cviky pro uvolňování ruky - hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní: písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět, opis a přepis dle předlohy - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty - čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu

2. ročník

7+2 týdně, P

2. ročník

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - JV: používá spojky v souvětí i větě jednoduché - JV: dodržuje pořádek slov ve větě - JV: rozeznává věty podle postoje mluvčího, rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - JV: řadí věty podle děje - JV: rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - JV: správně píše i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - JV: zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov - JV: dělí slova na konci řádku podle stavby slova - JV: aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - JV: poznává podstatná jména a slovesa - JV: rozlišuje obecná a vlastní jména a jejich pravopis - JV: respektuje základní formy společenského styku, cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat	- věta jednoduchá, souvětí, spojování, oddělování vět, spojky - druhy vět podle postoje mluvčího - věta, slovo: sestavování slov ve věty, třídění slov, slovní význam-slovo nadřazené, podřazené, souřadné - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, dlouhé a krátké samohlásky - pravopis i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, ú-ů ve slovech, ě ve slovech - čeština- abeceda a písmeno - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov na konci řádku - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména - základní formy společenského styku- oslovení, pozdrav, poděkování

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ČT, LV: čte s porozuměním nahlas i potichu - ČT, LV: užívá správný slovní přízvuk - ČT, LV: orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti - ČT, LV: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění - ČT, LV: spojuje obsah textu s ilustrací - ČT, LV: vypráví, dramatizuje, domýšlí příběhy a recituje básně - ČT, LV: čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	- plynulé čtení jednoduchých vět - užívání správného slovního přízvuku - hlasité a tiché čtení s porozuměním - poslech četby, poezie a prózy - spojení textu s ilustrací - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - přednes básně - individuální četba

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - PS: píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržuje sklon písma - PS: správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text - PS: opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě a diakritická znaménka - PS: dodržuje hygienické a pracovní návyky - PS: umí napsat adresu, přání	- psaní psacích písmen podle tvarových skupin - spojování písmen s ostatními písmeny - umísťování diakritických znamének - opis, přepis, diktát

3. ročník

3. ročník

7+2 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - JV: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - JV: rozlišuje slabiky a hlásky - JV: zvládne přehled i užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách - JV: rozlišuje slovní druhy, ve větě určí podst. jm., příd. jm., zájmena, číslovky, slovesa, předložky - JV: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost - JV: skloňuje podst. jm., rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - JV: správně píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních - JV: určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím, rozlišuje slova ohebná a neohebná - JV: odlišuje větu od souvětí, pozná skladební dvojice, všímá si významů slov - JV: souvisle se vyjadřuje a klade otázky - JV: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - JV: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - JV: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - JV: vypravuje dle názorných pomůcek, popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - JV: vytvoří a použije jednoduchou osnovu, požádá o informaci, podá stručné informace - i telefonicky, uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice	- věta jednoduchá a souvětí - věta jednoduchá- stavba - základní skladební dvojice - nauka o slově- slovo a skutečnost, synonyma, slova protikladná a příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova a jejich pravopis - slovní druhy, ohebné a neohebné - podstatná jména, skloňování, číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - vlastní jména osob, zvířat, měst, hor, řek - jejich pravopis - slovesa- pojmenování děje, tvary sloves, časování - jazykové projevy- slovosled, členění, otázky a odpovědi - reprodukce textu, osnova - vypravování - popis jednoduchého předmětu a činnosti - společenský styk a jeho formy

3. ročník

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ČT, LV: čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - ČT, LV: používá četbu jako zdroj informací - ČT, LV: vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - ČT, LV: orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - ČT, LV: recituje básnický text	- plynulé čtení, členění textu, větný přízvuk - rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti - práce s literárním textem- vyprávění pohádky nebo povídky, přednes básně, dramatizace, pověsti - besedy o knihách - základy literatury- poezie, próza, divadlo, literatura umělecká a věcná, ilustrace

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - PS: píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, s dodržением sklonu písma a rozestupů písmen - PS: píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě - PS: provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu - PS: vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu - PS: napíše krátký dopis, adresu, vyplní formuláře	- správné tvary písmen a číslic - hygienické návyky - osobitý rukopis - kontrola vlastního projevu - římské číslice, čtení a psaní - úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, poznámky - vyplňování poštovních formulářů

4. ročník

5+2 týdně, P

4. ročník

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - JV: všímá si spisovné podoby slov a porovnává ji s užívanými nespisovnými slovy, zná stavbu slov - JV: uvědoměle užívá i-y po obojetných souhláskách - JV: určuje slovní druhy - JV: skloňuje podstatná jména - JV: vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - JV: rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - JV: určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - JV: určuje podmět a přísudek, respektuje shodu přísudku s podmětem - JV: odlišuje řeč přímou a větu uvozovací - JV: sestavuje osnovu projevu, člení text na odstavce - JV: zná různé druhy popisů - JV: umí výstižně a stručně telefonovat, sestaví SMS zprávu - JV: napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou - JV: vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek v souvětích	- nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova - kořen, předpona a přípona - předložky - vyjmenovaná slova, příbuzná slova, pravopis - slovní druhy - vzory podstatných jmen, skloňování - infinitiv sloves, určité slovesné tvary, určování osoby, čísla a času - slovesné způsoby - stavba věty, věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy - podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem, pravopis i-y v přítčestí minulém - přímá řeč, uvozovací věta, rozlišení - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování, dodržení následnosti děje - popis rostlin, zvířat, věcí - formy společenského styku, telefonování, dopis včetně adresy

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ČT, LV: čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - ČT, LV: vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - ČT, LV: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - ČT, LV: čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - ČT, LV: rozumí literárním pojmům - přirovnání, bajka, dramatizace, poezie; využívá encyklopedie při praktické činnosti	- výcvik ve čtení, rozvoj techniky čtení - uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché - recitace - reprodukce obsahu textu - odlišení verše od prózy - hodnocení postav literárního díla - rozhovor o knihách, divadle, televizních a rozhlasových pořadech - poznávání základů literatury - poezie, próza, divadlo, film, kulturní život regionu

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - PS: umí zacházet s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky - PS: píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozestupem - PS: uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržování úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu - PS: opisuje a přepisuje text, píše diktát a autodiktát, provádí kontrolu napsaného textu - PS: vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a úředního styku	- písemné formy společenského styku - psaní adres, blahopřání, dopis - písemné formy úředního styku - tiskopisy, přihláška, objednávka - písemné vyjádření vzkazu, informace - stručné zápisy z učebního textu - poznámky a zápisy do sešitů - výpisy údajů ze slovníku - popis postupu děje, činnosti

4. ročník

5. ročník

5+2 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě - JV: rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku - JV: užívá průběžně spisovnou výslovnost i pravopis - JV: využívá přídavná jména při stylistickém projevu ústním i písemném - JV: nezaměňuje kategorie podstatných jmen a sloves - JV: pracuje s různými typy souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, dle potřeby je obměňuje - JV: umí pracovat s Pravidly českého pravopisu - JV: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - JV: reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si podstatná fakta - JV: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - JV: umí sestavit osnovu textu - JV: zvládne vyplňování běžných tiskopisů - JV: umí vypravovat, popíše předmět, děj, pracovní postup, osobu - JV: napíše dopis - JV: sestaví SMS zprávu	- mateřský jazyk - prostředek dorozumívání - stavba slova, odvozování příponami a předponami, části slova, kořen - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od jmen zakončených na s - ský, - ští - zdvojené souhlásky - předpony s, z, vz - předložky s, z - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - dělení slov na konci řádku - pravopis i/y po obojetných souhláskách mimo koncovku - slovní druhy - podstatná jména - určování pádů, čísla, rodu, vzoru, skloňování - druhy přídavných jmen, pravopis měkkých a tvrdých přídavných jmen - slovesa - určování osoby, čísla, času, způsobu - podmiňovací způsob - zájmena - jejich druhy, zájmena osobní - číslovky - druhy, skloňování základních číslovek - skladba - základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný - přísudek slovesný, shoda přísudku s podmětem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč, nepřímá řeč, interpunkce - reprodukce jednoduchých textů, sestavování osnovy - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis, SMS zpráva, e-mail - tiskopisy - poštovní poukázky, podací lístky, průvodky - tvorba třídního časopisu

5. ročník

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ČT, LV: čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřené texty, vyjádří své pocity a názory - ČT, LV: předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - ČT, LV: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - ČT, LV: orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, porovnává ilustrace různých výtvarníků - ČT, LV: využívá pro vlastní četbu školní a místní knihovnu, zaznamenává vlastní myšlenky - ČT, LV: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - ČT, LV: orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - ČT, LV: odliší vyprávění literární od faktického - ČT, LV: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - reprodukce textu - předčítání textu, recitace - rým, verš, sloka - beseda o knihách, ilustrace - divadelní a filmová představení - poezie: lyrika, epika(bajka), přenášení významu: přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora a postav - divadlo, film, televizní tvorba, kulturní život regionu

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: PS: dodržuje správné hygienické návyky a techniku psaní osvojené v předešlých ročnících	viz učivo 4. ročníku

6. ročník

4+1 týdně, P

1. Seznámení s jazykovými příručkami

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spis. češtiny, dalšími slovníky a příručkami	- Pravidla českého pravopisu - Slovník spisovné češtiny

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - JV: odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	- znělé a neznělé souhlásky - spodoba znělosti - přízvuk slovní a větný - větná melodie - tempo řeči - spisovná výslovnost

6. ročník

3. Rozvrstvení národního jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	- nářečí - obecná čeština - hovorová čeština

4. Stavba slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: dokáže zdůvodnit lexikální a morfologický pravopis	- slootovný rozbor - rozbor stavby slova - odvozování - střídání hlásek - slova příbuzná - zdvojené souhlásky, souhláskové skupiny

5. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: porozumí zvláštnostem mluvnického čísla u podstatných jmen - JV: rozpozná ohebné slovní druhy - JV: rozliší jména vlastní a obecná, správně je skloňuje, užívá správných tvarů	- abstraktní a konkrétní podstatná jména - hromadná, pomnožná a látková podstatná jména - skloňování českých vlastních jmen

6. Přídavná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: přiřadí přídavné jméno ke správnému druhu, ovládá pravopis koncovek	- druhy - stupňování - pravopis koncovek

7. Zájmena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: v textu vyhledá a určí zájmena - JV: užívá správných tvarů zájmen	- druhy - skloňování zájmen - vzory

8. Číslovky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: rozpozná slova významu číselného, používá spisovné tvary	- druhy - určité a neurčité, základní, řadové, druhové a násobné - správný zápis v textu

9. Slovesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: samostatně určí mluvnické kategorie, užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu	- osoba, číslo, čas, způsob - podmiňovací způsob

6. ročník

10. Základní skladební dvojice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: vyhledá základní skladební dvojici - JV: určí druhy podmětu a přísudku - JV: zdůvodní shodu přísudku s podmětem	- druhy podmětu a přísudku - shoda přísudku s podmětem - rozlišení základních a rozvíjejících větných členů

11. Základy řečnictví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	- monolog a dialog - tempo a melodie řeči, zásady mluveného projevu

12. Základní slohové útvary

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: rozliší základní slohové útvary - SV: užívá vhodných spisovných jazykových prostředků - SV: sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost, vyhledává hlavní myšlenky textu - SV: odliší nepřímou a přímou řeč, vhodně ji využívá - SV: vybírá vhodná slova při nácviu popisu - SV: porozumí jednoduchému popisu pracovního postupu, samostatně ho i sestaví - SV: osvojuje si základní normy písemného vyjadřování - SV: zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - SV: používá kultivovaný písemný projev - SV: vyhledává hlavní myšlenky v textu - SV: informaci sdělí stručně a zřetelně, rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace	- vypravování - popis pracovního postupu a předmětu - korespondence - pohled, dopis, e - mail, SMS - výpisky - výtah - zpráva - oznámení

13. O rodné zemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: vyvozuje tematiku vlasti z žánrově různých textů české klasické literatury - LV: identifikuje vlastenecké postoje autora a způsob jejich vyjádření - LV: rozliší texty psané prózou a poezií - LV: seznámí se se základní stavbou básně	- próza a poezie - stavba básně - rým a verš - personifikace, metafora

14. Historie rodné země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: srovnává postavy a události naší historie v různých literárních žánrech - LV: rozpozná fakta od fikce	- zvyky a tradice v literatuře - prvky lidové slovesnosti

6. ročník

15. Dobrodružná literatura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: charakterizuje znaky dobrodružné literatury - LV: vyhledává nejnapínavější místo v textu a charakterizuje hrdinu a prostředí	- charakteristika hlavního hrdiny a prostředí - znaky dobrodružné literatury

16. Přírodní tematika v literatuře

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - LV: v textu vyhledá a posoudí chování člověka k živé a neživé přírodě - LV: vnímá rozdíly mezi odbornou a uměleckou literaturou	- charakteristika prostředí - líčení, personifikace - prvky odborné literatury

17. Literatura s dětským hrdinou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: posoudí vztah literatury k životu - LV: na základě svých zkušeností charakterizuje hrdinu a hodnotí jeho chování - LV: při četbě výrazně odděluje řeč vypravěče od přímé řeči - LV: rozliší rozumové hodnocení zkušeností od fantastického obrazu - LV: porovnává ztvárnění námětu v literárním a filmovém zpracování	- výrazné čtení - nevšední příběhy - prostředky vytvářející napětí

7. ročník

4 týdne, P

1. Ohebné slovní druhy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - JV: rozlišuje gramatické vztahy mezi slovními druhy - JV: odvozuje složitější tvary ohebných a neohebných slovních druhů	- podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa

2. Neohebné slovní druhy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - JV: rozlišuje gramatické vztahy mezi slovními druhy	- příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce

7. ročník

3. Velká písmena ve jménech vlastních

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: zdůvodní pravopis velkých písmen	- zásady psaní velkých písmen ve jménech osob, místních a zeměpisných názvů, institucí, organizací ...

4. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov	- odvozování příponami a předponami - zkracování - skládání

5. Přenesená pojmenování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: rozpozná a vysvětlí přenesená pojmenování	- metafora, metonymie

6. Základní větné členy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: vyvozuje vztahy mezi větnými členy	- podmět a přísudek - jednočlenné věty, větný ekvivalent

7. Rozvíjející větné členy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: vyvozuje vztahy mezi větnými členy - JV: rozlišuje syntaktické vztahy ve větě	- předmět - přívlastek - příslovečné určení a jeho druhy - přívlastek shodný a neshodný - doplněk

8. Tvoření vět, druhy vedlejších vět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: rozpozná větu hlavní a vedlejší v jednoduchém souvětí - JV: vyvozuje syntaktické vztahy v podřadném souvětí	- druhy vět vedlejších

9. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: svým vypravováním zaujme spolužáky - SV: rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby	- úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení - dějové napětí

10. Subjektivně zabarvený popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: popíše své city, pocity, dojmy	- netradiční jazykové prostředky - personifikace - metafora - epiteton

7. ročník

11. Popis uměleckých děl

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: na základě soustředěného pozorování sestaví popis uměleckých děl	- odborné názvy - ústřední motiv - první, druhý a třetí plán

12. Popis pracovního postupu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: přesně pojmenuje skutečnosti - SV: užívá odborné názvy, jejich význam si ověří ve Slovníku spisovné češtiny	- terminologie - prostředky návaznosti - plnovýznamová slovesa

13. Charakteristika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy - SV: vhodně používá i rčení a přirovnání	- přímá a nepřímá charakteristika - vnitřní a vnější popis

14. Životopis, žádost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: sestaví vlastní životopis	- strukturovaný životopis, profesní životopis - stylistické prostředky v žádosti, její náležitosti - sestavení jednoduché žádosti

15. Výtah, práce s odborným textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: využívá základy studijního čtení - SV: formuluje hlavní myšlenky textu - SV: samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- vyhledávání a třídění informací - studijní čtení

16. Chvála české řeči

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: ctí řeč a jazyk jako fenomén národní identity - LV: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- kroniky - Dalimilova, Kosmova - chorál Svatý Václave - J. Hus

17. Bible

Očekávané výstupy	Učivo
žák: LV: seznámí se s nejznámějšími biblickými příběhy a dokáže je reprodukovat	- Starý zákon - Nový zákon

7. ročník

18. Pohádka a bajka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: charakterizuje znaky pohádky, bajky - LV: hodnotí jednání jejich hrdinů - LV: odhaluje mravní poučení v textu - LV: tvoří literární text, který doplní vlastní ilustrací - LV: vybere vhodný text a připraví si dramatizaci	- světoví i domácí autoři - mravní poučení - alegorie - personifikace - znaky a druhy pohádky

19. Co nás zajímá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - LV: rozpoznává druhy komického postoje autora - LV: rozvíjí vlastní čtení textu a jeho reflexi - LV: vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je a obhazuje je - LV: vnímá autorův postoj ke vztahu člověka k vědě	- odborná literatura - krásná literatura - dětská literatura - sci-fi literatura - hra se slovy - kritické čtení

8. ročník

4 týdně, P

1. Jazyky slovanské

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: rozpozná slovanské jazyky a vystihne jejich rozdíly	- skupiny slovanských jazyků

2. Slovní zásoba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: tvoří spisovné tvary slov a vhodně je používá v komunikační situaci	- tvoření slov - slova přejatá - skloňování - nepravdivosti skloňování podstatných jmen - obecná a vlastní přejatá podstatná jména - vztažná zájmena

3. Slovesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: zařadí sloveso ke třídě a vzoru - JV: rozliší slovesa vidu dokonavého a nedokonavého - JV: zdůvodní koncovky jmen, sloves, shodu	- vid, třída a vzor, kmen - správné užívání tvarů - pravopis koncovek a shoda

8. ročník

4. Věta jednoduchá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: v mluveném a psaném projevu užívá formy výpovědi pro dynamičnost textu - JV: určí větné členy a vztahy mezi nimi - JV: dokáže graficky zaznamenat větné členy jednoduché věty	- věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty - zápor - větné členy - vztahy mezi nimi - přístavkový, několikanásobný - grafické znázornění

5. Souvětí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: rozliší souvětí souřadné a podřadné - JV: rozpozná poměry mezi větami hlavními a souřadně spojenými větami vedlejšími - JV: používá kultivovaný mluvený a písemný projev na základě znalostí českého jazyka	- podřadné a souřadné souvětí - významové poměry mezi hlavními větami - souřadně spojené vedlejší věty a větné členy - tvoření vět - stavba textová

6. Charakteristika literární postavy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: rozpozná charakteristiku v literárních dílech, analyzuje a hodnotí informace o postavě - SV: všímá si užitých jazykových prostředků, obrazných pojmenování - SV: vytvoří jednoduchou charakteristiku literárního či filmového hrdiny	- nepřímá charakteristika - eufemismus

7. Líčení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: vyhledá líčení, použije ho jako inspiraci pro vlastní tvorbu, užívá obrazných pojmenování	- metafora - personifikace

8. Výklad

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: rozliší fakta od názorů a od hodnocení - SV: vypracuje výklad, použije vhodné odborné názvosloví	- neologismy - postavení přívlastků v názvosloví

9. Výtah

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: využívá poznatků o jazyce a stylu v gramaticky i věcně správném písemném projevu	- souvislé vyjádření hlavních myšlenek textu - orientace v textu

10. Úvaha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: stylizuje jednoduchou úvahu - SV: rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	- rozvoj slovní zásoby - správná formulace myšlenek - složitá souvětí a jejich využití

8. ročník

11. Epika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: rozumí významu a smyslu literárního textu - LV: vyvozuje z nejstarších literárních památek historické a současné etické normy - LV: zhodnotí historii nastíněnou v literárním díle - LV: porovnává vývoj české a světové literatury - LV: rozliší estetickou a poznávací funkci literárních děl - LV: ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy literárního díla - LV: vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je umí zpracovat do referátu - LV: rozliší rozdíl mezi literárními žánry	- epos - hrdinský, rytířský - kronika, pověst - legenda a mýty v české a světové literatuře - různé typy povídek - cestopis - literatura faktu - sci-fi a fantasy literatura - román a jeho druhy

12. Lyrika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: formuluje ústně i písemně dojmy z četby literárních textů - LV: posoudí význam lidové slovesnosti - LV: najde náměty z lidové slovesnosti v dílech autorů	- rozdíly mezi lyrikou a epikou - druhy lyriky - lidová slovesnost a její druhy

9. ročník

3+1 týdně, P

1. Vývoj českého jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: využívá znalostí o vývoji českého jazyka - JV: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zdůvodňuje její využití	- nejdůležitější etapy ve vývoji českého jazyka - nářečí, spisovná a obecná čeština, slang

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: spisovně vyslovuje a správně gramaticky píše a užívá slova domácí a cizí	- správná výslovnost - psaní a výslovnost slov přejatých

3. Význam slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: rozšiřuje si slovní zásobu	- synonyma, antonyma, homonyma - termíny

9. ročník

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí	- shrnutí znalostí z pravopisu - správné tvary slov - přechodníky

5. Věta jednoduchá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí - JV: odstraňuje skladební nedostatky ve větě jednoduché i souvětí - JV: porozumí transformaci vět vedlejších a větných členů	- stavba věty - čárka ve větě

6. Souvětí podřadné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: porozumí transformaci vět vedlejších a větných členů	- shrnutí - druhy vedlejších vět

7. Souvětí souřadné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: určí významové poměry mezi větami hlavními	- druhy významových poměrů - čárka v souvětí

8. Složitá souvětí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: JV: využívá poznatků ze skladby v písemném projevu	- bohatě rozvitě souvětí - souřadně spojené vedlejší věty

9. Slohové postupy a útvary

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - SV: v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči	- prohloubení znalostí o slohových postupech a útvarech

10. Tiskopisy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - JV: spisovně vyslovuje a správně gramaticky píše a užívá slova domácí a cizí - SV: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - SV: formuluje svůj vlastní názor	- dotazníky, strukturované životopisy - objednávky, poštovní poukázky

9. ročník

11. Proslov, pozvánka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči - SV: využívá zásady kultivovaného projevu, užívá vhodných jazykových prostředků	- obsah, rozvržení proslovu - vhodné oslovení a závěr - výběr jazykových a slohových prostředků - sestavení pozvánky na konkrétní akci , grafické možnosti, náležitosti pozvánky

12. Diskuse

Očekávané výstupy	Učivo
žák: SV: zapojuje se do diskuse, zvládne ji řídit, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- zahájení a řízení diskuse - pravidla společenského chování při veřejném vystupování - vhodné výrazy, stručné a jasné vyjadřování názorů

13. Publicistické útvary

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - SV: rozliší základní publicistické útvary - SV: orientuje se v tisku - SV: rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - LV: identifikuje postoje a názory autora v mediovaném sdělení - SV: napíše článek do školního nebo třídního časopisu	- zpravodajské útvary - zpráva, oznámení, inzerát - úvahové útvary - úvodník, komentář - přechodné útvary - reportáž, fejeton

14. Umělecké slohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: LV: charakterizuje literární styl a významné představitele v proměnách času	- renesance - baroko - klasicismus - realismus

15. Zvláštnosti autorského vyjadřování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: LV: vnímá specifika vyjadřování autorů a jejich odlišný pohled na realitu	- avantgarda - moderna

16. Neklidné 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: zamýšlí se nad ztvárněním historických událostí 20. století očima světových i českých autorů - LV: porovnává zpracování stejných námětů v různých literárních druzích a žánrech	- 1. světová válka - 2. světová válka - poválečný vývoj

9. ročník

17. Literárně výchovné aktivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: při rozboru literárních textů používá základní literární pojmy - LV: rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - LV: tvoří vlastní literární text na dané téma	- interpretace literárních textů

18. Struktura a jazyk literárního díla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: orientuje se v literárním díle - JV: rozšiřuje si slovní zásobu	- jazykový plán - tematický plán - kompoziční plán

19. Divadelní a filmová představení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - LV: vnímá specifika vyjadřování autorů a jejich odlišný pohled na realitu - LV: při rozboru literárních textů používá základní literární pojmy - LV: orientuje se v literárním díle - LV: rozlišuje bulvární prvky ve sdělení od informativních a společensky významných - LV: identifikuje postoje a názory autora v mediálním sdělení	- formy dramatu - dialog a monolog - výstavba textu - kritické zamýšlení

5.2.2 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		3	3	3
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	3	

Charakteristika předmětu

ANGLICKÝ JAZYK - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti – Jazyk a jazyková komunikace.

V současné epoše globalizujícího se světa má znalost cizího jazyka význam, jaký doposud historie nezaznamenala. Proto je anglický jazyk zařazen již od třetího ročníku mezi předměty základního vzdělávání. Prostřednictvím výuky angličtiny se vytvářejí předpoklady k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a k efektivní mezilidské komunikaci. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při setkání s lidmi z jiných

částí světa i pro práci s počítačem, internetem, napomáhat formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a vést žáky k toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i výuka gramatické části vzdělávacího předmětu, kterou si žáci osvojují převážně lexikálně. Ve vyučovacích hodinách se rozvíjejí receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.

V předmětu se kromě naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru - anglický jazyk- realizují i části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova

Vyučovací předmět anglický jazyk má časovou dotaci tři hodiny týdně ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku. Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou. Z počtu žáků dvou kmenových tříd jsou obvykle utvořeny tři pracovní skupiny, většinou po 15 – 18 žácích. Pro vyučování jsou určeny třídy, podle potřeby je možné používat i multimediální učebnu. Ve vyučovacích hodinách anglického jazyka využíváme především samostatnou a skupinovou práci, občas zpracováváme i krátkodobé projekty, vztahující se k probíraným tématům.

Vyučování anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, přírodovědu, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, matematiku a uplatňujeme v hodinách i prvky dramatické výchovy.

Žáci s vývojovými poruchami učení postupují podle individuálních plánů. Pro žáky se zájmem o anglický jazyk a pro nadané žáky je k dispozici knihovna s anglickými knihami a časopisy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu anglický jazyk směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a důležitých údajů (slovníky, tabulky, časopisy, internet, encyklopedie) a k efektivnímu využití těchto informací v učebním procesu,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v ústním a písemném projevu a podporujeme aktivitu v diskuzích,
- učíme žáky objektivně zhodnotit výsledky své práce a práce svých spolužáků a snažíme se podporovat sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti,
- seznamujeme žáky se smyslem a cílem učení se cizímu jazyku a vedeme je k pochopení potřeby neustálého sebevzdělávání,
- poskytujeme žákům v co největší míře názorné vyučování se zapojením co největšího počtu smyslů, zejména zraku, sluchu a hmatu.

Kompetence k řešení problému:

- povedeme žáky k řešení problémů v cizím prostředí a k překonání zábran a ostychu při mluvení s cizími lidmi,
- umožňujeme žákům využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti,
- podporujeme účast žáků v různých soutěžích, kde musí uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat ostatním a adekvátně reagovat,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně a souvisle v ústním i písemném projevu,
- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky a s učitelem a umožňujeme jim hovořit o poznatcích souvislostech a zkušenostech z jejich života,

- umožňujeme žákům vyvolávat se navzájem, respektovat se a účinně se zapojovat do diskuze,
- dáváme žákům dostatek prostoru k přednesení a obhájení vlastní projektové práce.

Kompetence sociální a personální:

- dbáme na společné stanovení pravidel pro práci ve skupinách a na jejich dodržování,
- učíme žáky účinně spolupracovat v rámci skupiny, vedeme je k vzájemnému respektu k práci druhého, k zodpovědnosti za splnění uloženého úkolu, k ochotě pomoci a požádat o radu,
- posilujeme jejich zdravé sebevědomí tím, že se učí vystupovat před ostatními a dokáží vyjádřit svůj názor,
- dbáme na to, aby žáci využívali získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s tradicemi a kulturou jiných národů, učíme je chápat chování druhých lidí a respektovat je,
- vedeme žáky ke slušnému chování k sobě navzájem, seznamujeme je s jejich právy a povinnostmi,
- ukazujeme žákům nutnost a možnost podílení se na ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- rozvíjíme zručnost žáků při práci se slovníky, s počítačem a s internetem,
- vedeme žáky k samostatnosti při přípravě pomůcek a k udržování pořádku na svém místě.

ANGLICKÝ JAZYK – II. stupeň

Charakteristika předmětu

V tomto předmětu se realizuje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace; vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vyučovací předmět má v 6. - 9. roč. časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v pracovních AJ. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a praktické využívání jazyka, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky.

Druhý stupeň navazuje na první stupeň. Procvičuje se slovní zásoba a výslovnost, pozornost se věnuje poslechu, čtení a práci s textem, psaní a formulování textů různého zaměření, ústnímu vyjadřování a rozhovorům.

Předmět poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech. Žáci jsou také vedeni k porozumění čteného textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Jsou také seznamováni s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka přispívá k pochopení cizojazyčných kultur a k jejich toleranci.

Ve výuce se používá britská angličtina, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu anglický jazyk směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky, jak se efektivně učit cizí jazyk a jak efektivně pracovat se slovníkem,

- vysvětlujeme, jak aplikovat gramatické jevy,
- klademe důraz na poslech a čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací,
- individuálním přístupem motivujeme žáky k zájmu o cizí jazyk,
- v zadávaných projektech podněcujeme tvořivost a samostatnost žáků,
- vedeme žáky k sebehodnocení a k účasti na soutěžích a olympiádách.

Kompetence k řešení problému:

- ve vyučování navozujeme situace, na které žák reaguje v cizím jazyce,
- žáci získávají informace z různých zdrojů jako např. práce s internetem, s časopisem, se speciálními počítačovými programy, třídí informace, zařazují je a zpracovávají,
- žáci prezentují své projekty na zadaná témata.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke správné komunikaci v cizím jazyce s učitelem, se spolužáky a také s cizinci ve škole i mimo školu,
- vedeme je k diskusi a klademe důraz na respektování názoru ostatních.

Kompetence sociální a personální:

- při vyučování uplatňujeme práci ve skupinách a tím učíme žáky vzájemné spolupráci a pomoci druhým při učení.

Kompetence občanské:

- diskutujeme se žáky o dění doma i ve světě,
- zařazujeme do hodin problematiku životního prostředí, zdraví a zdravého životního stylu,
- žáci poznávají cizí kultury a jsou vedeny k jejich pochopení a toleranci.

Kompetence pracovní:

- ve vyučování pracujeme s dvojazyčnými slovníky, audiovizuální technikou, s anglickými časopisy pro děti a literaturou různé úrovně obtížnosti.

3. ročník

3 týdně, P

3. ročník

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly výslovnosti • pozdraví, představí sebe i ostatní, zeptá se na jméno, sděluje, jak se mu daří, poděkuje, omluví se • vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje jména a slova • přiřadí psanou a mluvenou podobu téhož slova, či slovního spojení, píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně, zopakuje a použije slova a slovní spojení se kterými se v průběhu výuky setkal, rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • pojmenuje školní potřeby • počítá do dvanácti, sdělí svůj věk, telefonní číslo • popíše k narozeninám, pojmenuje běžné hračky a věci z domácnosti • jednoduchou formou zjišťuje informace o věcech (tvoří otázku), posoudí pravdivost tvrzení, vyjádří velikost věci • časuje sloveso "to be" v obou číslech • pojmenuje části hlavy a popíše obličej různých osob • představí členy rodiny a popíše jejich postavu • dokáže používat ve větě (oznamovací i tázací) modální sloveso "can" • reprodukuje a jednoduše obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy • užívá tázací zájmeno "whose", umí utvořit přivlastňovací pád v jednotném čísle • používá základní slovní zásobu k udávání směru, poskytuje základní místní informace • zná barvy, pojmenuje běžné části oblečení • recituje z paměti několik říkanek, básniček a reprodukuje je se správnou výslovností, zazpívá několik písní • poslouchá reprodukováný projev (v přirozeném tempu i s několika neznámými výrazy snadno pochopitelnými z kontextu nebo situace) • zvládne základy techniky psaní	- základní pravidla výslovnosti, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - otázky: What's your name? (Jak se jmenuješ?) Who's this? (Kdo je to?) - přivlastňovací zájmena: my (můj), your (tvůj) - the alphabet (abeceda) - orientace ve slovníku - pokyny: Listen, please. (Poslouchej, prosím.) - věta rozkazovací, pevný slovosled anglické věty, skladba věty jednoduché - nutnost vyjádřit v anglické větě podmět - otázka: What's this? (Co je to?) - neurčitě členy a, an - numbers 0 - 12 (čísla 0 - 12) - happy birthday (vše nejlepší k narozeninám) - zájmena: he, she, her, his - tvoření otázky: Is it an aeroplane? (Je to letadlo?) Yes, it is. (Ano, je.) No, it isn't. (Ne, není.) - určitý člen the + podstatné jméno - přídavná jména: big (velký) x small (malý) - I am (já jsem), you are (ty jsi),... - my face (můj obličej) - slovesný tvar: I have got (mám) - my family (moje rodina) - slovesné tvary (plné i stažené): he has got, he's got (on má), she has got, she's got (ona má) - přídavná jména: tall (vysoký), short (malý),... - can: I can see (vidím) x I can't see (nevidím) - zájmeno whose (čí), thes - turn right (zahni vpravo), turn left (zahni vlevo), go straight on (jdi rovně), stop (zastav) - colours (barvy) - clothes (oblečení) - básně a písně z učebnice Chatterbox a dalších zdrojů - pravopis produktivně osvojených slov - tradice a zvyky, svátky - Halloween, Christmas, Easter

4. ročník

4. ročník

3 týdně, P

1. Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pojmenuje části těla, určí, odkud pocházejí lidé a věci - čte potichu jednoduchý text a vybírá z něj základní informace - zeptá se na místo, vyjádří polohu věcí za pomoci předložek - užívá vazbu "there is", "there are" při popisu situací - tvorí množné číslo podstatných jmen, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně, zopakuje a použije slova a slovní spojení se kterými se v průběhu výuky setkal - jednoduše popíše tři nejznámější parky v Londýně, vybírá z jednoduchého textu základní informace - vyjmenuje názvy obchodů - dokáže se zeptat na čas a určovat celé hodiny - pojmenuje základní geometrické tvary - dokáže používat záporný rozkazovací způsob - počítá do 100, ptá se na počet - pojmenuje běžné potraviny a nápoje, požádá o jídlo a pití, určuje množství - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - používá přítomný čas průběhový - prezentuje jednoduché básničky a písničky - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu - čte, rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- my body (moje tělo) - he's from England (je z Anglie) - Where...? (Kde...?) - předložky: in, on, at, to, near, under, dopravní prostředky - there is/there are - pořádek slov v anglické větě - koncovky -s, -es u množného čísla podstatných jmen - London's parks (Londýnské parky) - shops (obchody) - What time is it? (Kolik je hodin?) It's seven o'clock. (Je sedm hodin.) - square, circle, triangle (čtverec, kruh, trojúhelník) - don't... - numbers 13 - 100 (čísla 13 - 100) - How many...? (Kolik...?) - food and drink (jídlo a pití) - Can I have...? (Mohu dostat...?) - počítatelná podstatná jména - nepočítatelná podstatná jména (some) - a packet of/a bottle of/a tin of... (balíček, láhev, plechovka) - What are they doing? (Co dělají?) - básně a písně z učebnice "Chatterbox" a dalších zdrojů - orientace ve slovníku - texty z časopisů, obrazové a poslechové materiály - tradice a zvyky, svátky-Halloween, Christmas, Easter

5. ročník

3 týdně, P

5. ročník

1. Produktivní řečové dovednosti, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - charakterizuje roční období, popíše stav počasí, dokáže pojmenovat některé státy světa - pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit libosti a nelibosti - pojmenuje další státy světa a některé jejich zástupce z živočišné říše - používá sloveso "want" - pojmenuje hračky, požádá o konkrétní zboží v obchodě, specifikuje výběr - používá přítomný čas prostý ve větě oznamovací i v otázce - zeptá se na adresu, zná svoje bydliště - pojmenuje místnosti v bytě - používá osobní zájmena v různých pádech - pojmenuje části dne, popíše svůj režim dne, používá frekvenční příslovce - vyjmenuje dny v týdnu, školní předměty a rozvrh hodin, používá předložky času, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - pojmenuje měsíce v roce, používá číslovky řadové, sestaví datum - seznámí se s významnými dny v roce, se svátky v různých zemích, odlišnými zvyky - používá minulý čas slovesa "to be" a "to have" ve větě oznamovací i tázací - používá příslovce času - umí vyplnit osobní údaje do formuláře, napíše krátký text s použitím s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - prezentuje jednoduché básničky a písničky - ústně i písemně obměňuje krátké probrané texty, formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně	- weather (počasí) - some countries of the world (některé státy světa) - food (jídlo) - Do you like...? (Máš rád...?) - countries and their animals (země a jejich zvířata) - I want... (Já chci...) - She wants... (ona chce...) - which + podstatné jméno - zájmeno one, the big one - Where do you live? (Kde bydlíš?) - I live at... (Bydlím...) - zájmena: me, him, her, us, them - tradice a zvyky, svátky-Halloween, Christmas, Easter - frekvenční příslovce: always, usually, sometimes, never (vždy, obvykle, někdy, nikdy) - Monday, Tuesday... (pondělí, úterý,...) - on + day, at + time - chocolate (čokoláda) - January, February,... (leden, únor,...) - in + month 1st, 2nd,... (první, druhý,...) - základní poznatky o psaní velkých písmen - special days (významné dny) - was, were - had - yesterday, today, ago (včera, dnes, dříve) - a real monster (skutečná obluda) - a letter to Kate (dopis Katce) - básně a písně z učebnice "Chatterbox" a dalších zdrojů

6. ročník

3 týdně, P

6. ročník

1. Hello

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zeptá se na základní informace týkající se seznamování a adekvátně reaguje na otázky	Rozvíjí si slovní zásobu vztahující se k seznamování.

2. Učíme se učit

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozezná základní pokyny učitele - orientuje se v číslech 1-100 - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy týkající se třídy	Osvojí si slovní zásobu na téma škola, číslovky 1 - 100, přídavná jména, barvy, abeceda, množné číslo.

3. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pojmenuje členy rodiny a jejich vztahy - používá správné tvary slovesa být - mluví o své rodině - napiše jednoduchý text týkající se jeho samotného a rodiny - rozumí krátkým a jednoduchým textům - vyhledá a doplní informace	Rodina, použití slovesa být, přivlastňovací zájmena.

4. Můj svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zapojí se do jednoduché konverzace o nakupování - vyhledá v textu požadované informace - napiše jednoduchý dopis kamarádovi - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Nákupy a móda, nepravidelné tvary množného čísla, sloveso mít, ukazovací zájmena, dny v týdnu, rozvrh hodin.

5. Čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech - mluví o volném čase - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Hodiny, přítomný čas prostý, režim dne, volný čas.

6. Domov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí informacím v poslechových textech o bydlení - mluví o svém domově, místnostech a vybavení - poslouchá informace o určitém místě a orientuje se v textu	Místnosti, nábytek, budovy, předložky místa, sloveso moci, vazba there is, there are, sloveso muset, výzva ke společné činnosti let's.

6. ročník

7. Lidé

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - podle poslechu odpoví na otázky týkající se vzhledu lidí - popíše, jak osoby vypadají - používá správné tvary přítomného času průběhového při popisu co kdo dělá	Popis osob, přídavná jména, oblečení a móda, přítomný čas průběhový.

7. ročník

3 týdně, P

1. Hello

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - mluví o sobě, rodině, kamarádech a každodenních situacích - používá dané gramatické tvary a předložky - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Členy, přítomné časy, osobní informace, předložky, pokyny učitele.

2. Můj život

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s autentickým textem a vyhledá v něm požadované informace - mluví o sobě, své rodině, volném čase - rozumí informacím v daném poslechovém textu	Základní a řadové číslovky, psaní dat, měsíce v roce, rodina, zvyky, koníčky, svátky.

3. Zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pojmenuje zvířata a části jejich těla - v článku se seznámí se životem zvířat a vyhledá v něm požadované informace - napiše jednoduchý text týkající se domácího mazlíčka	Části těla zvířat, popis zvířat, pojmenování zvířat, přídavná jména, zájmena v pádech, ukazovací zájmena v jednotném i množném čísle, použití some, any.

4. Zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí poslechovému textu o nemocech - rozumí autentickému textu a vyhledá požadované informace - napiše jednoduchý text o tom, co dělal včera	Minulý čas, druhy nemocí, pravidelná a nepravidelná slovesa, základní slovní zásoba na téma zdraví a péče o zdraví, práce se slovníkem.

7. ročník

5. Jídlo, stravovací návyky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchému poslechovému textu na téma jídlo • pojmenuje základní druhy potravin a nápojů • rozdělí potraviny na zdravé a nezdravé • rozlišuje počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • napíše krátké menu i s cenami • mluví o svých plánech do budoucnosti • napíše jednoduchý recept	Použití going to, množství, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, jídlo, pití, recept.

6. Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v autentickém materiálu • rozumí informacím v poslechovém textu týkající se zeměpisu • zeptá se na základní informace o zeměpisných místech • porovnává zeměpisné skutečnosti jednotlivých zemí	Zeměpisné názvy, realie zemí, 2. a 3. stupeň přídavných jmen, porovnávání.

7. Kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí autentickému materiálu z učebnice • vytvoří jednoduchý rozhovor o pozvání na kulturní akci • mluví o svém volném čase a využívá příslovce • rozumí informacím v daných poslechových textech • napíše krátký text o tom, co dělá ve volném čase	Zábava a volný čas, příslovce času, tvoření příslovcí, doporučení.

8. ročník

3 týdne, P

1. Učíme se učit

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • osvojuje si anglické fráze používané při komunikaci v hodinách Aj • poslouchá daný text a zjišťuje informace o životě svých vrstevníků • píše krátký dopis o sobě a své rodině, využívá známé gramatické jevy	- angličtina ve třídě - osobní informace

8. ročník

2. Města

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vytváří a praktikuje rozhovory o městech - vyhledává v textu výhody a nevýhody života ve městě - v rozhovoru popíše, jak se dostane na určité místo - klasifikuje slova týkající se aktivit ve městě - seznamuje se s gramatickými jevy, jak vyjádřit plány do budoucnosti a aplikuje je - rozumí obsahu poslechového textu a reaguje na něj - poslouchá píseň o městech	- města a život v nich - kvíz o městech - výhody a nevýhody života ve městě - doprava ve městech - aktivity ve městě - tvoření otázek - vyjádření plánů a záměrů do budoucna - přídavná jména

3. Včera

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - čte o životě významné osobnosti a doplňuje slovesa v minulém čase - poslouchá o významné osobnosti a rozhoduje o pravdivosti výroků - poslouchá a čte známou legendu - používá fráze "used to" pro vyjádření minulých zvyků - vyhledá požadované informace v článku o těžkých dobách v minulosti - zjišťuje informace o dávných civilizacích - píše biografii na základě daných poznámek a reprodukuje ji	- minulost - zaměstnání - významné osobnosti a jejich život - legenda - vzpomínky - dávné civilizace - biografie - minulý čas - pravidelná a nepravidelná slovesa - vyjádření zvyků v minulosti (used to)

4. Příroda

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - čte texty o zvířatech a přírodě a pracuje s nimi - porovnává zvířata s využitím druhého a třetího stupně přídavných jmen - čte o ohrožených zvířatech a vyhledá požadované informace - poslouchá rozhovor o problémech planety, zapisuje zmíněné problémy - používá podmínková souvětí prvního typu - seznamuje se s psaním formálního dopisu	- příroda a její ochrana - zvířata a jejich život - popis zvířat - ekologické problémy - formální dopis - podmínková souvětí prvního typu - stupňování přídavných jmen - popis počasí

5. Fantazie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ve cvičení rozliší předpřítomný a minulý čas - rozvíjí si slovní zásobu na téma film - rozdělí filmy podle druhu, povídá o filmu a pozve kamaráda do kina - přečte text a doplní požadované informace - seznamí se s minulým průběhovým časem a použije ho v cvičeních - napiše vlastní příběh a reprodukuje ho	- vyjádření názoru - myslím si, jsem si jist - neuvěřitelné příběhy - návrh, pozvání - předpřítomný čas - přídavná jména s podobným a opačným významem - minulý čas průběhový

8. ročník

6. Sport

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zeptá se na základní informace na téma sport • připraví si krátký rozhovor o sportech, které dělá • poslechne si text a porovná své odpovědi se spolužákem • seznámí se s podmínkovým souvětím druhého typu a aplikuje ho ve cvičeních • přečte daný text o sportovci, vyplní časovou osu, odpoví na otázky • hraje hru s hádankou • seznámí se s neobvyklými sporty • v daném textu používá tázací dovětky • přečte televizní program a odpoví na otázky • napíše jednoduchý text s použitím příslovčí • napíše krátký článek o svém oblíbeném sportu	- druhy sportů - neobvyklé sporty - sportovní aktivity venku a uvnitř - sportovní náčiní - sportovci - podmínková souvětí druhého typu - dovětky - příslovce

9. ročník

3 týdně, P

1. Učíme se učit

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává různé způsoby zápisu slovíček • zopakuje si zadané instrukce ke cvičením • řekne a napíše jednoduchý text o sobě, rodině, proč se potřebuje učit cizímu jazyku a co mu přitom dělá a nedělá problémy	- práce se slovníkem - rozkazovací způsob (použij, rozhodni, odpověz, opiš, doplň, zeptej se, porovnej, uhodni, vymysli, ...) - vyprávění o sobě, o rodině, o učení se cizím jazykům

2. Móda

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • třídí oblečení podle hledisek (formální, neformální, zimní, letní, chlapecké, dívčí) • použije ve větách vhodná přídavná jména • vyjádří svůj názor (myslím si, sluší mi, nelíbí se mi, že ano?, je příliš drahý, ...) • ve větách vyhledá, určí a použije různé slovesné časy	- oblékání, móda - vyjádření názoru - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý i průběhový - vyjádření budoucnosti (going to, will) - vyjádření budoucnosti časem přítomným průběhovým - čas předpřítomný - popis osoby, vzhled

9. ročník

3. Hudba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyjádří libost a nelibost (nad nějakou situací) - přečte si životopis a vyhledá požadované informace - obohatí věty příslovci - utvoří k podstatným jménům přídavné jméno a příslovce - oznámí, za jaké podmínky se něco stane v budoucnosti	- hudba (hudební styly, nástroje) - názory, vyjádření libosti a nelibosti - spojky (když, protože, potom, nakonec,...) - příslovce - tvoření slov - pozvání, návrh - podmínková souvětí 1. a 2. typu

4. Prázdniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v novinovém článku a vyhledá požadované informace - popíše sebe i jiné osoby, jejich fyzický vzhled - orientuje se ve článku v časopise o místě pro dovolenou - tvoří souvětí pomocí vztažných zájmen - porozumí instrukcím odkud a kam se dostane - přečte a napíše jednoduchý formální dopis - v souvislosti s jídlem a zdravým životním stylem používá slova vyjadřující kvantitu	- vztažná zájmena (který, kde) - předložky - instrukce - formální dopis - určení množství u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen (plenty of, a lot of, a few, too much) - novinový článek

5. Věda

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - řekne, jak jsou věci používány, jak byly vytvořeny - rozlišuje slovíčka still, yet a already - pojmenuje nemoci - sdělí spolužákům, co mohl nebo musel udělat v minulosti, co může, musí, smí nyní a co bude muset, moci v budoucnosti - ve cvičení doplní přivlastňovací zájmena - ve větách používá dané číslovky, používá správně měsíce a datum - vede krátký rozhovor na téma u lékaře	- vynálezy a objevy - trpný rod - použití slov still, yet, already - nemoci, u lékaře - použití modálních sloves moci, muset v přítomném, minulém a budoucím čase - přivlastňovací zájmena na konci věty a zájmena typu myself - základní a řadové číslovky 0 -1 000 000

5.2.3 Německý jazyk

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník

--	--	--	--	--

6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

2	2	2
---	---	---

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

Další cizí jazyk-německý

Vzdělávací obsah tohoto předmětu naplňuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Zahájení výuky tohoto volitelného vyučovacího předmětu bude v 7. ročníku. Hodinová dotace - 2 hodiny týdně. Vyučovat se bude v kmenových třídách, nebo v případě dělení třídy na skupiny v pracovních německého jazyka. Protože je tento předmět zaměřen především na to, aby se žáci uměli dorozumět s cizincem o běžných záležitostech, je důraz kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena veškerá výuka gramatiky.

Po úvodním audioorálním kurzu se soustavně rozšiřuje slovní zásoba, pozornost se věnuje větné stavbě, poslechu a popisování jednoduchých dějů. Žáci se též učí porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Je nutné, aby se uměli orientovat i v přiměřeně obtížném textu s neznámými slovy. Jejich význam se učí odhadovat podle kontextu a vyhledávají je v dvojjazyčném slovníku.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří.

Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Další cizí jazyk- německý směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací z jednoduchých textů, jejich třídění a systematizaci,
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka,
- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikace v německém jazyce pro další studium i praktický život.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k řešení jednoduchých situací souvisejících se seznamováním,
- žáci se učí sestavovat jednoduchá sdělení a odpovědi na sdělení opisem obsahu myšlenky, pokud jim chybí slovní zásoba,
- vedeme žáky ke stručnému sdělení obsahu přiměřeně obtížného textu,
- vedeme žáky k porovnávání německého a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností,
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k jednoduché konverzaci dvou osob,
- vedeme žáky k porozumění jednoduchých pokynů v cizím jazyce při práci ve třídě a k tomu, aby na ně dokázali reagovat,
- vedeme žáky k odbourání ostychu při používání německého jazyka, i když se zatím dopouštějí chyb,
- využíváme nahrávek cizojazyčného textu k nácviku plynulého a foneticky správného čtení jednoduchých textů.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při tvorbě projektů nebo rozhovorů,
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali v německy mluvícím prostředí vyžádat a poskytnout pomoc či radu.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k poznávání tradic a kultury cizojazyčného prostředí,
- využíváme vědomostí žáků k porovnávání německých a českých tradic .

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k možnosti využití jazykových znalostí při budoucím povolání ,
- žáci se účastní soutěží v německém jazyce,
- žáci se učí využít svých vědomostí při tvorbě projektů,
- žáci se učí orientovat v cizojazyčných slovnících, jazykových příručkách a německých časopisech.

7. ročník

2 týdně, V

1. Představování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem základní údaje o sobě • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- ich heiße, ich bin - ich wohne, wo wohnst du? - pozdravy

2. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace o svojí rodině a zapojí se do krátkých rozhovorů • Napíše za pomoci dvojazyčného slovníku jednoduchý text, týkající se volného času	- meine Familie - věty oznamovací, tázací (Was macht er?) - vyjádření záporu (Was macht sie nicht?) - Vánoce (Weihnachten)

3. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy a porozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	- meine Schule - časování sloves (ich lerne, du schreibst, er rechnet)

4. Zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci o zvířatech a Velikonocích • Sdělí jednoduchým způsobem co komu patří a nepatří	- Tiere, Osterntiere - užití 1. a 4. pádu podstatných jmen v jednotném čísle (Was ist das? Wer hat was?)

7. ročník

5. Týdenní plán

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Rozumí slovům a jednotlivým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám	- meine Woche - Freizeit, Hobbys, Stundenplan - časování slovesa být (ich bin, wir sind) - otázky související s časem (Wann? Am Montag.)

8. ročník

2 týdne, V

1. Číslovky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se hodin, početních úkonů a stáří osob - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Stanoví pokyny ostatním. - Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně	- číslovky do dvaceti - určování času (Wie spät ist es? Wie lange?) - telefonní rozhovor - rozkazovací způsob (Rechne! Rechnet!)

2. Narozeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Napíše jednoduché blahopřání - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení a vyjádří svoje přání	- vyjádření žádosti (ich möchte) - podstatná jména v 3.pádě čísla jednotného - podstatná jména v 1. a 4. pádě čísla množného

3. Roční období

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Pracuje s dvojazyčným slovníkem a vyhledá v něm požadovanou informaci o přírodě a počasí - Sdělí jednoduchým způsobem, kdy a jak slavíme svátky - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- rozdělení roku - tradice, svátky - určování času (im Winter, im Januar) - příroda, počasí - svátky

8. ročník

4. Nákupy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem, jakými dopravními prostředky se cestuje - Za pomoci dvojazyčného slovníku popíše přípravu jednoduchého pokrmu. - Rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm potřebnou informaci	- slovesa se změnou kmenové samohlásky (geben, nehmen, essen, fahren) - modální sloveso können a větný rámec - předložky se 3.pádem (bei, mit, zu) - vazby- mit dem Auto, mit dem Zug - dopravní prostředky - nakupování

5. Volný čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: Porozumí krátkému jednoduchému textu a převypráví ho	- předložky se 4.pádem (für, gegen, ohne) - sloveso laufen - sport

9. ročník

2 týdne, V

1. Návštěva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: Sdělí jednoduchým způsobem informace o svém domově a rodině, o zařízení svého pokoje	- zájmena ukazovací (ich, du) - předložky se 3. a 4.pádem (auf, in, unter) - modální slovesa (müssen) - sloveso lesen - domov

2. Praha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: Zapojí se do jednoduchých rozhovorů o hlavním městě, odpovídá na otázky a podobné otázky pokládá	- slovesa sprechen, sehen - zápor nichts - vazby - mit dem Zug fahren, kommen - vazby nach Prag kommen, fliegen - vykání, tykání

3. Lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Sdělí jednoduchým způsobem informace o lidském těle - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů o svém zdraví - Vyplní formulář o své osobě	- zájmena ukazovací - er, sie, es ve 3. a 4. pádě - sloveso schlafen - lidské tělo - zdraví

9. ročník

4. Oblečení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: Sdělí jednoduchým způsobem jak se oblékají chlapci a dívky	- slovesa s odlučitelnou předponou - jednočlenné věty v češtině (Es regnet.) - oblékání

5. Hory

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - Napiše jednoduché sdělení o svém pobytu na horách - Vyhledá na mapě požadovanou informaci - Sdělí možnosti cestování u nás a v německy mluvících zemích	- préteritum sloves haben, sein - věty s neurčitým podmětem - man

6. Výlety

Očekávané výstupy	Učivo
žák: Odpoví na jednoduché otázky ohledně jeho budoucího povolání	- sloveso wissen - perfektum pravidelných sloves - cestování - povolání

5.2.4 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	2	2	2	

Charakteristika předmětu

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Ruský jazyk je zařazen jako Další cizí jazyk pro 7. až 9. ročník s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v odborné jazykové pracovně.

Žáci získávají návyky správné ruské výslovnosti, poznávají grafický systém ruské tiskací a psací abekvy, procvičují slovní zásobu, výslovnost, poslech, ústní vyjadřování i rozhovory. Tomu je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět poskytuje základ pro praktické využívání jazyka. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se v běžných situacích, hovořit o jednoduchých tématech a k dovednosti s porozuměním samostatně číst text, který odpovídá jejich jazykové úrovni. Žáci jsou také seznamováni s reáliemi rusky mluvících zemí. Ruský jazyk má důležité postavení mezi ostatními světovými jazyky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Doplňující vzdělávací obory - ruský jazyk směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání a správnému používání azbuky,
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací z jednoduchých textů, jejich třídění a systematizaci,
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka,
- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikace v ruském jazyce pro další studium i praktický život.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k řešení jednoduchých situací souvisejících se seznamováním,
- žáci se učí sestavovat jednoduchá sdělení a odpovědi,
- vedeme žáky ke stručnému sdělení obsahu přiměřeně obtížného textu,
- vedeme žáky k porovnávání ruského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností,
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití ruského jazyka.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k jednoduché konverzaci dvou osob,
- vedeme žáky k porozumění jednoduchých pokynů v cizím jazyce při práci ve třídě a k tomu, aby na ně dokázali reagovat,
- vedeme žáky k odbourání ostychu při používání ruského jazyka i když se zatím dopouštějí chyb,
- využíváme nahrávek cizojazyčného textu k nácviku plynulého, foneticky správného čtení a čtení se správnou intonací.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při tvorbě projektů nebo rozhovorů,
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali v ruský mluvícím prostředí vyžádat a poskytnout pomoc či radu.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k poznávání tradic a kultury cizojazyčného prostředí,
- využíváme vědomostí žáků k porovnávání ruských a českých tradic.

Kompetence pracovní:

- žáci se učí využít svých vědomostí při tvorbě projektů,
- ve vyučování se žáci učí orientovat v dvojjazyčných slovnících a pracují s magnetofonem.

7. ročník

7. ročník

2 týdně, V

1. Audioorální kurz

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vyslovuje nahlas plynule a foneticky správně slova a jednoduché texty	- úvodní audioorální kurz - zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky - žáci si osvojí slovní zásobu na téma - pozdrav - poděkování - základní potraviny - osoby, zvířata, předměty a příroda

2. Azbuka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - ukáže na mapě sousední státy ČR a Ruska, pojmenuje je, určí hlavní města	- zvuková i grafická podoba jazyka - azbuka - čtení a psaní písmen: k, o, t, u, v - čtení přízvukových a nepřívukových hlásek a slabik - čtení a psaní písmen: a, m, n, e, ja - představování - čtení a psaní písmen: b, d, z, i, je - tázací a oznamovací věty - pořádek slov a intonace - čtení a psaní písmen: p, r, s, g, j - oslovování 1. pádem - nahrazování písmene "h"

8. ročník

2 týdně, V

1. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny	- moje rodina - čtení a psaní písmen: l, š, č, y, měkký znak - číslovky 1-10 - první pád množného čísla podstatných jmen po číslovkách 1, 2, 3, 4 - čtení a psaní písmen: ch, ž, c, jo - porovnání života ve městě a na vesnici - zvířata (domácí) - pohyblivý přízvuk - číslovky 10-20 - první časování - sloveso žít - jednotné číslo - zápor ve větě - vyjádření prosby, žádosti

8. ročník

2. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy	- škola, volný čas - čtení a psaní písmen: šč, ju - první časování sloveso číst v jednotném čísle - barvy

3. Narozeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - napiše jednoduché blahopřání - rozumí krátkému jednoduchému textu, složenému ze známé slovní zásoby	- oslava narozenin - čtení a psaní písmen: f, tvrdý znak - minulý čas sloves v jednotném čísle - jet, koupit

4. Rusko

Očekávané výstupy	Učivo
žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace o Rusku	základní údaje o Rusku, zvyky a tradice

5. Společenské obraty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám na téma každodenní život - rozumí jednoduchým pokynům, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a reaguje na ně	- blahopřání, omluva, různá přání - dobrý den, noc, ráno... - minulý čas sloves - množné číslo - slabiky gi, ki, chi - ruská jména - druhé časování sloves - jednotné a množné číslo - líbit se - přídavná jména v přívlastku

6. Kalendář

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace na téma počasí, roč. období, měsíce, dny a svátky - řekne, kdy se kdo narodil a kolik mu je let - sdělí, kdy Rusové slaví Vánoce a Velikonoce, napíše blahopřání	- členění roku - číslovky do sta - datum 1. a 3. pád osobních zájmen 1. a 3. pád čísla jednotného podstatných jmen 2. pád čísla jednotného podstatných jmen - svátky a tradice

9. ročník

2 týdně, V

9. ročník

1. Záluby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace na téma volný čas, co dělá rád nebo nerad ve volném čase - práce s dvojjazyčným slovníkem - zapojí se do jednoduchých rozhovorů na dané téma a poskytne požadované informace	- časování sloves v jednotném i množném čísle - mít rád, hrát, dívat se - záporná částice "ne" - porovnání koncovek 1. a 2. časování

2. Hodiny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sestaví rozvrh hodin a zapojí se do jednoduchých rozhovorů o něm, řekne, kdy má který vyučovací předmět, co vše se učí ve škole - seznámí se se základními údaji o Moskvě - rozumí danému jednoduchému textu a vyhledá požadované informace - napiše jednoduchý text a stručně na něj reaguje	- členění dne - otázky a odpovědi na téma: "Kolik je hodin?" - číslovky řadové - vyučovací předměty - časování slovesa "chodit" - oslovení - zvrtná slovesa: učit se, začínat, končit - vykání - časová pásma v Rusku - Moskva - poslech pohádky - dopis kamarádovi, jeho struktura

3. Portrét

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - napiše jednoduchý popis lidského těla - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se vzhledu kamaráda - odpovídá na jednoduché otázky o oblékání a podobné otázky pokládá - odovídá na jednoduché otázky týkající se jeho zdraví a podobné otázky pokládá	- popis částí lidského těla - charakteristické vlastnosti člověka - synonyma, antonyma - přídavná jména - sloveso kreslit a jeho rozkazovací způsob - vyjádření podobnosti, vlastnictví - oblékání

4. Domov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: napiše jednoduchý text týkající se svého města, obce	- stavby ve městě a jejich využití (nákupy, dopravní prostředky,...) - slovesa: bydlet, jít, chodit - slovesa vyjadřující pohyb po městě - odpovědi na otázky: Kde? Kudy? - názvy ulic, náměstí - podstatná jména - 2., 6. a 7. pád čísla jednotného - povolání - tázací zájmena: kdo, co - Petrohrad

5. Pohádky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozumí základním informacím v poslechových textech na téma ruské pohádky	poslech a četba ruských pohádek

9. ročník

6. Dotazník

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- doplnění slovní zásoby ke zpracování dotazníku

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.3.1 Práce na počítači

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			0+1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

PRÁCE NA POČÍTAČI pro 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

- předmět je součástí vzdělávací oblasti- Informační a komunikační technologie
- vzdělávací oblast umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, výukovými a vzdělávacími programy

Časové vymezení předmětu:

4. ročník - dotace 1 disponibilní hodinou vzhledem k aktuálnosti výuky

5. ročník - 1 vyučovací hodina

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět je členěn do třech tematických okruhů:

1. Základy práce s počítačem

- základní části a popis počítače
- operační systémy a jejich základní funkce
- multimediální využití počítače
- postupy při běžných problémech s hardware a software
- zásady bezpečnosti práce spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

2. Vyhledávání informací a komunikace

- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- metody požadavku vyhledávání na internetu

3. Zpracování a využití informací

- základní funkce textového a grafického editoru

Výuka předmětu probíhá v jedné ze dvou multimediálních učeben, vybavených dostatečným množstvím počítačů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu práce na počítači pro 1. stupeň směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k osvojování základních počítačových pojmů,
- ponecháváme prostor pro vlastní tvořivost žáků,
- srozumitelně vysvětlujeme žákům nové příkazy a postupy,
- využívají prostředků výpočetní techniky a internetu.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k hledání optimálního řešení,
- učí se zvolit vhodný a efektivní postup při řešení problémů,
- učí se pracovat s chybou.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- podporujeme spolupráci žáků a poskytujeme pro ni dostatečný prostor,
- podle potřeby pomáháme žákům.

Kompetence sociální a personální:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování,
- žáci spolupracují při řešení problémů,
- podílejí se na utváření příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky,
- zajímáme se, jak vyhovuje žákům náš způsob výuky.

Kompetence pracovní:

- podporujeme spolupráci žáků,
- žáci dodržují základní pravidla pro práci na PC,
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

4. ročník

4. ročník

0+1 týdně, P

1. Zásady práce s počítačem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: osvojuje si zásady práce s počítačem, základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, respektuje pravidla bezpečné práce s počítačem, správně zapne a vypne počítač	- postup zapnutí a vypnutí počítače - přihlášení do a odhlášení ze sítě

2. Klávesnice a myš

Očekávané výstupy	Učivo
žák: pracuje s klávesnicí a myší	- orientuje se na klávesnici, zná pojmy klik, dvojklik, - nejdůležitější klávesy (Enter, Esc, Delete, Shift,...) - manipulace s myší- klik, tažení, používání levého a pravého tlačítka

3. Práce s textovými editory

Očekávané výstupy	Učivo
žák: napiše krátký text, otevře soubor, upraví písmo, vloží obrázek	- uložení a otevření souboru - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - označení části textu do bloku - psaní a oprava textu- diakritika

4. Práce s výukovými programy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zpracovává a využívá informace, pracuje s výukovými programy, spustí a zavře výukové programy, kreslí obrázky, uloží je a vytiskne	- výukové programy - Čj - pravopisná cvičení, doplňování, diktáty, dětské koutky - programy pro kreslení obrázků

5. ročník

1 týdně, P

1. Pojmy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vysvětlí pojmy hardware a software, samostatně pracuje s výukovými programy	- HW- HARDWARE - skříň, procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, zdroj, mechaniky (disketa, CD + DVD) - SW - SOFTWARE - programy

2. Grafické programy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: grafika, kreslí obrázky v programech	- programy na tvorbu obrázků - uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku

5. ročník

3. Word

Očekávané výstupy	Učivo
žák: získává pracovní dovednosti - textový editor Word - psaní krátkých textů, otevření souborů, upravení písma, vložení obrázku	- psaní a oprava textu - základní typografická pravidla - písmo- typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva - zarovnávání odstavce - vložení obrázku - WordArt, klipart - formát obrázku (velikost, barvy a čáry)

4. Internet, elektronická pošta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: pracuje s elektronickou poštou, e-maily, píše zprávy, přečte zprávy, smaže zprávy	- vztah k internetu - poštovní programy (MS Outlook, atd.)

5. Využití internetu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznamuje se s internetem a jeho využitím, při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, uloží obrázky z webovské stránky	- vztah k internetu - pohyb po webu - hypertextové odkazy, známá adresa, jednoduché vyhledávání - ukládání z webu - obrázek

5.3.2 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1		0+1	0+1	

Charakteristika předmětu

INFORMATIKA - II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika je vyučovací předmět, který vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Žáci dosáhnou základní úrovně informační gramotnosti, získají elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, budou se orientovat ve světě informací, pracovat s nimi a využívat je při dalším vzdělávání i praktickém životě.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování informací pomocí internetu umožňuje se učit kdekoli a kdykoli a vede k odlehčení paměti při současné možnosti využít velkého počtu dat a informací, urychluje

aktualizaci poznatků a doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech oblastech základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti a nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce.

Časová dotace pro vyučovací předmět informatika bude po jedné hodině v 6., 8. a 9. ročníku. V 8. a 9. ročníku je předmět dotován z disponibilních hodin.

Výuka probíhá v multimediální učebně, kde každý žák samostatně pracuje na počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie v informatice

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu informatika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a k jejich efektivnímu využívání při učení i v praktickém životě,
- žáci získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry,
- žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- žáci si vytváří ucelený pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, které jsou schopni obhájit,
- žáci vnímají různé problémové situace ve škole i mimo ni,
- žáci promyslí a naplánují způsob řešení problémů,
- žáci vyhledají informace vhodné k řešení problému, porovnávají jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- žáci si uvědomují zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní:

- žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně,
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků, přemýšlí o nich, reagují na ně a využívají je ke svému rozvoji,
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- žáci jednájí s druhými lidmi ohleduplně a s úctou,
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají,
- žáci chápou potřebu spolupracovat s druhými a účinně spolupracují ve skupině,
- žáci oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské:

- žáci chápou zákony a společenské normy,
- žáci jsou si vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- žáci respektují a chrání naše tradice, aktivně se zapojují do kulturního dění,
- žáci chápou základní ekologické problémy i požadavky na kvalitní životní prostředí,
- žáci se rozhodují v zájmu podpory ochrany zdraví a rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

- žáci používají bezpečně vybavení pracovní,
- žáci dodržují pravidla, plní povinnosti a závazky,
- žáci přistupují k pracovní činnosti zodpovědně,
- žáci chrání své zdraví a zdraví druhých, životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty,
- žáci využívají znalosti a zručnosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

6. ročník

1 týdně, P

1. Základy práce s počítačem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí pojmy informatika, informace • uvede příklady informací a zdrojů informace • uvede, jak se informace přenáší, zpracovávají, zhodnotí informace z hlediska závažnosti • uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje • uvede, jak postupovat či na koho se obrátit v případě závady počítače • vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, etické kódy využívání software	- informatika – základní pojmy - vzájemné návaznosti informací, závažnost a věrohodnost informací - bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik - péče o počítač, závady, poruchy - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika

6. ročník

2. Hardware, software, operační systém

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí pojmy: hardware, software - ukáže a správně pojmenuje základní části počítače, přídatná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají - vysvětlí pojmy základní deska (motherboard), pevný disk (harddisk, disk C), paměť RAM, procesor, vysvětlí funkci těchto částí počítače - uvede jednotky používané k měření kapacity dat nebo místa na disku (kB, MB, GB) - určí formáty souborů podle přípony (doc, gif, jpg, xls, ppt, pdf, bmp) - orientuje se v základních pojmech a prvcích operačního systému, vysvětlí pojmy: data, program, soubor, složka, dokument, pracovní plocha, hlavní panel, okno, dialogové okno, hlavní nabídka, ikona, kurzor, záloha - předvede základní operace se složkami a dokumenty: označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk (disketu, flash disk) - vyhledá a uloží soubor v adresáři, předvede práci se schránkou: kopie, vyjmutí, vložení (textu, obrázku apod.) - zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (enter, esc, delete, shift...) - předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace) - předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hlavní nabídky, pohyb po hlavní nabídce, otevření programu z hlavní nabídky, opuštění hlavní nabídky) - používá průzkumníka na vytváření, mazání adresáře, kopírování, přesouvání, přejmenování, mazání souborů, prohlížení obsahu disku apod. - na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti	- pojem hardware, software - struktura, funkce a popis počítače (jeho částí) a přídatných zařízení - jednotky používané ve výpočetní technice - operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky operačního systému - základní principy ovládání operačního systému - OS Windows - základy práce se soubory, složkami - program Průzkumník - formáty souborů - schránka, práce se schránkou - multimediální využití počítače

6. ročník

3. Textový editor (MS WORD) – základní funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - napiše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby - označí blok textu, zformátuje blok, text a odstavce - v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu - využije schránku při práci s textem (při kopírování, přesouvání) - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky - vloží do dokumentu symbol – běžné znaky k obohacení dokumentu (symbol telefonu, obálky, nůžek, šipky) - vloží do dokumentu obrázky, obrázky upraví podle potřeby, uloží - použije ozdobné prvky ke grafické úpravě dokumentu (ozdobné písmo a grafiku) - vytvoří jednoduchou tabulku, pohybuje se v tabulce, změní šířku a výšku buněk a barevně upraví - nastaví odrážky nebo číslování pro seznamy - nadefinuje si vlastní znak jako odrážku - vybraný řádek, souvislý text nebo stránku ohraničí vybraným typem čáry (efektem), zabarví podklad textu zvoleným stupněm barvy - vloží do dokumentu grafické objekty, např. čáry, šipky, obdélník, elipsu, a předdefinované automatické tvary, např. různé popisky, hvězdy a nápisy - vloží do textu textový rámeček - pozná a dodržuje základní typografická pravidla při psaní textu a vkládání obrázků a grafických objektů do dokumentu - textový dokument uloží a vytiskne	- základy psaní a editace textu - označování textu do bloku - formátování textu - zobrazení a nastavení stránky - práce se schránkou - formáty odstavce - tabulátory a jejich užití - vkládání a úpravy obrázků - vkládání symbolů - grafické prvky (ozdobné písmo, symboly, kliparty) - tabulky - odrážky a číslování - ohraničení a stínování - kreslení ve Wordu, vkládání grafických objektů - vkládání textového rámu - základní typografická pravidla - tisk a úpravy před tiskem

4. Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí, co je internet, uvede význam internetu - uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít - předvede práci s internetovým prohlížečem - pozná a aktivně používá základní ovládací prvky prohlížeče - formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči - napiše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře - vyhledá požadovanou informaci - aktivně využívá vlastností hypertextu - otevře stránky pomocí hypertextu - informaci uloží, vytiskne - založí svoji e-mailovou adresu - předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu	- internet – celosvětová síť - internet jako zdroj informací - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost) - základy práce s internetovým prohlížečem - metody vyhledávání informací na internetu - formulace požadavku a vyhledávací atributy - základní způsoby komunikace (e-mail, chat) - uložení informací pro další zpracování, tisk informace

6. ročník

5. Prezentace informací (MS PowerPoint)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná a dodržuje základní typografická pravidla při psaní textu a vkládání obrázků a grafických objektů do dokumentu • ukáže na příkladech způsoby prezentace informací • vysvětlí, co se rozumí prezentací a co je jejich úkolem • spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci • aktivně používá a pracuje s pojmy snímek, nový snímek, rozvržení snímku, šablona návrhu • vloží text a grafické objekty (obrázky, gify) do snímků • text animuje pomocí efektů animací • nastaví přechod snímku na další snímek, časování • vytvoří vlastní prezentaci na zadané téma	- způsoby prezentace informací – webové stránky, prezentační programy, multimédia - prezentační program: ukázka, použití, vytvoření vlastní prezentace - estetická a typografická pravidla

8. ročník

0+1 týdně, P

1. Viry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí, co je počítačový virus, co může způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit • vysvětlí, jak se viry šíří, jak se prakticky projevují • vyjmenuje typy virů • vyjmenuje alespoň dva antivirové programy • spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem	- viry a antiviry - šíření virů - typy virů a jejich projevy - boj proti virům, antivirové programy

2. Počítačové sítě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí, co je počítačová síť • vyjmenuje typy sítí (sběrnice, hvězda, kruh) • vyjmenuje typy kabelů, používané k realizaci sítí • rozdělí sítě podle velikostí (lokální počítačová síť LAN, globální počítačová síť WAN) • vyjmenuje, co je potřeba pro připojení do sítě • vyjmenuje moderní operační systémy • rozliší různorodá práva uživatele k objektům (administrátor, dědičnost práv, uživatelské skupiny)	- co je počítačová síť - topologie sítí - rozdělení sítí podle velikosti - připojení do sítě - síťové operační systémy - přístupová práva (uživatelé a uživatelské skupiny)

8. ročník

3. Multimédia

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí, co jsou multimédia - vysvětlí, proč jsou multimediální programy oblíbené	- co jsou multimédia - oblíbenost multimediálních programů

4. Textový editor (MS WORD)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - napiše jednoduchý text v textovém editoru, opraví chyby, označí blok textu, zformátuje text a odstavce, upraví vzhled dokumentu - pozná a dodržuje základní typografická pravidla při psaní textu a vkládání obrázků a grafických objektů do dokumentu - text rozdělí do sloupců zadaných vlastností - napiše zlomky, odmocniny rovnice a další funkce v M, F, CH vložením objektu Editor rovnic - nahradí v textu dané slovo (skupinu slov) jiným vhodným slovem - opraví běžné překlepy do správného tvaru - vytvoří vlastní záhlaví a zápatí, vloží čísla stránky, datum a čas a jiné prvky do záhlaví nebo zápatí - vloží k textu komentář, poznámku pod čarou - vloží křížový odkaz do dokumentu - vytvoří hypertextový odkaz a použije ho v dokumentu - upraví a vytiskne dokument	- psaní a editace textu (formátování textu, zobrazení a nastavení stránky, formáty odstavce - základní typografická pravidla - sloupce - psaní rovnic a symbolů v matematice, fyzice, chemii - hledání a nahrazování textu - automatické opravy - záhlaví a zápatí, číslování stránek - komentář, poznámka pod čarou - křížový odkaz - hypertextový odkaz - tisk a úpravy před tiskem

5. Tabulkový editor (MS EXCEL)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat - vytvoří řady dat - předvede základní operace s buňkami, zformátuje je (Formát buňky) - předvede operace s řádky, sloupci, listy - vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data - kopíruje vzorce táhnutím myši - vloží do buňky jednoduché funkce pomocí průvodce (suma, průměr, počet, min, max) - definuje funkci – podmínku (když) - rozlišuje adresu, relativní a absolutní adresu a definuje je - vytvoří tabulku, pohybuje se po ní, formátuje ji - prezentuje tabulku v podobě grafu, graf formátuje - řadí data podle abecedy nebo hodnot vzestupně nebo sestupně - vytvoří test, k odpovědím vloží ovládací prvky z Formulářů (pole se seznamem, číselník, zaškrťací políčko, přepínač), propojí ovládací prvky s buňkami, odpovědi vyhodnotí (obklopuje vložením funkce Když) - upraví dokument před tiskem a vytiskne ho	- základní pojmy (buňka, list, typy dat) - vytvoření tabulky - vkládání a editace dat - jednoduché výpočty - jednoduché funkce (suma, průměr, počet, min, max) - funkce - podmínka (Když) - kopírování vzorce táhnutím myši - absolutní a relativní adresování - řazení podle abecedy a hodnot - grafy, vytvoření a úprava grafu - vytvoření a vyhodnocení testu - úprava dokumentu před tiskem, tisk dokumentu

8. ročník

6. Tvorba prezentace (MS PowerPoint)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vytvoří prezentaci na zadané téma - vypracuje referát formou prezentace z některého vyučovacího předmětu (přírodopis, zeměpis, fyzika) - vloží do prezentace grafické objekty, obrázky a upraví je - vloží do prezentace tabulky, graf - vloží na snímky tlačítka akcí (vpřed, zpět, domů), nastaví akci po klepnutí myši	- tvorba prezentace - vkládání objektů do prezentace - tlačítka akcí

9. ročník

0+1 týdně, P

1. Práce s programem ATF (All Ten Fingers)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sedí ve správné poloze (ruce, nohy, vzdálenost od klávesnice) - má ve správné poloze prsty, předloktí, zápěstí pro uvolněný pohyb prstů - vytvoří si vhodné prostředí pomoci volby parametru (klávesnici, barvy) - text píše vlastním tempem, zachovává pravidelný rytmus psaní - ovládá základní polohu prstů při psaní (asdf jklů), palců (mezerník) - nezvedá prsty nad klávesnici, nedívá se na prsty	- hygiena práce - zvládnutí klávesnice hmatovou metodou

2. MS WORD

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dokáže použít většinu funkcí v textovém editoru - vytvoří a upraví složitější text	

3. MS Excel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vytvoří graf k tabulce - kopíruje a přenáší buňky - ovládá tvorbu jednodušších vzorců, zpracuje výpočty - samostatně naformátuje složitější tabulku, zvolí vhodné písmo	

9. ročník

4. MS PowerPoint

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vytvoří vlastní prezentaci na zadané téma - využívá efektů - vkládá grafické objekty	

5. Smart

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ovládá základní prvky programu Smart - vytvoří prezentaci pro zadané učivo, zpracuje několik snímků	

6. Internet, počítačové a sociální sítě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyhledá zadané informace, dále s nimi pracuje - dokáže ovládat e-mail a komunikační programy	

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvořů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je

důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

5.4.1 Svět kolem nás

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	3	3	2+1	3+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

SVĚT KOLEM NÁS

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti – Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět Svět kolem nás je určen pro všechny ročníky I. stupně.

Jeho obsahem je celá vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, tak jak je určen RVP.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat, pojmenovávat a srovnávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si lidských výtvorů a přírodních jevů. Při osvojování poznatků

a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory jiných.

Vyučovací předmět Svět kolem nás je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme (Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.)

Lidé kolem nás (Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.)

Lidé a čas (Žáci se učí orientovat v dějích a v čase, poznávat, jak se život a věci vyvíjejí. Žáci samostatně vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů např. rodiny, regionálních muzeí, knihoven.

Rozmanitost přírody (Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání se učí hledat důkazy o proměnách přírody, využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.)

Člověk a jeho zdraví (Žáci poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.)

Vyučovací předmět Svět kolem nás má na I. stupni časovou dotaci 14 hodin, z toho v 1. třídě 1 hodina, ve 2., 3., 4. třídě 3 hodiny a v 5. třídě 4 hodiny. Je posílen o 2 disponibilní hodiny, v rámci kterých budou zařazována průřezová témata.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách nebo v odborné učebně. Získané poznatky si žáci ověřují na vhodně zařazených vycházkách, exkurzích nebo výletech. V průběhu školního roku začleňujeme krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Svět kolem nás směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáci vyhledávají informace v textu, slovníku, tabulkách, encyklopediích, na internetu a v médiích a tyto informace třídí, propojují a systematizují,
- žáci spojují teoretické poznatky s praktickým životem, pracují a experimentují s nimi,
- žáci hodnotí výsledky své práce, posuzují vlastní pokrok a usilují o zlepšení předchozích výsledků,
- žáci si na základě poznatků vytváří vlastní pohled na svět kolem sebe a uvědomují si přínos učení pro život.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci vnímají problémové situace ve škole i mimo ni, učí se je rozpoznávat a chápat,
- žáci řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupují cestou pokusu a omylu, vymýšlejí nová řešení problémů, svá řešení obhajují.

Kompetence komunikativní:

- u žáků rozvíjíme dovednost správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- žáci obhajují svůj vlastní názor, naslouchají promluvám jiných a účinně se zapojují do diskuse,
- žáci se seznamují s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) a využívají je.

Kompetence sociální a personální:

- žáky vedeme ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině,
- před začátkem práce společně se žáky formulujeme pravidla pro činnost skupiny a vedeme žáky k jejich respektování,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádali,
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

- žáci se učí chápat a respektovat chování druhých lidí,
- žáci chrání své zdraví i zdraví jiných, odmítají hrubé násilí, podle svých možností poskytují pomoc v krizových situacích,
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech,
- žáci chrání tradice a kulturu naší vlasti i jiných národů.

Kompetence pracovní:

- žáci se učí bezpečně a účinně používat materiály a nástroje při praktických cvičeních a programech v Ekocentru Paleta,
- žáci se dovedou přizpůsobit novým pracovním podmínkám (projekty, Ekocentrum Paleta),
- žáci se učí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu nebo hledají vlastní řešení.

1. ročník

1 týdně, P

1. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zná cestu do školy a zpět - zná název školy - zná jméno třídního učitele - umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, umí si uspořádat pracovní místo - pozná Zelenou bránu, zámek - přiměřeně svému věku se dovede chovat na ulici, hřišti, parku, v dopravních prostředcích - uplatňuje základní pravidla chování chodce jako účastníka silničního provozu	- domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - regionální památky

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravních prostředcích, kině apod. - modeluje chování svoje i členů rodiny při rodinných akcích a událostech	- rodina - role jednotlivých členů - blízké příbuzenské vztahy - chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určuje čas podle hodin a kalendáře - rozlišuje čas k práci a odpočinku - umí popsat změny v přírodě podle ročního období - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice	- orientace v čase - měsíce, dny, celé hodiny - určování času - denní režim - roční doby

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích	změny v přírodě v ročních obdobích

1. ročník

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu - uvede základní zásady správné výživy a zdravého způsobu života - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - modeluje vhodné chování při kontaktu s neznámou osobou - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- lidské tělo - péče o zdraví - zdravá strava, nemoc, osobní hygiena - osobní bezpečí - ochrana proti zneužívání

2. ročník

3 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvede adresu domů, adresu školy - rozliší různé dopravní prostředky - dodržuje základní pravidla pro chodce	- orientace v místě bydliště a okolí školy - cesta na určené místo, dopravní značení

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - rozliší širší příbuzenské vztahy - zná datum svého narození - uvede a popíše povolání rodičů - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině	- život a funkce rodiny - zaměstnání členů rodiny - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emočnosti; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

2. ročník

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - pojmenuje názvy dnů a měsíců v jednotlivých ročních obdobích - stanoví denní režim vhodný pro děti, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- orientace v čase - minuty - orientace v kalendáři, členění roku na měsíce, měsíce na týdny - současnost a minulost v našem životě

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě - popíše ohleduplné chování k přírodě - rozezná vybrané pokojové rostliny, zeleninu, ovoce - zná a umí pojmenovat vybrané stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny, volně žijící zvířata a ptáky - vhodně zachází s drobnými domácími zvířaty, zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s nimi - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- roční období a změny v přírodě - ochrana přírody - odpovědnost lidí

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše základní stavbu lidského těla a funkci vybraných orgánů - vysvětlí pojmy zdraví, nemoc, úraz - popíše prevenci nemocí a úrazů - předvede ošetření drobného poranění - zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s volně žijícími zvířaty a s neznámými rostlinami - pozná vybrané dopravní značky - zná důležitá telefonní čísla (150, 155, 156, 158, 112) a umí je použít	- lidské tělo - základní stavba a funkce - péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, první pomoc - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní výchova

3. ročník

3 týdně, P

3. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - pozná Východočeské divadlo, radnici, nádraží - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- orientace v místě bydliště a okolní krajiny - cesta z domova do školy - obec, místní krajina - její části, poloha v krajině - význačné budovy - minulost a současnost obce

2. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určuje čas podle hodin a kalendáře - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- proměny způsobu života, průběh lidského života - bydlení, předměty denní potřeby - státní svátky a významné dny - současnost a minulost našeho regionu

3. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost - na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka - rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin - vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny - zná základní rozdělení živočichů - savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, hmyz - uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů	- látky a jejich vlastnosti - změny skupenství látek, vlastnosti látek - životní podmínky - voda a vzduch - rostliny, houby, živočichové - ochrana životního prostředí - likvidace odpadů

4. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyjmenuje etapy průběhu lidského života - popíše funkci vybraných orgánů a vnitřních ústrojí lidského těla - vysvětlí význam péče o zdraví, otužování - sestaví svůj režim dne - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu

3. ročník

4. ročník

2+1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - zná název kraje - popíše polohu ČR v Evropě - umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko - vyhledá na mapě ČR vybraná významná města, hlavní vodní toky, pohoří a nížiny - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - zná letopočet vzniku ČR, jméno prvního a současného prezidenta ČR - vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti z přírody a kultury	- obec, vybrané části obce, poloha v krajině - poloha a povrch ČR - grafické znázornění povrchu - mapy, plány - světové strany - zvláštnosti krajů a oblastí ČR - naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- práva a povinnosti žáků naší školy - práva a povinnosti dětí a dospělých v naší společnosti

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - interpretuje vybrané regionální pověsti - zná některé postavy ze Starých pověstí českých - uvede některé významné osobnosti a památná místa českých dějin	- domov, vlast, rodný kraj - minulost kraje - báje, mýty, pověsti našeho regionu

4. ročník

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - rozliší vybrané horniny a nerosty - uveče význam půdy pro život na Zemi - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- neživá příroda - látky a jejich vlastnosti - třídění látek - voda a vzduch - význam pro přírodu a člověka - nerosty a horniny - vznik půdy a její význam - živá příroda - třídění rostlin, hub, živočichů - podmínky života na Zemi - rostliny a stavba jejich těla - živočichové a stavba jejich těla - přírodní společenstva - ochrana přírody, likvidace odpadů - živelné pohromy a přírodní katastrofy

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uveče příklady správného chování cyklisty	- osobní hygiena, první pomoc - dopravní výchova - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

5. ročník

3+1 týdně, P

5. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - charakterizuje vybrané evropské státy - vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi	- Evropa a svět - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - poloha a povrch Evropy - státy sousedící s ČR - ostatní evropské státy

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peněz v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - zná svoje základní práva a povinnosti - týrání, zneužívání, šikana - umí zjistit telefonní číslo linky důvěry, zná pravidla telefonování na tuto instituci - zná význam pojmů terorismus, rasismus - je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- soužití lidí - mezilidské vztahy - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky - významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí

5. ročník

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - zná významné osobnosti českých dějin: kníže Václav, Karel IV., Jan Hus, Jan Žižka, J. A. Komenský, Marie Terezie, Josef II., T. G. Masaryk - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin - uvede některé české vynálezy a jejich autory	- orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, letopočet - regionální památky - péče o ně - lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje - domov, vlast, rodný kraj

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránitNový výstup	- Země a vesmír - Slunce a sluneční soustava - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ročník

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci - dodržuje základní pravidla pro cyklisty	- stavba lidského těla - funkce některých orgánů a orgánových soustav - vývoj jedince - sociálně patologické jevy - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - první pomoc - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - dopravní výchova - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve

vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního

jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	1+1	

Charakteristika předmětu

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z oboru dějepis.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- nacházení souvislostí mezi současným a minulým děním
- poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Dějepis je součástí společenskovedního vzdělávání, plní nezastupitelnou roli při začleňování mladého člověka do společnosti.

Výuka vytváří žákovu historické povědomí, systemizuje různorodé historické informace a má významnou úlohu pro rozvoj jeho občanských postojů a samostatného myšlení.

Žáci mají na základě poznání minulosti hlouběji porozumět své současnosti.

Vyučovací předmět má na druhém stupni ZŠ časovou dotaci dvě hodiny týdně v každém ročníku, v 9. ročníku je 1 disponibilní hodina. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v multimediální pracovně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu dějepis směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění a systematizaci informací z různých zdrojů,
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- uvádíme probíraná témata v oblasti dějepisně – zeměpisném kontextu a učíme žáky,
- vytvořit si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci se učí vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevují žáci paralely s historií, rozvíjejí své myšlení a nacházejí nová řešení,
- vedeme žáky pomocí různých aktivit (diskuse, výklad, audiovizuální technika, ICT – informační a komunikační technologie, kulturně-historické akce, projektové a prezentační práce..) k vytváření samostatného myšlení, ke kritickému a logickému uvažování,
- žáci činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit.

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské a historické dění,
- účinně se dokáží zapojovat do diskuse, vedeme je k obhajobě svých názorů vhodnými argumenty, ke kultivovanému, výstižnému a logickému vyjadřování v ústním i písemném projevu,
- žáci si osvojují postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků,
- snaží se využívat své komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují při vyhledávání informací a řešení problémů,
- vedeme žáky k chápání významu týmové práce a přijímání rolí v různých skupinách, k vytváření příjemné tvůrčí a společenské atmosféry a vhodné diskuse,
- akceptují názory druhých, učí se vzájemné toleranci.

Kompetence občanské:

- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, k národnímu, historickému a kulturnímu dědictví,
- žákům vysvětlujeme historii v komplexu národním, evropském i celosvětovém,
- vedeme žáky k odmítání všech forem násilí, k odmítání militarismu, xenofobie a rasismu,
- objasňujeme základní principy společenských norem a zákonů.

Kompetence pracovní:

- požadujeme plnění základních povinností při vzdělávání, dodržování kvality práce,
- žáci využívají svých znalostí v praxi i v mezipředmětových vztazích,
- u žáků rozvíjíme formou projektové činnosti, skupinové či individuální práce znalost pracovních postupů, používání a využívání všech zdrojů informací,
- žáky vedeme k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení všech svých činností.

6. ročník

2 týdně, P

1. Člověk v dějinách

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti • vysvětlí, co je historie • objasní význam znalostí historických souvislostí • na příkladech ukáže druhy historických pramenů • vysvětlí, co jsou historické prameny • popíše činnost archivů, muzeí, knihoven a galerií	- historické prameny, instituce, archeologie

2. Počítání času

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše různé způsoby měření času • graficky znázorní a použije časovou přímku	- časová přímka, historické mapy a kalendář

3. Pravěk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjádří vlastními slovy, kde se vzal na Zemi člověk • porozumí členění pravěku • popíše vývojové typy člověka • zapamatuje si způsob života člověka podle jeho vývojových typů • vyhledá souvislosti mezi změnou klimatu a neolitickou revolucí • zhodnotí hlavní vynálezy neolitu a význam domestikace • popíše funkci nástrojů a zbraní podle vývojových typů • objasní souvislost mezi použitím kovů a zemědělskou produkcí • vysvětlí výrobu bronzu a železa • porozumí významu dálkového obchodu pro rozvoj jednotlivých kultur • vysvětlí vznik náboženství a způsoby pohřbívání • popíše osídlení střední Evropy v keltské době • popíše germánské osídlení v Čechách • vysvětlí příčiny a důsledky stěhování národů a příchod prvních Slovanů do evropského prostoru • popíše nejstarší umělecké projevy v Evropě • zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států v souvislosti s přírodními podmínkami • vyjádří vlastními slovy úroveň vzdělanosti, umění a náboženství	- vývojové typy člověka - neolitická revoluce - doba bronzová - doba železná - Evropa a české země za vlády Keltů - germánské osídlení - stěhování národů - příchod Slovanů

6. ročník

4. Starověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí příčiny a důsledky stěhování národů a příchod prvních Slovanů do evropského prostoru - popíše nejstarší umělecké projevy v Evropě - zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států v souvislosti s přírodními podmínkami - vyjádří vlastními slovy úroveň vzdělanosti, umění a náboženství - identifikuje konkrétní historické památky a architekturu - rozliší poznatky o úrovni věd a umění nejstarších států - charakterizuje archaické období, antické období a klasické období řeckých států - vypráví o řecké mytologii, náboženství, o významných osobnostech - popíše vznik řeckých městských států a formy jejich zřízení - popíše příčiny a průběh řecko - perských válek, jejich důsledky, "Zlatý věk Atén" - vyvodí příčiny a výsledky peloponéské války - vypráví o Řecku pod vlivem Makedonie - vypráví o počátcích dějin starověké Itálie - popíše etruskou kulturu - charakterizuje období časně římské republiky - popíše ovládnutí Apeninského poloostrova - vypráví o příčinách a důsledcích punských válek - vysvětlí vznik a zkázu římského impéria - zhodnotí období raného císařství, jeho výboje - rozliší pohanství a křesťanství - popíše příčiny a důsledky rozpadu Římské říše - popíše úroveň vzdělanosti a kultury v antickém Římě	- nejstarší civilizace - kořeny evropské kultury - blízkovýchodní státy: Mezopotámie, Asýrie, Babylonie - kultura a vzdělanost - Egypt - Starověká Indie - Starověká Čína - Řecko: - Archaické období - Náboženství kultura a společnost, způsob života - Řecká kolonizace, vývoj a správa raného demokratického státu - Athény, Sparta - vojenský stát - Klasické období - Řecko - perské války, příčiny a důsledky - Helenistické období - Zlatý věk - Peloponéská válka - Nadvláda Makedonie, říše Alexandra Makedonského - Kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku - Řím: - Přírodní podmínky, osídlení - Etruskové - Počátky Říma, doba královská - Raná republika - Ovládnutí Středomoří - Krise a zánik republiky - Principát, pozdní říše - Kultura, umění a věda v antickém Římě

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. Raný středověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí vznik nové Evropy - objasní, co je stěhování národů, doloží pomocí mapy - vysvětlí příčiny, které vedly k utváření feudální společnosti - uvede příklady karolinské kultury - vysvětlí příčiny vyspělosti, kultury a náboženství v Byzantské říši - rozliší základní pojmy islámu, vliv arabské kultury na evropskou vzdělanost - zhodnotí roli křesťanství v raném středověku, organizace církve - vysvětlí příčiny sjednocení slovanských kmenů, vytvoření Sámova kmenového svazu - charakterizuje Velkomoravskou říši, vysvětlí důležitost cyrilometodějské mise - vysvětlí příčiny zániku Velké Moravy, vliv Maďarů - vysvětlí okolnosti vzniku českého státu - doloží působení přemyslovských knížat, jejich vztahy se sousedními státy	- zrod nové Evropy - Franská říše - Byzantská říše - křesťanství - Arabové a jejich výboje - počátky dějin českých zemí - Velká Morava - počátky českého státu

2. Formování prvních státních celků v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - stručně charakterizuje slovanské národy - popíše život v přemyslovských Čechách - uvede znaky románského slohu, vyhledá příklady stavebních památek na PC	- život v přemyslovských Čechách, první přemyslovští králové - románský sloh v Čechách

3. Vrcholný středověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porozumí změnám v zemědělství, rozvoji měst, uvede příklady řemesel, vznik cechů - porovná znaky gotiky s románskou architekturou, rozvoj středověké vzdělanosti - objasní důsledky křížových výprav - posoudí působení Lucemburků pro český stát a celoevropskou situaci - objasní vznik a příčiny, průběh a důsledky české reformace - popíše průběh, příčiny porážky a důsledky husitského hnutí	- proměna středověké krajiny - vznik měst a jejich význam - gotický sloh v Čechách - středověká vzdělanost - český stát dědičným královstvím - Lucemburkové na českém trůně - vláda Karla IV. - na prahu husitské revoluce - husitské války

4. Pozdní středověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad, jeho mírové snahy v Evropě - objasní působení a vládu Jagellonců v Čechách a střední Evropě - posoudí události stoleté války, objasní konflikt mezi Anglií a Francií, vyhledá souvislosti s naší historií	- vláda Jiřího z Poděbrad - český stát za vlády Jagellonců - stoletá válka

7. ročník

5. Raný novověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí hospodářské a společenské změny v 15. a 16. století - shrne význam objevných cest a jejich důsledky pro Evropu - objasní vliv antiky na vznik renesance, popíše znaky renesančního umění a vliv humanismu ve společnosti - objasní nové myšlenky žádající reformu církve - zhodnotí důsledky reformace a protireformace - objasní pojem absolutní monarchie v Anglii, Francii a samoděržaví v Rusku - popíše vývoj vztahů Habsburků s českými stavy - vysvětlí situaci v českých zemích za vlády Rudolfa II., kultura v době předbělohorské - vysvětlí příčiny, průběh a důsledky stavovského povstání - popíše průběh a důsledky třicetileté války - zhodnotí osobnost J. A. Komenského - roliší základní znaky baroka, určí významné památky a osobnosti české barokní společnosti	- Evropa v 15. a 16. století - objevné cesty a jejich důsledky - renesance a humanismus - reformace - počátky absolutismu v Anglii, Francii, Rusku - české země po nástupu Habsburků - česká stavovská společnost - české království za Rudolfa II. - české stavovské povstání - třicetiletá válka - české země po třicetileté válce - barokní kultura

8. ročník

2 týdně, P

1. Počátky novověku v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí základní pojmy o počátcích kapitalismu v Anglii a prvního období kolonialismu - porozumí funkci parlamentu v anglické revoluci - vysvětlí pojem konstituční monarchie - zhodnotí situaci v evropských absolutistických monarchiích	- počátky kapitalismu v Anglii, první období kolonialismu - Anglická revoluce - boj Nizozemí o národní osvobození

2. Osvícenský absolutismus

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zhodnotí vliv osvícenců a pokroku ve vědě na změny myšlení lidí - popíše boj za nezávislost a vytváření USA - popíše situaci v německých a rakouských zemích po třicetileté válce - vysvětlí význam reformní činnosti Marie Terezie a Josefa II. - objasní důsledky reformy Petra Velikého a Kateřiny II. pro zaoštalé Rusko	- duchovní pozadí osvícené doby - vznik Spojených států amerických - mocenský vzestup Pruska, Svatá říše římská - boj o rakouské dědictví - vnitřní proměna habsburské monarchie, reformy Marie Terezie a Josefa II. - Rusko za Petra Velikého a Kateřiny II., dělení Polska

8. ročník

3. Velká francouzská revoluce, vzestup a pád Napoleona I.

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše konec absolutismu ve Francii a průběh Velké francouzské revoluce, uvede významné myšlenky Deklarace práv člověka - objasní nástup Napoleona Bonaparta - zhodnotí důsledky napoleonských válek	- konec absolutismu ve Francii - konstituční monarchie ve Francii - republika a diktatura - císařství Napoleona I.

4. Ponapoleonská Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zodpoví vznik průmyslové revoluce ve Velké Británii a sociální důsledky - objasní důvody vzniku národního obrození, posoudí úlohu buditelů, vliv průmyslové revoluce na utváření nových společenských tříd	- průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti - červencová revoluce ve Francii, vznik Belgie, ruská, řecká a polská povstání - Metternichův absolutismus, české národní obrození, rozvoj vědy a průmyslu

5. Revoluce 1848 - 1849

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše cíle revolučního hnutí roku 1848, zodpoví příčiny neúspěchu	- revoluce ve Francii, v Rakousku - pokus o sjednocení Německa a Itálie - Habsburská monarchie a české země - porážka revoluce

6. Porevoluční Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - posoudí postavení českých zemí v habsburské monarchii, uvede změny v politickém působení představitelů české politické scény - vysvětlí příčinu vzestupu Velké Británie a soupeření s Francií - vysvětlí význam sjednocení Německa a Itálie - posoudí příčiny neúspěchu českých politiků v II. polovině 19. století, zná představitele kulturního života české společnosti	- neoabsolutismus v habsburské monarchii - Rakousko - uherské vyrovnání, pasivní rezistence a její důsledky pro české země - aktivní politika a kulturní život české společnosti - Viktoriánská Anglie a Francie za Napoleona III. - sjednocení Itálie a Německa

7. Imperiální doba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní pojmy imperialismus a kolonialismus - stanoví příčiny a důsledky občanské války v USA - objasní situaci v Rusku a Japonsku na konci 19. století	- imperiální velmoci a kolonialismus - vzestup USA, válka Severu proti Jihu - Rusko za posledních Romanovců - Japonsko - imperiální velmoc

8. Kapitalistická společnost a kultura před první světovou válkou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše kulturu před 1. světovou válkou	- kapitalistická společnost - měšťanská kultura a civilizace

8. ročník

9. První světová válka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní záminky a příčiny vzniku války, popíše průběh války, posoudí důsledky války • objasní příčiny, vliv a průběh ruských revolucí • vysvětlí boj o samostatný stát a uvede hlavní představitele českého a slovenského odboje	- Dohoda proti Dvojspolku - průběh první světové války - ruské revoluce a vítězství Dohody - Češi za první světové války

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Svět mezi dvěma válkami

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí vztahy a uspořádání v Evropě • objasní vznik Československa, její hospodářsko-politický vývoj, postavení národnostních menšin • vysvětlí politický systém v Československu, vztahy mezi Čechy a Slováky • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy • doloží na příkladech způsob poválečné obnovy, změnu životního stylu, rozvoj průmyslu a zemědělství • uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize • vyloží pojmy antisemitismus, rasismus, první projevy fašistické agrese • objasní vývoj v SSSR • popíše mezinárodní vztahy před 2.světovou válkou, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět • charakterizuje kulturu, rozvoj vědy a techniky	Evropa ve 20. a 30. letech : - poválečné uspořádání světa - vznik Československé republiky - charakteristické rysy československé demokracie - poválečná krize, počátky komunismu a fašismu - poválečná obnova a léta prosperity - světová hospodářská krize a její důsledky - nástup nacismu v Německu - vývoj v SSSR v meziválečném období - první projevy fašistické agrese - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - kultura, věda a technika před 2. světovou válkou

2. Druhá světová válka - léta nesvobody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše hlavní události, rozhodující bitvy, zhodnotí důsledky světové války • zdokumentuje pomocí četby, filmů, internetu život za protektorátu, perzekuci a holokaust židovského obyvatelstva • vyloží příklady organizování odboje vnitřního a zahraničního, zhodnotí význam našich vojáků na cizích frontách	- vypuknutí 2. světové války - západní tažení, bitva o Anglii - napadení SSSR - obrát ve vývoji 2. světové války - závěrečné etapy 2. světové války, charakteristické rysy 2. světové války - od Mnichova k okupaci - život v protektorátu - formy odboje, Heydrichiáda - zahraniční odboj - českoslovenští vojáci na frontách 2. světové války

9. ročník

3. Evropa a svět po roce 1945

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše nové uspořádání světa, význam založení OSN - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech - posoudí závislost Československa na vlivu SSSR, vztah k národnostním menšinám - problematika odsunu Němců - vysvětlí pojem studená válka, určí zařazení do vojenských bloků	- poválečné uspořádání světa - mír po válce - poválečné Československo a osud národnostních menšin - studená válka - Evropa na rozcestí

4. Rozdělené světy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - charakterizuje dopad únorového převratu v Československu na hospodářskou a politickou situaci - vysvětlí sovětskou nadvládu ve střední a východní Evropě - rozdělí systém totality a demokracie, popíše první krize komunistických režimů - objasní situaci uvolňování v průběhu 60. let - objasní pojem normalizace, návrat k totalitnímu režimu - popíše rozpad koloniálního systému - sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů - objasní krizi sovětského impéria, popíše snahy o změnu systému - vysvětlí dopad tzv. "perestrojky", význam "sametové revoluce" roku 1989	- prohra československé demokracie - únorový komunistický převrat v roce 1948 - upevnění sovětského bloku - nástup totality v komunistickém Československu - změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let - léta uvolnění - proměny životního stylu v politice a kultuře - události roku 1968 - proces normalizace v Československu - mezinárodní vývoj od 60. let - konec koloniálních říší - kultura a věda po 2. světové válce - rozklad sovětského bloku - pád sovětského impéria - Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci - obnova demokracie ve východní Evropě - rozpad Československa a vznik České republiky

5.5.2 Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost z oboru Výchova k občanství. Ve vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Na II. stupni má vyučovací předmět časovou dotaci v každém ročníku jednu

vyučovací hodinu týdně. Výuka většinou probíhá ve třídách, doplňkové vzdělávací a výchovné akce (besedy, exkurze, přednášky) se uskutečňují i mimo školu.

Vzdělávací obsah předmětu je sestaven z těchto okruhů: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy.

Žáci se učí orientovat v domácím i světovém dění, utváří si názor a vztah ke skutečnosti. Žáci se seznamují se vztahy v rodině, učí se přebírat zodpovědnost za vlastní život, chování, názory.

U žáků je posilována právní a občanská odpovědnost.

Učitelé vedou žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, rozvíjejí občanské a právní vědomí žáků, motivují k žáky k aktivnímu životu demokratické společnosti.

Výstupy a učivo týkající se rozvoje finanční gramotnosti žáků budou plněny v rámci projektových dnů v 8. a 9. ročníku - viz kapitola Projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu výchova k občanství směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- seznamujeme je s termíny, pojmy ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství,
- vedeme žáky :

k vytváření si vlastního pohledu na svět kolem sebe,

k vyjadřování názorů na společnost,

k respektování kulturních zvláštností a odlišných názorů,

k pochopení a uchovávání národních tradic,

ke kritickému a objektivnímu hodnocení mediálních informací.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme je:

k vnímání nejrůznějších problémových situací v běžném životě žáků i společnosti,

k promýšlení a plánování způsobu řešení problému,

k rozpoznání netolerantního chování lidí, protiprávního jednání,

k tomu, že cesta úniku není konečným řešením problému.

Kompetence komunikativní:

- žáci dokážou formulovat názory na aktuální dění, vhodně volí argumenty,

- žáci si připraví zajímavou prezentaci svých projektů a referátů.

Kompetence sociální a personální:

- žáci účinně spolupracují ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,

- žáci na základě ohleduplnosti a úcty přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů,

- žáci poznávají a uplatňují svá práva a respektují práva druhých lidí.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s pojmy z oblasti státu a práva, mezinárodních vztahů a globálních problémů, aby se z nich stali uvědomělí demokratičtí občané,

- různými metodami práce žáky vedeme k utváření vlastního postoje,

- vedeme žáky k zapojení do veřejného života (samospráva třídy, školní a žákovský parlament).

Kompetence pracovní:

- poukazujeme na význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek,
- vedeme je k efektivitě při organizování vlastní práce, k dodržování pravidel psychohygieny,
- navštěvujeme vzdělávací akce mimo školu, kde se žáci seznamují i s jinými pracovními aktivitami (Ekocentrum Paleta),
- zapojujeme žáky do aktivit směřujících k šetrnému zacházení s přírodními systémy (sběrové dny),
- žáky seznamujeme s pracovními vztahy, s podstatou a riziky podnikání a možnostmi profesního zaměření.

6. ročník

1 týdně, P

1. Rok v jeho proměnách a slavnostech

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí vhodné a nevhodné využití volného času • vysvětlí, jak je člověk těsně spjat s přírodou • uvede členění času podle kalendáře • objasní pojem denní rytmus a režim dne	- cyklus roku - denní rytmus - volný čas

2. Domov a rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • plánuje účelně výdaje z kapesného • uvede podmínky vzniku manželství • vysvětlí rozdíly mezi sňatkem církevním a civilním • vysvětlí rozdíl mezi láskou a přátelstvím • sestaví vyrovnaný rodinný rozpočet • porovnává příjmy a výdaje • vyhledá druhy spoření a půjček • uvede příklady, jak jednat s neznámými lidmi a v situacích ohrožení • zhodnotí, kdy jsou si lidé rovni a čím si rovni nejsou	- rodina, její funkce, členové, náhradní rodina - manželství a rodičovství - hospodaření domácnosti - sousedé, hosté, cizí - lidská setkání - rovnost a nerovnost

3. Naše vlast

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dokáže převyprávět nejznámější pověsti z našich dějin • ctí významné české osobnosti a dokáže uvést jejich význam v oboru • zná výrobky, které nás proslavily v cizině • je hrdý na svůj mateřský jazyk a využívá ho především ve spisovné podobě • rozliší jazykové skupiny v Evropě	- pověsti o počátcích českého národa - slavní předkové - co nás proslavilo - mateřský jazyk

6. ročník

4. Obec, region, země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dokáže vyprávět o městě, ve kterém žije - rozlišuje pojmy bydliště a rodiště - popíše nejznámější památky a významná místa svého města a okolí - začlení významné osobnosti města do historických souvislostí - orientuje se v zastupitelských orgánech svého města - zamýšlí se nad historií a současností našeho hlavního města - sestaví přehled nejznámějších míst ČR - uvede národnostní menšiny žijící v ČR - vymezí pojmy související s vlastenectvím - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- naše škola - moje obec - radnice a zastupitelstvo - památná místa - významné osobnosti - naše hlavní město - významná místa naší země - národnostní menšiny

7. ročník

1 týdně, P

1. Rodina, národ, vlast

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní, jak může sebepoznání a sebehodnocení ovlivnit rozhodování a vztahy s druhými lidmi a kvalitu života - uvede rozdíly mezi rodinou současnou a v minulosti - vysvětlí rozdíl mezi národem a státem - navrhne, jak upevňovat pozitivní vztahy v rodině - objasní účel důležitých symbolů ČR a způsoby jejich používání - uvede nejvýznamnější události a osobnosti českých dějin - objasní pojem vlast - vnímá národní zvyky a obyčeje	- rodina, národ, naše vlast - osobní vlastnosti, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání

2. Majetek a bohatství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví - vysvětlí a uvede příklady sociální politiky státu - stanoví základní pravidla zacházení se svěřeným majetkem - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - popíše a objasní způsoby zacházení s penězi	- majetek - vlastnictví

7. ročník

3. Přírodní bohatství a jeho ochrana

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny, ve které žije • vyjmenuje nejdůležitější typy chráněných území • uvede nejzákladnější ekologické problémy	- krajina - její poznání a ochrana - chráněná území - ekologická sdružení

4. Kultura a její rozvíjení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje vkusné a nevkusné předměty • rozezná charakteristické prvky jednotlivých uměleckých slohů • zhodnotí nabídku kulturních institucí a vybírá si akce, které ho zajímají • je hrdý na kulturní dědictví předků	- kultura - umění - umělecké směry, slohy - kulturní instituce

5. Stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci • vysvětlí smysl voleb • rozliší druhy voleb • uvádí příklady institucí a orgánů státní samosprávy • vyjmenuje orgány právní ochrany občanů • uvede příklady protiprávního jednání a jeho možné důsledky • vyjmenuje druhy práva • na konkrétních příkladech uvede, jak uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů	- vznik státu a právních norem - historické typy států - moc - výkonná, zákonodárná, soudní - prezident - práva a povinnosti občanů - morálka

8. ročník

1 týdně, P

1. Člověk a dospívání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede duševní a tělesné rozdíly v jednotlivých etapách vývoje člověka • zamýšlí se nad životními cíli mladé generace • vnímá rozdíly mezi generacemi	- problémy dospívání - naplnění života

8. ročník

2. Člověk hledající společnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje pravidla soužití mezi lidmi • nalézá důvody, proč člověk potřebuje společnost jiných lidí • vyvozuje zásady zodpovědného sexuálního chování a morálky • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- druhy komunikace - od přátelství k lásce

3. Člověk hledající svůj svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odhalí nutnost duševního a tělesného zdraví • objasní vztah nesprávné výživy a kouření k civilizačním chorobám • vysvětlí nebezpečí drog	- zdravý způsob života

4. Člověk hledající sám sebe

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých • kriticky hodnotí a ovlivňuje své jednání a chování • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů • objasní význam vůle při dosahování cíle a překonávání překážek	- smysl života a jeho náhražky

5. Člověk a předpoklady soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • přiměřeně uplatňuje svá práva • respektuje a přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a oprávněné zájmy druhých lidí • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu • poukazuje na porušování práv	- lidská práva - porušování lidských práv - základní práva spotřebitele - Všeobecná deklarace lidských práv a svobod

6. Člověk a lidská spolupráce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí rozdíl mezi zaměstnáním a povoláním • porozumí základním pracovněprávním vztahům • porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb	- zaměstnání - podnikání

7. Člověk a harmonické soužití se světem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává způsoby poznání světa • respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, myšlení a chování lidí	- cesty poznání světa - věda, víra, umění

8. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Smysl společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů v rodině, škole, obci - zamyslí se nad smyslem života - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity - uvede možnosti, jak může pomoci lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - zaujímá tolerantní postoj k menšinám - vyjmenuje a charakterizuje základní světová náboženství	- spolupráce lidí a její podmínky - mýtus a náboženství - citový život člověka - rodina- základ společnosti - péče státu o rodinu - sociální dialog

2. Občanská společnost a sdružování občanů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si riziko jejich porušování - seznámí se s Ústavou ČR a jejími jednotlivými částmi - rozpozná protiprávní jednání - rozlišuje a porovnává úkoly právní ochrany občanů - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- formy sdružování, politický pluralismus - stát - ústava - formování české státnosti, obrana státu - protispolečenské jevy - protiprávní jednání včetně korupce

3. Občan v právních a ekonomických vztazích

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyloží podstatu fungování trhu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy států a kam směřují výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu pro občany - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vysvětlí funkci peněz - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede a a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících, vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje	- ekonomie a ekonomika - typy ekonomik - národní hospodářství - tvorba ceny, inflace - státní rozpočet - typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní - pracovní právo

9. ročník

4. Život člověka na planetě Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady globálních problémů současnosti a možnosti jejich řešení v obci a regionu • vyjadřuje osobní postoj a názor k základním globálním problémům lidstva • popíše hlavní příčiny i možné důsledky globálních problémů • objasňuje souvislost globálních a lokálních problémů	- globální problémy světa včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

5. Svět a Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede významné mezinárodní organizace a společenství ve světovém dění • popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- mezinárodní spolupráce - ekonomická a bezpečnostní - mezinárodní integrace - významné mezinárodní organizace - Rada Evropy, NATO, OSN

6. Sociální vztahy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede, ve kterých oblastech je uskutečňována sociální politika státu • vysvětlí, co je sociální záchraná síť a komu je určena • používá základní pojmy	- sociální politika státu - pojmy - životní úroveň, mzda, inflace, životní minimum

7. Výchova k demokracii

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • popíše, jak usměrňovat a kultivovat volní a charakterové vlastnosti • rozvíjí osobní přednosti a překonává osobní nedostatky, pěstuje zdravou sebedůvěru • kriticky přistupuje k mediálním informacím • vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí • zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- péče státu o demokracii - sedmá velmoc - nebezpečná hnutí - náboženská společenství

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro

existenci živých soustav, i člověka včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

5.6.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1+1	2	2	1+1	

Charakteristika předmětu

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast tohoto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti: Člověk a příroda, ze vzdělávacího oboru Fyzika.

Cílem výuky vyučovacího předmětu fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

Při výuce fyziky se osvojují dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Důležitou úlohu má fyzika i při aplikování přírodních zákonitostí v praktickém životě.

Vyučovací předmět fyzika se zabývá při výuce těmito okruhy:

Látky a tělesa, pohyb těles, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje a vesmír.

Fyzika se vyučuje jako povinný předmět v 6.-9. ročníku.

Časové vymezení předmětu:

V 6.a 9. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně. Z toho 1 hodina je disponibilní, je vyhrazena na pokusy a praktické využití fyziky v běžném životě.

V 7., 8. ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky, kde je využívána interaktivní tabule pro zkvalitnění výuky. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi, praktickými cvičeními a laboratorními pracemi.

Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit fyzikální olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu fyzika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment), získané výsledky žáci porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- vytváříme u žáků potřeby klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat

a hledat na ně adekvátní odpovědi,

- rozvíjíme u žáků způsob myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- učíme u chápat žákovu denní realitu z fyzikálního pohledu, rozšiřujeme jeho obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcujeme jeho zvědavost a rozšiřujeme jeho poznávací potenciál,
- vedeme žáky k práci s nejrůznějšími zdroji informace,
- kombinací otázek a úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů z paměti posilujeme u žáka schopnost soustředit se.

Kompetence k řešení problému :

- trvalým navozováním fyzikálních problémů budujeme u žáků pozitivní přístup k problémovým situacím obecně,
- učíme žáky využívat své individuální schopnosti a získané odborné vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problému,
- motivujeme při výuce žáky s problémovými úlohami z praktického života,
- při řešení technických a přírodovědných problémů, včetně těch, které souvisejí s běžným životem, učíme žáky vyhledávat potřebné údaje z různých zdrojů,
- zásadně necháváme žákům pootevřený prostor pro nápad,
- systematicky učíme nahradit reálnou situaci zjednodušeným modelem,
- smlouváme žáky s jejich chybným řešením a posilujeme u nich vědomí, že chyby jsou cenným zdrojem poučení.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení fyzikálních úloh, pokusů, laboratorních a projektových úloh, k práci ve dvojicích nebo menších skupinách,
- rozvíjíme u nich schopnost porozumět druhým lidem při jejich odborném projevu, vhodně na ně reagovat, zapojit se do diskuze, obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat,
- do výuky zařazujeme exkurze s daným programem, čímž vedeme žáky ke vhodné komunikaci s ostatními dospělými i mimo školu.

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat ve dvojicích, v týmu, žáci se podílejí na stanovení pravidel při práci v týmech i při samostatné práci,
- rozvíjíme příjemnou atmosféru v týmu, úctu při jednání s druhými lidmi,
- při práci v týmu vedeme žáky k uplatňování svých schopností, odborných vědomostí a dovedností, spolupráci při dosahování společně stanovených cílů,
- podporujeme pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí, zapojování se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům.

Kompetence občanské:

- nácvikem číselných odhadů, výpočtů a odhadů chyby výsledků vedeme žáky k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor,
- trvalým pobytem v prostředí otázky a problému pomáháme zvykat si na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní,
- učíme žáky rozhodovat tak, aby svým chováním a jednáním neohrožovali a nepoškozovali sebe i jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem,
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a pohlížet na ně komplexně; k co nejefektivnějšímu využití zdrojů energie v praxi, zejména obnovitelných zdrojů energie: slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Kompetence pracovní:

- výuku doplňujeme o praktické exkurze a laboratorní práce,
- učíme používat účinně vybavení, pomůcky, nástroje, sestavovat pokusy, pracovat se součástkami ze stavebnic, rozvíjet připravenost na svou budoucnost, další vzdělávání a profesi.

6. ročník

1+1 týdně, P

1. Tělesa a látky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší pojmy těleso a látka na konkrétních příkladech • stanoví, zda daná látka patří mezi látky plynné, kapalně či pevné • určí, zda dané těleso patří mezi tělesa plynná, kapalná či pevná • porovná vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek • posoudí v jednotlivých situacích, která dvě tělesa na sebe působí • doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné • charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa • určí směr gravitační síly • objasní pojem gravitační pole Země • uvede hlavní jednotku síly, její díly a násobky • změří sílu siloměrem • určí z čeho se skládá atom, molekula • charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu tělesa a uvede jevy, které jej potvrzují • popíše hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných • porovná vzájemné silové působení mezi částicemi látek pevných, kapalných a plynných	- tělesa a látky - vzájemné působení těles, síla - gravitační síla a pole - složení látek - vlastnosti kapalin a plynů

6. ročník

2. Elektrické vlastnosti látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše složení atomu - uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - charakterizuje, čím se liší atomy různých chemických prvků - určí, zda jde o částici kladný, záporný iont nebo neutrální atom - stanoví, zda se dvě tělesa budou elektricky přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit - vysvětlí elektrování těles - charakterizuje elektrickou sílu jako důsledek působení elektrického pole na těleso - ověří existenci elektrického pole - znázorní elektrické pole pomocí siločar	- model atomu - atomy různých chemických prvků - ionty - elektrování těles - elektrické pole

3. Magnetické vlastnosti látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší magnet přírodní a umělý - uvede příklad feromagnetické látky - popíše póly magnetu, stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují - vysvětlí pojem magnetická síla, pole, magnetizace látky - stanoví rozdíl mezi magneticky tvrdou a magneticky měkkou ocelí - objasní pojem indukční čáry magnetického pole - vysvětlí umístění severního a jižního magnetického pólu Země - vysvětlí princip kompasu a buzoly	- magnety přírodní a umělé - póly magnetu, magnetická síla - magnetické pole - magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země

4. Měření délky pevného tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - změří určitou délku délkovým měřidlem, запиše výsledek a určí odchylku měření - vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny	- jednotky délky - délková měřidla - měření délky - opakované měření délky

5. Měření hmotnosti tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvede hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky - zváží určité těleso na rovnoramenných vahách, hmotnost запиše číselnou hodnotou a jednotkou - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti	- jednotky hmotnosti - rovnoramenné váhy - porovnávání hmotnosti těles - měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa

6. ročník

6. Měření objemu tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky • změří objem pevného (kapalného) tělesa s použitím odměrného válce, zapíše výsledek s jednotkou a určí odchylku měření • vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu	- jednotky objemu - měření objemu kapalného tělesa - měření objemu pevného tělesa

7. Hustota

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede jednotku hustoty • vyhledává hustotu v tabulkách • převádí jednotky hustoty • vypočítá hustotu pomocí vzorce • při řešení praktických úloh porozumí změně hustoty v závislosti na hmotnosti a objemu	- hustota látky - jednotky - výpočet hustoty látky - výpočet hmotnosti tělesa

8. Měření času

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky • změří čas a zapíše výsledek s jednotkou • převádí jednotky času	- jednotky času - měření času

9. Měření teploty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí, zda se délka kovové tyče při změně teploty zmenší či zvětší • posoudí, zda se objem kapalného (plynného) tělesa při změně teploty zmenší či zvětší • popíše princip teploměru • uvede další typy teploměrů • uvede jednotky teploty • změří teplotu teploměrem a zapíše výsledek	- změna objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování - změna objemu kapalin a plynů při zahřívání nebo ochlazování - teploměr - jednotky teploty - měření teploty tělesa a vzduchu

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. Pohyb tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu na konkrétním příkladu - objasní pojem trajektorie a dráha - uvede značku dráhy a její jednotky - rozlíší pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý - rozezná na základě znalosti dráhy a času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - vypočítá rychlost rovnoměrného pohybu pomocí vzorce s porozuměním vztahů mezi rychlostí, časem a dráhou - převede jednotky rychlosti - experimentálně určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa ze změřené dráhy a doby pohybu - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty rychlosti	- klid a pohyb tělesa - trajektorie a dráha - druhy pohybů - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha při rovnoměrném pohybu - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu

2. Síla a její měření

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti - používá při výpočtech vztah mezi gravitační silou a hmotností - změří danou sílu siloměrem	- znázornění síly - jednotky síly - gravitační síla a hmotnost tělesa - měření síly, siloměr

3. Skládání sil

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí graficky a výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru v praktických úlohách - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil - charakterizuje těžiště tělesa - využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru - rovnováha sil - těžiště tělesa

4. Pohybové zákony

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní podstatu prvního, druhého a třetího pohybového zákona - používá znalosti pohybových zákonů při objasňování situací v praxi	- první Newtonův zákon - druhý Newtonův zákon - třetí Newtonův zákon

5. Otáčivé účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - používá vztah pro moment síly - uvede hlavní jednotku momentu síly - vyjádří rovnováhu na páce, pevné kladce pomocí momentu sil - objasní funkci páky a kladky v praxi	- účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - pevná kladka

7. ročník

6. Deformační účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje tlakovou sílu, tlak • uvede hlavní jednotku tlaku, její díly a násobky • používá vztah pro výpočet tlaku a tlakové síly • na praktických příkladech uvede, jak lze tlak zvětšit nebo zmenšit	- tlaková síla - tlak - tlak v praxi

7. Tření

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá poznatek, že třecí síla závisí na tlakové síle, materiálu a drsnosti stykových ploch • změří velikost třecí síly • na praktických příkladech objasní, jak lze změnit velikost třecí síly	- třecí síla - měření třecí síly - význam tření v praxi

8. Mechanické vlastnosti kapalin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí podstatu Pascalova zákona • objasní jeho využití v hydraulických zařízeních • popíše hydraulické zařízení, uvede jeho využití v praxi • popíše účinky gravitační síly na kapalinu • objasní vznik vztlačové síly v kapalině • vysvětlí podstatu Archimédova zákona • porovnáním vztlačové a gravitační síly určí, zda se těleso potápí, plove nebo se vznáší v kapalině	- Pascalův zákon - hydraulické zařízení - účinky gravitační síly Země na kapalinu - hydrostatický tlak - vztlačová síla - Archimédův zákon - potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině

9. Mechanické vlastnosti plynů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje vznik atmosférického tlaku • vysvětlí pojem přetlak a podtlak plynu • objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu • určí normální tlak • popíše závislost atmosférického tlaku na nadmořské výšce • uvede příklady praktického využití vztlačové síly • popíše manometr, jeho funkci a uvede jeho použití v praxi	- atmosféra Země - atmosférický tlak - měření a změny atmosférického tlaku - vztlačová síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě - manometr

10. Přímocharé šíření světla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje zdroj světla • porovná bodový a plošný zdroj světla • rozliší různá optická prostředí na konkrétních příkladech • vysvětlí vznik stínu • objasní fáze Měsíce a vznik zatmění Slunce a Měsíce • uvede hodnotu rychlosti světla	- světelné zdroje, optické prostředí, šíření světla - fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla

7. ročník

8. ročník

2 týdně, P

1. Práce, výkon, energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní pojem mechanické práce a výkonu - uvede hlavní jednotku práce a výkonu, díly a násobky - převádí jednotky práce a výkonu - řeší úlohy s použitím vztahu pro mechanickou práci a uvědomuje si závislost práce a výkonu na času, vypočítá účinnost - objasní pojem pohybová a polohová energie tělesa - při řešení úloh užívá vztah pro výpočet polohové energie	- mechanická práce - výkon - pohybová a polohová energie tělesa - přeměna polohové a pohybové energie tělesa - účinnost

2. Vnitřní energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - charakterizuje vnitřní energii tělesa - určí v konkrétních úlohách, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce nebo tepelné výměně - rozlišuje formy tepelné výměny	- vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie tělesa

3. Teplo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí pojem teplo - řeší úlohy z termiky pomocí vzorce na teplo - vysvětlí pojem měrné tepelné kapacity a vyhledává její hodnoty v tabulkách - posoudí výhody a nevýhody různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí	- teplo - měrná tepelná kapacita látky - výpočet tepla

4. Změny skupenství látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vysvětlí změny skupenství (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, var, sublimace, desublimace), uvede konkrétní příklady změn v přírodě	- tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - sublimace a desublimace

8. ročník

5. Zvukové jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede zdroje zvuku ve svém okolí • rozliší tón a hluk • podmínky šíření zvuku • vysvětlí, jak výška tónu závisí na kmitočtu • vysvětlí, jak rychlost zvuku závisí na prostředí • posoudí možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka • objasní odraz zvuku, vysvětlí vznik ozvěny	- zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku - tón, výška a kmitočet - hlasitost zvuku - odraz zvuku

6. Elektrický náboj, pole

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí pojem elementární elektrický náboj • uvede hlavní jednotku elektrického náboje, její díly • převádí jednotky elektrického náboje • vysvětlí a používá elektroskop k ověření existence elektrického pole • popíše elektrické pole pomocí siločar	- elementární elektrický náboj - jednotka elektrického náboje - elektrické pole kolem zelektrovaného tělesa - elektroskop - siločáry elektrického pole

7. Elektrický proud a napětí, elektrický obvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • podle schématu a znalostí schématických značek sestaví elektrický obvod • rozliší izolant a vodič • uvede hlavní jednotku elektrického proudu a napětí, její díly a násobky • převádí jednotky elektrického proudu a napětí • změří elektrický proud a napětí • uvede příklady zdrojů elektrického napětí • uvede hlavní jednotku elektrického odporu, její díly a násobky, převádí jednotky odporu • objasní Ohmův zákon • řeší úlohy s pomocí Ohmova zákonu na výpočet elektrického napětí, proudu, odporu	- sestavení elektrického obvodu - elektrický proud - měření elektrického proudu - elektrické napětí - zdroje elektrického napětí - měření elektrického napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor vodiče

9. ročník

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Elektrický obvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - určí celkový elektrický odpor při sériovém a paralelním zapojení elektrických odporů, celkové napětí a proud, napětí a proud na jednotlivých odporech - v konkrétních úlohách využije poznatek, že odpor vodiče závisí na teplotě, délce vodiče, obsahu průřezu a materiálu vodiče - ověří tepelné účinky elektrického proudu - vysvětlí funkci pojistky v elektrickém obvodu - vypočítá úlohy s použitím vzorců pro výpočet elektrické práce a výkonu	- sériové a paralelní zapojení elektrických odporů - závislost elektrického odporu na délce, průřezu a materiálu vodiče - pojistka - elektrická práce, výkon, příkon

2. Elektromagnetické jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ověří, jestli je v okolí cívky magnetické pole a nakreslí indukční čáry magnetického pole - objasní, jak závisí velikost magnetického pole na velikosti elektrického proudu - vysvětlí princip elektromagnetu a uvede příklady jeho využití - vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru - objasní pojmy elektromagnetická indukce, indukovaný proud a napětí	- magnetické pole cívky s elektrickým proudem - elektromagnet a jeho užití - otáčivý účinek stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem - stejnosměrný elektromotor - elektromagnetická indukce

3. Střídavý proud

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu - objasní činnost transformátoru - používá s porozuměním transformační vztah - uvede příklady využití transformátoru v praxi	- vznik střídavého proudu - transformátor - rozvodná elektrická síť

4. Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvede příklady elektrických spotřebičů v domácnosti - vysvětlí pojem zkrat - prokáže znalost zásad správného použití elektrického spotřebiče	- elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem

9. ročník

5. Vedení elektrického proudu v polovodičích

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích - zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru a ověří její usměrňovací účinek	- polovodiče - polovodičová dioda

6. Světelné jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí zákon odrazu světla a aplikuje při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - rozpozná duté a vypuklé zrcadlo - popíše paprsky na kulovém zrcadle - sestrojí obraz předmětu v rovinném a kulovém zrcadle - určí, kdy nastane lom od kolmice či ke kolmici - rozpozná spojku a rozptylku - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spoje a rozptylce s použitím zákona lomu - sestrojí obraz předmětu pomocí spojky a rozptylky - objasní rozklad bílého světla optickým hranolem a v přírodě	- odraz světla - zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - kulová zrcadla - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem - lom světla - čočky - zobrazení předmětu čočkou - rozklad světla

7. Vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vymezí sluneční soustavu - objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet - uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou	- sluneční soustava, pohyby těles - Slunce, Země a Měsíc - hvězdy

8. Jaderná energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - v konkrétních úlohách využívá poznatků o vzájemných přeměnách energií a jejich přenosu - objasní pojem jaderná energie, síla, řetězová reakce - vysvětlí princip jaderného reaktoru - popíše, jak se lze před nebezpečným radioaktivním zářením chránit - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- druhy energií - jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

5.6.2 Chemie

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

2

2

Charakteristika předmětu

CHEMIE

Charakteristika předmětu

Chemie je vzdělávacím oborem vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá převážně v pracovní chemie.

Do vyučování jsou zařazovány i laboratorní práce, exkurze a vlastní projekty žáků, které vznikají na základě vyhledávání a třídění informací. Při laboratorních pracích se třídy nad 24 žáků dělí na dvě skupiny.

Chemie společně s fyzikou a přírodopisem přináší ucelený pohled na přírodu. Žáci postupně poznávají základní chemické pojmy; atomy, molekuly, chemické prvky, sloučeniny, směsi, chemické reakce. Také poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, zejména využívání surovin a zdrojů energie, nutnost ochrany životního prostředí, vliv různých látek na zdraví člověka.

Při studiu si žáci osvojují dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu chemie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací o společných a rozdílných vlastnostech látek, jejich použití a vlivu na životní prostředí,
- vedeme žáky k orientaci v periodické soustavě prvků a správnému používání základních chemických pojmů a chemického názvosloví,
- žáci samostatně pozorují vlastnosti látek a chemických dějů a získané výsledky porovnávají a vyvozují z nich závěry.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve vztahu k životnímu prostředí, využívání paliv jako zdrojů energie a nakládání s odpady,
- vedeme žáky k vyhledávání informací o znečištění vody, vzduchu, půdy a návrhů likvidace znečištění a úspor energie,
- vedeme žáky k hodnocení surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje,
- talentované žáky podporujeme při řešení problémových úloh chemické olympiády nebo chemických soutěží.

Kompetence komunikativní:

- diskutujeme s žáky o problémech životního prostředí, učíme je naslouchat a zapojovat se do diskuse,
- vedeme žáky k tomu, aby uměli seznámit ostatní s výsledky svého hledání informací a přitom správně používali základní chemické pojmy.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině nebo ve dvojicích při chemických pokusech, učíme je práci si naplánovat a rozdělit.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky se zásadami chování při mimořádných situacích, zejména při úniku nebezpečných chemických látek,
- využíváme jejich znalostí o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe,
- vedeme žáky k orientaci ve využívání chemických výrobků (hnojiv, stavebních materiálů, plastů, detergentů, pesticidů, insekticidů, vitamínů, léčiv) a k posouzení jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka.

Kompetence pracovní:

- žáci pracují s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami podle zásad bezpečnosti práce a posuzují nebezpečnost látek, se kterými zatím pracovat nesmí,
- žáci pracují s jednoduchými laboratorními pomůckami (lihový kahan, chemické sklo), učí se pracovat podle zadaného návodu k práci a o výsledku své práce zpracovávají protokol.

8. ročník

2 týdně, P

1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce v chemii

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Žák zařadí chemii mezi přírodní vědy • uvede, čím se chemie zabývá • určí společné a rozdílné vlastnosti známých látek • vyhledá v tabulkách u vybraných látek hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách • provede bezpečně jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • uvede příklady nebezpečných chemických látek • posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- vymezení předmětu chemie - vlastnosti látek (barva, skupenství, zápach, rozpustnost, hustota, teplota tání a teplota varu, tepelná a elektrická vodivost) , vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečnosti práce v laboratoři a laboratorní řád - ochranné pomůcky a prostředky - první pomoc při úrazu v laboratoři - nebezpečné látky a jejich piktogramy, H-věty, P-věty

8. ročník

2. Směsi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší směsi a chemické látky - rozliší různé druhy směsí a uvede příklady z běžného života - uvede příklady pevných, kapalných a plyných stejnorodých směsí - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na známé situace z běžného života - v souvislostech použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený - s pomocí vzorce vypočítá hmotnostní zlomek rozpouštěné látky v roztoku - připraví roztok daného složení - sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci slané vody a krystalizaci soli - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v praxi, uvede příklady oddělování složek v praxi - vysvětlí princip usazování - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - zhodnotí používání balené vody a její vliv na zdraví člověka - prokáže znalost složení vzduchu (kyslík a dusík v %) - uvede význam vzduchu pro chemickou výrobu - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti - navrhne způsoby omezování a likvidace znečištění v blízkém okolí, v pracovním prostředí, v domácnosti - vysvětlí důležitost ozonové vrstvy v atmosféře - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- chemické látky a směsi - směsi různorodé a stejnorodé (roztoky) - faktory ovlivňující rozpustnost pevných látek, vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku - složení roztoků (složky roztoku, rozpouštědlo, rozpouštěná látka) - druhy roztoků, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku - oddělování složek směsí, (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - filtrační, destilační aparatura - voda destilovaná, pitná, odpadní, užitková - balená voda minerální, pramenitá, kojenecká, pitná - čistota vody, výroba pitné vody - čištění odpadních vod - složení vzduchu, čistota ovzduší, ozonová vrstva

8. ročník

3. Částicové složení látek a chemické prvky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu - používá značky a názvy nejméně známých chemických prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - určí počty protonů a elektronů v atomu z protonového čísla - vyhledá v PSP názvy prvků k daným protonovým číslům a naopak - rozliší periody a skupiny - vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi - určí prvek podle čísla periody a skupiny, ve které se nachází - používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech - ze vzorce chemické sloučeniny odvodí složení chemické látky (počet vázaných prvků, počet jednotlivých prvků v molekule) - rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje na možné vlastnosti kovů a nekovů - vyznačí v PSP oblast, kde jsou zařazeny kovy a kde nekovy - uvede příklady praktického využití běžných kovů a jejich slitin - popíše výrobu železa a oceli - uvede význam recyklace šrotu pro životní prostředí - uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze - uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - uvede příklady praktického využití a základních vlastností vybraných nekovů - orientuje se v periodické soustavě prvků	- částice látek, atomy, molekuly, atomové jádro, elektronový obal a jeho změny při reakcích, protony, neutrony, elektrony, valenční elektrony - chemický prvek, název, značka, protonové číslo - vlastnosti a použití vybraných chemických prvků - výroba železa a oceli - recyklace železného šrotu - koroze - periodická soustava prvků, periody, skupiny - chemická sloučenina a její vzorec - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

4. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - rozliší, které z dějů probíhajících v přírodě jsou děje chemické - provede jednoduché chemické reakce - zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce a přečte je	- výchozí látky a produkty chemických reakcí - chemický a fyzikální děj - slučování - chemická rovnice

8. ročník

5. Anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • posoudí vliv vybraných látek na životní prostředí • určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech • запиše z názvů vzorce oxidů a naopak • určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech • запиše z názvů vzorce sulfidů a naopak • určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech • запиše z názvů vzorce halogenidů a naopak • popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného • orientuje se na stupnici pH a změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • запиše z názvů vzorce vybraných kyselin a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • uvede pravidla bezpečného ředění roztoků kyselin a zásady první pomoci při zasažení kyselinou • запиše z názvů vzorce hydroxidů a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů • uvede zásady první pomoci při poleptání hydroxidem • uvede příklady neutralizace v praxi • popíše neutralizaci jako reakci kyseliny s hydroxidem • rozliší, které látky patří mezi soli • uvede vlastnosti a použití vybraných solí • uvede význam průmyslových hnojiv • popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních poživ • uvede příklady keramických výrobků	- oxidy - jejich vlastnosti a použití - kyseliny - jejich vlastnosti, vzorce, názvy a použití - kyselost a zásaditost roztoků, pH stupnice, indikátory - hydroxidy - jejich vlastnosti, vzorce, názvy a použití - neutralizace - soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin - jejich vlastnosti a použití - průmyslová hnojiva - vápno, cement, sádra, keramika - halogenidy - jejich názvosloví, vlastnosti a použití - oxidační číslo

9. ročník

2 týdně, P

9. ročník

1. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší, který z dějů probíhajících v přírodě je chemický děj - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí - přečte chemické rovnice - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce - vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu chemické reakce - objasní podstatu galvanického článku - objasní podstatu elektrolýzy a uvede příklady praktického využití - uvede faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - rozliší, které ze známých reakcí jsou endotermické a které exotermické - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich využití - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek - uvede zásady bezpečného zacházení s běžně prodávanými hořavinami - uvede jak postupovat při vzniku požáru - uvede význam fotosyntézy pro život na Zemi - uvede výchozí látky, produkty a podmínky pro fotosyntézu - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- chemický a fyzikální děj - výchozí látky a produkty chemických reakcí - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - chemická rovnice - slučování a rozklad - galvanický článek a elektrolýza - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (koncentrace roztoků, teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátor) - exotermní a endotermní reakce - paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva) - hoření, hořlaviny, požár, hašení požáru - fotosyntéza - chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti

2. Organické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší nejjednodušší, v praxi významné uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady zdrojů, vlastností a funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle - orientuje se v produktech biochemického zpracování - především bílkovin, tuků, sacharidů	- uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethen, propen, ethyn, benzen, naftalen) a jejich zdroje - deriváty uhlovodíků - alkoholy, karboxylové kyseliny (methanol, ethanol, glycerol, fenol, kyselina mravenčí, octová) - vyšší mastné kyseliny, kyselina aminooctová - přírodní sloučeniny - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny a jejich zdroje

9. ročník

3. Chemie a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady názvů, vlastností, použití plastů a syntetických vláken • uvede výhody a nevýhody používání plastů, posoudí vliv jejich používání na životní prostředí • uvede výhody a nevýhody postupů používaných k likvidaci plastů • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet • vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií • uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během havárií v blízkosti školy, bydliště • uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší • popíše příklady následků, kterým se vystavuje konzument drog a člověk, který nadměrně nebo nesprávně užívá léčiva • uvede příklady pozitivního, ale i negativního vlivu chemie na náš život • uvede příklady výrobků chemického průmyslu a jejich využití • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- chemické suroviny a výrobky - detergenty - pesticidy, insekticidy - hnojiva - léčiva, návykové látky - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití a likvidace - chemický průmysl v ČR - chemická výroba v souvislosti s životním prostředím - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

5.6.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1+1	2	2	1	

Charakteristika předmětu

PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Předmět navazuje na prvouku, přírodovědu a vlastivědu na prvním stupni. Usiluje o to, aby znalosti a dovednosti i u dalších předmětů měly svou logickou návaznost od první do deváté třídy.

Je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, v 9. ročníku pouze 1 hodina

týdně. Přírodopis se převážně vyučuje v odborné pracovní přírodopisu.

V 6. ročníku je 1 hodina využita z disponibilní dotace. Praktická cvičení formou laboratorních prací jsou organizována také většinou v odborné pracovní Př. Pro vyučování se dále využívá i učebna výpočetní techniky a část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností se několikrát v roce organizují různé typy exkurzí a praktických terénních cvičení.

Cílem předmětu je poznávání přírodních jevů a zákonitostí pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání. Umožňuje poznat přírodu jako celek, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Učí žáky využívat pro zkoumání různé metody racionálního uvažování a empirické metody (měření, pokusy, pozorování) a následně aplikovat tyto přírodovědné poznatky v praktickém životě. V průběhu celého období se zamýšlí nad průběhem a příčinami různých přírodních procesů, učí žáky formulovat otázky jak tyto procesy probíhají a v mezích možností formulovat odpovědi.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie, fyzika, zeměpis.

Tématické okruhy:

1. Obecná biologie a genetika
2. Biologie hub
3. Biologie rostlin
4. Biologie živočichů
5. Biologie člověka
6. Neživá příroda
7. Základy ekologie
8. Praktické poznávání přírody

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka k přírodě,
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací o přírodě, jejich třídění a systematizaci,
- využíváme vhodné učební pomůcky (přírodovědné knihy a encyklopedie, klíče k rozpoznávání rostlin, živočichů a minerálů, tabule systematických přehledů, názorné ukázky přírodovědného materiálu, mikroskopy) a audiovizuální techniku,
- vedeme žáky ke správnému používání přírodopisné terminologie,
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a následnému vyhodnocování získaných poznatků,
- umožňujeme jim nalézt souvislost mezi získanými poznatky.

Kompetence k řešení problému:

- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a vlastního úsudku,
- zadáváme úkoly, kde je více řešení problému,
- vedeme žáky ke správnému formulování daných témat a problémů, jejich samostatnému zpracování a vyhodnocení,
- předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity,
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu,
- vedeme žáky k následnému použití získaných poznatků o přírodě a její ochraně v praxi.

Kompetence komunikativní:

- žáci pracují ve skupinách (komunikují mezi sebou), my jejich komunikaci řídíme a vedeme je k respektování názorů druhých,
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě,
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem,
- umožňujeme prezentaci práce žáků formou přírodovědných referátů a projektů, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální:

- využíváme skupinového vyučování a vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů,
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- vedeme žáky ke spravedlivému rozdělení rolí, práce a zodpovědnosti ve skupině a jejich respektování samotnými žáky,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka,
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního fyzického i psychického zdraví i zdraví ostatních členů společnosti,
- aktivně zapojujeme žáky do přírodovědných akcí (popř. účastí na jejich organizování nebo účasti v soutěžích a biologických olympiádách),
- podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů k ochraně přírody.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty, přírodninami a ostatními pomůckami v pracovně Př, ale i při práci v terénu,
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami zorganizovat, navrhnout postup a časový rozvrh,
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadovaním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů,
- kontrolujeme samostatné práce žáků.

6. ročník

1+1 týdně, P

1. Vznik a vývoj Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní základní (možnosti) přístupy vzniku Země • vysvětlí pojem jednotlivých sfér Země • zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života	- vznik atmosféry, hydrosféry, biosféry

6. ročník

2. Charakteristika organických a anorganických látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozliší organické a anorganické látky a uvede příklady	- cukry, tuky, bílkoviny - kyslík, oxid uhličitý, dusík, voda, vápník, uhlík

3. Fotosyntéza

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše fotosyntézu a porovná s dýcháním - objasní podstatu fotosyntézy a odvodí význam Slunce pro život na Zemi	popis a význam fotosyntézy

4. Mikroskop

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše části mikroskopu a připraví jednoduchý mikroskopický preparát	popis a funkce mikroskopu

5. Buňka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší základní projevy a podmínky života - vysvětlí rozdíl mezi buňkou živočišnou, rostlinnou a bakterií - popíše a vysvětlí funkci základních organel	- rostlinná a živočišná buňka - organely buňky

6. Třídění organismů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - objasní rozdíl mezi jednobuněčným, mnohobuněčným a nebuněčným organismem a uvede příklady	- nebuněčné organismy - jednobuněčné organismy - mnohobuněčné organismy

7. Nebuněčné organismy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: uvede význam virů a bakterií pro člověka a možná onemocnění způsobená těmito mikroorganismy	viry

8. Jednobuněčné organismy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, reducent a konzument - zdůvodní význam řas a uvede zástupce	- bakterie - sinice, řasy - houby - plísňe

6. ročník

9. Mnohobuněčné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší stavbu buňky hub a řas - popíše jednotlivé části těla hub - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků - rozezná houby s plodnicemi a bez plodnic (plísňe) - rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - různé způsoby výživy hub a jejich význam pro ekosystém - vysvětlí první pomoc při otravě houbami - objasní funkci a význam soužití dvou organismů na stélce lišejníků	- řasy - houby - lišejníky

10. Mnohobuněční živočichové

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, jejich výskyt a význam - rozpozná vnější a vnitřní parazity - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - podle charakteristických znaků pozná plže, mlže a hlavonožce - rozliší suchozemské a vodní druhy, určí hlavní zástupce - zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - popíše tělo žízály a vysvětlí její význam - popíše vnitřní a vnější stavbu těla členovců - rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků a zařadí je do hlavních taxonomických skupin - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - vysvětlí rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou - popíše nejznámější řády hmyzu a pozná vybrané zástupce	- žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši: plži, mlži, hlavonožci - kroužkovci - členovci: pavoukovci, korýši, hmyz

11. Potravní řetězce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zhodnotí pozitivní a negativní význam hmyzu a postavení hmyzu v potravním řetězci	význam hmyzu

7. ročník

7. ročník

2 týdně, P

1. Vyšší rostliny - úvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí rozdíly mezi NR a VR - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k orgánům	- vývoj VR

2. Rhyniophyta

Očekávané výstupy	Učivo
	- vývojový přechod mezi NR a VR

3. Mechorosty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: porovná vnější a vnitřní stavbu mechorostů a kaprad'orostů	- játrovky - mechy

4. Kaprad'orosty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: objasní zdokonalování rostlin a přizpůsobení se prostředí, význam mechorostů a kaprad'orostů	- plavuně - přesličky - kapradiny

5. Nahosemenné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků, s využitím živého rostlinného materiálu, rozezná hlavní zástupce nahosemenných rostlin (využívá atlasy, určovací klíče) - objasní význam lesa pro člověka a způsoby jeho ochrany	- cykasy - jinany - jehličnany

7. ročník

6. Krytosemenné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami • rozliší jednotlivé rostlinné orgány a objasní jejich funkci • popíše základní morfologii jednopohlavných a oboupohlavných květů • charakterizuje nejdůležitější typy květenství, jejich třídění a zástupce • vysvětlí proces rozmnožování krytosemenných rostlin • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • popíše třídění plodu a uvede příklady	- květ a květenství - opylení a oplození - plody a jejich třídění

7. Třídění krytosemenných rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní zásady třídění organismů do říší a nižších taxonomických jednotek • odvodí třídění krytosemenných rostlin na dvouděložné a jednoděložné a vytyčí odlišné znaky • rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin • určí a zařadí základní systematické skupiny a zástupce pomocí atlasu a zjednodušeného klíče rostlin	- jednoděložné rostliny - dvouděložné rostliny

8. Příroda a její ohrožení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede možné negativní zdroje ohrožení přírody a zdůvodní význam ochrany přírody	- ochrana přírody

9. Vyšší živočichové - úvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní rozdíly mezi vyššími a nižšími živočichy	- třídění živočichů

10. Strunatci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • zdůvodní vývojové zdokonalování jednotlivých skupin	- pláštěnci - bezlebeční

7. ročník

11. Obratlovci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení se danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - dokáže aplikovat první pomoc při uštknutí hadem	- Bezčelistnatci: - kruhoústí - Čelistnatci: - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - želvy - krokodýli - šupinatí (ještěři, hadi)

12. Ptáci a jejich řády

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní fylogenezi ptáků z druhohorních plazů - popíše vnější a vnitřní stavbu těla ptáků - charakterizuje významné biologické vlastnosti ptáků (rozmnožování, instinktivní chování, zpěv, styl života ptáků) - podle znaků zařadí vybrané zástupce do základních řádů a ekosystémů	- běžci - plavci - letci

13. Ptáci a jejich ekosystémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše hospodářský význam ptactva z hlediska ochrany přírody	- ptáci lesních ekosystémů - ptáci ekosystému polí, luk a pastvin - ptáci ekosystému vod - ptáci okolí lidských sídlišť

8. ročník

2 týdne, P

1. Opakování učiva 7. roč.

Očekávané výstupy	Učivo
žák: osvojí si učivo vzhledem k systému	

2. Savci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše vnější a vnitřní stavbu těla savců	- vývoj savců - stavba těla savců

8. ročník

3. Třídění savců

Očekávané výstupy	Učivo
žák: podle charakteristických znaků zařadí vybrané zástupce do řádu a vysvětlí adaptaci savců prostředí	- vejcorodí - živorodí - vačnatci, placentálové (řády savců)

4. Savci našich ekosystémů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zhodnotí význam živočichů pro člověka, jejich postavení v ekosystému	- savci ekosystému lesa, vody, polí - hospodářská zvířata

5. Člověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní možné varianty vzniku člověka - zařadí člověka do živočišné říše a stanoví rozdíly mezi člověkem a nižšími savci - stanoví jednotlivé vývojové etapy člověka	- podstata a původ člověka - vývoj člověka

6. Lidské rasy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše poznávací znaky lidských ras	- bílá rasa (europoidní) - černá rasa (negroidní) - žlutohnědá rasa (mongoloidní)

7. Stavba těla člověka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vysvětlí význam soustav umožňující oporu a pohyb těla	jednotlivé soustavy člověka

8. Soustava opěrná a pohybová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: ukáže a pojmenuje základní kosti a svaly lidského těla (spojení, rozdělení, funkce, stavba, poruchy)	- kosti člověka - svaly člověka

9. Soustava trávicí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pojmenuje jednotlivé orgány trávicí soustavy a objasní jejich funkce a metabolismus - vysvětlí příčiny nemocí dané soustavy a uplatní zásady jejich prevence a léčby (správná životospráva) - pojmenuje základní vitamíny a vysvětlí jejich význam	- základní složky potravy - metabolismus - zásady správné výživy

8. ročník

10. Soustava dýchací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše jednotlivé orgány dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži (proces dýchání, fotosyntéza, energie)	- činnost dýchací pumpy

11. Soustava oběhová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše stavbu a činnost srdce a cév - určí složení a funkci krve - pojmenuje krevní skupiny (Dr. J. Jánský)	- stavba a činnost srdce - složení a funkce krve - krevní skupiny

12. Soustava vylučovací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: popíše části vylučovací soustavy a vysvětlí jejich význam	- tvorba moči

13. Soustava rozmnožovací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyjmenuje vnější a vnitřní pohlavní orgány muže a ženy a vysvětlí jejich funkci - vysvětlí vznik a vývin nového jedince - rozliší jednotlivá období lidského života - zjistí nebezpečí přenosu pohlavních chorob a jejich prevenci	- rozmnožovací soustava muže - rozmnožovací soustava ženy - vznik a vývin nového jedince

14. Soustava kožní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: pozná stavbu, funkci kůže a její význam	- stavba kůže - čidla v kůži

15. Soustava smyslová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše stavbu a funkci smyslových orgánů - seznámí se s možným onemocněním smyslových orgánů a jejich prevencí	- oko - ucho - čich - chuť

16. Soustava žláz s vnitřním vylučováním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: charakterizuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním, hormony a vysvětlí jejich důležitost pro vývoj člověka	- hormony

8. ročník

17. Soustava nervová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše stavbu a činnost nervové soustavy - objasní stavbu a funkci mozku a nervů, jejich význam	- stavba a funkce neuronu - CNS - obvodové nervstvo

18. Základy genetiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s významem dědičnosti a proměnlivosti organismu (z hlediska biochemie - DNA, RNA; Mendel) - uveďe příklady dědičnosti v praktickém životě (klonování) a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	G. Mendel - základní genetické pojmy

19. Člověk a zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - na modelových příkladech předvede způsoby poskytnutí první pomoci - zhodnotí význam zdraví a potřeby jeho ochrany - objasní význam zdravého způsobu života	- první pomoc při zástavě dýchání, krevního oběhu, zlomeninách, uštknutí, otravě, krvácení - nemoci a epidemie (pandemie) - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

9. ročník

1 týdně, P

1. Opakování učiva 8. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - posoudí, zda je člověk součástí živé přírody a uveďe příklady závislosti živé a neživé přírody - popíše vnitřní uspořádání Země	

2. Vědní obory

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vysvětlí jednotlivé oborové pojmy a objasní terminologii neživé přírody	mineralogie, petrologie, geologie, paleontologie

3. Mineralogie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - definuje vznik nerostů - seřadí jednotlivé nerosty podle chemické terminologie - popíše složení jednotlivých nerostů a jejich využití	- vznik minerálů - stavba minerálů, souměrnost krystalu - fyzikální a chemické vlastnosti minerálů - přehled minerálů (prvky, halogenidy, oxidy a hydroxidy, uhličitany, sírany, křemičitany, minerály organického původu)

9. ročník

4. Petrologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zjistí nerostné bohatství ve světě a v ČR (porovnání těžby dnes a dříve) • zdůvodní rozdíl mezi nerostem a horninou • popíše vznik hornin a jejich využití • prakticky dokáže fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin • vysvětlí rozdělení hornin a popíše základní zástupce hornin	- vznik hornin - stavba hornin - rozdělení hornin: vyvřelé - hlubinné a výlevné usazené - přeměněné

5. Vnitřní geologické děje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vnější a vnitřní geomorfologické procesy • na základě chemických zákonů vysvětlí energii Země vnitřní a vnější	- poruchy zemské kůry - vrásnění - zemětřesení - sopečná činnost - pohyby litosférických desek

6. Vnější geologické děje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší základní principy modelace zemského povrchu • popíše tektonické pochody v zemské kůře	- zvětrávání - působení gravitace - činnost vody, větru, ledovců, organismu a člověka

7. Dějiny Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v jednotlivých etapách dějin Země • využije poznatků a učiva nižších ročníků a uvede konkrétní příklady (důkazy) pomocí fosilií • zváží vznik Pangey a změny Země v současnosti • doloží na základě poznatků jevy v přírodě (ve světě i blízkém okolí) • uvede jaké příčiny vedly ke vzniku Země a proč se Země měnila v jednotlivých geologických obdobích	- vznik a vývoj života - význační biologové - určování stáří hornin - geologická období (prvohory, druhohory, třetihory, čtvrthory)

8. Geologická stavba ČR

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v základním geologickém uspořádání ČR • analyzuje jednotlivé části geologické mapy a porovná rozdíly v jednotlivých masívech	- Český masív - Západní Karpaty - práce s geologickou mapou

9. ročník

9. Základy ekologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uvědomuje si vliv člověka na utváření krajiny - pochozí základní ekologické pojmy - uvědomuje si ekologické změny v krajině - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - objasní důležitost ochrany životního prostředí - popíše způsob ochrany životního prostředí - vysvětlí některé ekologické katastrofy a vede diskusi - doporučí nápravu a zváží, které faktory je třeba změnit při ochraně životního prostředí - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, možné dopady i ochranu před nimi	- ekologické pojmy - zdroje ohrožení přírody - ochrana životního prostředí - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

10. Základy etologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozliší základní druhy chování živočichů	- vrozené (zděděné) chování - naučené (získané) chování - dorozumívání živočichů

5.6.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1+1	2	1+1	1	

Charakteristika předmětu

ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z oboru Zeměpis.

Časová dotace tohoto předmětu je šest hodin, v 6. a 8. ročníku je 1 disponibilní hodina učiva praktické topografie.

Výuka probíhá v odborné učebně, případně v terénu jako exkurze, vycházky.

Vzdělávací oblast má přírodovědný i společenskovědní charakter. Vědomosti získané v této oblasti jsou v přímém vztahu k reálnému životu.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Žáci se učí poznávat změny probíhající v přírodě a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah oboru Zeměpis je naplňován v těchto tématech:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie

Přírodní obraz Země, terénní geografická praxe

Světové regiony

Česká republika

Terénní geografické praxe a aplikace

Společenské a hospodářské prostředí

Životní prostředí

Předmětem zeměpis prolínají průřezová témata:

OSV - rozvoj osobnosti, poznání vlastních možností a schopností.

VDO - komunikace, respektování pravidel, vytváření hodnot.

EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, informace napříč zeměmi, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.

MRV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita.

EV - základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí.

MDV - práce v týmu, vytváření veřejného mínění.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu zeměpis směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti,
- žáci poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení,
- žáci vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají informace, používají odbornou terminologii,
- žáci nalézají souvislosti mezi získanými poznatky a využívají je v praxi.

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují,
- žáky vedeme k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě,
- žáci jsou vedeni k uvědomělému dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svůj názor,
- vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům,
- vedeme je k diskusi při řešení problémů, k práci s chybou.

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat,
- žáky vedeme k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů,
- žáci chápou odpovědnost za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské:

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- žáci respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje,
- vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

Kompetence pracovní:

- žáci znají pravidla bezpečného chování v terénu,
- žáci jsou vedeni k efektivní práci, kterou si dokážou naplánovat a realizovat podle svých reálně odhadnutých možností,
- žáci správně a bezpečně používají pomůcky.

6. ročník

1+1 týdně, P

1. Mapa - obraz Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí, co znázorňuje mapa a její využití, vytvoří jednoduchou mapu - získává základní dovednosti práce s mapou, čte z mapy - podá důkazy o kulatosti Země - ovládá určení zeměpisné polohy, rozezná pojmy poledníky, rovnoběžky a zem. šířka a délka, rozliší jednotlivé polokoule - vysvětlí důsledky otáčení Země kolem osy a oběhu kolem Slunce, chápe existenci časových pásem - vyjmenuje součásti sluneční soustavy, popíše postavení Země ve vesmíru - má základní znalosti o Měsíci, vysvětlí jeho zatmění	- práce s mapou - tvár a rozměry Země - určování zeměpisné polohy - pohyby Země - Země jako součást vesmíru - Měsíc

6. ročník

2. Přírodní složky a oblasti Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyjmenuje jednotlivé části a souvislosti s jevy (zemětřesení, sopečná činnost) - popíše příčiny pohybu litosferických desek, vzniku a zániku zemské kůry, vzniku pohoří a sopečné činnosti - určí typ krajiny v závislosti na nadmořské výšce - používá základní hydrologické pojmy, vysvětlí oběh vody v přírodě, popíše význam vody pro život na Zemi - vyjmenuje složky atmosféry, vymezí základní pojmy z klimatologie a meteorologie - objasní pojem podnebí a podnebný pás, vymezí je na mapě - vysvětlí, co je půda a jak vzniká, rozliší půdní druh a půdní typ, určí hlavní půdní typy mírného pásu - vysvětlí závislost rozšíření přírodních krajin (vegetačních pásů) na přírodních podmínkách, vyjmenuje jednotlivé přírodní krajiny na Zemi, charakterizuje je, ukáže na mapě a zařadí do podnebného pásu - objasní zásady bezpečného chování za mimořádných situací	- stavba Země - pohyby litosferických desek a jejich důsledky - členění povrchu podle výškových rozdílů a nadmořské výšky - voda na Zemi - atmosféra - počasí a jeho předpověď - podnebí a podnebné pásy - pedosféra - polární kraje - tundra - jehličnaté a listnaté lesy - stepi - subtropické rostlinstvo - pouště - savany - tropické pralesy - výškové vegetační stupně - mimořádné situace (povodně, zemětřesení, požáry)

3. Zeměpis světadílů a oceánů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozliší pojmy kontinent a světadíl	pevniny a oceány

4. Austrálie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše polohu Austrálie, porovná její velikost s ostatními světadíly, určí významné ostrovy a moře - podle mapy popíše povrch a vodstvo Austrálie, významné celky a řeky zakreslí do slepé mapy, objasní rozmanitost ponebí, teplotní pásy a vliv nadmořské výšky - vyjmenuje vegetační pásy, popíše život v nich, vysvětlí závislost rozšíření přírodních krajin na podnebí a nadmořské výšce - popíše rasové složení obyvatel Austrálie, vysvětlí postavení původních obyvatel - vymezí rozdíl mezi Austrálií a Australským svazem, posoudí hospodářskou vyspělost státu, najde významná města	- poloha, rozloha a členitost - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Australský svaz

5. Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vymezí oblast Oceánie na mapě, vysvětlí vznik a původ ostrovů, u Havajských ostrovů a Nového Zélandu najde hlavní město	Tichý oceán a Oceánie

6. ročník

6. Antarktida

Očekávané výstupy	Učivo
žák: určí polohu Antarktidy na Zemi, porovná velikost světadílů s ostatními, popíše životní podmínky, zdůvodní význam zákazu hospodářského využití	Antarktida a život v Antarktidě

7. Afrika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - viz Austrálie - vyhledá významné africké státy, určí jejich polohu v rámci světadílů, vystihne znaky typické pro jednotlivé oblasti - vyjmenuje rasy žijící v Africe, určí jejich rozmístění, vysvětlí příčiny a důsledky migrace	- poloha, rozloha a členitost Afriky - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelé Afriky - rasy, národy, migrace a hlad jako globální problém, konflikty - oblasti Afriky - severní arabská, tropická, jižní

7. ročník

2 týdně, P

1. Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - viz Austrálie - vyjmenuje rasy žijící v Americe, určí jejich rozmístění, vysvětlí příčiny tohoto rozmístění a rasového složení - charakterizuje jednotlivé regiony USA, využívá tématických map, posoudí hospodářskou vyspělost a její význam ve světové politice - zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatel, vysvětlí současné složení obyvatelstva Kanady, posoudí hospodářskou úroveň a možnosti průmyslu, vysvětlí vztah mezi Kanadou a Velkou Británií - vymezí jihoamerické regiony na základě přírodních a hospodářských poměrů, určí vyspělé státy, porovná podmínky života v J a S Americe	- poloha, rozloha a členitost Ameriky - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo Ameriky - USA - Kanada - středoamerické regiony - jihoamerický region

7. ročník

2. Asie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - viz Austrálie - vyjmenuje rasy žijící v Asii a vymeze jimi obývané regiony, jejich rozmístění v závislosti na přírodních poměrech, porovná s osídlením ve starověku, objasní příčiny přelidnění některých regionů, rozliší jednotlivá náboženství - vymeze na mapě asijské regiony, orientuje se na politické mapě Asie, zařazuje jednotlivé státy - vymeze na mapě region, zařadí státy a vybraná hlavní města, charakterizuje společné i rozdílné znaky regionu (např. náboženství, příčiny konfliktů, hrozbu terorismu) - vysvětlí příčiny bohatství regionu v souvislosti s těžbou ropy, určí konfliktní státy - vysvětlí příčiny napětí v oblasti Asie - vysvětlí příčiny a ekologické důsledky vysychání Aralského jezera - zhodnotí vliv náboženství na každodenní život, vymeze turisticky atraktivní oblasti v souvislosti s přírodními poměry - porovná hospodářskou úroveň jednotlivých států, objasní příčiny hospodářského úspěchu "asijských tygrů", vymeze státy turisticky atraktivní - vymeze státy hospodářsky vyspělé a zaostalé, uvede příklady zaměření průmyslové výroby ve vyspělých státech a kulturní zvláštnosti regionu	- poloha, rozloha a členitost Asie - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo Asie - rozdělení Asie - Blízký východ - Střední východ - Zakavkazsko - střední Asie - jižní Asie - jihovýchodní Asie - východní Asie

3. Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše polohu Evropy - orientuje se na mapě, zařazuje jednotlivé státy a vybraná hlavní města - porovnává hospodářskou úroveň jednotlivých států - uvede státní zřízení jednotlivých států - vyjmenuje státy Evropské unie	- poloha, rozloha a členitost Evropy - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - rozdělení Evropy - jižní, západní, severní, střední, východní a jihovýchodní Evropa

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky v kontextu Evropy a Střední Evropy	- Česká republika na mapě Evropy

8. ročník

2. Přírodní podmínky České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v přírodních podmínkách České republiky - popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu - určuje a vyhledává na mapách hlavní horopisné celky - charakterizuje podnebí, rozmístění vodstva a půd, rostlinstva a živočišstva	- povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu - horopisné celky - podnebí - teploty a srážky - podnebné oblasti - znečišťování ovzduší - vodstvo - řeky - jezera - rybníky - přehradní nádrže - podzemní vody - znečišťování vod - půdní druhy a půdní typy - rostlinstvo a živočišstvo - půdy - ochrana přírody - životní prostředí

3. Obyvatelstvo a sídla České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: uvádí hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v České republice	- obyvatelstvo - sídla

4. Hospodářství České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: porovnává a třídí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v České republice: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod	- průmysl (průmysl paliv a energetiky, hutnický průmysl, strojírenský průmysl, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební průmysl) - zemědělství (chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, zemědělské oblasti a potravinářský průmysl) - doprava a spoje (železniční doprava, silniční doprava, vodní doprava, letecká doprava, potrubní doprava) - služby rekreace a cestovní ruch - zahraniční obchod

8. ročník

5. Kraje České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pojmenuje a lokalizuje na mapách jednotlivé kraje v České republice a charakterizuje jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti - určí a lokalizuje na mapách krajská města v České republice - posoudí současnou funkci jednotlivých krajů v České republice - charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých krajů České republiky pro domácí a zahraniční cestovní ruch a rekreaci - lokalizuje a konkretizuje území místní krajiny a krajů a charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry těchto území - porovnává region, ve kterém žije, s jinými regiony (pro porovnání podobností a odlišností využije získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek České republiky) - uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy - určí, se kterými regiony místní region sousedí - doloží sociálněekonomickou situaci v regionu – porovná s celkovou situací v České republice	- Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královéhradecký kraj - Pardubický kraj - Vysočina - Jihomoravský kraj - Olomoucký kraj - Moravskoslezský kraj - Zlínský kraj

6. Terénní geografická výuka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, určování světových stran, pohyb podle mapy, situační plány - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom

9. ročník

1 týdně, P

9. ročník

1. Politická mapa světa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyhledá orientačně aktuální počet států světa - vysvětlí na příkladech vzájemné podobnosti a odlišnosti současných států světa - rozezná státy světa podle hlediska svrchovanosti - orientuje se v hlavních geopolitických změnách ve světových regionech - klasifikuje státy podle zeměpisné polohy: přímořské, ostrovní, souostrovní státy, vnitrozemské státy - vyhledá největší a nejmenší státy světa podle územní rozlohy - posoudí na přiměřené úrovni organizaci světové populace (dovede rozlišit státy světa podle počtu obyvatel, uvést nejlidnatější a málo zalidněné oblasti světa, uvádí příklady přesídleneckých států - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - klasifikuje státy světa podle průběhu a tvaru státní hranic (přírodní, umělé, geometrické umělé) - uspořádá státy světa podle státního zřízení a formy vlády - orientuje se v pojmech: ústava, prezidentský, monarchistický a parlamentní typ vlády, absolutní monarchie, ústavní monarchie - rozlišuje a na příkladech dokládá státy s demokratickým politickým systémem, s parlamentní demokracií, s totalitním politickým systémem, s diktaturou, s vládou jedné politické strany - vysvětlí pojem neutrální státní politika, uvede příklad neutrálních států - uvádí a vyhledává na mapách státy podle stupně rozvoje: nejvyspělejší státy světa s tržním hospodářstvím, středně rozvinuté, rozvojové státy - dokáže uvést příklady nejvýznamějších politických a hospodářských seskupení, vysvětlí základní cíle, zásady a činnost OSN, EU, NATO	- nové státy na mapě světa - státy podle polohy a územní rozlohy - státy podle lidnatosti - obyvatelstvo a stát - státní hranice a typy států podle polohy - administrativní členění států, státní zřízení a formy vlády - demokratické a diktátorské systémy politické moci - státy podle hospodářské úrovně

9. ročník

2. Společenské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní postupný vývoj a vliv činností člověka na změnu světa (sídla, prvovýroba, druhovýroba, služby) • orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o stěhování, o ukazatelích společenského a hospodářského pohybu obyvatelstva, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi • na modelových příkladech vypočítá přírůstek obyvatelstva, zjistí, uvede příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva • porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi • vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace • rozdělí obyvatelstvo podle ras a jazyků • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity • porovná venkovská a městská sídla (v minulosti a dnes), vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace • vysvětlí pojem územní struktura měst, objasní, jakou úlohu plní různé části města	- obyvatelstvo – sídla (obyvatelstvo světa a jeho početní růst na Zemi, územní pohyb obyvatelstva, lidské rasy, národy, jazyky, náboženství ve světě, struktura obyvatelstva, městská sídla – proces urbanizace, územní struktura měst)

3. Hospodářské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti a v dnešní době • vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady těchto oblastí • zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství (vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin) • určuje význam a postavení dopravy ve světě • rozezná druhy dopravy a činitele ovlivňující rozvoj dopravy a spojů • posuzuje význam sektoru služeb v dnešním světě • vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě a mimo Evropu • zhodnotí význam a hlavní směry světového trhu a mezinárodního obchodu pro další rozvoj světového hospodářství	- průmysl (význam průmyslu, členění průmyslu, jádrové a periferní oblasti) - zemědělství (význam a postavení zemědělské výroby, rozmístění zemědělské výroby, rostlinná výroba, živočišná výroba) - rybolov - lesní a vodní hospodářství - doprava a spoje (význam a postavení dopravy, dopravní cesty, nákladní a osobní doprava, druhy dopravy a jejich rozmístění, spoje) - služby obyvatelstvu - spolupráce zemí světa - cestovní ruch

9. ročník

4. Životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - používá s porozuměním pojmy: geografická, přírodní, společenskohospodářská sféra, přírodní a životní prostředí, ekologie - vyjmenuje příklady hlavních ekologických oborů - pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy - rozezná, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a času na krajinu a životní prostředí - vyjmenuje a objasní hlavní současné civilizační rizika a světové ekologické problémy - vysvětlí pojem živelní pohroma, uvede příklady - určuje a uvádí konkrétní příklady typů kulturních krajin podle stupně přeměny lidskou činností - vysvětlí charakteristiku kulturní krajiny z hlediska převažující funkce jejího využití - určí a pojmenuje jednotlivé složky životního prostředí krajiny: neživé a živé složky přírodního prostředí, přírodní, společenskohospodářské prvky v obytném, pracovním a rekreačním prostředí - uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí - rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, zdůvodní nutnost chránit zdroje pitné vody před znečištěním - objasní, které faktory se podílejí na ohrožení půdy v krajině a proč dochází k pustnutí krajiny - doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší - vysvětlí pojmy: emise, kyselé deště, skleníkový efekt	- krajina a životní prostředí - krajinotvorní činitelé a krajinotvorné procesy, živelní pohromy - typy krajiny (přírodní krajina, kulturní krajina – kultivovaná, degradovaná, devastovaná, lesohospodářská krajina, zemědělská krajina, těžební krajina, městská a průmyslová krajina) - složky krajiny a životního prostředí (neživé složky prostředí – Slunce a jeho záření, atmosféra, hydrosféra, litosféra a pedosféra, živé složky prostředí – biosféra) - společenskohospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí (vliv člověka na krajinu v minulosti a v současnosti, těžba nerostných surovin a její vliv na krajinu a životní prostředí, průmysl a jeho vliv na krajinu a životní prostředí – znečišťování atmosféry, vod a půd, vliv na živé organismy) - doprava a její vliv na krajinu a životní prostředí - urbanizace a její vliv na krajinu a životní prostředí - zemědělství a jeho vliv na krajinu a životní prostředí (změny povrchu a celkového vzhledu krajiny, eroze půdy, ovlivňování ovzduší, vod a vodního režimu v krajině, poškozování zemědělských půd, povrchových a podpovrchových vod přehnojováním, zamořování životního prostředí pesticidy, pustnutí krajiny, pokles druhové pestrosti rostlinstva a živočišstva) - lesnictví a jeho vliv na krajinu a životní prostředí - cestovní ruch a rekreace a jejich vliv na krajinu a životní prostředí - světové ekologické problémy (práce se statistickými materiály, grafickými a mapovými podklady zobrazujícími aktuální stav životního prostředí) - ochrana životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby

a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a

chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

5.7.1 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

HUDEBNÍ VÝCHOVA - I.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou; podněcuje, rozvíjí, kultivuje, obohacuje o estetické vnímání a prožívání světa. Uskutečňuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a vzájemně se doplňují; jejich obsahem je hlasová a sluchová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasy i vícehlasy zpěv s doprovodem hudebního nástroje, osvojování hry na dětské rytmické nástroje,

vnímání a poznávání znějící hudby různých žánrů, stylů a podob, ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest; pracuje se s tóny, hudebními formami, výrazovými prostředky, hudebními značkami a pojmy z hudební nauky.

Hudební výchova se vyučuje ve třídách (možno využívat i gymnastický sál s klavírem nebo odbornou učebnu), ve všech ročnících I. stupně v časové dotaci 1 hodina týdně.

Do vyučovacího předmětu se začleňují průřezová témata, vztahy a vazby k jiným předmětům, kulturní akce, koncerty, pěvecké soutěže aj. hudební vystoupení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu hudební výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vysvětlujeme smysl a cíl učení, vedeme k pochopení potřeby celoživotního sebevzdělávání,
- posilujeme pozitivní vztah k učení, k hudbě, ke skladatelům, vedeme žáky ke zpěvu intonačně čistému a rytmicky přesnému,
- podporujeme samostatnost a tvořivost (hra na rytmické nástroje, tanec, výtvarné ztvárnění hudebního zážitku),
- rozlišujeme učivo základní (nezbytné) a rozšiřující (doplňující),
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (z literatury a z internetu), vedeme k užívání správné terminologie a symboliky,
- uplatňujeme individuální přístup, umožníme žákovi zažít úspěch.

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky nebát se problémů,
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, respektujeme názory druhých,
- vedeme žáky k rozlišování hudby vokální a instrumentální, klasické – moderní, oblíbené – neoblíbené, k určování hudebních nástrojů, k poznávání změn v hudbě,
- využíváme moderní techniku při řešení problémů,
- učíme se, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke srozumitelnému formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů (slovem, zpěvem, pohybem, kresbou),
- učíme se tiše a pozorně naslouchat (hudební ukázky, zpěv, promluvy učitele a spolužáků) a nezasahovat do projevu druhého,
- vyjadřujeme se kultivovaně (ústně i písemně), zpíváme v nářečí i v hovorové češtině.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost a potřebu spolupracovat, společně s žáky vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi,
- zařazujeme zpěv ve skupinách (duo, sborový zpěv, zpěv v kánonu apod.),
- spolupracujeme při hře na rytmické nástroje,
- posilujeme sebedůvěru žáka,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující učivo, zpěv a hra na nástroj na školních vystoupeních, případně na soutěžích), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem).

Kompetence občanské:

- uznáváme hudební díla a jejich autory, chráníme kulturní dědictví a naše tradice,
- vedeme žáky k respektování práce a úspěchů druhých,
- vhodnými hygienickými pravidly chráníme své hlasové ústrojí, vylepšujeme svůj hlasový projev a své vystupování,
- uznáváme rovnocennost kultur a etnických skupin,
- vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožující zdraví i život člověka,
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (školní i mimoškolní – taneční kroužky, hra na nástroj, zpěv) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům,
- jsme vždy ochotni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

Kompetence pracovní:

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku,
- pracujeme, zpíváme, hrajeme s chutí a se zájmem,
- kontrolujeme práce žáků, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme (příp. vystavíme na nástěnce ve škole),vedeme k pozitivnímu vztahu k práci, sledujeme pokrok žáků,
- důsledně sledujeme bezpečné a šetrné zacházení s používanou technikou a hudebními pomůckami (CD přehrávače, nástroje apod.),
- opakovaně provádíme poučení o bezpečnosti a chování žáků při různých pracovních činnostech a školních akcích.

HUDEBNÍ VÝCHOVA - II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na II. stupni

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti.

Časové vymezení předmětu: 6.- 9. ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty (referáty).

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu hudební výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací,
- využíváme různých metod práce(soutěže, skup. práce, média),
- získané vlastnosti propojujeme do souvislostí,
- používáme obecně užívané hudební termíny.

Kompetence k řešení problému:

- žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení, hudebních problémů,
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů,
- žáci hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora, předávané hudebním dílem,
- žáci samostatně a kriticky přemýšlejí.

Kompetence komunikativní:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,
- necháme žáky vyjádřit dojmy z uměleckého díla,
- žáci si vyměňují získané hudební informace a vedou společnou diskusi,
- žáci přijímají názory jiných a respektují je.

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- vedeme žáky k efektivní spolupráci,
- žáci se učí objektivním přístupem hodnotit svoji práci i práci ostatních.

Kompetence občanské:

- vedeme je k poznávání našich kulturních tradic,
- vedeme žáky, aby brali ohled na druhé,
- aktivně se zapojují do kulturního dění.

Kompetence pracovní:

- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem,
- při práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla.

1. ročník

1 týdně, P

1. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - provádí dechová a hlasová cvičení, zřetelně vyslovuje, rozlišuje tón - zvuk, zpěv - mluvené slovo - dodržuje zásady hlasové hygieny, dbá na správné dýchání a držení těla - zopakuje po učiteli rytmus (rytmická ozvěna) a melodii, rozpozná krátké a dlouhé tóny, sílu zvuku - tónu, výšku a barvu, tvoří melodii na jednoduché texty - zpívá ve skupině i sólo (nadání, talentovaní žáci) - osvojí si melodii nových písní, zná z paměti texty	- pěvecký a mluvní projev - správné sezení při zpěvu, zpěv vestoje - intonační a rytmické schopnosti (hry), melodizace říkadel - zpěv ve skupině i sólo - osvojování melodie a textů nových písní (nejméně 10)

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - doprovází správně rytmicky osvojené písně na jednoduché nástroje - učí se správně držet dětské rytmické nástroje Orffova instrumentáře a hrát na ně - zhotoví si vlastní "hudební nástroj", používá jej - poznává hru na melodické nástroje (učitel, talentovaní spolužáci)	- jednoduché doprovody písní na dětské rytmické nástroje - rytmická improvizace - vlastní "hudební nástroj" - hra na melodický hudební nástroj

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - provádí hudebně pohybovou činnost - improvizuje, tancuje podle rytmu hudby (talentované děti - taneční kroužky) - používá hru "na tělo" (podupy, tleskání, pleskání do nohou aj.) - zkouší dirigovat zpěv taktovacími gesty na 2 doby - pochoduje do rytmu	- jednoduchý pohybový doprovod písně (nejméně 2) - pohybové vyjádření hudby, tanec - hra "na tělo" - taktování na 2 doby - pochod s doprovodem rytmických nástrojů, s hudbou

1. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - naučí se v klidu vyslechnout krátkou ukázkou hudby i mluvené slovo a zpěv učitele, rozlišuje zvuky a tóny, mluvené slovo a zpěv - seznamuje se s délkou a výškou tónů, s melodií stoupající, klesající, rychlou, pomalou, tichou, hlasitou apod. - poznává hudební nástroje podle zvuku, odlišuje zpěv od melodie instrumentální, mužské, ženské a dětské pěvecké hlasy, sólistu a sbor, pěvecké sbory - zopakuje po učiteli jednoduché melodické a rytmické cvičení (vytūkáním, vytleskáním, bzučákem) - nakreslí zážitek z vyslechnuté hudby, "namaluje hudbu" (náladu, pocity) - rozliší ukolébavku, pochod, vánoční koledy - seznámí se s nejznámějšími koledami - pozná hymnu ČR, ví, jak se při poslechu chovat - vyjádří svůj názor na téma "oblíbená - neoblíbená hudba", respektuje názor jiný - je veden k uznávání hudebních děl a jejich autorů	- poslech a rozbor nejméně 4 doporučených hudebních ukázek, zvuky - tóny, mluvené slovo - zpěv - kvality tónů, melodie vzestupná, sestupná, melodie vedená skokem, změny tempa a dynamiky - hudební nástroje, pěvecké hlasy, sólo, sbor, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, pěvecké sbory - sluchová cvičení (rytmická a melodická ozvěna) "malovaná hudba" - hudba k různým příležitostem, vánoční koledy - hymna ČR, chování při hymně - oblíbená - neoblíbená hudba - hudební skladatelé a jejich díla

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - začíná "kreslit" noty do notové osnovy, zkusí psát houslový klíč, noty odděluje taktovými čarami - poznává sluchem vysoké a hluboké tóny, pomalé a rychlé tempo (metronom), barvu tónů - naučí se pojmenovávat správnými názvy (např. kontrabas, trubka) nejméně 5 hudebních nástrojů, určuje je sluchem i podle obrázků, nakreslí jednoduché hudební nástroje	- notová osnova, houslový klíč, značka tónu (nota), taktová čára - výška a síla tónů, barva, tempo, metronom - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku i podle obrázků (soutěže)

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zazpívá z paměti nejméně 10 písní, intonačně čistě a správně rytmicky • poznává nářečí v lidových písních, skladatele písní pro děti • zpívá sólo (talentovaní žáci) i ve skupině • dodržuje správné dýchání, držení těla při zpěvu, chrání si hlas před poškozením, provádí dechová cvičení • umí zopakovat po učiteli krátké rytmické motivy (rytmická ozvěna) a jazyková cvičení (jazykolamy, zpěv na různé slabiky) • sleduje melodii v notovém záznamu, učí se sluchem ozvěnou po učiteli, předvádí sirénu, hraje si na hudebního skladatele • reaguje na taktování, zesilování - zeslabování, zrychlování - zpomalování • zpívá s doprovodem nástroje	- osvojování nových písní, intonace a rytmus - píseň umělá a lidová - sólový zpěv, pěvecké sbory - hlasová hygiena - rytmická a jazyková cvičení (hry) - melodie stoupavá, klesavá, vedená krokem, skokem, melodizace (zábavné formy práce) - sbormistr, dirigent, dynamika, tempo - předehra, mezihra, dohra

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • improvizuje podle vlastního hudebního cítění doprovod k písni na jednoduché dětské rytmické nástroje, hraje správně rytmicky, dbá na správné držení nástroje a na šetrné zacházení s ním • zahraje písničky na zobcovou flétnu nebo klavír, vypráví o svém vystoupení na koncertě (talentované děti)	- jednoduché doprovody písní na dětské rytmické nástroje, šetrné zacházení s nimi - nadané děti: hra na zobcovou flétnu, klavír

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí hudebně pohybovou činnost (nadané děti - tanec) • využívá jako doprovod k písním tleskání, pleskání na tělo, dřepy, podupy, otočky aj. • taktuje podle schémat a podle učitele jednou rukou (oběma rukama), hra na dirigenta	- hudba k tanci, pochod s hudbou - hudebně pohybové hry (nejméně 3), hra "na tělo" - taktování na 2 a na 3 doby

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s nejméně 4 doporučenými poslechovými skladbami, plní úkoly z poslechu • nakreslí zážitek z vyslechnuté hudby, "namaluje hudbu" • poznává sluchem další hudební nástroje, nástrojové skupiny (dechové, smyčcové), mužské, ženské a dětské hlasy, rozliší hudbu instrumentální a vokální, dynamiku a tempo (pomalé - rychlé) • vyjádří svůj názor na téma "hezká hudba", respektuje názor jiný, vypráví hudební zážitek	- poslech a rozbor nejméně 4 poslechových skladeb - "malovaná hudba" - hudební nástroje, pěvecké hlasy v hudebních ukázkách, dynamika, tempo (zpomalování - zrychlování), hudba instrumentální, vokální - oblíbená - neoblíbená hudba, zážitky z koncertů aj. hudebních pořadů (televize, rádio)

2. ročník

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - umí vyhledat v notovém zápisu i napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou, houslový klíč - chápe význam pomlky, dodržuje je při zpěvu - seznámí se s českým významem dynamických znamének p-mf-f (slabě - středně silně - silně) - zopakuje část písne podle značky repetice - pozná konec písne - skladby podle dvojité taktové čáry - zapamatuje si další názvy nástrojů (nejméně 10), poznává je podle obrázků	- druhy not, psaní not, houslový klíč - pomlky - znaménka dynamiky (p-mf-f) - repetice (opakování) - dvojitá taktová čára - další obrázky a názvy hudebních nástrojů

3. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zpívá s chutí a radostí, dodržuje zásady hlasové hygieny - nekřičí, dýchá v pauze, mezi frázemi - zlepšuje svůj zpěv a hlasový rozsah hudebními hrami: siréna, stoupání - klesání melodie - dbá na zřetelnou výslovnost koncových souhlásek (d, t, n, k,...), zopakuje jazykolamy - nestydí se zpívat sám (nadání žáci), zvládne jednoduchý dvojhlasy (trojhlasý) zpěv - kánon - učí se písni nápodobou po učiteli s oporou o notový záznam (spíše převládá sledování textu), zná zpaměti nejméně 10 písní (v durové a mollové tónině), zpívá čistě a rytmicky přesně, "vymýšlí si" melodii - reaguje na taktovací gesta učitele	- zásady hlasové hygieny: přirozený zpěv, dýchání, pěvecký postoj, správné držení těla při zpívání vsedě - rozšiřování hlasového rozsahu - správná výslovnost, jazyková cvičení - sólový zpěv, zpěv ve skupině, kánon - osvojování nových písní (v dur i moll), intonace a rytmus, melodie stoupavá - klesavá, předehra, mezihra, dohra, melodizace jednoduchých textů - sbormistr, dirigent

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zdokonaluje doprovod k písním na dětské rytmické nástroje s používáním rytmu 2/4 a 3/4 taktu a druhů not (půlové, čtvrtové, osminové) - vnímá nejen svůj nástroj, ale i zpěv spolužáků a ostatní nástroje jako jeden celek, nástroje střídá - seznámí se s melodickým nástrojem, na který hraje spolužák	- hra na Orffovy rytmické nástroje (i melodické nástroje), další zdokonalování: přede hry, mezihry, dohry, využívání znalostí druhů not - střídání nástrojů, zpěv a doprovod, hra na více (6 - 7) nástrojů současně - talentovaní žáci - flétna, klavír

3. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pokračuje v další hudebně pohybové činnosti (talentované děti - taneční kroužky), hra "na tělo" - vyjádří pohybem rytmus i dynamiku v hudbě - rytmicky pochoduje, tancuje s hudbou, dobrovolně předvádí lidový i moderní tanec - zvládá taktovací gesta 2/4, 3/4 (4/4) taktu oběma rukama (hra na dirigenta), drží se v rytmu, k taktování zpívá	- práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami, hra "na tělo" - pohyb spojený s rytmem, dynamika (síla zvuku) - chůze, pochod, tanec (lidový i moderní) - taktování 2/4 a 3/4 taktu (4/4 nadaní žáci) s vlastním zpěvem i s hudbou

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - v klidu vyslechne ukázkou klasické i moderní hudby, soustředí se na plnění zadaných úkolů z poslechu - rozliší hudbu vážnou a populární, vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - dále poznává sluchem skupiny nástrojů (smyčcové, dechové, bicí), nové nástroje (druhy zobcových fléten, čínské nástroje), vyslechne hru spolužáka - je veden k respektování různých hudebních žánrů, děl, tradic, etnických skupin, k uznávání nadání a práce hudebních skladatelů - nakreslí hudební nástroj, náladu, představu (např. strach) po vyslechnutí hudby	- práce s nejméně 4 doporučenými poslechovými skladbami (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk) - hudba slavnostní, populární, vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - hudební nástroje v poslouchané hudbě, talentovaní žáci - flétna, klavír - hudební díla a autoři - ilustrace k hudbě, "malovaná hudba"

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v zápisu písne, vyhledá noty, pomlky, taktové čáry (spočítá takty), dynamické značky (zesilování, zeslabování), naučí se jména not ze stupnice C dur, seznámí se se solmizačními slabikami - nakreslí si schéma taktování (na 2 a 3 doby) pro jednu nebo dvě ruce - vyslechne zajímavosti ze života hudebních skladatelů, prohlédne si jejich podobizny	- notová osnova, taktová čára, druhy not a jména not (nejvýše c1 - c2), stupnice, solmizační slabiky, pomlka půlová, dynamika (crescendo, decrescendo) - taktovací schémata - hudební skladatelé (B. Smetana, A. Dvořák)

4. ročník

1 týdně, P

4. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje zásady hlasové hygieny, správné dýchání a postoj • obohacuje svůj zpěv dalším rozšiřováním svého hlasového rozsahu (hry: siréna, melodie stoupavá - klesavá, vedená skokem, zvuky zvířat aj.), nepřepíná hlas, zpívá vázaně (legato) • zřetelně vyslovuje texty písní, zpívá i v nářečí a v hovorové češtině (příp. anglicky) • udrží se ve skupině i sám zazpívat kánon, zpívá sólově (dobří zpěváci, nadané děti) • naučí se nejméně 10 nových písní (lidových i umělých), hraje si na hudebního skladatele, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně • využívá znalostí z nižších ročníků při orientaci v notovém záznamu, učí se již nejen nápodobou po učiteli, ale i sledováním melodie i textu v zapsané písni • reaguje na taktování učitele	- zásady hlasové hygieny: pěvecký postoj, 3 fáze pěveckého dýchání (nádech - zadržení, uklidnění - plynulý výdech), prodlužování výdechu - rozšiřování hlasového rozsahu, vázání tónů - artikulace, jazykolamy, nářečí (příp. cizí jazyk) - sólový zpěv, sborový zpěv, jednohlas i vícehlas - další osvojování nových písní - lidových i umělých, durových - mollových, melodizace jednoduchých textů (otázka - odpověď), intonace, rytmus - orientace v notovém záznamu - dirigování

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá více druhů rytmických nástrojů, improvizuje, zkouší nové doprovody, nechá si poradit • spoluvytváří pravidla pro týmovou práci, řídí se jimi, respektuje názor druhých • hraje dle svých možností rytmicky přesně, zvládá hru s dynamickými znaménky (slabě - silně), doprovází s akcentem, motivem stále se opakujícím (ostinato) či prodlevou • zvládne bez problémů současně hrát i zpívat • všimá si hry učitele nebo spolužáků na melodický nástroj	- doprovod písní na dětské rytmické nástroje, další zdokonalování - týmová práce - dynamika, rytmus, akcent, ostinato, prodleva - souhra zpěvu a hry na nástroj - hra na melodické nástroje (učitel, spolužáci)

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdokonaluje svůj hudebně pohybový projev, zvládne polkový a valčíkový krok (se zhoupnutím) • využívá jako rytmický doprovod hru "na tělo" (tleskání, podupy, pleskání do nohou aj.) • vyjádří hudbu pantomimou, improvizuje, zapamatuje si a zopakuje taneček, dodržuje rytmus, pohybem zdůrazní sílu hudby, vyjádří výraz a náladu • pokračuje v taktování 2/4 a 3/4 taktu, nučí se gesta taktování na 4 doby (může si vymyslet svoje vlastní pohyby rukou), taktuje ke zpěvu i k hudbě	- práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami - hra "na tělo" - pohybové vyjádření hudby, improvizace (tanec), orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů), rytmus, dynamika, výraz, náladu - taktování na 2, 3 a 4 doby, schémata a improvizace

4. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - tiše poslouchá hudební ukázky, zpěv, promluvy učitele i spolužáků, plní úkoly z poslechu - uznává hudební díla a jejich autory, chrání kulturní dědictví a naše tradice, respektuje etnické skupiny, práci a úspěchy druhých, projevuje toleranci k různým hudebním žánrům - sluchem určuje hudební nástroje, skupiny nástrojů (dechové - dřevěné, žesťové; strunné - smyčcové, drnkací, úderné), odliší sólovou melodii od doprovodu - rozpozná díly skladby (opakující se téma), ukáže je na grafickém znázornění, seznámí se s obměnami melodií (variace) - pozoruje změny v hudbě - stupňování (gradace), zesilování, zeslabování aj. - seznámí se s názvy mužských a ženských pěveckých hlasů, s druhy pěveckých sborů (dětský, smíšený aj.), odliší lidský hlas - hudební nástroj - vypráví zážitky z poslouchané hudby (líbí - nelíbí), zdůvodní svůj názor na hudbu, vyslechne i názor jiný, respektuje ho - kresbou vyjádří zážitek z hudby	- práce s nejméně 8 doporučenými poslechovými skladbami (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. Haydn, L. van Beethoven) - hudební díla a jejich skladatelé, práce a úspěch, různé hudební žánry - nástrojové skupiny, sólo - doprovod, hudba instrumentální - hudební formy (dvojdlílná, trojdlílná: a-b-c, a-b-a; rondo, variace, grafické znázornění) - hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, dynamika - gradace) - zpěvní hlasy a pěvecké sbory, hudba vokální, vokálně instrumentální - interpretace hudby - slovní vyjádření - ilustrace k hudbě, "malovaná hudba"

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - naučí se význam doporučených hudebních pojmů a značek, používá dosud poznané noty a pomlky, rozšíří psaní not (pomocné linky), pojmenuje posuvná znaménka (křížek, bé), pochopí vzdálenost mezi tóny (celý tón - půltón) - zapamatuje si nejznámější díla uvedených skladatelů a zajímavosti z jejich života, pozná je na fotografiích či kresbách	- variace, partitura, koncert, gradace, hudební forma, rondo, předznamenání (křížek, bé), repetice, noty (pomocné linky), pomlky, celý tón - půltón - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby, podobizny, fotografie

5. ročník

1 týdně, P

5. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vhodnými hygienickými pravidly chrání své hlasové ústrojí, vylepšuje svůj hlasový projev a své vystupování (nepřepíná hlas, nezpívá příliš vysoko) - pozvolna připravuje svůj hlas do vyšších i nižších zpěvních poloh (hrami, hudebními rozcvíčkami) - dbá na srozumitelnou výslovnost textu, obzvláště koncových hlásek - naučí se nejméně 10 nových písní (durových i mollových, lidových i umělých, příp. i v cizím jazyce) - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně sólově (nadání žáci) či ve skupině - zvládne jednoduchý dvojhlas (tercie, kánon) - zpívá s oporou o grafický (notový) záznam písně, orientuje se v hudebních značkách (staccato, legato, koruna aj.) - reaguje na dirigování, dodržuje správné nástupy i zakončení - osvojí si zpěv hymny ČR, umí se správně chovat při poslechu	- upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících - rozšiřování hlasového rozsahu, přesouvání písní do vyšších i nižších zpěvních poloh - artikulace, melodizace, hry - další osvojování nových písní (v dur i moll), nářečí (případně i cizí jazyk) - zpěv ve skupinách i sólo, intonace a rytmus - lidový dvojhlas - notový záznam - dirigent, sbormistr - hymna ČR

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá při hře na rytmické nástroje více druhů nástrojů - správně nástroje drží, při hře využívá dovedností z nižších ročníků, improvizuje (vytváří přede hry, mezihry, dohry) - pozoruje hru na melodické nástroje (učitel, spolužáci), uznává mimoškolní práci v zájmových kroužcích a uměleckých školách (hudební, taneční obor) - učí se od ostatních, spolupracuje, přebírá nápady, spoluvytváří pravidla týmové práce, řídí se jimi	- doprovody písní pomocí Orffových nástrojů - upevňování dovedností získaných z nižších ročníků - využívání talentovaných žáků při doprovodech písní na rytmické a melodické nástroje (flétna, klavír, klávesy, bicí) - týmová práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - reaguje pohybem, tancem, pantomimou na změny dynamiky, nálady, rytmu v proudu znějící hudby - uchovává v paměti taneční pohyby - k dovednostem z nižších ročníků připojí taktovací gesta na 4 doby (i "vlastní" gesta), taktuje se zpěvem i s poslouchanou hudbou	- práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami - změny v hudbě (rytmus, dynamika, gradace, kontrast), pantomima, tanec - orientace v prostoru - taktování na 4 doby, taktovací schémata

5. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - tiše a pozorně vyslechne hudební ukázkou, plní úkoly z poslechu, je tolerantní k hudbě, kterou nepreferuje - rozpozná zpěvní hlasy, nástrojové skupiny, seznámí se s druhy a názvy orchestrů aj. hudebních seskupení (lidové, jazzové, rockové, symfonické aj.), odliší jednohlas a vícehlas (polyfonie), tón, souzvuk, akord - uznává hudební díla a jejich autory, interprety, rozpozná části skladby, opakující se téma - slovně nebo kresbou vyjádří zážitek z poslouchané hudby, zdůrazní - vyzdvihne dynamiku, gradaci aj. hudebně výrazové prostředky - rozlišuje hudbu taneční, lidovou, pochodovou apod.	- práce s nejméně 8 doporučenými poslechovými skladbami (A. Dvořák, B. Smetana, W. A. Mozart, J. S. Bach, J. J. Ryba) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, polyfonní, souzvuk, akord - hudební díla a formy (např. a-b-a, rondo, variace, koncert), skladatel a interpret - hudebně výrazové prostředky, "malovaná hudba" - hudební styly a žánry

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - používá čtení a psaní not (v rozmezí h - e2), posuvky v předznamenání, druhy not (nota s tečkou), skupiny not osminových, pomocné linky, koruna, nakreslí taktovací schémata (pro pravou i levou ruku) - chápe význam probíraných hudebních značek a pojmů - seznámí se s autory a okolnostmi vzniku české hymny - zapamatuje si nejznámější díla uvedených skladatelů a zajímavosti z jejich života, pozná je na fotografiích či kresbách	- notové písmo, taktovací schémata - význam pojmů: staccato, legato, akord, celý tón - půltón, tempová označení: largo, adagio, andante, allegro, vivace, presto, dynamická znaménka: pp, mp, mf, f, ff, tanec mateník - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - česká hymna a její autoři

6. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: HČ: pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus, umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt, dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	- pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy - dramatické ztvárnění

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: IČ: správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje, má rytmické cítění a rytmickou paměť, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu	- reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy- pochod, polka, valčík

6. ročník

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: PČ: sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, rozliší skladbu vokální a instrumentální, seznámí se s vybranými autory	- poznávání hudebních nástrojů - rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - muzikál - opera a opereta - symfonie, koncert W. A. Mozart, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: VČ: dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat v jednohlase, zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně	- intonační cvičení- vzestupná a sestupná řada tónů, stupnice - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň

7. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: HČ: pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím tanečních kroků, dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	- taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie - polka, valčík - moderní tance

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: IČ: spojuje poslech s instrumentální činností	dramatizace v hudebním projektu

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: PČ: při poslechu využívá získané zkušenosti, rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti, zná vybrané hudební skladatele a jejich díla	- pochod, tanec, vážná hudba - poslechové skladby různých období - baroko, klasicismus, romantismus (Smetana, Dvořák)

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: VČ: při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně	- lidové a umělé písně - rytmus, melodie, dynamika - výběr písní různých období

7. ročník

8. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: HČ: pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	- taktování, taneční kroky - polka, valčík, jive, cha-cha

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: IČ: umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus	- výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - swing, boogie woogie, blues - bicí

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: PČ: postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu, sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou, umí pojmenovat vybrané hudební formy, zná vybrané hudební skladatele a jejich díla	- poslech různých hudebních žánrů, hledání rozdílů - baroko- Bach, Vivaldi - opera, oratorium, fuga, suita - romantismus - Chopin, Čajkovskij, B. Smetana, A. Dvořák - česká hudba 20. století - L. Janáček, B. Martinů

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: VČ: dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, respektuje dynamiku písně, umí použít k doprovodu jednoduché nástroje, zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně	- hlasová a rytmická cvičení - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových a umělých písní - akordy - divadla malých forem - Semafor - Suchý, Šlitr - Osvobozené divadlo - Ježek, Voskovec, Werich

9. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: HČ: postihuje hudební výrazové prostředky, spojuje poslech s pohybovou činností	- prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné

9. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • IČ: spojuje poslech s instrumentální činností	- prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • PČ: při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností, postihuje hudebně výrazové prostředky, spojuje poslech s pohybovou činností, zná vybrané hudební skladatele a jejich díla	- hudba období pravěku - hudba období středověku - duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše - baroko- hlavní znaky, představitelé - Vánoce- lidové tradice - J. J. Ryba - Česká mše vánoční - klasicismus - znaky, formy, představitelé (Beethoven, Mozart, Mysliveček, Stamic) - romantismus - Chopin, Čajkovskij, Smetana, Dvořák - hudba 20. století - Orff, Janáček, Martinů

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • VČ: dodržuje správné pěvecké návyky, poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí, orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích, zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti	- opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - středověk - Hospodine, pomiluj ny Ktož jsú boží bojovníci gregoriánský chorál - renesance - kánon - baroko- J.S.Bach - Blaženost má - klasicismus - Beethoven - Óda na radost - romantismus - F. Schubert- Pstruh Verdi - sbor židů z opery Nabucco - vážná hudba 20. století - L. Janáček - Ej, mamko, B. Martinů - jazz - J. Ježek - Klobouk ve křovi - divadla malých forem - Suchý a Šlitr- Pramínek vlasů - country - Montgomery, písně M.Tučného - trampská píseň - Rosa na kolejích - folk - Nedvědové - pop a rock - Chinaski, Divokej Bill, Kabát a další

5.7.2 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1	1	

Charakteristika předmětu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu – 2.stupeň

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP Umění a kultura z oboru Výtvarná výchova. Má časovou dotaci 2 hodiny v 6. a 7. ročníku a 1 hodinu v 8. a 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku jsou žáci v rámci dvouhodinové dotace seznamováni i s kreslicími editory. Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně a někdy také v terénu.

Předmět je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Vlastní tvorba je zastoupena nejvíce. Žáci jsou seznamováni s nejrůznějšími výtvarnými technikami /kresba, malba, grafika, koláž, .../, které využívají pro vyjádření vlastních vjemů, emocí, nálad, prožitků, představ, zkušeností a fantazie.

Žáci jsou také vedeni k rozlišování, porovnávání a hodnocení výsledků nejen svých tvůrčích činností, ale i umělecké produkce. Účastní se různých výstav a soutěží. Jejich tvorba se používá pro prezentaci ve třídách, v prostorách školy a na soutěžích.

V rámci předmětu jsou plněna některá průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby,
- zprostředkováváme žákům pohled na umění jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- učíme vnímat umělecké slohy a díla v historickém kontextu.

Kompetence k řešení problému:

- předkládáme žákům náměty k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s vybranou výtvarnou technikou, materiály, pomůckami,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby,
- umožňujeme žákům účast ve výtvarných soutěžích a zpracování projektů, kde si sami volí vhodnou techniku a materiály.

Kompetence komunikativní

- zadáváme projekty, na kterých žáci společně pracují ve skupinách, komunikují nad problémy při realizaci, učí se obhájit svůj názor a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky dodržovat pravidla při práci ve skupinách,
- poskytujeme žákům prostor pro osobité výtvarné projevy,
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, podílejí se na výzdobě školy.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní vztah k manuálním činnostem,
- učíme žáky dodržovat hygienická pravidla při práci s výtvarným materiálem.

6. ročník

2 týdně, P

1. Ruka a její zobrazení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá širokou škálu výtvarných technik k zachycení skutečného objektu • uplatňuje osobitý přístup k realitě • spojováním různých materiálů vytváří objekt	- využití linie, tvaru, kombinace barev - otisky - koláž - kombinace materiálů pro tvorbu objektu

2. Sporty a sportovci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá obrazných vyjádření k zachycení pohybu • zachycuje skutečnost na základě zkušeností získaných ostatními smysly • k tvorbě využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění (počítačová grafika)	- uspořádání objektů v ploše, objemu, prostoru a čase - vyjádření pohybu - vnímání objektu ostatními smysly (frotáž) - tvorba loga a obalového designu - vyjádření sportu v dějinách (starověk)

3. Živočichové

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá různých výtvarných technik a jejich kombinací k osobitému zobrazení vizuálních zkušeností • porovnává a hodnotí své zobrazení s existujícími obraznými vyjádřeními	- kresba podle předlohy - využití vzoru pro dekoraci - koláž - tvorba modelu živočicha

4. Smích a pláč

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vizuálně zobrazuje své individuální představy a fantazie, zachycuje emoce	- různé způsoby vyjádření emocí, nálad, pocitů a představ

6. ročník

5. Barevné sny a náhody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: využívá různé výtvarné techniky k zachycení individuálních představ a fantazií, které získává ostatními smysly	- dekoláž - kapané barvy (dripping) - dekalk (otisk) - interpretace obrazného vyjádření - obraz meditační hudby

6. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům, svátkům - využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění	- Vánoce, Velikonoce

7. Prezence tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených a samostatně vytvořených výtvarů v sociálních vztazích - hledá vhodnou formu pro prezentaci svých výtvarů	- výtvarné soutěže - výzdoba prostoru školy

7. ročník

2 týdně, P

1. Hlava a její části

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - osobitě zobrazuje vizuální skutečnost - seznamuje se s teorií proporcí a znalostí využívá ve vlastní tvorbě - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálního zobrazení hlavy - snaží se realisticky zachytit skutečnost - využívá vizuálně obrazná vyjádření k mediální prezentaci - využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění	- linie, tvary, objemy, stínování, detail - hlava a její proporce zepředu a z profilu - barevné myšlenky (expres) - porovnání tváří v dílech umělců - autoportrét - reklamní plakát - zdobení hlavy

2. Auta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zachycuje objekt v proměnách a vztazích - užívá metody uplatňované v digitálních médiích	- historické vozidlo - reklamní koláž - tvorba loga

7. ročník

3. Přírodní motivy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - osobitě stylizuje vizuální skutečnost - využívá různé výtvarné techniky k zachycení vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	- strom a jeho části - detail, celek - ilustrace k textu - plastický model

4. Rytmus a pohyb

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá obrazná vyjádření k zachycení rytmu a pohybu - využívá barev k osobitému vyjádření pohybu - využívá představy a fantazie k zachycení abstraktních jevů	- reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - barevná mozaika - koláž

5. Technické fantazie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zobrazuje vlastní fantazijní představy v technice	- subjektivní vyjádření fantastických představ s využitím různorodých materiálů a výtvarných postupů - optické klamy

6. Architektura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti, vychází z historických souvislostí a osobních zkušeností a prožitků	- architektura města - kresba domů - zařazení architektonických prvků do historických souvislostí

7. Prezence tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: ověřuje komunikační účinky své tvorby	- výtvarné soutěže - výzdoba školy

8. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění	podzim, zima, jaro

7. ročník

9. Malování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s panelem kreslicích nástrojů, vybere nástroj, se kterým bude pracovat - vybere barvu z panelu barev, namíchá si vlastní odstín - nakreslí čáry a rovinné obrazce, vybere barvu a tloušťku čar a výplně obrazce - nakreslí křivku a pomocí ní obrázky (list stromu, srdíčko) - mění velikost obrázků - retušuje (poopraví) obrázek pomocí nástroje lupa - vygumuje přebytečné čáry - nastaví průhledné barvy v režimu průhlednosti - vybráním obrázku ho přesune, kopíruje a vkládá - obrázek převrátí, otočí nebo zkosí, vytváří souměrné obrázky - kreslí složitější obrázky tak, že nakreslí jednotlivé části obrázku zvlášť a potom je složí do výsledné podoby - vloží a upraví obrázek z jiného dokumentu - vloží text do obrázku, nastaví jeho velikost, barvu, řez, typ, text otočí nebo překlopí - kopíruje mnohonásobně vzorek, vyplní obrazec vzorkem nebo obrázkem - uloží obrázek, vytiskne ho	- kreslení čar, rovinných obrazců, křivek - úprava obrázku (lupa, gumování) - průhlednost - výběr obrázku, přesun, kopírování, vkládání - otáčení, překlopení, zkosení obrázku - kreslení složitějších obrázků - psaní textu, úprava, otáčení - vyplňování obrazců vzorkem nebo obrázkem

10. Drawing for Children (Kreslení pro děti)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s panelem kreslicích nástrojů, vybere nástroj, se kterým bude pracovat - vybere barvu z panelu barev, nakreslí různé druhy čar (tužkou, štětce), různé připravené obrazce - napiše text - vkládá připravené kliparty, razítka, ornamenty, pozadí - zvětší, zmenší obrázek, vloží k němu symetrický obrázek, posune ho, otočí, zkosí - vybere obrázek (výřez), přesune ho, kopíruje - použije speciální efekty při výsledné úpravě obrázku - uloží si obrázek, vytiskne	- kreslení čar, obrazců - psaní textu - vkládání klipartů, razítek, ornamentů, pozadí - úpravy obrázku - kopírování, přesun obrázku - speciální efekty - uložení, tisk

11. Pivot

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s panelem nástrojů - vybere z nabídky postavu (zvíře, věc), s kterým bude pracovat, barevně upraví, naznačí pohyb postavy - vkládá postupně další rámečky, naznačí změnu pohybu - animuje obrázek přehráním všech rámečků	jednoduché animace obrázku

7. ročník

12. Corel Draw

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s panelem kreslicích nástrojů, vybere nástroj, se kterým bude pracovat - nakreslí úsečku a křivku - nakreslí obdélník, čtverec, elipsu, kružnici, mnohoúhelník, spirálu, milimetrový papír - napiše text a upraví ho - objekty upraví, změní velikost, otočí, zešíkmi - vyplní objekty barvami a pracuje s nimi - nakreslí křivku, upraví ji - vloží a upraví obrázek z jiného dokumentu - přidá efekty k výsledné úpravě obrázku - vytvoří gify, animace	- kreslení úseček a křivek - obdélníky, čtverce, elipsy, kružnice, mnohoúhelníky, spirály, milimetrový papír - práce s textem - manipulace s objekty a úpravy objektů - vyplňování objektů a práce s barvami - editace křivek - efekty a práce s barvami - tisk a příprava tisku - export a import dat - tvorba gifů, animací

13. Hrajeme si s fotografiemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - upraví elektronickou fotografii - fotografii ořeže do zajímavých tvarů - upraví vady, retušuje - definuje průhlednost - otočí, zešíkmi, překlopí fotografii - efektivně upraví fotografii: olejomalba, stará fotografie, kresba, převod na odstíny šedi, barevné efekty a jiné nástroje - vytvoří koláž z fotografií	- úprava velikosti, tvaru fotografie - úprava obrázku (retušování) - průhlednost - otáčení, překlopení fotografie - efektivní úpravy fotografie: olejomalba, stará fotografie, kresba, převod na odstíny šedi, barevné efekty a jiné nástroje - koláž z fotografií

8. ročník

1 týdně, P

1. Lidská postava

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - osobitě stylizuje skutečnost - seznamuje se s teorií proporcí a znalosti využívá ve vlastní tvorbě - snaží se realisticky zachytit skutečnost - vysvětluje své postoje k různým interpretacím s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých soudů	- tělesné proporce - různé způsoby zobrazování postav

8. ročník

2. Člověk mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá kompozici • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	- zachycení životních událostí - pohyb těla a jeho umístění v prostoru

3. Bydlení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje osobitý přístup k realitě • vytváří kompozice v prostoru • rozvíjí se v estetickém cítění	- kresebné studie - barevné kompozice - tvorba makety

4. Perspektiva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá znalostí perspektivy k výtvarnému vyjádření skutečnosti	- hranatá tělesa - válcové předměty - stínování

5. Ptáci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	- kresebné studie - detaily

6. Křik a ticho

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslového účinku a rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • využívá představu a fantazie k zachycení abstraktních jevů	- kategorizace barev (barvy základní, podvojně, křiklavé, lomené, barevné velury) - písmo (výzvy a vzkazy) - křik a ticho v uměleckých dílech

7. Ostrovy a kontinenty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří společné kompozice v prostoru - instalace • své představy dokáže převést do prostorového vytváření	- mapy - plastický model (společná práce)

8. Prezentace tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích • nalézají vhodnou formu pro realizaci svých výtvorů	- výtvarné soutěže - výzdoba školy

9. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozvíjí se v estetickém cítění	- podzim, zima, jaro a s nimi spojené svátky

8. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Lidské stopy a otisky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: využívá různá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení skutečnosti hmatem	- tisk - detail

2. Písmo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - k tvorbě využívá některé metody uplatňované v digitálních médiích a současném výtvarném umění - využívá dekorativních postupů	- druhy, typy písma - užitá grafika - graffiti

3. Portrét

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření a vysvětluje své postoje k nim - porovnává a hodnotí účinky vlastní tvorby v sociálních vztazích	- interpretace výtvarných děl - práce s uměleckým dílem - autoportrét

4. Teorie barev

Očekávané výstupy	Učivo
žák: využívá znalostí o barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- druhy barev a jejich symbolika - mísení barev, hry s barvou - vztahy mezi barvami, kontrast

5. Oděv

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění - vybírání, kombinuje a vytváří výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	- módní časopis - zdobení oděvů - tvorba vlastního modelu

6. Živly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá výtvarné prostředky a znalosti teorie barev k zachycení přírodních jevů - využívá fantazie a představy k zachycení abstraktních jevů	- technika malby a užívání barev

9. ročník

7. *Krajinomalba*

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zachycuje pomíjivý okamžik - skicování	- práce v plenéru - kresebné studie s využitím perspektivy a teorie stínování

8. *Lidské city a vztahy*

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá vizuálně obrazná vyjádření k zobrazení vlastních smyslových zážitků a emocí - uplatňuje subjektivitu ve vizuálně obrazném vyjádření	- záznam smyslových zážitků, emocí - rozvíjení smyslové citlivosti

9. *Prezentace tvorby*

Očekávané výstupy	Učivo
žák: ověřuje komunikační účinky své tvorby	- výtvarné soutěže - výzdoba školy

10. *Tematické práce*

Očekávané výstupy	Učivo
žák: výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	výtvarné ztvárnění lidových svátků

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná

výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze samotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování - bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení -

v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činnosti podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Výchova ke zdraví

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1+1			

Charakteristika předmětu

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje samostatně v 6. a 7. ročníku. Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 3 vyučovacích hodin, 1 hodina v 6. ročníku a 2 hodiny (1 disponibilní) v 7. ročníku .

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, které po pochopení a systematizaci využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- vedeme žáky k chápání a používání termínů z oblasti výchovy ke zdraví,

- žáci poznávají smysl a cíl učení,
- podporujeme pozitivní vztah žáků k učení,
- žáci si plánují způsob svého zdokonalování.

Kompetence k řešení problému:

- žáci vnímají, rozpoznávají a chápou nejrůznější problémové situace ve škole i mimo školu (v rodině, ve společnosti, osobním životě) ve vztahu ke zdraví svému i obecně,
- žáci řeší samostatně, promyšleně a kreativně otázky zdravého životního stylu,
- žáci jsou vedeni k zdravému sebenáhledu,
- žáci s nadhledem a vytrvalostí přistupují k řešení životních překážek, volí vhodné způsoby jejich řešení.

Kompetence komunikativní:

- žáci získané znalosti a dovednosti z oblasti zdravého životního stylu umí formulovat a výstižně, souvisle a kultivovaně prezentovat v písemném i ústním projevu,
- vedeme žáky k umění naslouchat druhým lidem s cílem získávat nové informace,
- vedeme žáky k zdravé sebeobhajobě svých názorů,
- žáci umí pracovat s různými typy textů a záznamů,
- žáky vedeme k využívání získaných komunikativních dovedností, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách, aktivně zapojujeme do vytváření pravidel práce,
- žáci jsou vedeni k uvědomování si výhodnosti ohleduplnosti, pozitivní a příjemné atmosféry v kolektivu,
- žáci si osvojují pravidla poskytování vzájemné pomoci a to včetně odvahy o pomoc požádat, případně ji nabídnout,
- žáci si uvědomují efektivitu spolupráce ve skupině při řešení úkolů, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vedeme žáky k získání sebedůvěry a zdravého sebevědomí a vysvětlujeme jim jejich přímou propojenost s jejich pocitem sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské:

- žáci si uvědomují svoji roli občana jako součásti široké společnosti lidí, chápou svoje práva, ale také své občanské povinnosti,
- učíme žáky respektovat přesvědčení a osobnost druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítovat se,
- připravujeme žáky k zodpovědnému zvládnutí krizové situace a to včetně situací ohrožujících život a zdraví jejich nebo jiného člověka,
- žáci si uvědomují vliv dnešního životního prostředí na sebe a ostatní členy společnosti, citlivě tyto signály vyhodnocují a zpracovávají je.

Kompetence pracovní:

- žáci se učí principům zdravého způsobu života a jejich naplňování v praktickém životě,
- vedeme žáky, aby si uvědomovali dopady své činnosti na zdraví své i ostatních lidí,
- žáci si uvědomují nezbytnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot a aktivně se zapojují do jejich naplňování,
- žáci vědomě využívají znalostí a zkušeností nabytých během studia předmětu v jejich osobním životě.

6. ročník

1 týdně, P

1. Zdravý způsob života a výživa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví (osobní a duševní hygiena, zdravý způsob stravování aj.) • vidí základní rozdíly v pohybové úrovni a výkonnosti různých skupin lidí, snaží se jim rozumět a respektovat je, chápe pocity a potřeby tělesně a smyslově postižených • změří srdeční frekvenci a vypočítá orientační hodnotu SF při vytrvalostním zatížení pro konkrétní věk • stanoví základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí, klimatických a ekologických podmínkách • zdůvodní význam pravidelné kontroly zdravotního stavu a profesionální pomoci při úpravě pohybové činnosti v průběhu života • orientuje se v základních příčinách nemocí a vhodným chováním omezuje působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob, chrání se před infekčními chorobami, včetně nákazy virem HIV, přebírá odpovědnost za zdraví vlastní i ostatní • stanoví hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně, k základům kosmetické péče, k hygieně odívání • orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání • uplatňuje zásady duševní hygieny v denním režimu a správně se rozhoduje v situacích duševní nepohody a pracovního přetížení • zařazuje formy aktivního odpočinku a způsoby otužování do svého režimu dne • využívá relaxační a kompenzační cvičení k překonání psychické únavy a stresu • využívá znalosti o biologických rytmech (optimalizuje své výkony v průběhu dne i týdne) • posoudí současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy • chrání se vhodnou výživou proti civilizačním chorobám – obezitě, arteroskleróze, cukrovce • sestaví jídelníček pro rodinné stravování (zohlední doporučený poměr základních živin, omezí tuky, sůl, cukr, obohatí stravu vitamíny a vlákninou) • objasní cesty, kterými se cizorodé látky dostávají do živočišných a rostlinných produktů • orientuje se rámcově v alternativních výživových směrech • rozezná na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	- denní režim (dodržování zásad zdravé životosprávy – děti a dospívající, dostatek spánku, pravidelné stravování, pitný režim) - dostatek pohybové aktivity (sportování, aktivní využití volného času) - rozdíly mezi pohybovými činnostmi chlapců a dívek, dětí, dospělých, starých lidí, zdravých a handicapovaných lidí - základní fyziologické parametry při zdravotně vhodných pohybových činnostech (buď fit – svalová zdatnost, aerobní zdatnost, měření srdeční a dechové frekvence) - zásady fair play jednání a bezpečnosti při pohybových činnostech - dodržování zásad osobní hygieny (péče o čistotu celého těla, oděvu a obuvi) - duševní pohoda, snížení přetěžování (dodržování zásad duševní hygieny, způsoby ochrany před stresem) - ochrana před úrazy a nakažlivými nemocemi (bezpečné způsoby chování, základní příčiny a zdroje nemocí) - cesty přenosu nákaz a jejich prevence, náказы respirační, přenosné potravou, získané v přírodě - základní zdroje a příčiny nemocí, prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče - nemoc v rodině (ošetřování nemocného člena rodiny, etické vztahy k nemocnému, rekonvalescence po nemoci nebo úrazu) - co dělat v případě úrazu (zásady první pomoci, linky tísňového volání) - máme právo na bezpečí (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu) - dostatečná a plnohodnotná výživa (malá anketa o výživě, způsoby rychlého občerstvení – zdravotní rizika, souhrn doporučení pro zdravou výživu, poruchy příjmu potravy, výživové směry, pronikání cizorodých látek do potravního řetězce – sestavení přehledu cizorodých látek v potravě a zamýšlení se nad možnými způsoby minimalizace, pozvánka na malou rodinnou oslavu, specifika stravování dětí a dospívajících) - odpovědné chování v nejrůznějších životních situacích - odolnost vůči škodlivým vlivům a návykům (nekouřit, neužívat alkohol ani jiné návykové látky)

6. ročník

2. Hodnota a podpora zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozpozná co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit a jaký to má vliv na zdraví, na psychickou pohodu a na vztahy mezi lidmi - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - diskutuje o základních lidských potřebách, určí důležitost lidského zdraví, pocitu jistoty a bezpečí, potřebu sounáležitosti, lásky, přátelství, potřebu uznání a ocenění, potřebu seberealizace, pracuje s pojmem pyramida potřeb - objasní, že nekritické odmítání názoru dospělých (zkušených) nebo únik od problému situaci neřeší, spíše ji zhoršuje - chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog) - vyhledává a porovnává změny životního stylu v průběhu vývinu lidské civilizace, rozezná jeho kladné a negativní stránky a jeho dopad na zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří svůj vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví – fyzické, duševní a sociální zdraví a jejich interakce, situace ohrožující zdravý vývoj – možnosti jejich předcházení, řešení) - základní lidské potřeby a jejich hierarchie – fyziologické potřeby, potřeba pocitu jistoty a bezpečí, potřeba sounáležitosti, sociální potřeby, potřeba uspokojení z práce, potřeba seberealizace) - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší, vody, osvětlení, teplota, hluk), co nejmenší styk se škodlivinami prostředí (ochrana před působením znečištěného životního prostředí) - proměny životního stylu v důsledku rozvoje civilizace - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - práce s populárně naučnou literaturou a průběžné sledování informací o zdravém způsobu života

3. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozezná situace ohrožující jeho bezpečnost - používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování - uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v podmínkách silničního provozu, při pobytu v přírodě, na výletech, diskotékách aj. - komunikuje s linkou bezpečí, důvěry, policií a dalšími specializovanými službami - rozezná, že setkání s lidmi agresivními pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek může být nebezpečné - poskytne první pomoc při stavech ohrožujících zdraví – krvácení, popálení, poranění končetin a páteře aj. - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, odpovědnost za bezpečí své i ostatních - způsoby chování při pobytu v různých prostředích (parky, veřejná doprava, výlety, diskotéky aj.) - způsoby chování v krizových situacích (šikanování, deviantní osoby) - chování v silničním provozu v roli cyklisty - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - dětská krizová centra, linky důvěry, policie (kontakty – adresy, telefony) - poskytnutí první pomoci při úrazu a jiných příhodách ohrožujících lidský život - situační hry zaměřené na procvičování způsobu chování v různých situacích - zdokonalování nácviku komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami - nácvik poskytování první pomoci při ohrožení zdraví a života - manipulativní reklama a informace

6. ročník

4. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu vztahů mezi vrstevníky a v rodinném prostředí - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů pozitivní komunikací a kooperací	- vztahy a pravidla soužití v rodině, ve škole (vrstevnická skupina) - můj domov, moje rodina (postavení a role žen a mužů v rodině) - rodokmen naší rodiny - rodinné svátky a tradice - modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině - dospívající, jeho komunikace v rodině, mezigenerační konflikty - vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství) - neubližujeme si navzájem (komunikace s vrstevníky, skryté formy a stupně individuálního násilí – šikana, jiné formy násilí) - modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině, ve třídě - rozehrávání situačních her, dialogů na téma: kamarádství, přátelství, láska, známosti (hledání pozitivních hodnot pro vzájemné soužití)

7. ročník

1+1 týdně, P

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - zdůvodní, že manželství a celoživotní věrnost vyžaduje od partnerů vzájemné pochopení, toleranci, vzájemnou podporu a sexuální přitažlivost - pochopí, že v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním dětí, rozvodem, úmrtím apod. se struktura rodiny i její vnitřní život mění - stanoví hlavní důvody častějšího rozpadu nezralých manželství - pochopí některé hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení bytu	- rodinné soužití (vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti) - manželství a rodičovství (narození dítěte, předčasná těhotenství, manželství nezletilých a jejich důsledky) - náhradní rodinná péče, adopce - zdravé bydlení (potřeba a právo na vlastní soukromí, nároky rodiny na bydlení, provoz v bytě, hygiena provozu domácnosti) - ekonomické a právní otázky rodinného života - sestavení návrhů vhodného uspořádání jednotlivých částí bytu

7. ročník

2. Změny v životě člověka a jejich reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty • rozezná rozdíl mezi zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • dokáže ve svých citových projevech na veřejnosti uplatnit vhodnou míru zdrženlivosti • objasní, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života (organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství, porod a plný intimní život) • zamýšlí se nad možnými riziky při volbě partnera (dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, závislosti) • rozpozná, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, tolerance, nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost • váží si životního poslání otce a matky • objasní, proč budoucí maminka zachovává správnou životosprávu, nekouří, nepije alkohol • vysvětlí význam a rizika antikoncepce • zamýšlí se nad zdravotními riziky pohlavně přenosných chorob, vysvětlí, jak se před nimi chránit • nalézá důkazy, že smyslově a tělesně postižení lidé mají stejné sexuální pocity, potřebu lásky, citu • dovede se svěřit v případě sexuálního zneužití rodičům nebo jiné důvěryhodné osobě, obrátit se na krizové centrum, linku důvěry • pochopí, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným hodnocením situace a vhodným jednáním (odmítnutí alkoholu, pozvání od neznámé osoby) • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt (kriticky posuzuje pořady v médiích)	- období velkých proměn (mění se city, dospívání začíná, hledáme sami sebe) - vztahy mezi lidmi k druhému pohlaví - plánování rodičovství (biologická, psychická a sociální zralost) - probuzené pohlaví - nekoitální aktivity (líbání, dotýkání, mazlení) - rozhodování v oblasti sexuálního chování (odložení startu do pohlavního života na období sociální zralosti) - metody antikoncepce (vedení menstruačního kalendáře – děvčata) - umělé přerušení těhotenství (zdravotní a etický problém) - nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně HIV/AIDS, imunitní systém, způsoby přenosu, léčení, prevence - konflikty v mezilidských a partnerských vztazích, předmanželské a manželské poradny - postoje k sexualitě a sexuálnímu chování (sexuální orientace, promiskuita, pornografie, předsudky a diskriminace, deviantní chování a způsoby ochrany před ním) - modelové situace zaměřené na osvojování pozitivních vztahů k druhému pohlaví - řízený dialog k problematice působení médií v oblasti sexuality (pornografie, filmy, časopisy) - modelové situace zaměřené na řešení konfliktů v kamarádských a partnerských vztazích

7. ročník

3. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - objasní pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti - uznává přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikaci a spoluprací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti - najde vztah k sobě samému, k druhým lidem, přijímá názor druhého, je empatický, podporuje dobré vztahy a aktivně naslouchá - rozpozná zdravé a vyrovnané sebepojetí, poznává svoji hodnotu, sebedůvěru, uplatňuje asertivní chování a přebírá plnou odpovědnost za své chování - v případě potřeby dokáže vyhledat vhodnou pomoc - vysvětlí stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - vidí jednotu duševního a fyzického zdraví, porovnává hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti (vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím) - učí se zaujímat hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- já a lidé kolem mne (osobnost člověka, formování osobnosti, dědičné a získané faktory osobnosti možnosti jejich ovlivňování, utváření vědomí vlastní identity) - temperament (třídění temperamentů a jejich pojmenování, introvert, extrovert) - poznáváme sami sebe i druhé (obraz mého jména, jaký jsem, jak mne vidí ostatní, sebepoznávání a sebevýchova) - pohled do zrcadla (neexistuje žádný absolutní ideál krásy) - duševní a tělesné zdraví, základní podmínky pro zachování zdraví a regeneraci sil – psychická a fyzická zdatnost - kultura osobního projevu (kroky do společnosti, pozdrav, představování, chování na veřejnosti, návštěva v rodině, jak darovat květiny, zásady kultury stolování, kulturní komunikace, verbální a neverbální komunikace) - když si přlíší nerozumíme (konflikt, základní typy chování při konfliktu) - bezpečné chování a komunikace, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích v ohrožení - asertivita, nemohu mít vždy to, co chci - jak zlepšit vztahy s rodiči - modelové situační hry zaměřené na získávání dovedností asertivního jednání - psychologické hry zaměřené na sebepoznání a seberegulaci - hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - relaxační a regenerační postupy vhodné pro začlenění do režimu školy i života mimo školu - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - dopad vlastního jednání a chování

7. ročník

4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná rizika zneužívání návykových látek (osobní realizace, partnerské vztahy, soužití v rodině, nákaza virem HIV aj.) - orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek - zdůvodní mechanismy vzniku závislosti na návykových látkách - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - odhadne rizika rozvoje závislosti na výherních automatech a jiných hazardních hrách - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s rizikovými jevy ve škole i mimo ni - orientuje se v nabídce specializované pomoci (v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým) - rozpoznává taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje a zaujímá k nim správný postoj - uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek - vyhledá pomoc vrstevníkovi nebo jiné osobě při problémech s návykovými látkami (odborná pomoc), přivolá pomoc při otravě návykovými látkami - rozezná možná nebezpečí působení náboženských sekt a snaží se jejich působení bránit (za pomoci rodičů, školy, krizových center) - rozliší situace ohrožující jeho bezpečnost - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti) - život bez závislostí (pozitivní životní cíle a hodnoty – podpora zdraví, pozitivní zájmy aj.) - pozor na drogy (návykové látky a rizikové skupiny populace) - kouřit, nekouřit (tabák, mechanismy vzniku rozvoje závislosti a možností léčení) - když je droga nebezpečně blízko (způsoby odmítnutí) - lepší možnosti (drogy problém nevyřeší) - zvědavost se nevyplácí (rizika zneužívání návykových látek – dopad na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, možné způsoby pomoci při otravě alkoholem nebo jinými návykovými látkami) - v zajetí nástrah a reklamních triků (propagace tabákových výrobků a alkoholických nápojů formou reklamy – taktiky reklamních agentur, práce s reklamou – tvorba plakátů propagujících zdravý životní styl) - o drogách a jejich účincích (nejčastěji zneužívané návykové látky v ČR) - drogy a zákon (opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým, legislativa ve vztahu k nákupu, držení a výrobě drog) - náš kamarád bere drogy... Co dělat? (centra odborné pomoci, linky důvěry aj., modelové situace zaměřené na procvičování komunikace s linkou důvěry,) - buďte sami sebou, neztraťte svobodu - nenechat si ublížit (skryté formy a stupně individuálního násilí – šikana a jiné formy násilí, zneužívání, sexuální kriminalita) - dáváme přednost zdraví a životu - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a styku se zvířaty - kriminalita mládeže - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - bezpečné chování a komunikace, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení

5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti – Člověk a zdraví.

Tělesná výchova vede k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu, vnímání prožitku z pohybové činnosti.

Předmět je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Též je využívána výuka v blocích – kurzy plavání, bruslení, sportovní soutěže, školy v přírodě, turistika.

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v bazénu plaveckého areálu, na ledové ploše zimního stadionu, v lese, ve volné přírodě.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k utužování zdraví. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play.

Předmět je členěn do třech skupin činností:

- 1) Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem.
- 2) Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti.
- 3) Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu tělesná výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáci jsou vedeni k osvojování si základního tělocvičného názvosloví,
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími,

orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problému:

- žáky učíme uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka,
- vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím,
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme.

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učíme je reagovat na základní povely a pokyny a samotné je i vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty,
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých.

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play (dodržování pravidel), označování přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině.

Kompetence občanské:

- učíme žáky spojovat pohybovou činnost se zdravím a zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, schopnosti hodnotit cvičení a schopnosti být ohleduplný a taktní,
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- učíme žáky užívat jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní.

TĚLESNÁ VÝCHOVA - II. stupeň

Charakteristika předmětu

Prostřednictvím předmětu tělesná výchova se realizují výstupy ze vzdělávací oblasti, oboru Tělesná výchova.

Tělesná výchova spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá různé nabízené příležitosti. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu.

Vede k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu, vnímání prožitku z pohybové činnosti.

Tělesná výchova je vyučována ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně (zvláště v zimních měsících). Někteří žáci absolvují hodiny plavání.

Prevažná část předmětu je realizována ve vyučovací hodině. Menší část zahrnuje sportovní soutěže, plavání, bruslení, školy v přírodě, ozdravné pobyty.

Cílem je vytvořit si správný vztah k pohybovým aktivitám a k sportu jako takovému, vytvářet návyky zdravého životního stylu.

Napomáhá formovat charakter ve smyslu dodržování sportovní etiky, respektování psaných i nepsaných pravidel, dodržování

zásad fair – play.

Předmětem tělesná výchova prolínají průřezová témata:

OSV - rozvoj osobnosti, mezilidské vztahy a komunikace (i ve vypjatých situacích), morálka, etika, poznání vlastních možností a schopností.

VDO - komunikace v TV, uznání kvalit druhých, respektování pravidel, vytváření hodnot.

EGS - sport spojuje národy, stává se fenoménem moderní doby.

MRV - sport „bourá“ hranice, ctí tradice, nerozlišuje rasy, ovlivňuje současnou generaci.

EV - vztah člověka k prostředí, angažovanost významných osobností sportovního světa.

MDV - práce v týmu, propagace, vytváření veřejného mínění.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle,
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti,
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi,
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence křešení problémů:

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají,
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování,
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií,
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svoji osoby a svojí školy na veřejnosti,
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

Kompetence sociální a personální:

- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy,
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu,
- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách.

Kompetence občanské:

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže),
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci,

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky,
- důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

1. ročník

2 týdně, P

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem • poznává základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem • zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků • učí se soustředit na cvičení • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti	Základní pojmy - týkající se běhů a hodů, názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa

1. ročník

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • učí se soustředit na cvičení • snaží se o základní gymnastické držení těla • provede kotoul vpřed, vzad • zvládá základy gymnastického odrazu, chůze na lavičce a šplhu s dopomocí • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti	Základní pojmy - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prostě odrazem snožmo - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky Lavička - chůze s dopomocí Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přirazu obounož - šplh do výšky max. 2 m s dopomocí

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků • učí se soustředit na cvičení • snaží se o základní gymnastické držení těla • uvědomuje si, že pohyb lze spojit s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	Základní pojmy - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost a rytmizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • je schopen hrát pohybové hry se spolužáky i mimo TV • dokáže v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičného nářadí) • uvědomuje si, že pohyb lze spojit s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	Základní pojmy - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám

1. ročník

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti • zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti - základní přihrávky rukou - základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- přetahy a přetlaky

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti	- základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, výstrojí, výzbrojí, prostor pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro zimní sporty - průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • je schopen hrát pohybové hry se spolužáky i mimo TV • dokáže v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičného nářadí)	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používáním pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v terénu - oblečení pro turistiku - první pomoc při drobných poraněních - chůze, běh, jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích, jízda na kole po vyznačené trase

2. ročník

2. ročník

2 týdně, P

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá základní pojmy související s během, skokem do dálky, hodem • zná základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze	Základní pojmy - názvy částí atletického hřiště týkající se běhů, skoků a hodů - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení pro atletické činnosti - zjednodušené startovní povely a signály Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 30 až 50 m - motivovaný běh v terénu až do 10 min Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa i rozeběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa i z chůze

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • snaží se o základní gymnastické držení těla • soustředí se na cvičení • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • předvede kotoul vpřed, vzad • umí skoky prosté snožmo z trampolíny • zvládá základy gymnastického odrazu, chůze na lavičce s dopomocí učitele	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu - skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička - chůze s dopomocí (různé obměny) Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přirazu obounož - šplh do výšky max. 2 m s dopomocí

2. ročník

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s hudbou, rytmem, příběhem	Základní pojmy - základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci - základní estetický pohyb těla, jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo TV - je schopen při pohybových hrách využít tělocvičné náčiní, hračky i jiné předměty denní potřeby - užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností	Základní pojmy - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - soustředí se na cvičení - užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti - uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik - držení míče jednoruč a obouřuč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti - základní přihrávky rukou - základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- přetahy, přetlaky

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

2. ročník

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • soustředí se na cvičení • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo TV • užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostor pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pobyt v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo TV • je schopen při pohybových hrách využít tělocvičné náčiní, hračky i jiné předměty denní potřeby • užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností • uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v terénu - oblečení, obuv pro turistiku - první pomoc při drobných poranění - chůze, jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích, jízda na kole po vyznačené trase

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zná základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozeběhu • je schopen upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat pokyny pro start • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • aktivně se zapojuje do pohybových činností	Základní pojmy - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravy doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků, hodů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 min (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600 m Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozeběhem Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze, s rozeběhem

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje • aktivně se zapojuje do pohybových činností • snaží se o základní estetické držení těla • zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • provede kotoul vpřed a vzad • snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb • zná základní pojmy osvojovaných činností	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou trupu - názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů (s širším spektrem náčiní) Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2 - 4 dílů švédské bedny s odrazem z trampolíny - roznožka přes kozu našif odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) - chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči - šplh do výšky 4 metrů bez pomoci

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje • snaží se o základní estetické držení těla • zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb • zná základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném	Základní pojmy - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) - bezpečnost při gymnastických činnostech

3. ročník

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - aktivně se zapojuje do pohybových činností - uvědomuje si různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit - zná zaměření pohybových her - snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - zná základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zná základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Základní pojmy - základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her související s osvojovanou činností - základní označení a vybavení hřišť - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	přetahy a přetlaky

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - aktivně se zapojuje do pohybových činností - zná základní pojmy osvojovaných činností - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

3. ročník

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - aktivně se zapojuje do pohybových činností - uvědomuje si různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit - zná základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostorem pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pohyb v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - aktivně se zapojuje do pohybových činností - uvědomuje si různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit - zná základní pojmy osvojovaných činností - jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používáním pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v různém terénu - oblečení, obuv vhodná pro turistiku - první pomoc při drobném poranění - chůze, jízda na koloběžce, na kole, na kolečkových bruslích po vyznačené trase

10. Plavání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím - adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Základní plavecký výcvik - sprchování a otužování, sušení těla - smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu, zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu - postupné potopení obličeje, otvírání očí, přetočení ve vodě podél osy těla, kotouly ve vodě, lovení předmětů, prolouvání kruhy - splývání v obou polohách - na břiše, na zádech, se zadržným dechem, s výdechem do vody, po odrazu od stěny v obou polohách - výdechy do hladiny, s potopením obličeje, současně ústy i nosem, výdechy do vody spojené s pohybovým úkolem, opakované výdechy do vody při různých typech činnosti - skoky prosté a pády do vody z různých poloh - znak, kraul - základní prvky sebezáchrany - vznášení, šlapání vody - prvky dopomoci tonoucímu: přivolání pomoci

4. ročník

4. ročník

2 týdně, P

1. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • snaží se samostatně o estetické držení těla • reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb, projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu • zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	Základní pojmy - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu

2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • ví, jaké je zaměření pohybových her • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel • uplatňuje zásady fair play	Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní

4. ročník

3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel • reaguje na hráčské funkce v družstvu, dodržuje v utkání • uplatňuje zásady fair play	Základní pojmy - osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených her - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel

4. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • umí techniku nízkého a polovysokého startu • zvládne upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start • dovede změřit, zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovat je s předchozími výsledky • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • je schopen poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení	Základní pojmy - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonu, úpravu doskočiště - základní techniky běhů, skoků, hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel), polovysoký start - rychlý běh na 60 m - vytrvalostní běh v terénu 12 - 15 min (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze 600 m Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem - postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem

4. ročník

5. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • provede kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí) • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • umí chůzi na lavičce bez dopomoci • zná základy šplhu • snaží se samostatně o estetické držení těla • je schopen pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní • reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb, projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s dopomocí Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu) našif odrazem z můstku - roznožka přes kozu (bednu) našif odrazem z trampolíny (můstku) Lavička (kladinka) - chůze bez dopomoci s různými obměnami Šplh na tyči - šplh do výšky 4 m

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uplatňuje zásady fair play	- zařazujeme v rámci pohybových her, při průpravných a kondičních cvičeních - vhodná aktivní obrana a příprava na ni

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazují se do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostorem pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pohyb v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

4. ročník

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojené pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v různém terénu - oblečení, obuv vhodné pro turistiku - první pomoc při drobném poranění - chůze, jízda na koloběžce, kolečkových bruslích, na kole po vyznačené trase

10. Plavání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecký výcvik - smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu - zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v areálu bazénu - potopení obličeje a postupné otvírání očí, přetočení ve vodě podél osy těla, lovení předmětů z přiměřené hloubky, proplouvání kruhy - splývání po skoku do vody - opakované, pravidelné výdechy do vody bez pohybu, v pohybu a při plaveckém způsobu prsa - pády a skoky prosté ze startovních bloků a zvýšených míst bazénu, nácvik startovního skoku - kraul, znak, prsa - prvky dopomoci unavenému plavci: tažení, letka, most - prvky dopomoci tonoucímu: základní znak, plavání na boku, přivolání pomoci

5. ročník

2 týdně, P

5. ročník

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojené pojmy • umí techniku nízkého a polovysokého startu • zvládne upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat povely pro start • dovede změřit, zapsat výkony v osvojených disciplínách • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti, reaguje na pokyny k vlastním chybám • dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, dokáže tyto informace předat • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - základní disciplíny, části hřiště - pomůcky pro měření výkonu, úprava doskočiště - základní techniky běhů, skoků a hodů, startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start, polovysoký start na povel - rychlý běh na 60 m - vytrvalý běh na dráze 800 m Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky z rozběhu - skok do výšky z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojené pojmy • je schopen poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení • dokáže přesné provádění pohybů při gymnastickém cvičení • provede kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí) • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • umí základy chůze po kladině • zná základy šplhu • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinaci pohybů Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou pomocí - akrobatické kombinace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka, roznožka přes kozu, bednu odrazem z můstku Kladina, lavička - chůze s obměnami Šplh na tyči, na laně - průpravná cvičení pro šplh - šplh na tyči, na laně do výše 4 m

5. ročník

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy • reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) • dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmičtý a melodický doprovod	Základní pojmy - názvy základních lidových tanců, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmičtém doprovodu, jednoduché sestavy

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet • ví, jaké je zaměření různých pohybových her • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her • umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu • dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní - náměty na přípravu vlastního náčiní

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji • uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhá při rozhodování • zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel • uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, dokáže tyto informace předat • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her - základní organizace utkání - losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí, oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč, obouruč, vnitřním nártem - chytání jednoruč, obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče driblingem, nohou - střelba na koš, na branku - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel - základní spolupráce ve hře

5. ročník

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazujeme při pohybových hrách a průpravných kondičních cvičeních - význam vhodné aktivní obrany

7. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	zařazuje se do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - užívá aktivně osvojované pojmy - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, dokáže tyto informace předat - ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostor pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pobyt v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - ví, jaké je zaměření různých pohybových her - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používáním pomůcek, oblečením, orientací - způsob pohybu v terénu - oblečení, obuv pro turistiku - první pomoc při drobných poraněních - chůze, jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích, na kole po vyznačené trase

6. ročník

6. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV - eliminuje možná nebezpečí úrazu - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své fyzické kondice - používá základní pojmy označující nářadí a náčiní - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti - předchází možným poraněním a úrazům	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu - procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam - popíše základní pravidla atletických soutěží - předvede nízký start při sprintech a základní sportovní povely - aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 600 m (D), 800 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí - dodržuje pravidla fair play - rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) - zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání - nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) - procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her - zvládá nácvik trojtaktu při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy - předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby - nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče při přehazované	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná

6. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci učitele - užívá osvojené názvosloví cvičence - zvládne kotoul vpřed a vzad a kotoul do roznožení, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí učitele - na kruzích a hrazdě předvede výmyk a kotoul - předvede základní cviky s jednotlivým náčiním - zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka) - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dodržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus (dívky) - vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků - objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) - před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení - popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích - uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her - předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře - uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

7. ročník

7. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV - eliminuje možná nebezpečí úrazu - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své fyzické kondice - používá základní pojmy označující nářadí a náčiní - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti - předchází možným poraněním a úrazům	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu - procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam - popíše základní pravidla atletických soutěží - předvede nízký start při sprintech a základní startovní povely - aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 800 m (D), 1000 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem, granátem

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí - rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) - zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání - nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) - procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her - zvládá nácvik trojtaktu v házené při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy - předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby - nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče v přehazované	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná

7. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci učitele - užívá osvojené názvosloví cvičence - zvládne kotoul vpřed a vzad, kotoul do roznožení a letmo, přemet stranou, stoj na rukou do kotoulu s dopomocí učitele - na kruzích a hrazdě předvede výmyk a kotoul - předvede základní cviky s jednotlivým náčiním - dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a předvést je - zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka) - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dodržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus - vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků - objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) - před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení - popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích - uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her - předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře - uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: sezná se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

8. ročník

8. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV - eliminuje možná nebezpečí úrazu - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své fyzické kondice - používá základní pojmy označující nářadí a náčiní - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu - procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam - popíše základní pravidla atletických soutěží - předvede nízký start při sprintech a základní startovní povely - aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 1000 m (D), 1500 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem, granátem - vrhy - koulí

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí - rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) - zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání - nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) a herní kombinace - procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her - zvládá nácvik trojtaktu v házené při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy, herní kombinace - předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby - nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče - nacvičí vrchní, pak spodní volejbalové odbíjení obouruč - předvede spodní a vrchní podání	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná - volejbal

8. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci spolužáka - užívá osvojené názvosloví cvičence - zvládne kotoul vpřed a vzad, kotoul do roznožení a letmo, přemet stranou, stoj na rukou (s výdrž 2 s) do kotoulu s dopomocí spolužáka, stoj na hlavě - na kruzích a hrazdách předvede výmyk a kotoul, komíhání a svis vzesmo - předvede základní cviky s jednotlivým náčiním - dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a předvést je - zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka, s oddáleným můstkem) a bednu (skrčka) - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - udržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus - vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků - objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) - před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení - popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích - uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči a laně

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her - předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře - uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal - softbal

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

9. ročník

9. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své fyzické kondice - používá základní pojmy označující nářadí a náčiní - eliminuje možná nebezpečí úrazu - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu - procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam - popíše základní pravidla atletických soutěží - předvede nízký start při sprintech a základní startovní povely - aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 1000 m (D), 1500 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem, granátem - vrhy - koulí

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí - rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) - zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání - nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) a herní kombinace - procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her - zvládá nácvik trojtaktu v házené při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy, herní kombinace - předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby - nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče - nacvičí vrchní, pak spodní volejbalové odbítní obouruč a snaží se z výskoku nad síť smečovat	- basketbal - vybíjená - házená - foťbal - přehazovaná - volejbal

9. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci spolužáka - užívá osvojené názvosloví cvičence - zvládne kotoul vpřed a vzad, kotoul do roznožení a letmo, přemet stranou, stoj na rukou (s výdrží 2 s) do kotoulu s dopomocí spolužáka, stoj na hlavě, rondát - na kruzích a hrazdách předvede výmyk, přešvih a kotoul, komíhání a svis vznesmo střemhlav, houpání - předvede základní cviky s jednotlivým náčiním - dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a předvést je - zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka; s oddáleným můstkem), švédskou bednu - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dodrží správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus - vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků - objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) - před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení - popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích - uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči a laně

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her - předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře - uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal - softbal - bruslení (kolečkové, lední) - plavání

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

8. Turistika a pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: získá základní informace pro přežití v přírodě	- příprava turistické akce (přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzové přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla) - přesun v terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty

9. ročník

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům

(tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9.1 Svět práce

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	0+1

Charakteristika předmětu

SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Vzdělávací oblast připravuje žáky pro život v technicky vyspělé společnosti. Důraz se přitom klade na tvorbu a upevňování pozitivních postojů k rozmanitým pracovním činnostem, osvojování prakticky využitelných dovedností a rozvoj schopnosti jejich aplikace v běžných životních situacích. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky.

Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu. Na druhém stupni základní školy se vzdělávací obsah realizuje s minimální časovou dotací 4 vyučovací hodiny (v každém ročníku 1 hod. týdně, v 9. roč. je využita 1 disponibilní hodina). Tématický okruh Svět práce je určen výhradně pro 8. a 9. roč. Teoretická část výuky probíhá v kmenové třídě, praktická část v dílnách a odborných pracovnách, ve školní kuchyňce.

Význam tohoto tématického okruhu je zdůrazněn i jeho obsahovým posílením a zaměřením na otázky týkající se přípravy na volbu povolání. Zároveň rozšiřuje jejich poznatky o světě práce a přibližuje jim vzdělávací a pracovní příležitosti i reálné možnosti uplatnění absolventů zakl. školy na trhu práce. Tím významně napomáhá lepšímu rozhodování žáků při volbě vhodné střední školy a v dlouhodobé perspektivě tak může zajistit jejich větší úspěšnost v dalším odborném a profesním růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Svět práce směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání nových informací a systematizaci,
- žáci tyto informace efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktických úlohách.

Kompetence k řešení problémů:

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení,
- provedeme rozbor pracovního postupu.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory,

- zapojují se do diskuse, obhajují svůj názor, snaží se vhodně argumentovat,
- vedeme je k porozumění různým typům textů a jejich praktickému využití,
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření mezilidských vztahů.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch vlastní i druhých,
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Kompetence občanské:

- rozvíjíme u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě,
- učíme žáky rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví,
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.

Kompetence pracovní:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti,
- při práci používáme bezpečně a účinně materiály a nástroje,
- využíváme znalosti a zkušenosti získané z různých oborů,
- připravujeme žáky na jejich profesní zaměření.

6. ročník

1 týdně, P

1. Technické kreslení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • přečte jednoduchý technický výkres • vypracuje jednoduchý technický výkres • při technickém kreslení používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu, změří a orýsuje výrobek	- technické kreslení, technické výkresy, čtení technických výkresů - měření a orýsování výrobku

6. ročník

2. Práce se dřevem, s kovy a plasty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše vlastnosti materiálů (dřevo, kovy, plasty) - pojmenuje pracovní nářadí potřebné k práci se dřevem, kovy a plasty - provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu - provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, kovy, plasty - při práci používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje - vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím - na konkrétních příkladech uvede využití znalostí vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek, při volbě vhodného způsobu zpracování materiálu a při volbě vhodných pracovních pomůcek, nářadí a nástrojů - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienická pravidla a předpisy	- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu - vlastnosti materiálu - dřevo, kovy, plasty, užití v praxi - práce se dřevem - práce s kovy - práce s plasty - úloha techniky v životě člověka - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - bezpečnost a ochrana zdraví při práci

7. ročník

1 týdně, P

1. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - používá základní kuchyňský inventář - udržuje pořádek a čistotu v kuchyni - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny provozu v kuchyni - správně zařadí potraviny do skupin - sestaví jídelníček - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- základní vybavení kuchyně - udržování pořádku a čistoty v kuchyni - bezpečnost a hygiena provozu v kuchyni - výběr, nákup a skladování potravin - skupiny potravin - zásady správné výživy - sestavování jídelníčku - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - základní inventář pro stolování - jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině

8. ročník

8. ročník

1 týdně, P

1. Trh práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce

2. Volba profesní orientace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: posoudí své možnosti a způsoby při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- volba profesní orientace, základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

3. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu - provede náročnější práce s technickými materiály, dodržuje technologický postup - vyřeší samostatně jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	- náročnější pracovní operace s technickými materiály - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

9. ročník

0+1 týdně, P

1. Trh práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- lidská práce, pracovní činnosti, pracoviště a pracovní prostředí - trh práce, požadavky kvalifikační a zdravotní

9. ročník

2. Volba profesní orientace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- volba profesní orientace, vlivy na volbu profesní orientace - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

3. Možnosti vzdělávání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - učební obory, náplň jednotlivých řemesel - požadavky pro absolvování v daném oboru - druhy středních škol a návaznost dalšího vzdělávání

4. Zaměstnání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	zaměstnání, pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

5. Podnikání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - možnosti podnikání v jednotlivých oborech

6. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - je schopen porozumět technickému výkresu a vyrobit podle něho výrobek - provede zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu, vyřeší samostatně náročnější technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu	- úloha techniky v životě člověka - grafická dokumentace, technické náčrty a výkresy - náročnější pracovní operace a postupy - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

5.9.2 Tvořivé činnosti

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	3	3

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

Charakteristika předmětu

TVOŘIVÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a Člověk a svět práce.

Ze vzdělávacích oborů výtvarné výchovy a člověk a svět práce jsme vytvořili předmět s názvem „Tvořivé činnosti“.

Vzdělávací obsah tvořivých činností je realizován ve všech ročnících 1. stupně základní školy s celkovou dotací 12 hodin.

V 1. roč. – 2 h, ve 2. roč. – 2 h, ve 3. roč. – 2 h, ve 4. roč. – 3 h a v 5. roč. – 3 h.

Vyučovací proces prostřednictvím tohoto předmětu směřuje k tomu, aby žáci získali praktické dovednosti, které spojují činnosti výtvarné i manuální.

Charakteristika vzdělávací oblasti a její obsah:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků
- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Je třeba, aby žáci na své úrovni dostali příležitost pochopit principy tvorby a mohli se tak stát poučenými vnimateli a interprety i tvůrci.

Proces tvorby umožňuje rozvíjet žákovu originalitu, tvořivost, smyslovou citlivost, schopnost se zapojit do komunikace.

Žáky je třeba vnímat jako tvůrčí osobnosti s plným právem na sebevyjádření. Do výsledků tvůrčí činnosti se promítá osobnost učitele, jeho energie, se kterou k práci s dětmi přistupuje. Důležité je jeho respektování neobvyklých přístupů objevenými dětmi. Tento dialog předpokládá kvalitního tvůrce – tedy žáka. Učitel by měl nabídnout širokou nabídku různorodých vjemů, dostatek času, zapojení smyslů a porovnávat způsoby vnímání a příležitost vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu „Tvořivé činnosti“ směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a systematizaci,
- ukazujeme žákům možnosti ve výtvarné oblasti,
- seznamujeme je s obecně známými znaky, dáváme je do souvislostí.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatným a originálním řešením, k výtvarnému vyjádření myšlenky
- učíme žáky diskutovat a obhajovat své práce

- učíme žáky, aby si uvědomili, že každý z nás vnímá různé věci rozlišně.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k tomu, že přínosem může být i názor druhého,
- poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu uměleckému – výtvarnému projevu,
- využíváme získaných dovedností.

Kompetence sociální a personální:

- vysvětlujeme a vytváříme zásady chování při hodinách tvořivých činností,
- ukazujeme možnosti týmové práce,
- vedeme žáky ke správnému výběru pomůcek a jejich správnému používání,
- snažíme se o to, aby správně časově rozdělili práci.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k ocenění a ochraně kulturního dědictví naší země
- směřujeme je k profesní orientaci.

Kompetence pracovní:

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné a pracovní potřeby a jak o ně pečovat,
- vedeme žáky k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k hygieně práce,
- vysvětlujeme základy organizace a plánování práce,
- vedeme žáky k technologické kázni.

1. ročník

2 týdně, P

1. ročník

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - třídí různorodé přírodní a umělé materiály, porovnává jejich vlastnosti - pracuje podle slovního návodu a předlohy - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji, učí se s nimi zacházet - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dbá na čistotu pracovního místa - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejich vnímání - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - využívá a kombinuje různé techniky, tvůrčím způsobem pracuje s barvami, míchá je, rozeznává teplé a studené, světlé a tmavé - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročnou rostlinu - sleduje jejich vývoj v jednotlivých ročních obdobích - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu a prostoru, vnímání velikosti, celku - pokus o vyjádření děje, využití charakteristických prvků postav - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s papírem - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování podle šablony, překládání, skládání - práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení a tvarování - práce s drátem v kombinaci s jinými materiály - práce s přírodními - užití listů, suchých plodů, těstovin, písku, kamínků a korálků (navlékání, aranžování, práce dle návodu) - při všech činnostech práce dle návodu slovního nebo dle předlohy - hledisko vnímání klidu, pohybu, vyjádření dynamiky - seznámení a používání nástrojů a pomůcek při různých činnostech (práce s jehlou - navlékání, vytváření uzlů, stříhání látky, základní stehy, přišívání knoflíků, vyšívání s předlohou) - udržování pořádku na svém pracovním místě i v ostatních předmětech - užití fotografie, tiskovin, zapojení médií, reklamy, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků - ilustrátoři dětské knihy, porovnání vyjádření osobních zážitků a výtvarných děl spolužáků - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty, modelovací hmota, tvarování papíru - uplatnění výběru barev, linií, kombinování technik, využití hraček, různých objektů, elektronického obrazu, pokus o comics - škála barev, zapouštění, míchání tónů, výraz barevnosti od nejsvětlejší k nejtmaší - koláž, kolorovaná kresba, kontura - instalování výstavek, obhajování vkusného - práce montážní a demontážní - sestavování stavebnicových prvků a jejich demontování, práce podle návodu a předlohy - sestavování modelů - vycházka, pozorování rostlin - pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - klíčení, první listy, setí, sázení, růst - vybavení kuchyně, používání příborů - jeho části a správné rozložení - příprava pokrmů ve skupinách - příprava svačiny

2. ročník

2. ročník

2 týdně, P

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vědomí, zážitků a představ - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - třídí různorodé přírodní a umělé materiály, porovnává jejich vlastnosti - pracuje podle slovního návodu a předlohy - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji, učí se s nimi zacházet - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dbá na čistotu pracovního místa - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazného vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejich vnímání - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - využívá a kombinuje různé techniky, tvůrčím způsobem pracuje s barvami, míchá je, rozeznává teplé a studené, světlé a tmavé - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu - sleduje jejich vývoj v jednotlivých ročních obdobích - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu a prostoru, vnímání velikosti, celku - pokus o vyprávění děje, využití charakteristických prvků postav - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s papírem - vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru - práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení, tvarování - práce s drátem v kombinaci s jinými materiály - práce s přírodninami - listy, suché plody, těstoviny, písek, kamínky a korálky (navlékání, aranžování, práce dle návodu) - při všech činnostech práce dle návodu slovního nebo předlohy - hledisko vnímání klidu, pohybu, vyjádření dynamiky - seznámení a používání nástrojů i pomůcek při různých činnostech (práce s jehlou - navlékání, vytváření uzlů, stříhání látky, přišívání knoflíků, používání základních stehů, vyšívání s předlohou) - udržování pořádku na svém pracovním místě i v ostatních předmětech - užívání fotografie, tiskovin, zapojení médií, reklamy, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupiny spolužáků, rodinných příslušníků - ilustrátoři dětské knihy, porovnávání vyjádření osobních zážitků a výtvarných děl spolužáků - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty, modelovací hmota, tvarování papíru - uplatnění výběru barev, linií, kombinování technik, využití hračky, různých objektů, elektronického obrazu, pokus o comics - škála barev, zapouštění, míchání tónů, výraz barevnosti o nejsvětlejší k nejtmaší, koláž, kolorovaná kresba, kontura - instalování výstavek, obhajování vkusu - práce montážní a demontážní - sestavování a demontáž, práce podle návodu a předlohy - vycházka, pozorování rostlin - pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - klíčení, první listy, setí, sázení, růst - prostrání jednoduché slavnostní tabule (využití znalostí se zacházením s přístroji) - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmů ve skupinách - chutnovky

2. ročník

3. ročník

2 týdně, P

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vědomí, zážitků a představ - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - třídí různorodé přírodní a umělé materiály, porovnává jejich vlastnosti - pracuje podle slovního návodu a předlohy - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji, učí se s nimi zacházet - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dbá na čistotu pracovního místa - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejich vnímání - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - využívá a kombinuje různé techniky, tvůrčím způsobem pracuje s barvami, míchá je, rozeznává teplé a studené, světlé a tmavé - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, respektuje jejich způsoby výtvarného vyjádření, inspiroje se svou zkušeností, vystavuje své práce a podílí se na zlepšení vyzdobení školy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o pokojové rostliny - připraví tabuli pro stolování - chová se vhodně při stolování	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu, prostoru, vnímání velikosti a celku - pokus o vyprávění děje, využití charakteristických prvků postav - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s papírem - vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru - práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení, tvarování - práce s drátem v kombinaci s jinými materiály - práce s přírodninami - listy, suché plody, těstoviny, písek, kamínky a korálky (navlékání, aranžování, práce dle návodu) - při všech činnostech práce dle návodu slovního nebo dle předlohy - hledisko vnímání klidu, pohybu, vyjádření dynamiky - seznámení a používání nástrojů a pomůcek při různých činnostech (práce s jehlou - navlékání, vytváření uzlů, stříhání látky, užití základních stehů, přišívání knoflíků, vyšívání s předlohou) - udržování pořádku na pracovním místě i v ostatních předmětech - užití fotografie, tiskovím, zapojení médií, reklamy, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků - ilustrátoři dětské knihy, porovnání vyjádření osobních zážitků a výtvarných děl spolužáků - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty, modelovací hmota, tvarování papíru - uplatnění výběru barev, linií, kombinování technik, využívání hračky, objektů, elektronického obrazu, comics - škála barev, zapouštění, míchání tónů, výraz barevnosti od nejsvětlejší k nejtmaší, koláž, kolorovaná kresba, kontura - instalování výstavek, obhajování vkusného - práce montážní a demontážní - užívání stavebnicových prvků, sestavování modelů - podle návodu a předlohy - vycházka, pozorování rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - seznámení s jedovatými rostlinami, informace o alergiích, drogách - kličení, první listy, setí, sázení, růst - jednoduché prostírání, stolování u slavnostní tabule - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmů ve skupinách - pomazánky, obložené chlebičky

3. ročník

4. ročník

3 týdně, P

4. ročník

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu - pracuje se svými představami, využívá své zkušenosti jako zdroj inspirace, pracuje s různými materiály, využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - při vlastních činnostech rozliší reálný a fantazijní svět, volí vhodné nástroje a techniky - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě, připojí motorické dovednosti, zachová správný pracovní postup - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - hodnotí, zdůrazňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vyjádření - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	- výrazové možnosti linie, tvarů, světla, stínu, barevnosti, textury a vyjádření ve vztazích (podobnost, kontrast, rytmus) - modelování postavy, postavy v pohybu, vyjádření poměru mezi postavou a okolím, hra s barvou - míchání barev - využívání prvků lidové tradice - kresba - výrazové vlastnosti, linie, kompozice v ploše, kresba různými materiály (pero, tuš, uhl, rudka, křída...) - malba - kolorovaná kresba - koláž - kombinace a poměry prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků, rozlišení reálného a duchovního prostoru - práce montážní a demontážní - sestavování modelů podle slovního návodu, předlohy, náčrtu - grafické techniky - práce se šablonou, otisk, vosková technika - umělecká výtvarná tvorba - zhodnocení a vytvoření názoru a kritiky - možnost využití návštěvy výstavy (malba, fotografie, kresba, ilustrace) - ilustrátoři dětské knihy, techniky koláže, frotáže - comics, PC - malování, reklama, fotografie - lepení, stříhání, vytváření prostorových konstrukcí, skládání (origami) - práce s textilem - šití, výroba maňásků, ... - postava v pohybu - vyjádření činností, profesí - použití techniky dle vlastního výběru a fantazie - obhájení vlastní tvorby, respektování a tolerance rozdílných způsobů vyjádření, vytváření výstavek vlastních prací - znalost rozdílů mezi setím a sázením - péče o pokojové květiny - základní podmínky pro pěstování, množení odnožemi, řízkováním, ze semen, přesazování, užití správných pomůcek, nástrojů a nářadí - jedovaté rostliny, alergie, drogy - bezpečné zacházení s ostrými nástroji, používání spotřebičů a dalšího vybavení kuchyně - udržování čistoty - použití čistících prostředků - dodržování bezpečnosti a hygieny - výběr, nákup a skladování potravin - časově nenáročná příprava pokrmů ze studené kuchyně, nápoje - česká kuchyně - historie a význam

4. ročník

1. Tvořivé činnosti

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, využívá je i ve školní jídelně

5. ročník

3 týdně, P

5. ročník

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu - pracuje se svými představami, využívá své zkušenosti jako zdroj inspirace, pracuje s různými materiály, při tvořivých činnostech využívá prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - při vlastních činnostech rozliší reálný a fantazijní svět, volí vhodné nástroje a techniky - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě, připojí motorické dovednosti, zachová správný pracovní postup - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současně technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - hodnotí, zdůrazňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vyjádření - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojově i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, využívá je i ve školní jídelně	- výrazové možnosti linie, tvarů, světla, stínu, barevnosti, textury a vyjádření ve vztazích (podobnost, kontrast, rytmus) - modelování postavy v prostoru a v pohybu, učí se vyjadřovat poměr mezi postavou a okolím - hra s barvou - míchání barev - využití prvků lidové tradice - kresba - výrazové vlastnosti, linie, kompozice v ploše, kresba různými materiály (pero, tuš, uhl, rudka, křída...) - malba - kolorovaná kresba - koláž - kombinace a poměry prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků, rozlišení reálného a duchovního prostoru - práce montážní a demontážní - sestavování modelů dle slovního návodu, předlohy, náčrtu - grafické techniky - práce se šablonou, otisk, vosková technika - umělecká výtvarná tvorba - zhodnocení a vytvoření názoru a kritiky - možnost využití návštěvy výstavy (malba, fotografie, kresba, ilustrace) - ilustrátoři dětské knihy, techniky koláže, frotáže - comics, PC - malování, reklama, fotografie - lepení, stříhání, vytváření prostorových konstrukcí, skládání (origami) - práce s textilem - šití, výroba maňásků... - postava v pohybu - vyjádření činností, profesí - použití techniky dle vlastního výběru a fantazie - obhájení vlastní tvorby, respektování a tolerance rozdílných způsobů vyjádření, vytváření výstavek vlastních prací - znalost rozdílu mezi setím a sázením - péče o pokojové rostliny - základní podmínky pro pěstování, množení odnožemi, řízkováním, ze semen, přesazování, užití správných pomůcek, nástrojů a nářadí - jedovaté rostliny, alergie, drogy - bezpečné zacházení s ostrými nástroji, používání spotřebičů a dalšího vybavení kuchyně - udržování čistoty - použití čistících prostředků - dodržování bezpečnosti a hygieny - výběr, nákup a skladování potravin - časově nenáročná příprava pokrmů ze studené kuchyně, nápoje - česká kuchyně - historie a význam

5. ročník

1. Tvořivé činnosti

- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

5.10 Doplnující vzdělávací obory

5.10.1 Seminář z českého jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento volitelný předmět navazuje na vzdělávací obor Český jazyk a literatura. Vyučuje se v 9. ročníku, je mu věnována 1 hodina týdně z disponibilní dotace. Vyučovací hodina je realizována většinou ve třídě. Pro plnění některých výstupů je využívána i pracovní výpočetní techniky – práce s výukovými programy, využívání internetu.

Vzdělávací obsah předmětu je zaměřen především na přípravu na přijímací zkoušky. U žáků jsou rozvíjeny i takové dovednosti, které nejsou důležité jen pro vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech a v dalším studiu na středních školách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Doplnující vzdělávací obory - seminář z českého jazyka směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k systematickému učení a ukládání informací,
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- vytváříme podmínky pro vyhledávání a třídění informací využívaných v procesu učení i v praktickém životě,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v písemném a v ústním projevu, hodnotit výsledky své práce a usilovat o jejich zlepšení.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správná řešení,
- osvojené znalosti aplikují při řešení netradičních úloh,
- vedeme žáky k samostatnému nalézání mluvnických pravidel,
- učíme je hledat chyby v textu, zdůvodňovat své závěry a navrhnout různá řešení problémů.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky:
ke správné formulaci a vyjádření myšlenek a názorů,
k výstižnému a kultivovanému ústnímu i písemnému vyjadřování,
k výběrům vhodných jazykových, slohových a neverbálních prostředků pro danou situaci,
- při práci s texty různých komunikačních žánrů rozšiřujeme aktivní i pasivní slovní zásobu žáků,
- s žáky připravujeme vhodná mediální sdělení pro školní časopis, webové stránky školy.

Kompetence sociální a personální:

- při hodinách vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat,
- volíme takové metody, aby žáci mohli pracovat nejen individuálně, ale i v malých skupinách a v rámci celé třídy,
- usilujeme o to, aby žáci odpovědně přijímali různé role v týmu a pracovali v tvůrčí a nekonfliktní atmosféře, aby dokázali naslouchat druhým,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské:

- vhodnými metodami a výběrem ukázek probouzíme hrdost na naše tradice, kulturní i historické dědictví,
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a komunikačních dovedností v běžném životě.

Kompetence pracovní:

- žáci si plánují postup práce, využívají všech dostupných informačních zdrojů,
- žáci samostatně pracují s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky, příručkami a encyklopediemi,
- žáci účelně využívají jako zdroj informací internet a hromadné sdělovací prostředky,
- vedeme žáky k tomu, aby se získané poznatky a dovednosti staly základem pro celoživotní vzdělávání i profesní orientaci.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Přijímací zkoušky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší náročnější úlohy z testů na přijímací zkoušky	- typy zadání testových úloh - testy z různých typů škol

9. ročník

2. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: odstraňuje skladební nedostatky	- správný slovosled, bohatě rozvitě větné členy, složitá souvětí

3. Slovní zásoba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - pochozí analogické úlohy - rozšiřuje si slovní zásobu	- rčení, přísloví, frazeologismy - synonyma, antonyma - obrazná pojmenování

4. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - řeší náročnější úlohy z testů na přijímací zkoušky	- opakování pravopisu, obtížnější příklady

5. Netradiční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se s typy úloh z testů SCIO, CERMAT - pochozí analogické úlohy - dokáže si účelně rozvrhnout čas při psaní testu	- řešení úloh z testů SCIO, CERMAT a jiných netypických zadání

6. Práce s textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v náročnějších textech různého žánru a zaměření - vyhledá v textu fakta podle zadání - nalezne požadované informace v textu různého typu a porovná je s jinými údaji - porozumí danému textu a utvoří si vlastní názor na přečtené - globálně porozumí informacím grafického charakteru a odvodí další informace	- kritické a analytické čtení - manipulativní působení textu - graficky zpracovaný text - grafy, tabulky...

7. Mediální výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - aktivně se podílí na přípravě a realizaci vydání jednoho čísla školního časopisu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- příprava textu do školního časopisu - sběr a zpracování informací - odstraňování gramatických a slohových nedostatků - rozvržení a grafické zpracování textu - práce na počítači

9. ročník

8. Mluvený projev

Očekávané výstupy	Učivo
žák: přednese řečnické cvičení a vhodně využívá prostředků řeči	- technika mluveného projevu - prostředky nonverbální a paralingvální - připravený i nepřipravený projev

5.10.2 Fyzikálně - chemická praktika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		0+1	0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

Tento předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda a pomáhá žákům lépe porozumět přírodním zákonitostem. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny. Žáci si osvojují i důležité dovednosti, hlavně pozorovat, experimentovat, měřit, analyzovat výsledky svých pozorování a vyvozovat z nich závěry.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu fyzikálně - chemická praktika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací o společných a rozdílných vlastnostech látek a těles,
- žáci samostatně pozorují vlastnosti látek, těles, chemických a fyzikálních dějů a získané výsledky porovnávají a vyvozují z nich závěry.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k vnímání problémových situací,
- vedeme žáky k vyhledávání informací o daných tématech,
- talentované žáky podporujeme při řešení problémových úloh chemické a fyzikální olympiády nebo jiných soutěží.

Kompetence komunikativní:

- diskutujeme s žáky o daných problémech, učíme je naslouchat a zapojovat se do diskuse,
- vedeme žáky k tomu, aby uměli seznámit ostatní s výsledky svého pozorování a přitom správně používali základní fyzikální

a chemické pojmy.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině nebo ve dvojicích, učíme je práci si naplánovat a rozdělit.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky se zásadami bezpečného chování a zásadami ohleduplnosti k ostatním i k životnímu prostředí,

Kompetence pracovní:

- žáci pracují s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a přístroji podle zásad bezpečnosti práce,
- učí se pracovat podle zadaného návodu k práci a o výsledku své práce zpracovávají protokol.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Laboratorní sklo a pomůcky, zásady práce v chemické laboratoři

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se s laboratorním sklem a pomůckami používanými v chemické laboratoři	- bezpečnost práce v chemické a fyzikální laboratoři - laboratorní sklo a pomůcky (ohýbání skla)

2. Měření fyzikálních veličin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznamuje se s prací se základními měřicími pomůckami a přístroji ve fyzikální laboratoři	měření základních fyzikálních veličin (délka, hmotnost, hustota, teplota, objem, čas, síla)

3. Voda

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zkoumá vodu z fyzikálních i chemických hledisek, provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy	- voda jako podmínka života - složení vody, filtrace, destilace, rozpouštění, elektrolyza, povrchové napětí, hustota, pH - exkurze, vycházka

4. Kmitavý pohyb, šíření zvuku

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznamuje se s prací se základními měřicími pomůckami a přístroji ve fyzikální laboratoři - provede jednoduché pokusy podle zadaného návodu, zapíše svá pozorování, formuluje závěry	- matematické kyvadlo - pohyb tělesa na pružině - zvuk, šíření zvuku

8. ročník

5. Úlohy fyzikální olympiády a Pythagoriády

Očekávané výstupy	Učivo
žák: provede jednoduché pokusy podle zadaného návodu, zapíše svá pozorování, formuluje závěry	- praktické a teoretické úlohy fyzikálních olympiád

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Elektrické obvody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami - provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry	- jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod

2. Elektrolyza

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami - provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry - vyhledává informace k řešeným problémům	- elektrolyza z fyzikálního i chemického hlediska

3. Polovodičové součástky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami - provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry - vyhledává informace k řešeným problémům	- termistor, fotorezistor, dioda

4. Optika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami - provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry - vyhledává informace k řešeným problémům	- odraz a lom světla - zrcadla, čočky, optické přístroje

9. ročník

5. Úlohy fyzikální a chemické olympiády

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami - provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry - vyhledává informace k řešeným problémům	- řešení praktických a teoretických úloh fyzikálních a chemických olympiád

6. Chemické reakce, průmysl a životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami - provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry - vyhledává informace k řešeným problémům	- kapkové reakce - postupy používané v chemickém průmyslu - chemické reakce, které probíhají v živé přírodě ve spojitosti s životním prostředím - exkurze, vycházka

5.10.3 Seminář z anglického jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

Tento volitelný předmět navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace; vzdělávací obor Cizí jazyk. Vyučovací předmět má v 9. roč. časovou dotaci 1 disponibilní hodinu týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v pracovně AJ. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a praktické využívání jazyka.

Předmět prohlubuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Žáci jsou také vedeni k porozumění čteného textu a mluveného slova. Jsou také seznamováni s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka přispívá k pochopení cizojazyčných kultur a k jejich toleranci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu seminář z anglického jazyka směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na poslech a čtení s porozuměním, práci s textem, internetem a vyhledáváním informací,
- individuálním přístupem motivujeme žáky k zájmu o cizí jazyk,
- v zadávaných projektech podněcujeme tvořivost a samostatnost žáků.

Kompetence k řešení problému:

- ve vyučování navozujeme situace, na které žák reaguje v cizím jazyce,
- žáci získávají informace z různých zdrojů, jako např. práce s internetem, s časopisem, se speciálními počítačovými programy, třídí je, zařazují a zpracovávají,
- žáci prezentují své projekty na zadaná témata.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke správné komunikaci v cizím jazyce s učitelem, se spolužáky a také s cizinci ve škole i mimo školu,
- vedeme je k diskusi a klademe důraz na respektování názoru ostatních.

Kompetence sociální a personální:

- při vyučování uplatňujeme práci ve skupinách a tím učíme žáky vzájemné spolupráci a pomoci druhým při učení.

Kompetence občanské:

- žáci poznávají prostředí v anglicky mluvících zemích a jsou vedeni k pochopení a toleranci různých kultur a naopak se učí prezentovat svou vlast a místo, kde žijí.

Kompetence pracovní:

- ve vyučování pracujeme s dvojazyčnými slovníky, audiovizuální technikou, s anglickými časopisy pro děti a literaturou různé úrovně obtížnosti.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Časopisy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spolupracuje ve skupině na tvorbě časopisu • zamýšlí se nad výběrem vhodných témat pro vlastní časopis	- práce s časopisy - tvorba časopisu /křížovka, kvíz, interview, vyprávění, pozvánka/

9. ročník

2. Internet a výukové programy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyhledá vhodné informace na počítači a sestaví projekt o zvoleném tématu - vypracuje test na počítači a jeho výsledky použije k vlastnímu sebehodnocení	- vyhledávání informací v anglickém jazyce - testy slovní zásoby a gramatiky na počítači - projekt na zadané nebo zvolené téma s využitím internetu nebo výukových programů

3. Četba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - převypráví úryvek z knihy - vyjádří svůj názor na přečtenou knihu (úryvek z knihy) - odpovídá na otázky související s přečteným textem	- četba s porozuměním - převyprávění textu - reakce na otázky - vyjádření názoru na přečtené texty

4. Video

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porovná život v naší zemi se životem v některé z anglicky mluvících zemí - porovná kulturní zvyky a tradice naší země a anglicky mluvících zemí	- reálie anglicky mluvících zemí - poslech s porozuměním

5. Dramatizace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - sehraje svou roli ve scéně - předvede rozhovor na dané téma - přednese úryvek z básně	- rozhovor - přednes básně - scénka

6. Naše město

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - připraví komentář o zajímavém místě, budově apod. v našem městě a při procházce městem s ním seznámí ostatní - připraví ve spolupráci s ostatními žáky návrh okružní cesty městem pro zahraniční návštěvníky	- hledání a třídění informací o našem městě /historie i současnost, významná místa a budovy, osobnosti, události/ - hra na průvodce městem

5.10.4 Seminář z matematiky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Seminář z matematiky je zaveden do učebního plánu 9.ročníku a má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Tato hodina je disponibilní, je vyhrazena na praktické úlohy z běžného života a práci ve skupinách.

Výuka probíhá většinou ve třídě, v případě využití počítače jako výukového prostředku, v multimediální učebně.

Obsah vzdělání vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu seminář z matematiky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků logické, exaktní a abstraktní myšlení,
- vedeme žáky k postupnému zdokonalování grafického projevu, provádění rozborů a zápisu úloh,
- vedeme žáky k ověřování výsledků,
- podněcujeme žáky k realizaci vlastních nápadů,
- zadáváme žákům zajímavé úlohy.

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky provádět rozbor problému,
- vedeme žáky k vlastnímu rozboru jejich chybných řešení a hledání cesty správného řešení,
- motivujeme žáky problémy z praktického života,
- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti řešit problémy.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky v pracovním týmu (ve skupinách).

Kompetence sociální a personální:

- volíme úlohy, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách,
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a střídát role ve skupině, respektovat práci vlastní i druhých a dohodnutá pravidla chování,

Kompetence občanská:

- pomáháme žákům pomocí jasných kritérií hodnotit své činnosti, výsledky a práci ostatních,
- vedeme je při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- zadáváme úlohy, při kterých lze využít grafy, obrazové materiály a jiné informační zdroje, ze kterých žáci vyhledávají a třídí informace,
- vedeme žáky k efektivní organizaci práce.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Mocniny, odmocniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • upravuje zlomky s mocninami a druhou odmocninou s použitím algoritmů pro početní operace s mocninami • upravuje zlomky s velkými a malými čísly vyjádřenými pomocí mocnin deseti	- zlomky s mocninami, odmocninami, velkými a malými čísly

2. Nerovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše a přečte nerovnost • vyřeší jednoduché nerovnosti • zapíše nerovnost intervalem • znázorní interval na číselné ose	- nerovnost - nerovnice - intervaly

3. Opakování a prohloubení učiva k přijímacím zkouškám

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší úlohy za využití geometrických znalostí • sestrojí geometrický útvar a zapíše pomocí matematické symboliky konstrukci • řeší slovní úlohy pomocí rovnice či soustavy rovnic	- geometrické úlohy řešené výpočty - konstrukční úlohy - slovní úlohy - testy

4. Lineární funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší slovní úlohy z praxe pomocí lineární funkce a sestrojí graf • určí výpočtem průsečíky grafu s osou x a y	- užití v praxi - průsečíky grafu s osou x a y

5. Konstantní funkce a funkce s absolutní hodnotou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestrojí graf dané konstantní funkce a funkce s absolutní hodnotou	- grafy

6. Kvadratické rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší kvadratickou rovnici pomocí diskriminantu a vztahu pro výpočet kořenů rovnice	- řešení kvadratické rovnice

9. ročník

7. Komolý jehlan a kužel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše vlastnosti komolého jehlanu a kužele - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu	- popis - objem a povrch - slovní úlohy

5.10.5 Zdravé vaření

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Předmět Zdravé vaření je volitelný pro žáky 9. ročníků, s časovou dotací jedné hodiny z disponibilní dotace, je možná výuka ve dvouhodinových blocích. Teorie se vyučuje ve třídách, praktické lekce probíhají ve školní kuchyňce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- vede žáky k poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib, k využití volného času a budoucí profesní orientaci,
- vede k rozvoji motoriky, získání manuální zručnosti a dovednosti,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům,
- vede k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce,
- naučí žáky dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla při práci,
- vede k porozumění zásad zdravé výživy,
- naučí se zacházet s různými pracovními nástroji, pomůckami a přístroji,
- porozumí pracovním návodům a dokáže podle nich postupovat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a systematizaci.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatným řešením,
- učíme žáky diskutovat a obhajovat své práce,
- učíme žáky pracovat podle zadaných informací a postupů.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke společnému hodnocení určité činnosti,
- využíváme získaných dovedností.

Kompetence sociální a personální:

- vysvětlujeme a vytváříme zásady chování při hodinách,
- ukazujeme možnosti týmové práce,
- vedeme žáky ke správnému výběru pomůcek a jejich správnému používání,
- snažíme se o to, aby si správně časově rozdělili práci.

Kompetence občanské:

- směřujeme je k profesní orientaci.

Kompetence pracovní:

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat pracovní potřeby a jak o ně pečovat,
- vedeme žáky k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k hygieně práce,
- vysvětlujeme základy organizace a plánování práce,
- vedeme žáky k technologické kázni.

9. ročník

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Bezpečnost práce, základní hygienická pravidla. Ovoce a zelenina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - seznámí se se základními pravidly bezpečnosti a hygieny práce - dodržuje správné zásady úpravy ovoce a zeleniny	- omývání, krájení a strouhání, vaření, dušení, zapékání, restování zeleniny - úprava ovocných pohárů v kombinaci s dalšími potravinami - příprava jednoduchého zeleninového jídla

2. Zpracování pokrmů zastudena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: vhodně upraví a zkombinuje pokrmy studené kuchyně - sýrové, zeleninové a smíšené talíře, jednoduché pomazánky, předkrmy, těstovinové saláty	- význam studené kuchyně v jídelníčku - vzhled a úprava - zásady pestrosti, stravitelnosti a čerstvosti potravin

3. Racionální výživa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - poznává a dodržuje hlavní zásady racionální výživy - připraví jídelníček zdravé výživy pro sportovce a pro dítě předškolního, školního věku	- hlavní zásady zdravé výživy - zdravotní význam - společenský a ekonomický význam - výživa podle věku, pohlaví, druhu povolání a sportovních aktivit

4. Bílkoviny - mléko a vejce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - připraví jednoduchý pokrm z mléčných výrobků (omáčka, zapékaný moučník, kaše apod.) - pozná správné zásady úpravy vajec - uvaří vaječné jídlo doplněné různými přísadami	- úpravy mléka a mléčných výrobků - použití mléčných výrobků ve studené a teplé kuchyni - stravitelnost vajec a různé úpravy - vejce jako součást pokrmů sladkých, zapékaných, těst a salátů

5. Obiloviny a výrobky z nich

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - použije těstoviny a rýži k přípravě různých pokrmů - připraví moučník z litého, listového a křehkého těsta - zpracuje kynuté těsto a použije na přípravu různých druhů pokrmů	- těstoviny a rýže jako součást racionální výživy, dietních a lehce stravitelných jídel - výběr obilovin k přípravě různých pokrmů - výživové vlastnosti obilovin - druhy těst, vhodné zpracování a použití v kuchyni

9. ročník

6. Zdravá úprava masa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší specifická pravidla při úpravě masa - zpracuje rybí nebo drůbeží maso různým způsobem	- druhy masa a jeho výběr pro různé druhy pokrmů - zásady úpravy masa a různé druhy zpracování - význam rybího a drůbežího masa ve zdravém, dietním a lehce stravitelném jídelníčku - jednoduché a rychlé zpracování rybího a drůbežího masa

7. Vaření z brambor

Očekávané výstupy	Učivo
žák: pozná možnosti zpracování a využití brambor jako součást výživných pokrmů sladké i slané chuti	- brambory jako základ naší stravy - užití bramborového těsta - různý způsob zpracování, zásady uchování výživově hodnotných látek

8. Základní tepelné úpravy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se se zásadami základních tepelných úprav pro přípravu lehce stravitelných jídel	- vaření ve vodě nebo v páře - dušení - pečení - opékání - zapékání - smažení - grilování

9. Použití luštěnin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: pozná hlavní zásady úpravy luštěnin, jejich stravitelnost a použití ve vegetariánské stravě	- význam luštěnin v dětské a racionální stravě - správná úprava - sója jako náhrada masa ve vegetariánské stravě

10. Vaříme dětem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se s hlavními principy stravování a úpravou pokrmů pro malé děti	- výživa dětí od nejútlejšího věku - správné stravovací návyky - pestrost stravy pro zdravý růst mladého organismu

11. Úprava pokrmů za mimořádných podmínek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: pozná různé možnosti při přípravě jednoduchého jídla v přírodě	- základní zásady při stravování za mimořádných podmínek - uchování a zpracování potravin - použití polotovarů, konzerv, pochutin - dodržování zásad bezpečnosti

9. ročník

12. Exkurze do restaurace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: navštíví podnik veřejného stravování, zaměří se na způsob stolování, podávání jídel, zásady slušného chování	- seznámení s provozem vybraného podniku, organizace práce, příprava jídelniček - zásady stolování a slušného chování

13. Vaření podle vlastní fantazie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: připraví jednoduché jídlo podle vlastní fantazie	samostatná příprava jídla podle vlastní fantazie, případně oblíbeného rodinného receptu

5.10.6 Psaní na klávesnici

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu Psaní na klávesnici

Volitelný předmět Psaní na klávesnici úzce souvisí s obsahem výuky v předmětu Informatika v 9. ročníku, toto učivo doplňuje a rozšiřuje.

Zvládnutí desetiprstové hmatové metody pro obsluhu počítačů znamená zrychlení ovládání klávesnice, získání větší pohody, snížení zrakové únavy a zvýšení pracovní produktivity a koncentrace, neboť odpadá neustálé vyhledávání znaků na klávesnici a kontrola na obrazovce.

Získané dovednosti jsou podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti a nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce.

Časová dotace pro vyučovací předmět Psaní na klávesnici bude jedna hodina v 9. ročníku. Předmět je dotován z disponibilních hodin.

Výuka probíhá v multimediální učebně, kde každý žák samostatně pracuje na počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu Psaní na klávesnici

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Psaní na klávesnici směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivní a efektivní práci při učení i v praktickém životě,
- vedeme žáky k samostatnosti a organizování vlastní práce.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, zodpovědnosti za ně, zhodnocení výsledků svých činů.

Kompetence komunikativní:

- žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně,
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- žáci jednají s druhými lidmi ohleduplně a s úctou,
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají.

Kompetence občanské:

- žáci chápou zákony a společenské normy, jsou si vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní:

- žáci používají bezpečně vybavení pracovny, chrání své zdraví a zdraví druhých,
- žáci dodržují pravidla, plní povinnosti a závazky,
- žáci přistupují k pracovní činnosti zodpovědně,
- žáci využívají získané znalosti a dovednosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

9. ročník

0+1 týdně, V

9. ročník

1. Práce s programem ATF (All Ten Fingers)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sedí ve správné poloze • vytvoří si vhodné prostředí pomoci volby parametru (klávesnici, barvy, zvuková znamení, metronom, opravu chyb, automatické řádkování, archivaci snímků) • text píše vlastním tempem, zachovává pravidelný rytmus psaní • ve výuce pokračuje individuálním tempem podle výukového programu, k dalšímu snímku postoupí samostatně po procvičení snímku • opíše text z předlohy (papíru) • napíše text podle poslechu (diktát) • napíše text na přesnost a rychlost	- hygiena práce - zvládnutí klávesnice hmatovou metodou

5.10.7 Cvičení z českého jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		0+1	0+1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cvičení z českého jazyka je volitelný předmět, který se vyučuje v osmém a devátém ročníku. Je dotován 1 disponibilní hodinou týdně a vyučuje se většinou ve třídách. Někdy jsou pro práci využívány i výukové programy na počítači. Jeho obsah navazuje na obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Žáci mají možnost si učivo hlouběji procvičit a zopakovat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu cvičení z českého jazyka směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke zdokonalování čtení a osvojování dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vytváříme podmínky pro vyhledávání a třídění informací využívaných v procesu učení i v praktickém životě,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v písemném a v ústním projevu, hodnotit výsledky své práce a usilovat o jejich zlepšení.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatnému nalézání mluvnických pravidel,
- učíme je hledat chyby v textu, zdůvodňovat své závěry a navrhnout různá řešení problémů,
- žáci se učí vzájemně si pomáhat a radit.

Kompetence komunikativní:

- rozšiřujeme slovní zásobu žáků a vedeme je k výstižnému a srozumitelnému projevu,
- žáci dokáží vyjádřit své myšlenky a názory.

Kompetence sociální a personální:

- organizujeme práci, při které se žáci učí diskutovat a spolupracovat v menších skupinách,
- žáci se při řešení problémů vzájemně seskupují, jsou schopni požádat o pomoc,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:

- učíme žáky chránit, respektovat a oceňovat slovesné dědictví, vysvětlujeme jim jeho význam,
- pomáháme žákům aktivně se zapojovat do kulturního dění.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dokáže zdůvodnit pravopisné jevy • samostatně vyhledává informace v mluvnických příručkách, encyklopediích aj.	- lexikální, morfologický a syntaktický

8. ročník

2. Práce s textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porozumí danému textu a utvoří si názor na přečtené - nalezne požadované informace v textu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - samostatně vyhledává informace v mluvnických příručkách, encyklopediích aj.	- vlastní tvorba - čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

3. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozliší souvětí a větu jednoduchou - zapiše stavbu jednoduché věty do grafu - rozliší větné členy - jednodušší příklady	větné členy - základní a rozvíjející - předmět, příslovečná určení, přívlastek

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a využívá je vhodně v textu i komunikaci	- koncovky podstatných a přídavných jmen, sloves - spisovné tvary číslovek a zájmen

5. Netradiční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: seznámí se s netradičními jazykovými úlohami a způsobem jejich řešení	- jazykové hry, křížovky, jazykolamy ... - testy SCIO, CERMAT

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Pravopis - opakování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- vyjmenovaná slova - pravopis podstatných a přídavných jmen - psaní předpon, přípon, zdvojených souhlásek - shoda přísudku s podmětem - psaní velkých písmen

9. ročník

2. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní stavbu věty jednoduché • správně použije čárku ve větě jednoduché • rozliší souvětí souřadné a podřadné • znázorní graficky stavbu věty jednoduché i souvětí	- věta jednoduchá - souvětí souřadná a podřadná - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - pořádek slov - zápor

3. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • uvádí zásady tvoření českých slov	- obohacování slovní zásoby

4. Přejatá slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spisovně vyslovuje a správně píše běžně užívaná cizí slova • frekventovaná cizí slova nahradí českým ekvivalentem	- výslovnost - pravopis přejatých slov

5. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • správně třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary slov a využívá je vhodně v textu i komunikaci	- opakování bližšího určování slovních druhů - skloňování - obecných jmen přejatých, cizích jmen vlastních

6. Obecné výklady o jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- slovanské jazyky - útvary českého jazyka - jazyková kultura

5.10.8 Technická praktika

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0+1

0+1

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

Předmět Technická praktika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a rozvíjí jejich zručnost. Zaměřuje se na praktické dovednosti a návyky. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti.

Vzdělávací obsah se realizuje ve volitelném vyučovacím předmětu s časovou dotací 1 disponibilní hodina týdně v 8. a 9. ročníku. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Vyučuje se v dílnách, některé učivo v pracovně fyziky.

Tento vyučovací předmět rozvíjí u žáků pozitivní vztah k práci a odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce. Vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovních činnostech a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Žáci se učí chápat práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Technická praktika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání nových informací a systematizaci,
- žáci tyto informace efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktických úlohách.

Kompetence k řešení problémů:

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení,
- provedeme rozbor pracovního postupu.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory,
- zapojují se do diskuse, obhajují svůj názor, snaží se vhodně argumentovat,
- vedeme je k porozumění různým typům textů a jejich praktickému využití,
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření mezilidských vztahů.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch vlastní i druhých,
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Kompetence občanské:

- rozvíjíme u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě,
- učíme žáky rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví,
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.

Kompetence pracovní:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti,
- při práci používáme bezpečně a účinně materiály a nástroje,
- využíváme znalosti a zkušenosti získané z různých oborů,
- připravujeme žáky na jejich profesní zaměření.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Elektrotechnické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zapojí jednoduchý elektrický obvod	- elektrický proud a elektrické napětí - první pomoc při úrazu elektrickým proudem - schématické značky v elektronice - jednoduchý elektrický obvod - základní funkce součástek

2. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porozumí technickému výkresu a vyrobí podle něho výrobek - provede zadaný úkol správně a ve stanoveném rozsahu - vyřeší samostatně náročnější technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu	- náročnější pracovní operace a postupy - samostatná tvořivá práce žáků - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Elektrotechnické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zapojí jednoduchý elektrický obvod	- jednoduchý elektrický obvod - práce s elektrotechnickou stavebnicí

2. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - provede náročnější práce s technickými materiály, dodržuje technologický postup - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu	- náročnější pracovní operace a postupy - samostatná tvořivá činnost žáků - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

5.10.9 Cvičení z matematiky

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0+1

0+1

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je zaveden do učebního plánu v 8. a 9. ročníku a má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Tato hodina je disponibilní, je vyhrazena na procvičování probraného učiva z matematiky.

Výuka probíhá většinou ve třídě, v případě využití počítače jako výukového prostředku, v multimediální učebně.

Obsah vzdělání vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Cvičení z matematiky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků logické, exaktní a abstraktní myšlení,
- vedeme žáky k postupnému zdokonalování grafického projevu, provádění rozborů a zápisu úloh,
- vedeme žáky k ověřování výsledků,
- podněcujeme žáky k realizaci vlastních nápadů,
- zadáváme žákům zajímavé úlohy.

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky provádět rozbor problému,
- vedeme žáky k vlastnímu rozboru jejich chybných řešení a hledání cesty správného řešení,
- motivujeme žáky problémy z praktického života,
- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti řešit problémy.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky v pracovním týmu (ve skupinách).

Kompetence sociální a personální:

- volíme úlohy, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách,
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a střídát role ve skupině, respektovat práci vlastní i druhých a dohodnutá pravidla chování,

Kompetence občanská:

- pomáháme žákům pomocí jasných kritérií hodnotit své činnosti, výsledky a práci ostatních,
- vedeme je při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,

- zadáváme úlohy, při kterých lze využít grafy, obrazové materiály a jiné informační zdroje, ze kterých žáci vyhledávají a třídí informace,
- vedeme žáky k efektivní organizaci práce.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná a uspořádá celá čísla podle velikosti • sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	- sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel - porovnávání celých čísel podle velikosti - slovní úlohy s celými čísly

2. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky • upraví složený zlomek • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k základním operacím se zlomky	- sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - složený zlomek - slovní úlohy se zlomky

3. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla • řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel	- sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel - převod zlomku na desetinné číslo a naopak - slovní úlohy s racionálními čísly

4. Druhá mocnina a odmocnina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky • vypočítá číselný výraz s druhou mocninou a odmocninou • provádí základní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování)	- druhá mocnina a odmocnina racionálního čísla z tabulek a na kalkulačce - číselné výrazy s mocninou a odmocninou čísla - početní operace s mocninami a odmocninami

5. Pythagorova věta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyřeší praktické úlohy s použitím Pythagorovy věty	- výpočet neznámé strany v pravoúhlém trojúhelníku ve slovních úlohách

8. ročník

6. Objemy a povrchy těles

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vypočítá obsah a obvod různých n-úhelníků - vypočítá objem a povrch hranolu - vypočítá objem a povrch válce	- obsah a obvod n-úhelníků podle vzorců - objem a povrch hranolu - objem a povrch válce - hranoly a válce ve slovních úlohách

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Úprava algebraických výrazů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - rozloží výraz na součin	- početní operace s mnohočleny - rozklad výrazu na součin vytýkáním - rozklad výrazu na součin podle vzorce - druhá mocnina dvojčlenu

2. Rovnice, slovní úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyřeší lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav - vyřeší slovní úlohy použitím rovnic	- řešení lineárních rovnic - slovní úlohy řešené rovnicemi

3. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: provádí základní konstrukce dle zadání a provedeního náčrtku	- konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku, kružnice - konstrukce výšek, těžnic, středních příček - Thaletova kružnice

4. Příklady k přijímacím zkouškám

Očekávané výstupy	Učivo
žák: řeší úlohy k přijímacím zkouškám	příklady z přijímacích zkoušek

5. Zajímavé úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: řeší zajímavé matematické úlohy	zajímavé úlohy /např. sudoku, algebrogramy, rébusy, kvízy,.../

5.11 Nepovinné předměty

5.11.1 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu (vzdělávacího oboru)

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Vzdělávací obor Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem nepovinného předmětu anglický jazyk je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem apod. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i výuka gramatické části vzdělávacího předmětu. Předmět směřuje k tomu, aby žáci po ukončení základního vzdělávání byli schopni domluvit se v běžných každodenních situacích, rozuměli přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, porozuměli obsahu textů různé úrovně, seznámili se se sociokulturním prostředím anglicky mluvících zemí a aby komunikovali otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci. Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy verbální komunikace.

Časová dotace nepovinného předmětu je 1 hodina týdně v 1. - 2. ročníku.

Žáci jsou děleni na skupiny v rámci třídy nebo ročníku.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, učebnách výpočetní techniky nebo učebnách s interaktivní tabulí.

Metody a formy práce

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích.

Ve vyučování je kromě výkladu, poslechu, četby, dialogů, komunikace, reprodukce textu v písemné i ústní formě kladen důraz i na samostatnou práci žáků. Součástí vyučování jsou hry, recitace, zpěv, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty apod. S rozšiřováním rozsahu osvojeného učiva a se zvyšováním celkové intelektuální úrovně žáků se dále obohacují zavedené metody a formy práce, více se uplatňuje logičnost a tvořivá samostatná práce žáků. Soustavná pozornost se věnuje osvojování účinných studijních dovedností a návyků, včetně uplatňování autokorekce různých způsobů skupinové práce. Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Mezipředmětové vztahy

Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, přírodovědu, vlastivědu, svět kolem nás, zeměpis, dějepis, občanskou, výtvarnou, hudební výchovu, svět práce, tvořivé činnosti i matematiku.

Průřezová témata

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, mediální výchova, výchova demokratického občana

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využívá učitel pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na vnitřní motivaci žáků
- používá vhodné učební pomůcky
- vede žáky k aktivnímu učení prostřednictvím různorodých metod práce
- předkládá dostatek informačních zdrojů
- zařazuje práci s jazykovými učebnicemi
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení problémů, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří dostatečné množství komunikativních situací
- zařazuje různá řečnická cvičení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům s poruchami učení
- vnáší pohodovou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- simuluje různé situace, které přispívají k uvědomění si vlastní identity
- zapojuje žáky do kulturního dění a soutěží

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci s materiály podporujícími výuku Aj

1. ročník

1 týdně, N

1. pozdravy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • reaguje na pokyny verbálně i neverbálně	

1. ročník

2. pokyny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy	

3. představování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech)	

4. školní pomůcky číslovky 0-10

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí obrázek k mluvené podobě slova či slovního spojení	

5. hračky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí obrázek k mluvené podobě slova či slovního spojení	

6. svátky (Vánoce)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	

7. barvy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na pokyny verbálně i neverbálně - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	

1. ročník

8. oblečení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí obrázek k mluvené podobě slova či slovního spojení	

9. narozeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech) • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	

10. zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na pokyny verbálně i neverbálně • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí obrázek k mluvené podobě slova či slovního spojení	

11. rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí obrázek k mluvené podobě slova či slovního spojení	

1. ročník

12. zvuková podoba jazyka - základní výslovnostní návyky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • reaguje na pokyny verbálně i neverbálně • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy	

13. slovní zásoba - použití slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • reaguje na pokyny verbálně i neverbálně • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy • zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech) • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí obrázek k mluvené podobě slova či slovního spojení • zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	

2. ročník

1 týdně, N

1. zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, vykoná činnost) • rozumí obsahu jednoduchých krátkých slovních spojení, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života	

2. ročník

2. barvy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • na pokyny reaguje verbálně i neverbálně • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, vykoná činnost) • rozumí obsahu jednoduchých krátkých slovních spojení, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života	

3. domov, rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	

4. jídlo a pití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • na pokyny reaguje verbálně i neverbálně • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, vykoná činnost) • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchých krátkých slovních spojení, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	

5. oblékání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • na pokyny reaguje verbálně i neverbálně • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, vykoná činnost) • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	

2. ročník

6. lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - na pokyny reaguje verbálně i neverbálně - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	

7. svátky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	

8. zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchých krátkých slovních spojení, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	

9. slovní zásoba - osvojování a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	

5.11.2 Sportovní hry

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Nepovinný předmět sportovní hry je nabízen žákům 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Výuka se uskutečňuje v prostorách tělocvičny školy, k dispozici jsou certifikované mantinely.

Vzdělávání je zaměřeno na zvládnutí základních dovedností, pochopení pravidel a taktiky hry. Součástí výuky je také další prohlubování pohybových dovedností a zvláštní důraz je kladen na vzájemnou spolupráci, bez níž není možné v této kolektivní hře dosáhnout jakéhokoliv úspěchu. Cílem není vyhrát za každou cenu, ale poznat radost ze hry a sdílet společně pocity z vítězství i proher. Vrcholem by se mělo stát spojení dobré fyzické kondice, duševní pohody a zdravého životního stylu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich rozvoji
- učit žáky uvědomovat si souvislosti mezi tělesnou zdatností a psychickou pohodou
- vést žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a k hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- učit žáky hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- vést žáky ke zpracovávání a prezentování naměřených výkonů

Kompetence komunikativní

- vyžadovat vyslechnutí a přijetí pokynů učitele, vedoucího družstva
- poskytovat žákům prostor pro diskusi o taktice družstva
- vést žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností, k jejich prezentování a hodnocení
- vést žáky k tvorbě příspěvků o školní sportovní akci

Kompetence sociální a personální

- dbát na dodržování pravidel fair play
- vést žáky k podpoře myšlenek olympijského hnutí
- rozvíjet spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva - rozdělování a přijímání úkolů v rámci družstva

Kompetence občanské

- podporovat aktivní sportování
- procvičovat první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní

- dbát na dodržování a respektování pravidel, bezpečnosti při práci
- vést žáky k tomu, aby využívali svých znalostí v běžné praxi

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kreativita

Mezilidské vztahy

Komunikace

Seberegulace a sebeorganizace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

1. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • zvládá základní herní dovednosti • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojuje se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny vyučujícího • zná základní pojmy a pravidla • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách	- výklad pravidel a základních pojmů - herní dovednosti jednotlivce - základní postoj a držení hokejky - pohyb po hřišti - dribling - přihrávka na místě a v pohybu - přihrávka a pohyb po ní - vedení míče, míčku tažením a tlačením - krytí míče, míčku - chytání míče, míčku - střelba - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

2. ročník

1 týdně, N

2. ročník

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • zvládá základní herní dovednosti • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojuje se do herního systému mužstva • reaguje na pokročilé pokyny a signály vyučujícího • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách	- výklad pravidel a základních pojmů - herní dovednosti jednotlivce - upevňuje základní postoj a držení hokejky - pohyb po hřišti - dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - přihrávka a pohyb po ní - vedení míče, míčku tažením a tlačením - krytí míče, míčku - chytání míče, míčku - nácvik střelby - střelba zápěstím - herní kombinace - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrazení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

3. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • zvládá základní herní dovednosti • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojuje se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny, signály a gesta vyučujícího • zajímá se o nové prvky a pravidla hry • sám si vyhledává výsledky domácích i světových soutěží • poučí se z vlastních chyb • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách • jedná v duchu fair play, za pomoci vyučujícího dodržuje pravidla hry	- pokročilá pravidla - základní označení a vybavení hřišť - herní dovednosti jednotlivce - pohyb po hřišti - pokročilý dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - přihrávka a pohyb po ní - pokročilé vedení míče, míčku - krytí míče, míčku - chytání míče, míčku - nácvik střelby - střelba zápěstím - herní kombinace - herní systémy - modelové herní situace - závěrečný turnaj - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrazení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

4. ročník

4. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojuje se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny, signály a gesta vyučujícího • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je • reaguje na hráčské funkce v družstvu, dodržuje je v utkání • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zajímá se o nové prvky a pravidla hry • sám si vyhledává výsledky domácích i světových soutěží • poučí se z vlastních chyb • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách • jedná v duchu fair play, za pomoci vyučujícího dodržuje pravidla hry	- pokročilá pravidla - základní označení a vybavení hřišť - herní dovednosti jednotlivce - pohyb po hřišti - pokročilý dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - pokročilé vedení míče, míčku - krytí míče, míčku - pokročilá střelba na bránu v pohybu - herní kombinace - herní systémy - modelové herní situace - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - závěrečný turnaj - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

5. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojuje se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny, signály a gesta vyučujícího • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je • reaguje na hráčské funkce v družstvu, dodržuje je v utkání • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zajímá se o nové prvky a pravidla hry • sám si vyhledává výsledky domácích i světových soutěží • poučí se z vlastních chyb • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách • jedná v duchu fair play, za pomoci vyučujícího dodržuje pravidla • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	- pokročilá pravidla - základní označení a vybavení hřišť - herní dovednosti jednotlivce - pohyb po hřišti - pokročilý dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - pokročilé vedení míče, míčku - krytí míče, míčku - pokročilá střelba na bránu v pohybu - kombinovaný nácvik herních činností jednotlivce - herní systémy - modelové herní situace - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - závěrečný turnaj - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

5. ročník

6 Projekty

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2018/7		
Platnost	od 1. 9. 2018	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

6.1 Zdravý životní styl

Určen pro:

- 1. ročník
- 2. ročník
- 3. ročník
- 4. ročník
- 5. ročník
- 6. ročník
- 7. ročník
- 8. ročník
- 9. ročník

Projekt ZŠ Dubina

Zdravý životní styl

Motto:

Změna je cesta.

Změnou se učíme.

Změnu doprovázejí naše úzkosti i obavy.

Změna vyžaduje naši sílu.

Změna systému začíná u každého z nás.

Autoři projektu:

Mgr. Jana Horná, Ing. Naděžda Jakubcová, Mgr. Jana Kvačková,

Mgr. Ivana Rozinková, Mgr. Dáša Zahálková

Cíl projektu:

Cílem projektu je nabídnout žákům prostřednictvím činnostního učení možnost pochopit, co je to zdravý životní styl a připravit pro žáky aktivity, které pro ně budou impulsem k zamyšlení nad současným životním stylem a případně povedou ke změně současných zvyklostí.

Cílová skupina: žáci I. a II. stupně ZŠ

Osnova, časový plán projektu:

V září oslovit SZŠ a pokusit se zajistit přístroje a studentky.

V polovině října budou všichni učitelé seznámeni s projektem Zdravý životní styl .

Dva týdny před zahájením projektu proběhne mezi žáky anketa. Třídní učitelé seznámí cílovou skupinu žáků s projektem a předají žákům dopisy s informacemi o projektu pro rodiče. Anketu budou vyhodnocovat vybraní žáci II. stupně a s výsledkem ankety budou všichni seznámeni (nástěnky, rozhlas, webové stránky školy). V těchto dnech si všichni žáci vytvoří Osobní kartu žáka (vzor – v příloze).

Doba trvání projektu: 18. 11. 2008 – 21. 11. 2008 v prostorách ZŠ Dubina

Začlenění do předmětů: výchova ke zdraví, výchova k občanství, tělesná výchova, výtvarná výchova, tvořivé činnosti, matematika, přírodopis, informatika, svět kolem nás, chemie, český jazyk a doplňkové aktivity zasahují i do ostatních předmětů.

Klíčové kompetence plněné v projektu:

Kompetence k učení – aktivita č. 3, 4, 5, 6, 7, 8

Kompetence k řešení problému – aktivita č. 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11

Kompetence komunikativní – aktivita č. 1 – 11

Kompetence sociální a personální – aktivita č. 1 – 11

Kompetence občanské – aktivita č. 4, 5, 6, 8

Kompetence pracovní – aktivita č. 5, 7, 8, 11

Metody: řízený rozhovor, putující flipchart, brainstorming, skupinová práce, volné psaní

Seznam dílčích aktivit projektu

1. Jak se cítím? Test a vyhodnocení.

2. Volné psaní: Co si představuješ pod pojmem zdravý životní styl?

3. Putující papíry – 5 skupin žáků – zpracovávané oblasti:

maso a potraviny živočišného původu

mléko

ovoce

zelenina

potraviny z mouky

Diskuse o vytvořeném, výběr zdravých a nezdravých pokrmů.

4. Sestavení zdravého jídelníčku na jeden den

a) I. stupeň – obrázkový a vytvoření prostorové koláže Talíř

b) II. stupeň – v 6. a 7. roč. – jídelníček dle obecných zásad a výpočet BMR (denní nutný příjem energie)

→ v 8. a 9. roč. výpočet BMR a jídelníček dle výpočtu

5. Příprava jídel

a) I. stupeň – ochutnávka zdravých pomazánek

b) II. stupeň

Klíčová slova – kuskus – pohanka – jáhly – oves

Zjistit informace a uvařit dle receptu.

Slepý text (vytvořit na základě získaných informací) – tofu – tempeh – seitan- špalda – cizrna.

6. Rozhovory s dospělými

O konzumaci alkoholu

O kouření

O potížích s hmotností

Výstup – prezentace výsledků, diskuse, návrhy změn, náprava

7. Osobní karta žáka

8. Příprava a tvorba třídního plakátu

a) I. stupeň: Denní režim

b) II. stupeň: Závislosti

9. Závěrečné volné psaní Co tě dnes napadá pod pojmem zdravý životní styl?

10. Úkol do obálky – Co můžu změnit ve svém životním stylu k lepšímu?

11. Zpětná vazba – duben – kontrola plnění úkolu z obálky
- Osobní karta žáka – údaje za duben

Výstupy projektu

Třídní plakát

Jídelníček a uvařené pokrmy

Osobní karta žáka – vybrat od žáků (kvůli doplnění následných údajů v dubnu)

Volné psaní

Prezentace před rodiči na třídních schůzkách

Prezentace před mladšími spolužáky

Fotodokumentace

Informace na webové stránky a do tisku

(Dle uvážení zařadit některé výstupy do portfolia žáka)

Doplňkové aktivity:

Obilné klíčky

Perličky o jídle – viz příloha

Denní režim

Vhodné oblečení

Pětilístek o zdraví – viz příloha

Kvízové otázky pro 2. stupeň

Kolik sní rodina – prezentace stažená z webu

Neobvyklé menu – příliš exotické pokrmy

Seznam příloh:

Dopis rodičům

Jak se cítím?

Zdravotní karta žáka

Anketa pro I. a II. stupeň

Tabulky pro výpočty BMR

Literatura: kuchařské knihy

RNDr. Petr Fořt, CSc.: Recepty a výživové tabulky (nejen) pro sportovce

Internetové odkazy:

<http://www.kurakovaplice.cz/index.php?strana=rakovinaplic>

<http://www.vyzivadeti.cz/pro-skoly/video/zasady-zdrave-vyzivy.html>

<http://www.drogovaporadna.cz/game.html>

Příloha č. 1 - dopis rodičům

Vážení rodiče,

v době od 18. listopadu do 21. listopadu 2018 bude naše škola realizovat projekt zaměřený na zdravý životní styl. Naši žáci se budou aktivně zapojovat do různých činností, které by je měly seznámit s tím, v čem spočívají zásady zdravého životního stylu. V současné době se o něm dost často mluví, ale bohužel mnohokrát zůstává pouze u slov. Jsme přesvědčeni, že Vy sami chcete pro své děti jen to nejlepší a že nám proto při realizaci tohoto projektu budete nápomocni ať již při spolupráci s Vašimi dětmi, nebo zapůjčením materiálů vhodných pro realizaci projektu (knihy, videokazety, DVD, fotografie, apod.).

Projekt bude provázet naše žáky v průběhu celého školního roku, protože nelze zcela změnit svůj životní styl ze dne na den a ani výsledky této změny se nedají pozorovat okamžitě. Podporujte tedy společně s námi vůli a úsilí dětí odhodlat se k novým aktivitám a také v jejich realizaci vydržet.

Jedním z cílů tohoto projektu je také dovednost žáků učit se samostatně shromažďovat nové poznatky z této oblasti, podělit se o ně s ostatními spolužáky a společně tyto informace zpracovat a vyhodnotit.

Věříme, že naše společné úsilí povede k úspěšným výsledkům, které budou prezentovány šťastnými a zdravými dětmi.

Učitelé ZŠ Dubina

Příloha č. 2

ANKETA pro I. stupeň:

(U některých otázek je možné zaškrtnout více možností.)

1. Vyrovnaný a pravidelný denní režim je:

- a) dostatek pohybu a odpočinku
- b) dodržování zásad zdravé životosprávy, dostatek spánku, pravidelné stravování

2. Ráno ve všední den vstávám v době mezi:

- a) 6 : 00 h – 6 : 30 h
- b) 6 : 30 h – 7 : 00 h
- c) po 7 : 00 h

3. Večer ve všední den jdu spát v době mezi:

- a) 19 : 00 h – 20 : 00 h
- b) 20 : 00 h – 21 : 00 h
- c) 21 : 00 h – 22 : 00 h
- d) po 22 : 00 h

4. Sportuji nebo se věnuji jiným pohybovým činnostem:

- a) denně
- b) jednou týdně
- b) dvakrát týdně
- c) více než dvakrát týdně

5. Dodržování zásad osobní hygieny zahrnuje:

- a) péče o obuv a oděv

- b) péče o čistotu celého těla
- c) péče o čistotu celého těla, péče o oděv a obuv

6. Moje denní ranní hygiena:

- a) myji se teplou vodou, čistím si zuby, češu se
- b) myji se studenou vodou, čistím si zuby, češu se
- c) nemám čas na ranní očistu

7. Moje večerní hygiena:

- a) umyji se teplou vodou (obličej, zuby, ruce)
- b) osprchuji se, umyji si zuby
- c) jsem tak unavený(á), že večer se hygieně nevěnuji

8. Péče o zdraví je záležitostí:

- a) rodičů
- b) je věcí každého z nás
- c) lékařů

9. O své zdraví pečuji:

- a) sportováním
- b) otužováním
- c) vhodným oblékáním
- d) osobní hygienou
- e) relaxací

10. Vyvážená strava je:

- a) ovocné bonbony a nápoje, chipsy se zeleninovou příchutí
- b) různé druhy uzenin (párky, salámy) a jiné masné výrobky
- c) bezmasá jídla
- d) výrobky z obilovin, masa, mléčné výrobky, zelenina a ovoce

11. Jím rád(a):

- a) maso
- b) zeleninu
- c) ovoce
- d) luštěniny

12. Vegetarián je člověk, který se živí:

- a) především masem
- b) především stravou rostlinného původu
- c) především brouky

13. Stres je:

- a) zátěž, tíseň, tlak
- b) uvolnění, uklidnění

14. Mezi škodlivé návyky nepatří:

- a) kouření
- b) alkohol
- c) užívání drog
- d) pravidelný pohyb, sport
- e) dlouhé vysedávání u PC a TV

ANKETA pro II. stupeň:

(U některých otázek je možné zaškrtnout více možností.)

1. Vyrovnaný a pravidelný denní režim je:

- a) dostatek pohybu a odpočinku
- b) dodržování zásad zdravé životosprávy, dostatek spánku, pravidelné stravování

2. Ráno ve všední den vstávám v době mezi:

- a) 6 : 00 h – 6 : 30 h
- b) 6 : 30 h – 7 : 00 h
- c) po 7 : 00 h

3. Večer ve všední den jdu spát v době mezi:

- a) 19 : 00 h – 20 : 00 h
- b) 20 : 00 h – 21 : 00 h
- c) 21 : 00 h – 22 : 00 h
- d) po 22 : 00 h

4. Sportuji nebo se věnuji jiným pohybovým činnostem:

- a) denně
- b) jednou týdně
- b) dvakrát týdně
- c) více než dvakrát týdně

5. Dodržování zásad osobní hygieny zahrnuje:

- a) péče o obuv a oděv
- b) péče o čistotu celého těla
- c) péče o čistotu celého těla, péče o oděv a obuv

6. Moje denní ranní hygiena:

- a) myji se teplou vodou, čistím si zuby, češu se
- b) myji se studenou vodou, čistím si zuby, češu se
- c) nemám čas na ranní očistu

7. Moje večerní hygiena:

- a) umyji se teplou vodou (obličej, zuby, ruce)
- b) osprchuji se, umyji si zuby
- c) jsem tak unavený(á), že večer se hygieně nevěnuji

8. Zdraví je:

- a) když nejsme nemocní
- b) když nejsme nemocní a jsme v celkovém tělesném, duševním a sociálním uspokojení

9. Péče o zdraví je záležitostí:

- a) rodičů
- b) je věcí každého z nás
- c) lékařů

10. O své zdraví pečuji:

- a) sportováním d) osobní hygienou
- b) otužováním e) relaxací
- c) vhodným oblékáním

11. Prevence je:

- a) předcházení nemocí a následků nemocí
- b) omezení sportování po nemoci
- c) užívání léků v době onemocnění

12. Jím rád(a):

- a) maso c) ovoce
- b) zeleninu d) luštěniny

13. Vegetarián je člověk, který se živí:

- a) především masem
- b) především stravou rostlinného původu

14. Cizrna je:

- a) druh čočky
- b) obilovina
- c) druh hrachu

15. Stres je:

- a) zátěž, tíseň, tlak
- b) uvolnění, uklidnění

16. Stresu předcházím:

- a) vysedáváním u počítače a televize
- b) dostatečným spánkem
- c) pravidelným pohybem, vyváženou stravou, dostatečným odpočinkem a relaxací

17. Nakažlivé nemoci jsou:

- a) chřipka, žloutenka, AIDS (vir HIV)

b) cukrovka, vysoký krevní tlak, nádorová onemocnění, infarkt

18. AIDS se nepřenáší: :

- a) krví
- b) pohlavním stykem
- c) dotekem

19. Před různými typy nakažlivých chorob se chráním:

- a) před jídlem si zásadně nemyji ruce
- b) zásadně nesbírám injekční stříkačky volně ležící na zemi
- c) mytím rukou po příchodu z venku, po toaletě a před každým jídlem

20. Mezi škodlivé návyky nepatří:

- a) kouření d) pravidelný pohyb, sport
- b) alkohol e) dlouhé vysedávání u PC a TV
- c) užívání drog

1. ročník

Klíčové kompetence

- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

2. ročník

Klíčové kompetence

- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

3. ročník

Klíčové kompetence

- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci

- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

4. ročník

Klíčové kompetence

- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

5. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat

- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

6. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, medií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

7. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, medií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení

8. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, medií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení
- dbá při práci na ochranu životního prostředí

9. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, medií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

- obhazuje vhodnou formou svůj vlastní názor
- naslouchá názorům jiných
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- nebojí se vyjádřit svůj názor před ostatními
- naslouchá jiným a respektuje jejich názor
- vedeme žáky k takovému řešení úkolů, aby mohli zažít pocit úspěchu
- dokáže přijmout různé role v týmu
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vcítí se do situací ostatních
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- účinně používá materiály, nástroje a vybavení
- dbá při práci na ochranu životního prostředí

6.2 Domácí zvířata

Určen pro: 4. ročník

PROJEKT DOMÁCÍ ZVÍŘATA (se zaměřením na objevování jazyků)

Autoři: Olga Šindelářová a Jiřina Řešátková

Cíl projektu: 1. Získat vědomosti a dovednosti a rozvíjet ty schopnosti, které umožní aktivně poznávat přírodu – život domácích zvířat

2. Sami vyhledávat informace

3. Utvářet si kladný vztah k přírodě – odsuzovat nevhodné zacházení se zvířaty

4. Pozorovat druhy živočichů, zařadit je do ekosystému

5. Znat význam – užitek domácích zvířat pro člověka (maso, mléko, vejce, srst, peří)

6. Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k přírodě a k prostředí – způsoby chovu hospodářských zvířat – velkochovy /výhody a nevýhody/

7. Pozorovat chování domácích zvířat – etologie

8. Možná i rozhodování o svém budoucím povolání

9. Vytvořit si pozitivní přístup k mateřskému jazyku a dalším jazykům a kulturám

10. Uvědomit si, že lidé komunikují v různých jazycích

11. Rozšířit si jazykové obzory

12. Seznámit se s různorodostí cizích jazyků

13. Naučit se nové slovní zásobě

14. Získat nové poznatky o domácích zvířatech

15. Využívat nových poznatků i v jiných předmětech (např. v matematice – slovní úlohy aj.)

16. Uvědomit si, že péče o domácí zvíře je dlouhodobá a pravidelná činnost

17. Formulovat základní pravidla úspěšné týmové práce

Cílová skupina žáků: 4. ročník

Časový plán projektu: průběžně v uvedených předmětech, cca 3 měsíce, s možností pokračování v příštím školním roce

Osnova (postup): 1. Přípravné práce: shromažďování potřebného materiálu (internet, encyklopedie, knížky Domácí zvířata u nás a ve světě – Ch. Wolfrum, Cizí jazyky napříč předměty 1. stupně ZŠ, Jazyková propedeutika pro uč. 1. stupně ZŠ, English reader I. – J. Taylor, Anglicky se Všeobecnou stavební spořitelnou KB a. s., Hrátky s angličtinou – E.Sládková a jiná literatura, obrázky, slovníky, osmisměrky, tabulky aj.)

2. Zahájení projektu: výchozí učivo Domácí zvířata (v Př) rozšířeno do dalších vyučovacích předmětů a vhodně propojováno

3. Průběh: dle dílčích projektů – Př, Aj, M, Hv, Čj, Pč, Vv

4. Vyhodnocení: po ukončení projektu

Začlenění do předmětů: Př, Aj, Hv, Vv, M, Čj, Pě

Pomůcky, zdroje: knížky o zvířatech, encyklopedie, internet, počítačové výukové programy, CD, učebnice, modelína, kreslicí potřeby, dětské rytmičké nástroje, kytara, interaktivní tabule

Metody, místo a čas: výklad, procvičování, opakování, nákresy, práce se slovníkem, srovnávání, vyhledávání, dramatizace, třídění, modelování, pantomima, osmisměrka (postřehové úkoly), sestavování rozstříhaného textu, jazykolamy, pohybové hry, hádanky, poslech, báseň, malba aj.

místo - třída IV. B, učebna výpočetní techniky, odborná učebna Př

2. st.-interaktivní tabule, školní výlet, plán- útulek pro zvířata nebo Apolenka- farma

čas - viz výše-cca 3 měsíce s pokračováním

Rozvíjené kompetence: a) kompetence k učení (vysvětlujeme smysl a cíl učení, vedeme k pochopení potřeby celoživotního vzdělávání, posilujeme pozitivní vztah k učení, podporujeme samostatnost a tvořivost, rozlišujeme učivo základní (nezbytné) a rozšiřující (doplňující), učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace, uplatňujeme individuální přístup, umožníme žákovi zažít úspěch)

b) kompetence k řešení problému (učíme žáky nebát se problémů, podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, respektujeme názory druhých, využíváme moderní techniku, učíme se, jak některým problémům předcházet)

c) kompetence komunikativní (vedeme žáky ke srozumitelnému formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů, k porozumění jednoduchému sdělení v Aj, nezasahujeme do projevu druhého, vyjadřujeme se kultivovaně)

d) kompetence sociální a personální (rozvíjíme schopnost a potřebu spolupracovat i v anglicky hovořící skupině (na jednoduchém úkolu), společně vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi, posilujeme sebedůvěru žáka, uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům s poruchami učení

e) kompetence občanské (vedeme žáky k respektování práce a úspěchů druhých, vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožující zdraví i život člověka, jsme ochotni komukoliv podat pomocnou ruku

f) kompetence pracovní (rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, pracujeme s chutí a zájmem, samostatně s dvojjazyčným slovníkem, pochválíme za dobrou práci, vystavíme na nástěnce práce žáků, sledujeme pokrok žáků, důsledně sledujeme bezpečné a šetrné zacházení s používanou technikou a jinými pomůckami /hudební nástroje, učebnice aj./, opakovaně provádíme poučení o bezpečnosti a chování žáků při různých pracovních činnostech a školních akcích / výlet apod./)

Přílohy: nástěnky ve třídě, výstavka prací – modelování, tabulka, výkresy, pracovní listy

Zhodnocení projektu, prezentace – po realizaci: na třídní schůzce, Duboviny

6.3 Naše cestovní kancelář

Určen pro: 5. ročník

„NAŠE CESTOVNÍ KANCELÁŘ „

Autoři: Mgr. Jana Formáčková, Mgr. Edita Kárychová

Cíl projektu:

- podněcování žáků k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů
- vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjení schopnosti spolupracovat v týmu

Cílová skupina žáků: 5. ročník

Časový plán projektu: 2 měsíce

Osnova:

- seznámení cílové skupiny žáků s projektem
- zahájení projektu – dle časového a tematického plánu realizace průřezových témat
- vlastní průběh

Začlenění do předmětu: vlastivěda, výtvarná výchova, pracovní činnosti, český jazyk, matematika, přírodověda

Pomůcky: sešit A4 nelinkovaný, lepidlo, nůžky, pravítko, psací potřeby, pastelky, fixy

Zdroje – návštěva cestovní kanceláře, internetové odkazy (státy Evropy a světa), literatura (učebnice vlastivědy 5.ročník, encyklopedie Zeměpis světa, encyklopedie Lidé a Země, katalogy cestovních kanceláří)

Metody: Práce s informacemi, skupinová práce, samostatná práce, tvořivá činnost, řízený rozhovor, prezentace

Velikost skupiny: 4 – 5 žáků

Místo: cestovní kancelář, počítačová učebna, třída

Čas: duben, květen

Rozvíjené kompetence:

- k učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- k řešení problému – vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- komunikativní – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle

a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- sociální a personální – podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- pracovní – využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Postup a organizace:

- řízený rozhovor (dovolená, výběr, práce cestovních kanceláří)
- rozdělení žáků do týmů
- výběr 2 až 3 evropských států
- návštěva cestovních kanceláří
- vyhledávání a shromažďování materiálů o vybraných státech
- pojmenování své cestovní kanceláře (originální)
- práce v týmech na tvorbě katalogu – informace o zemi, obrazový materiál, cenová kalkulace, slevy, bonusy, výlety, historické památky, zajímavosti
- reklama cestovní kanceláře, prezentace

Přílohy: fotodokumentace vytvořených katalogů

Zhodnocení projektu:

- žáci pracovali s velkým zaujetím a velkým elánem, vznikly velmi pěkné katalogy, žáci se naučili rozdělit si práci ve vyhledávání informací a spolupracovat při jejich kompletaci
- po skončení projektu jednotlivé cestovní kanceláře prezentovali svou práci ostatním
- vytvořené katalogy jsou vystaveny ve třídě

6.4 Školní řád s pohádkou

Určen pro: 1. ročník

Školní řád s pohádkou

Autoři projektu: Hana Šmejdiřová

1. stupeň, 1. ročník

Cíl projektu

Seznámení nových žáků – „prvňáčků“ – s povinnostmi a právy

Cílová skupina žáků

Žáci prvního ročníku

Časový plán

Dvě vyučovací hodiny

Osnova:

Motivace - pohádka O Sněhurce a sedmi trpaslících

Body školního řádu

Hledání jmen trpaslíků

Hodnocení

Začlenění do předmětu

Český jazyk: vyprávění , slovní zásoba

Matematika: počítání trpaslíků

Výtvarná výchova

Postup, organizace, pomůcky, zdroje, literatura

1. Úvod - pohádka O Sněhurce

Čte, případně vypráví vyučující se zapojením žáků. Záleží na iniciativě dětí. Učitel poznává novou skupinu.

(Použít jakýkoliv dostupný text.)

2. Hledání -co si děti pamatují

- vlastnosti Sněhurky a trpaslíků

- nekázeň Sněhurky, atd.

3. Interpretace 1. bodu školního řádu části A přizpůsobená školáčkům

4. Hledání jmen našich trpaslíků (skřítků), kteří jsou připraveni na nástěnce

I.

Návrh: A/ 2. (a – d) „Zlobílek“

A/ 2 (e – g) „Detektiv“

A/ 2 (h – j) „Šmudla“

A/ 3 (a – b) „Hračička“

A/ 3 (d – g) „Nevidímsidopusy“

A/ 4 „Pozděchodím“

II.

A/ 9 – 11 „Zapomínálek“

Tato, či jinak navržená jména přidělit trpaslíkům, kteří jsou připraveni na nástěnce.

5. Děti si připraví arch se svými obrázkovými razítky, která budou používat dřív, než se naučí psát a číst, aby je mohly přidat k trpaslíkům, když poruší školní řád.

6. Vyučující doplní důležité body, které se nedostaly mezi sedm trpaslíků.

7. Nakreslení obrázku trpaslíka.

Metody, místo, čas

Vyprávění, rozhovor, samostatná práce, TV chvilka.

Třída, druhý den vyučování, dvě vyučovací hodiny.

Rozvíjené kompetence.

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problému

Kompetence komunikativní

Kompetence pracovní

Přílohy:

Text pohádky, obrázky, školní řád...

Shrnutí a zhodnocení práce žáků.

6.5 Pardubice a okolí

Určen pro: 3. ročník

Pardubice a okolí

ZŠ Dubina, E. Košťála 870, Pardubice 530 12

Autoři projektu:

Hana Šmejdiřová

Alena Tocháčková

1. stupeň, 3. ročník

Cíl projektu

Seznámit žáky s městem, ve kterém žijí. Podnítit žáky k získání informací o svém městě a regionu. Uplatnit možnost samostatného projevu.

Cílová skupina žáků

Žáci třetího ročníku.

Časový plán

Výuka v měsíci září dle tematického plánu.

Osnova

Přípravné práce

Motivace – seznámení s tématem

Vytvoření nástěnky z přineseného obrazového materiálu

Práce skupin

Zadání úkolů vyučujícím

Výstavka publikací

Vycházka

Začlenění do předmětu

Prvouka: Domov, město, kde žiji

Matematika: Aktuální slovní úlohy

Výtvarná výchova: Erb, plán cesty do školy

Dopravní výchova: Dopravní značky, dbát na bezpečí při cestě do školy a zpět

Český jazyk: Prezentace úkolů, ústní projev

Tělesná výchova: Vycházka, pohybová výchova – hra na strážníka, chodce, ...

Postup, organizace, pomůcky, zdroje – literatura, internetové odkazy

Před projektem motivačně zaujmout prostřednictvím jednoduché křížovky

P E S domácí zvíře - přítel člověka
P A M P E L I Š K A smetanka lékařská
R A K chodí pozpátku
D U B I N Á Č E K symbol naší školy
K R U H geometrický tvar
B A B I Č K A maminka maminky
K L I K A na dveřích je ...
B O R O V I C E jehličnatý strom
M E D včelí produkt

Zadání úkolů pro určené skupiny:

Všichni žáci mají stejný úkol. Do příští hodiny sehnat co nejvíce obrázků města a okolí.

Připravit jmenovitě jednotlivé skupiny a zadat jim úkoly.

Ve zbývajícím čase seznámit žáky s příběhem „O znaku města Pardubic“ (L. Macháček – Poklad na Kunětické hoře a jiné příběhy).

Další hodiny:

Úvodem se žáci prezentují přineseným materiálem, vytváří nástěnku na magnetické tabuli. (Lze pohovořit o zajímavostech vztahujících se k přinesenému materiálu.)

Začíná práce skupin.

První skupina – seznámení s osobnostmi Pardubicka, které vyhledali v encyklopediích, na internetu atd.

Další úkol zadává vyučující všem skupinám: „Fr. Veverka se narodil v Rybitví v roce MDCCXCIX.

Napiš datum tak, jak jsme zvyklí.”

M D C L X V I

1000 500 100 50 10 5 1

Druhá skupina – seznámení s chráněným územím na Pardubicku. (BOHDANEČSKÝ RYBNÍK od roku 1951, NEMOŠICKÁ STRÁŇ od roku 1982)

Úkol vyučujícího skupinám:

„O kolik let bylo vyhlášeno jedno chráněné území dříve než to druhé?”

Třetí skupina – téma tovarů, obchodů, dopravy, služeb, dopravního značení

Tento úkol proběhne po vycházce, kdy všichni žáci mají za úkol sledovat dopravní značení a názvy ulic. Po splnění úkolu třetí skupiny si mohou žáci zahrát na dopravní křižovatku, mohou předvádět řemesla atd.

Úkol vyučujícího skupinám:

„Napište co největší počet názvů ulic na sídlišti Dubina.”

Čtvrtá skupina – kulturní akce, seznámení se současnými programy divadel, kulturních domů atd.

Úkol vyučujícího skupinám:

„Uvedte typ na počet sedadel diváků v kině CineStar”

Před úkolem páté skupiny čtení O znaku pánů z Pernštejna (L. Macháček – Poklad na Kunětické hoře a jiné příběhy)

Pátá skupina – historie našeho města, památky, podíl Pernštejnů na historii našeho města

Úkol vyučujícího skupinám:

„Nakreslete erb Pardubic” (možno použít ukázkou)

Vyučující koordinuje informace jednotlivých skupin, případně doplňuje.

Každá skupina prezentuje svůj úkol v určitém časovém rozmezí, kolektivy plní zadání úkolů učitelem, což může být hodnoceno jako soutěž mezi skupinami. Žáci využívají svých možností v rámci prezentace úkolů, ale i při vyhledávání v literatuře, poslechu sdělovacích prostředků, při práci s internetem. Podle náplně jednotlivých témat lze postupovat časově. Je možné vše doplnit dalšími hrami (cestovní kancelář, hádej, kdo jsem, slovní fotbal zaměřený na toto učivo, ...).

Metody, místo a čas:

Týmová práce, třída, sídliště Dubina, hodiny prvouky v měsíci září.

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problému

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské

Kompetence pracovní

Přílohy – obrazový materiál, literatura (L. Macháček – Poklad na Kunětické hoře a jiné příběhy), křížovka, erb

V závěru zhodnotíme, práce skupin oceníme, samostatné práce skupin vystavíme, pochválíme nejšikovnější.

6.6 Moje oblíbená kniha

Určen pro:

1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník

Název: Moje oblíbená kniha

Autor: Hana Ludwigová

Cíl projektu: Podnítit zájem dětí o knihy, o četbu, získat kladný vztah ke knihám, naučit se s knihami zacházet, pečovat o ně, dbát hygienických pravidel, umět si mezi knihami vybírat, získat zkušenosti v městské knihovně.

Rozvíjené kompetence: k učení
k řešení problému
komunikativní
sociální a personální
občanské
pracovní

Cílová skupina žáků: 1. ročník (lze uskutečnit od 1. – 9. ročníku ZŠ)

Časový plán: 1 týden (1 hodina denně) - projekt lze realizovat opakovaně ve školním roce (prázdninová četba, knihy od Ježíška, ...)

Začlenění do předmětu: Český jazyk – literární výchova
Český jazyk – mluvnice
Tvořivé činnosti
Svět kolem nás

Pomůcky: vlastní knihy žáků, na obal knihy balicí papír, nůžky, pravítko, lepidlo, barvy, tuš, fixy, apod.
telefon – městská knihovna, Rumunská ulice, číslo 466 264 313

Popis/postup organizace:

Vyučovací předmět Aktivita

ČESKÝ JAZYK - literární výchova úvodní hodina Děti si přinesou jednu oblíbenou knihu, krátce o ní pohovoří (název, autor, ilustrace, o čem kniha je, kdo jim ji koupil, kdy knihu dostaly a podobně). Ve třídě se udělá výstavka knih.

ČESKÝ JAZYK - literární výchova druhá hodina Každý žák bude mít připravený krátký úryvek, který dětem přečte (úvod knihy, zajímavost, zápletka, a pod). Děti se učí naslouchat přečtenému slovu spolužáka a tím se u nich vzbudí zájem o danou knihu.

ČESKÝ JAZYK - mluvnice Týmová práce (čtyři žáci ve skupině, lze použít práci ve dvojicích). Žáci ve svých knihách vyhledávají mluvnické učivo, např. slova začínající na určitou hlásku, slabiku, věty podle postoje mluvčího, vyjmenovaná slova, učivo o přímé řeči, apod.

TVŮRIVÉ ČINNOSTI pracovní činnosti Zhotovení obalu na přinesenou knihu (lze doplnit obrázkem, popřípadě nadpisem).
Pomůcky - balicí papír, pastelky, nůžky, pravítko.

TVŮRIVÉ ČINNOSTI výtvarná výchova Kresba ilustrace k dané knize. Např. kresba tuší a kolorování.

SVĚT KOLEM NÁS Využití např. encyklopedií k probranému učivu.

Projekt bude završen návštěvou městské knihovny v Rumunské ulici. Děti dostanou dílčí úkoly, například najít svoji knihu, najít jiné knihy od stejného autora, apod. Děti získají představu, co je to knihovna. Budou seznámeni s řádem o vypůjčování knih a orientací v knihovně. Bude u nich vzbuzen zájem o to, aby se staly v budoucnosti návštěvníky knihovny a pravidelně si knihy půjčovaly.

Zpracovala: Mgr. Hana Ludwigová 2008

6.7 Den Země - 1. stupeň

Určen pro:

- 1. ročník
- 2. ročník
- 3. ročník
- 4. ročník
- 5. ročník

Projekt Den Země

k průřezovému tématu Enviromentální výchova

Autoři projektu: A. Šturmová, E. Kárychová, J. Formáčková, H. Ludwigová,
A. Tocháčková

Cíl Žák má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech.

Žák cítí odpovědnost k přírodě a úmyslně ji nepoškozuje.

Žák chápe, že každá lidská aktivita přináší důsledky a má přímý vztah
k jeho zdraví, zdraví ostatních lidí a k přírodě.

Žák má zájem podílet se na pozitivních změnách, které směřují k podpoře
jeho zdraví, zdraví ostatních lidí a přírody.

Žák aktivně hledá řešení.

Žák odhaduje rizika a přínosy zvažovaných řešení.

Cílová skupina žáků: 1.- 5. ročník ZŠ

Časový plán projektu: 22.duben (1 den, tj. 4- 5 vyučovacích hodin)

Osnova:

1. motivační rozhovor
2. brainstorming
3. týmová práce
4. řízený rozhovor
5. praktické činnosti
6. samostatná individuální práce
7. hra
8. týmové výtvarné koláže
9. diskuze v kruhu
10. rozšiřující úkoly

Začlenění do předmětu: Prvouka, Přírodověda, Svět kolem nás,

Matematika, Český jazyk, Pracovní činnosti, Výtvarná
výchova, Tvořivé činnosti, Hudební výchova

Metody: brainstorming, řízený rozhovor, samostatná individuální práce,

týmová práce, hra, praktické činnosti

str. -1-

Pomůcky: pracovní listy, letáky, květináč s hlínou (ve skupině), semínko slunečnice (fazole, hrách, cibule, cibule tulipánu.....), flipchart, čtvrtky, modré oblečení, obálka z alobalu, víčka od PET lahví, lepidlo Herkules, dopis (příloha) – rozstříhat, prázdné kartičky na počet žáků ve třídě, kancelářské svorky, rozdělení žáků do pracovních týmů s předstihem

Místo: kmenové učebny

Rozvíjené kompetence:

Kompetence pracovní: vedeme žáky k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k hygieně práce, vysvětlujeme základy organizace a plánování práce

Kompetence k učení: žák třídí informace a využívá je v procesu učení, porovnává získané poznatky

Kompetence k řešení problému : žáci vnímají problémové situace ve škole i mimo ni, učí se je rozpoznávat a chápat

Kompetence sociální a personální: žák spolupracuje ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské – vytváříme vztah k životnímu prostředí

Zdroje: Kafomet

ŠVP

www.ekokurs.cz

www.novaskola.napajedla.net/praceprirodopis

Pojďme na to od lesa - příručka ekolog.výchovy

Postup: projektu bude předcházet krátká informativní schůzka pro vyučující, na které budou seznámeni s organizací projektu.

Každou činnost bude učitel moci rozvíjet, členit nebo přizpůsobovat podle úrovně třídy.

str.-2-

1. motivační rozhovor: Naši třídě doručen zvláštní dopis. Skládání (rozšifrování) dopisu. Přečtení textu. (Kdo ho mohl poslat? Jaké ohrožení? Proč modrá planeta?)

Znění dopisu (pro vyučující):

NAŠE PLANETA OHROŽENA. HLEDÁME NOVÝ DOMOV.
PALUBNÍ POČÍTAČE UKAZUJÍ NA MODRÉ PLANETĚ ZEMI

VELKÉ BOHATSTVÍ. POMŮŽETE NÁM?

2. brainstorming: V týmech se pokusíme odhalit „jaké bohatství“, psát na volné listy, společně pak vyvodit pojmy: VZDUCH, VODA, ROSTLINY, ŽIVOČICHOVÉ. Zpěv písničky, obsahující některé z uvedených pojmů. Přidělení barev k týmům.

Zajímavosti: Voda – Život na Zemi vznikl ve vodě. Většina živočichů je složena více než ze 2/3 vody. Živé dřevo obsahuje 50% vody. Půda – V jedné hrsti lesní půdy je více organismů než lidí na Zemi.

3. týmová práce: 4 flipcharty se 4 pojmy (voda...), rozdělit svislou čarou, na jedné straně zapisují žáci, čím lidé škodí, na druhé půlce, jak chrání.

(Žáci píší na jakýkoliv ze 4 papírů, používají barvu své skupiny.)

4. Řízený dialog:

Jak se třídí odpad v našem městě (sídlišti)?

Kam se odpad odváží, co se s ním děje?

Kam můžeme odevzdat starý papír, železo, textil?

Co je to sběrný dvůr a kde je nejbližší tvé škole (bydlišti)?

Co je to nebezpečný odpad a kam s ním?

Proč dříve nebylo tolik odpadů? (ruční výroba, rozbité zboží se opravovalo, používaly se přírodní materiály)

5. praktické činnosti: Zasad' svoji rostlinku. (v týmech nebo jednotlivci)

6. samostatná individuální práce: pracovní list Třídíme odpad (příloha)

7. hra: Na třídění odpadu

popis: Žáci ve skupině napíší na připravené kartičky po jednom druhu konkrétního odpadku. Ve skupině se smí použít 1x odpad skleněný, 1x plastový, 1x papírový, 1x komunální. Při větším počtu dětí ve skupině se mohou druhy opakovat. Lístečky se vhodí do společné krabice nebo str.-3-

sáčku. Od této chvíle děti nesmí mluvit. Losují si postupně z krabice

lístečky, nesmí je číst, ale spolužáci jim vylosovanou kartičku – odpadek- připevní kancelářskou svorkou na záda. Když jsou rozdány všechny kartičky, umísťují se žáci navzájem (vezmou se za ruku) do pomyslných správných kontejnerů (křídou nebo papírem vyznačený kruh na podlaze).

8. Výtvarné koláže „Kontejner“(týmová práce)

Skupinám je přiřazen 1 druh odpadu (sklo - zelená, plasty – žlutá, papír – modrá, komunální odpad – černá). Vytvoříme nápis z víček od PET lahví, nalepíme na čtvrtku, která znázorňuje kontejner. Dolepujeme obrázky z letáků, nápisy.

9. Kruh – diskuze: Pomůžeme? Proč ano, proč ne? Můžeme se podělit o naše

bohatství? Jak je můžeme chránit?

10. Rozšiřující úkoly:

a) matematické slovní úlohy (příloha)

b) ČJ

ČJ – 3. tř.

Věta na tabuli: V pracovním vyučování si děti polepily krabici a do ní sypou papírový odpad.

Úkoly: VJ x S, pravopisné jevy, slovní druhy, počet slabik...

ČJ - 4.tř. a 5. tř.

Věta na tabuli: Prázdné skleněné lahve nemusí skončit na smetišti, ale mohou se recyklovat.

Úkoly: pojem recyklace, VJ x S, slovní druhy, druhy hlásek, 1 slab. slova, mluv. kategorie podst. jmen, sloves, slova seřadit podle abecedy...

c) PRV - pracovní list 1. – 3. roč. (příloha Kafomet))

PŘÍLOHA MATEMATIKA

I.ročník

1) Jana se rozhodla vypěstovat sazenice na zahrádku. Nekoupila květináče, ale použila krabice od mléka. Na okně má 5 krabic s rajčaty a 8 s paprikami.

Kterých sazenic je víc? O kolik? Umíš také využít věci, které by se jinak staly odpadem?

2) Honzík ví, že láhve, které nechtějí zpět v obchodě, nepatří do popelnice. Do kontajneru u obchodu proto vyhodil 4 zelené lahve a 3 bílé lahve.

Kolik lahví vyhodil celkem? Víte, kam můžete odkládat sklo u vás?

3) Děti se dohodly s učiteli ve škole, že přinesou z domu všechny papír, který obvykle končí v odpadu. Děti sbíraly celý týden. Zdeněk přinesl 4 kg, Michal 6 kg.

Kolik kg papíru zachránili oba kamarádi dohromady?

II.ročník

1) Jirka se dočetl, že 50 kg sběrového papíru může ve výrobě papíru zachránit jeden strom. Rozhodl se, že se pokusí každý

měsíc alespoň jeden strom zachránit. Tento měsíc má k odezvzdání 3 balíky. Jeden váží 21 kg, druhý 16 kg a třetí 19 kg. Podařilo se mu shromáždit dost papíru? Jak je to s tebou? Také zachraňuješ stromy?

2) V západní Evropě (podobně i u nás) tvoří ze 100 kg odpadů z domácnosti:

30 kg potravin

25 kg papír

10 kg textil

8 kg kov

10 kg popel

10 kg sklo

7 kg plasty

Plasty jsou značně stabilní a zabírají velký objem při malé hmotnosti. Ze seznamu vyřaďte všechny odpady, které se dají znovu použít (recyklovat) a vypočítejte, o kolik kg bude lehčí odpad, který je skutečně nutno odnést na skládku.

3) V ceně zboží prodávaného v lahvích je započítána cena láhve, kterou vám v obchodě zaplatí při jejím vrácení (říká se tomu záloha). Jirka a Pavel se dohodli, že půjdou na odpolední filmové představení. Jindra se zastavil u Pavla, ale kamarád byl smutný. Rodiče se zdrželi v zaměstnání a Pavel neměl peníze na kino. Jindra však neztratil rozvahu:

- Nemáte doma prázdné lahve?

- Máme a proč?

- Protože je vrátíme v obchodě a budeš mít na kino.

Kolik lahví vrátili, když vstupenka stála 12 korun a záloha byla 2 koruny za láhev?

III.ročník

1) Z patnáctiletého stromu se dá vyrobit 700 papírových sáčků. Ve velkém obchodě je spotřebují za dvě hodiny. Kdyby lidé na svoje nákupy přinesli z domu plátěné tašky nebo obaly, které se dají použít několikrát, víš kolik by zachránili jen v jednom obchodě za den stromů (počítej den = 8 hodin)? Víš, kolik by bylo za týden, rok? To už je celý les!

2) Některé látky ve sprejích, při výrobě polystyrénových výrobků, náplně chladniček, tzv. freony ničí ozonovou vrstvu v atmosféře, která nás chrání před škodlivou složkou slunečního záření. Tyto látky jsou neobyčejně odolné. Trvá 130 let než se rozpadnou. V průběhu této doby zničí jeden atom chloru obsažený ve freonech až 100 000 molekul ozónu. Pokus se spočítat, kdy přestane látka, kterou jsi právě uvolnil stisknutím ventilku spreje, ničit ochrannou ozónovou vrstvu? Napiš ten letopočet. Myslíš, že budeš v té době ještě naživu? Budou pravděpodobně naživu tvoje děti? (Předpokládej, že se narodí, když ti bude 25 let) Nebo snad až tvoje vnoučata? Přemýšlej společně nad tímto džinem vypuštěným z lahve!

IV.ročník

1) V roce 2006 zaplatil občan Prahy za pronájem popelnice 50 korun. V roce 2008 Už musel vydat 500 korun. V roce 2009 se pravděpodobně tato částka zdvojnásobí. (Zaokrouhлено na koruny) Kolik korun bude muset pravděpodobně vydat občan Prahy za popelnici v roce 2009? Kolikrát je to více než v roce 2006?

2) Průměrná česká domácnost vyprodukuje za jediný rok téměř 1000 kg odpadu. Uložit toto množství na skládce v Ďáblicích bude stát 600 – 1000 korun (počítejme 800,-), spálit je v malešické spalovně přijde na 1600 – 2000 korun (počítejme 1800,-). Podle názorů odborníků lze při důsledném třídění odpadu v domácnosti znovu využít až 400 kg z 1000 kg vyprodukovaných za rok. Tím členové domácnosti nejen chrání životní prostředí, ale ušetří i finanční prostředky. O kolik dražší je spalování než skládkování? Převeďte na tuny a vypočítejte, kolikrát je dražší spalování než skládkování.

V.ročník

1) V České republice vzniká ročně 2 600 000 tun tuhého domovního odpadu ročně. Kolik odpadu připadá na jednoho obyvatele za rok? Kolik je to na vaši rodinu?

Počet obyvatel zaokrouhlete na 10 000 000. Jedna tuna = 1000 kg – nejprve převeďte na kg.

2) Průměrná česká domácnost vyprodukuje za jediný rok téměř 1000 kg odpadu. Uložit toto množství na skládce v Ďáblicích bude stát 600 – 1000 korun (počítejme 800,-), spálit je v malešické spalovně přijde na 1600 – 2000 korun (počítejme 1800,-). Podle názorů odborníků lze při důsledném třídění odpadu v domácnosti znovu využít až 400 kg z 1000 kg vyprodukovaných za rok. Tím členové domácnosti nejen chrání životní prostředí, ale ušetří i finanční prostředky. O kolik dražší je spalování než skládkování?

PŘÍLOHA DOPIS

NAŠE PLANETA

OHROŽENA

HLEDÁME NOVÝ

DOMOV PALUBNÍ

POČÍTAČE UKAZUJÍ

NA MODRÉ

PLANETĚ ZEMI VELKÉ

BOHATSTVÍ

POMŮŽETE NÁM ?

EŠAN ATENALP ANEŽORHO

EMÁDELH ÝVON VOMOD

ÍNULAP EČATÍČOP

ÍJUZAKU AN ÉRDOM

ĚTENALP IMEZ ÉKLEV

ÍVTSTAHOB ETEŽŮMOP MÁN

?

6.8 Den Země - 2. stupeň

Určen pro:

- 6. ročník
- 7. ročník
- 8. ročník
- 9. ročník

PROJEKT – DEN ZEMĚ

Termín konání: 22.4.

Název projektu: Chráním tě, Země má

Autoři: Petra Poláčková

Mária Krmenčíková

Věra Zvolánková

Helena Kadlecová

Cíl projektu: seznámení s enviromentální výchovou – sledování stavu životního prostředí v našem okolí, osvojení základních návyků ekologického chování, respektování a ochrana životního prostředí a rozvíjení pohybových dovedností

Cílová skupina žáků: žáci II.st ZŠ

Časový plán: 8.00 -13.30 hod

OSNOVA

motto: „Chválím tě, Země má“ do všech tříd ze školního rozhlasu (Uhlíř+Svěrák=Zpěvník)

Planeta Země jako Modrá planeta

Žáci II. stupně budou včas informováni, aby v tento den přišli na počest Modré planety oblečení v modrém. Každý žák by měl mít alespoň 3 ks modrého oblečení. Kdo tento počet nesplní, bude trestným bodem v závěrečném sčítání bodů.

film

6.roč. Vodní svět

7.roč. Naši plazi a obojživelníci

8.roč. Tělesná stráž a kostní dřeň

9.roč Ekologické pojmy

- k filmu předem zadané otázky, během filmu odpovídat a plnit
- po vyplnění získají tajenku pro další postup

osmisměrka ekologická

soutěž: prvním třem ze třídy se sečte čas a postupují do školního kola

Besedy

1. Naše ptactvo (lektor paní Vránová)
2. Flora a fauna Pardubicka (lektor pan Kurča)

Stanoviště:

- I. Poznávačka, rostliny (15), živočichové (15) hádají všichni žáci třídy, místo: Dubinský les, p.uč. Kadlecová - roh lesa
- II. Hod na cíl (hází 20 žáků třídy, kolik zásahů, tolik bodů) místo: školní hřiště p.uč. Slabá
- III. „Den Trifidů“ soutěž: destičlenné družstvo, bod za každého, kdo se dostane do cíle, místo: Dublinský les, p.uč. Zvolánková – lesní cesta vlevo
- IV. „Běh třínohých“ soutěž: sečte se prvních osm časů, místo: cesta v Dubinském lese, p.uč. Šternberská – lesní cesta

Cesta po sídlišti

Vyhledávání a zaznamenávání míst se sběrnými kontejnery do mapky a mapování stanovišť, kde chybí sběrné kontejnery na tříděný odpad. Třídní učitelé odevzdávají organizátorům projektu

Básnička

poslech písničky „ Hlavně, že jsme na souši“ (Uhlíř+Svěrák= Zpěvník)

úkol: vytvoř další sloku nebo i více, rozsah a kvalita budou bodovány. Třídní učitelé odevzdávají organizátorům projektu.

Za každou disciplínu vyjde nejlepší kolektiv ve dvou kategoriích 6.-7.roč, 8.- 9.roč.
s nejvyšším počtem bodů.

Rezervní práce pro nepřízeň počasí.

- práce busolou
- zásady první pomoci

Začlenění do předmětu

Český jazyk

Přírodopis

Zeměpis

Tělesná výchova

Občanská výchova

Hudební výchova

Postup

8.00 zahájení v kmenových třídách

třídní učitel seznámí s tématem projektu, jeho časovým a obsahovým plánem

1. vyučovací hodina

6.roč. film „Vodní svět“ v učebně přírodopisu

7.roč. film „Naši plazi a obojživelníci“ v učebně Fy

8.roč. přednáška „Naše ptactvo“ učebna 8.B

9.roč. přednáška „Flora a fauna Pardubicka“ učebna Hv

2 .vyučovací hodina

6.roč. přednáška „Naše ptactvo“ učebna Hv

7.roč. přednáška „Flora a fauna Pardubicka“ učebna 7.A

8.roč. film „Tělesná stráž a kostní dřev“ učebna Př

9.roč. film „Ekologické pojmy“ učebna Fy

3. vyučovací hodina

návrat do kmenových tříd, doplňování odpovědí na otázky k filmu, (tyto bylo možné plnit již při projekci filmu), žáci vyplněním zjistí tajemku pro další postup

ekologická osmisměrka

soutěž

básnický úkol

poslech písničky a vytvoření další sloky. Úspěšné pokusy mohou být nabídnuty redaktorům Dubovin k uveřejnění

4.-5. vyučovací hodina

rozchod na stanoviště, plnění úkolů daných stanovištěm

cesta po sídlišti s mapkou

Sled stanovišť:

pro 6.ročník: I.Kad.....IV.Šten.....II.Slab.....III.Zvol

pro 7.ročník II.Slab.....III.Zvol.....I.Kad.....IV.Šten

pro 8.ročník III.Zvol.....I.Kad.....IV.Šten.....II.Slab

pro 9.ročník IV.Šten.....II.Slab.....III.Zvol.....I.Kad

6. vyučovací hodina

Návrat do kmenových tříd a zhodnocení celého projektu pod vedením třídního učitele.

Zkompletovat výsledky pro soutěž mezi třídami, výsledky odevzdat pí.uč. Poláčekové

Poznávačka

Den Trifidů

Běh třínohých

Hod na cíl

Modrý den

Pomůcky

CD přehrávač do každého ročníku

3 učebny s interaktivní tabulí

přírodopisné filmy

granáty

šátek – každý žák

švihadla, provaz , zvonečky

karty s obrázky rostlin a živočichů

nakopírované křížovky –pro každého žáka

osmisměrky pro každého žáka

mapa sídliště 2ks do třídy

tabulky na zapisování výsledků

Metody, místo a čas

Žáci začínají v kmenových třídách

Stanoviště: 3 v Dubinském lese,

1 na školním, hřišti

Besedy: učebna Hv

učebna 9.C

učebna 7.A

Filmy: učebna PŘ a FY

Sídliště Dubina

Metody použité při projektu:

řízený rozhovor, beseda, samostatná práce, práce v týmu, samostatné řešení problému společné řešení problému

Rozvíjené kompetence

k učení

řešení problému

komunikativní

sociální

občanské

pracovní

Přílohy

Stručný příběh Trifidů

nahrávka „Chválím tě, Země má“

nahrávka „Hlavně, že jsme na souši“

mapy sídliště

vzor osmisměrky, křížovky, tabulky na zapisování výsledků

Zhodnocení projektu

Po skončení během šesté vyučovací hodiny v kmenové třídě pod vedením třídního učitele. Výsledky odevzdat p.uč.

Poláčekové k vyhodnocení.

6. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, médií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- naslouchá názorům jiných
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- dbá při práci na ochranu životního prostředí

7. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, médií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma

- naslouchá názorům jiných
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- dbá při práci na ochranu životního prostředí

8. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, medií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- naslouchá názorům jiných
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- dbá při práci na ochranu životního prostředí

9. ročník

Klíčové kompetence

- vyhledává informace v textu, ve slovníku, tabulkách, encyklopediích,
- v procesu učení využívá informací z internetů, medií
- využívá svých zkušeností, fantazii a představivost
- hledá různé možnosti a varianty
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor
- ve vyučovacích hodinách diskutuje na konkrétní téma
- naslouchá názorům jiných
- přednese a obhájí svoji projektovou práci
- aktivně se zapojuje do společenského dění (žákovský parlament, školní časopis Duboviny, besedy, přednášky)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci
- dbá při práci na ochranu životního prostředí

6.9 Domácí zvířata AJ

Určen pro: 4. ročník

PROJEKT DOMÁCÍ ZVÍŘATA AJ

Autor: Mgr. Jiřina Řešátková

Projektové aktivity k tématu „Domácí zvířata“

(Aj, M, Čj, Vv, Tv)

1) seznámit se s názvy domácích zvířat v angličtině

(tabule – obrázky zvířat, výslovnost, ukazovat na ně, pojmenovat, řadit v pořadí -> number 1 is a cat, ... přiřadit kartičku s psanou podobou slova k obrázku)

2) pohybová hra – v kruhu před tabulí žáci sedí na židličkách, jsou rozděleni do skupin, rozpočítáme – horses, dogs, cats, pigs; jeden žák nemá židli, stojí uprostřed a vyvolává „Horses (pigs,...), change your places“ (žáci příslušné skupiny si musí vyměnit místa tak, že nikdo nezůstane na svém). Na pokyn „Animals, change your places“ si musí vyměnit místa všichni žáci. Na koho nezůstane židle, zůstává uprostřed a předřikává.

3) řazení angl. názvů zvířat z tabule podle abecedy (práce dvojic)

cat, cow, dog, duck, goat, goose, hen, horse, pig, rabbit, sheep, turkey

4) zvířata, která nepatří mezi domácí

napište co nejvíce anglických názvů zvířat, která nepatří mezi domácí zvířata (práce dvojic)

5) Bingo s domácími zvířaty (hra)

6) přiřazování angl. názvů dom. zvířat k obrázkům

některým žákům ve třídě rozdat kartičky s názvy zvířat, správně přečíst a přiřadit k obrázku zvířete na tabuli

7) tabulka s údaji o domácích zvířatech • příloha

žáci mají každý svoji tabulku (učitel namnoží), potřebná slovní zásoba uvedena v tabulce ve vysvětlivkách společně s učitelem, který píše na tabuli, žáci doplňují svoji tabulku (velikost zvířete, barva, počet noh, pokrytí těla, potrava) tabulku možno postupně doplňovat v jednotlivých hodinách (např. vždy jen 4 dom. zvířata, příště další)

8) pantomimické vyjádření

„One, two, three, can you show me... a cat?“

(žáci předvádějí pantomimicky daná zvířata, buď jednotlivě nebo uč. bubnuje, říká básničku a žáci předvádějí např. společně v kruhu)

9) osmisměrka (Eva Sládková: Hrátky s Aj) • příloha

najdi názvy všech zvířat v osmisměrce a vypiš je, podtrhni domácí zvířata

10) řazení zvířat podle velikosti (lépe hmotnosti)

týmová práce -> rozdělení do týmů (žáci dostanou lístek s názvem zvířete – rabbit, cow, hen, turkey – a utvoří si skupiny tak, aby v každé skupině byla všechna zvířátka)
úkol pro tým: pokuste se seřadit 12 domácích zvířat podle velikosti (upřesnění podle hmotnosti) – cvičení odhadu společné čtení a zhodnocení, diskuse
(hmotnost některých zvířat uvedena v knize Ch. Wolfram: Domácí zvířata u nás a ve světě (malá encyklopedie přírody))

11) skládání textu (puzzle) a hádání zvířete

týmová práce

a) každý tým má v obálce rozstříhaný text, který má nejprve složit a podle popisu v textu uhodnout dané zvíře

b) ostatní družstva se potom snaží za pomoci otázek uhodnout, které zvíře mělo daný tým

Nápověda otázek: Is it big?

Has he got 2(4) legs?

Can it fly (swim, jump, climb)?

Is it brown (white,...)?

Can this animal eat a grass (meat,...)?

c) kresba zvířete jedním tahem

tým dostane pár minut na to, aby se pokusil společně připravit kresbu zvířete (které rozluštili v puzzle) jedním tahem tak, aby nejlépe vystihovalo jeho tvar (může to být pouze hlava a nebo i celé tělo)

d) přepracování písničky „Head and shoulders“ za pomoci názvů domácích zvířat

pokuste se v týmech předělat písničku a místo názvů částí těla použijte názvy domácích zvířat (pozor, dodržujte správnou slabičnost slov)

12) pohybová hra s pantomimou

„Animals running“ – Run like a horse.

Jump like a cat.

Swim like a duck.

Go like a turkey.

Speak like a cat (hen, sheep, cow,...)

atd.

13) anglické hádanky zvířat • příloha

„Which animal?“ (English reader I. – str. 30)

5 hádanek o zvířatech

14) výroba leporela nebo kvartet s domácími zvířaty

práce v týmech nebo jednotlivě

(čtvrtky, izolepa, barevné papíry, lepidlo, tuš, voskovky) – Vv

15) vyhledávání názvů domácích zvířat v angl. písni

z angl. písně „Old MacDonald“ vypiš všechna zvířata, o kterých se v písni zpívalo

16) pohybová hra „Sheep, sheep, come to me!“

„Sheep, sheep, come to me!

Sheep, sheep, come to me!

I am hungry, I want to eat.“

(hra na ovečky a vlka – hřiště, tělocvična)

17) angl. báseň „My animal friends“ (nazpaměť)

text „My animal friends“: English reader I. – str. 5

- báseň 2x přečíst

- po 3. přečtení vypsát (vyjmenovat) všechna zvířata, která si zapamatovali

- rozdat text, přečíst, přeložit, vyhledat dom. zvířata

- báseň se učit společně po částech (1. část verše žák, 2. část učitel a naopak)

- pokusit se báseň rapovat

- nakreslit ilustraci k básni

- doma se naučit nazpaměť

18) pantomima – Zahraj větu

pokus se vybrat si z tabule 1 větu a pantomimicky ji ztvárnit, my budeme větu hádat

The big dog has got a small house.

The happy cow has got four legs.

The small rabbit has got long ears.

The turkey is sitting near the car.

The black cat is climbing over the wall.

The sad pig is eating an ice-cream.

19) slovní úlohy s domácími zvířaty

využití poznatků o zvířatech ve slovních úlohách v matematice

Např.:

I. Hmotnost krávy je 600kg. Hmotnost prasete je 100kg. Kolikrát (o kolik) je hmotnost krávy větší než hmotnost prasete?

II. Kráva spase za 1 den 80kg trávy. Kolik kilogramů trávy spase za týden (měsíc, rok)?

III. Kráva nám dává 40 litrů mléka denně. Kolik litrů mléka dostaneme od 1 krávy za týden, za 2 týdny?

dále možno porovnat zvířata podle doby březosti, podle délky doby zdomácnění atd.

20) anglická anekdota „A visitor in the ZOO...“

se zvířecími postavami

text str. 16, F. Malíř: Anglicky se Všeobecnou stavební spořitelnou KB

porozumět krátkému angl. textu s humorným obsahem, pokusit se o společné domýšlení, nová slovní zásoba

21) zdravá životospráva

(výchova ke zdraví)

pokusit se ve dvojicích (v týmech) zamyslet nad tím, které maso je nejzdravější a nejdietnější a napsat pořadí prvních pěti dom. zvířat, jejichž maso je nejméně tučné

možno rozpracovat dále -> sehnat recept na úpravu dietního pokrmu (popis prac. postupu)

22) Farm animals (hra dvojic na principu hry „Bitva lodí“)

do čtvercového pole např. 5x5 čtverečků si připraví každý žák 5 názvů dom. zvířat, dále se hraje způsobem hry „Bitva lodí“;

pokud uhodneme správné políčko, ptáme se „What animal is this?“ a dopíšeme si do daného políčka název zvířete

23) vypravování o dom. zvířatech

Čj – sloh (vypravování)

povídání v kruhu – Které z uvedených zvířat ti je nejvíce milé a proč? Které je podle tebe nejvíce užitečné (odůvodni)? Které z uvedených dom. zvířat ti je nejméně příjemné a proč?

Vybavte si nějaký zážitek s dom. zvířetem a vypravujte nám ho.

24) návštěva psiho útulku

navazuje na projekt „Domácí zvířata“ a poukazuje na to, že péče o dom. zvířata je pravidelná a dlouhodobá činnost

25) Projekt „Domácí zvířata“ můžeme dále zaměřit na společné objevování

jazyků (např. jazyky Evropy). Vybrat si např. 5 názvů dom. zvířat a za pomoci slovníků hledat jejich překlad např. do slovenštiny, němčiny, italštiny,... dále zjišťovat používání členů u některých jazyků, podobnost slov, odlišnost, které jazyky si jsou podobné atd.

Každý tým pracuje se slovníkem a sleduje 1 cizí jazyk, společné shrnutí.

6.10 Den Země - příloha 1. stupeň

Určen pro:	1. ročník
	2. ročník
	3. ročník
	4. ročník
	5. ročník

Příloha k Projektu Den Země – Ekocentrum Paleta
k průřezovému tématu enviromentální výchova

Autoři: L. Němcová, J. Řešátková, H. Šmejdiřová

Cíl: Žák přiměřeně svému věku

- vnímá význam léčivých bylin jako alternativy nebo doplňku běžným lékům
- zná princip recyklace papíru
- zná správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů
- se dovede chovat v parku a v lese
- uvede význam půdy pro život na Zemi
- chápe význam lesů a nutnost jejich ochrany
- uvede na příkladech význam vody pro člověka, učí se šetřit vodou a vodu chápe jako prostředí domova mnoha organismů
- pečuje o domácí mazlíčky a prohlubuje vztah k živým tvorům
- vnímá společenstva včel a mravenců a chápe nutnost jejich ochrany nejen pro člověka, ale i pro přírodu, seznamuje se s životem pavouků v přírodě
- chápe nenahraditelnost a nutnost ochrany vzduchu pro život na Zemi
- uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulující mimořádné události a seznamuje se s často katastrofálním dopadem lidské činnosti a s možnostmi nápravy

Cílová skupina žáků: 1. – 5. ročník ZŠ

Časový plán projektu: celoročně

Začlenění do předmětu: Prvouka, Přírodověda, Svět kolem nás, Tvořivé činnosti, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova

Metody: řízený rozhovor, týmová práce, hra, párová práce, praktické činnosti, pozorování a zkoumání, ochutnávka, samostatná práce formou dílny, kooperativní hry, diskuse, dramatická výchova, smyslové hry

Místo: areál Ekocentra Paleta

Rozvíjené kompetence:

Kompetence občanské

- žák se chová zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- žák chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí
- žák se učí vcítit do situace druhých, snaží se druhým pomáhat

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence k učení

- žák pozoruje svět kolem sebe a vyjadřuje vlastní názor na dění v přírodě, učí se poznávat nové věci

Kompetence k řešení problému

- žák se učí definovat problém a navrhnout jeho řešení, hledá různé varianty řešení

Kompetence pracovní

- žák si při práci osvojuje zásady bezpečnosti a ochrany svého zdraví a zdraví druhých
- žák si osvojuje základy organizace a plánování práce

Kompetence komunikativní

- žák vede diskusi
- žák obhájí svůj názor
- žák naslouchá promluvám druhých lidí

6.11 Finanční gramotnost - 8. ročník

Určen pro: 8. ročník

Finanční gramotnost

Forma výuky: projektové vyučování – projektové dny

jeden projektový den – 6 vyučovacích hodin

Ročník: osmý

Rozsah: 2 projektové dny v osmém ročníku

Témata: 8. ročník - Hospodaření domácnosti, Kupujeme auto

8. ročník

Téma : HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

Učivo

-rodina, domácnost

-příjmy a výdaje domácnosti

-rozpočet domácnosti + úspory,
a jednorázové

investice, úvěry

a

v hospodaření

internetu

a TV)

schodkový či

Výstupy

-žák vysvětlí rozdíl mezi rodinou a domácností

-vyjmenuje položky, které patří do příjmů či

výdajů domácnosti, rozliší pravidelné

příjmy a výdaje, uvede příklady státních dávek

příspěvků, uvede druhy pojištění

-zváží nezbytnost jednotlivých výdajů

domácnosti

-žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti

-vyhledává potřebné částky do rozpočtu na

(např. výpočet čisté mzdy, poplatky za rozhlas

-žák určí, zda je rozpočet přebytkový,

vyrovnaný

hospodárnosti,

vyhýbají se rizikům při hospodaření s penězi

Téma : KUPUJEME AUTO

Učivo

Výstupy

-kritéria výběru automobilu

-žák vyjmenuje kritéria rozhodující při výběru nového automobilu

-platby spojené s koupí a užíváním vozidla

-vyjmenuje různé platby spojené s provozem a užíváním vozidla

-povinná, standardní, nadstandardní výbava vozidla

-rozumí pojmům povinné ručení, havarijní

pojištění,

-způsob úhrady ceny vozidla – hotovost,

technická kontrola

splátkový prodej, leasing

-žák dokáže určit, co patří do povinné, standardní

a

nadstandardní výbavy vozidla

-žák rozumí pojmům finanční hotovost,

leasing,

spotřebitelský úvěr, půjčka

-žák je seznámen s dalšími druhy úvěrů –

6.12 Finanční gramotnost - 9. ročník

Určen pro: 9. ročník

Finanční gramotnost

Forma výuky: projektové vyučování – projektové dny

jeden projektový den – 6 vyučovacích hodin

Ročník: devátý

Rozsah: 2 projektové dny v devátém ročníku

Témata: 9. ročník - Dovolená, Výhodné nakupování

9. ročník

Téma : DOVOLENÁ

Učivo

- kritéria výběru dovolené
- cestovní a jiné smlouvy
- náklady spojené s dovolenou
- financování dovolené

Výstupy

- žák určí kritéria rozhodující při výběru dovolené
- žák rozumí pojmům cestovní kancelář, cestovní agentura, storno poplatky, cestovní pojištění
- orientuje se v cestovní smlouvě, určí nezbytné náležitosti smlouvy
- zná možnosti financování dovolené
- orientuje se v pojmech ručitel, věřitel, dlužník,

úvěr,

půjčka, úrok, úroková sazba, výše úroku

Téma : VÝHODNÉ NAKUPOVÁNÍ

Učivo

- strategie nakupování
- služby
- možnosti placení zboží a služeb
- přehled
- platební karty
- triky obchodníků a ochrana spotřebitele
- banky a jejich služby, aktivní a pasivní

Výstupy

- žák vysvětlí pojmy spotřebitel, věci hmotné + služby
- určí zásady zodpovědného nakupování, má o způsobech placení zboží a služeb – hotovost, platební karty
- žák má přehled o druzích platebních karet, rozumí pojmům kontokorent, cena a hodnota zboží – jak

se

operace, úročení, investice

tvoří cena

-na příkladech ukáže vhodné využití hotovostního
a bezhotovostního placení, uvede příklady

použití

kreditní a debetní karty + jejich

omezení

-žák je seznámen s různými triky obchodníků,
zákonem na ochranu spotřebitele, s existencí
obchodního zákoníku

-rozumí pojmům reklamace, inflace

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	5
2.2	Začlenění průřezových témat	8
3	Charakteristika školy	35
4	Učební plán	42
5	Učební osnovy	48
5.1	Matematika a její aplikace	48
5.1.1	Matematika	49
5.2	Jazyk a jazyková komunikace	70
5.2.1	Český jazyk a literatura	71
5.2.2	Anglický jazyk	93
5.2.3	Německý jazyk	105
5.2.4	Ruský jazyk	110
5.3	Informační a komunikační technologie	115
5.3.1	Práce na počítači	117
5.3.2	Informatika	120
5.4	Člověk a jeho svět	127
5.4.1	Svět kolem nás	128
5.5	Člověk a společnost	140
5.5.1	Dějepis	141
5.5.2	Výchova k občanství	149
5.6	Člověk a příroda	157
5.6.1	Fyzika	159
5.6.2	Chemie	169
5.6.3	Přírodopis	176
5.6.4	Zeměpis	188
5.7	Umění a kultura	198
5.7.1	Hudební výchova	199
5.7.2	Výtvarná výchova	214
5.8	Člověk a zdraví	224
5.8.1	Výchova ke zdraví	225
5.8.2	Tělesná výchova	233
5.9	Člověk a svět práce	261
5.9.1	Svět práce	262
5.9.2	Tvořivé činnosti	267
5.10	Doplňující vzdělávací obory	276
5.10.1	Seminář z českého jazyka	277

5.10.2	Fyzikálně - chemická praktika	280
5.10.3	Seminář z anglického jazyka	283
5.10.4	Seminář z matematiky	285
5.10.5	Zdravé vaření	288
5.10.6	Psaní na klávesnici	292
5.10.7	Cvičení z českého jazyka	294
5.10.8	Technická praktika	297
5.10.9	Cvičení z matematiky	299
5.11	Nepovinné předměty	301
5.11.1	Anglický jazyk	303
5.11.2	Sportovní hry	309
6	Projekty	314
6.1	Zdravý životní styl	314
6.2	Domácí zvířata	328
6.3	Naše cestovní kancelář	331
6.4	Školní řád s pohádkou	333
6.5	Pardubice a okolí	335
6.6	Moje oblíbená kniha	338
6.7	Den Země - 1. stupeň	340
6.8	Den Země - 2. stupeň	347
6.9	Domácí zvířata AJ	353
6.10	Den Země - příloha 1. stupeň	357
6.11	Finanční gramotnost - 8. ročník	359
6.12	Finanční gramotnost - 9. ročník	361